

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XII N.º 582

Setmana del 18 al 24
de novembre del 1990

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Exulta i alegra't,
Església de Déu, gaudeix
perquè formes un sol cos
per a Jesucrist. Arma't de
fortalesa i omple't de
goig. Canvia el vestit de
tristesa per un vestit
d'alegria. No ploris ni
sofreixis perquè alguns
dels teus fills s'han
apartat de tu
temporalment. Confia en
el teu cap que és Crist."

Sant Leandre

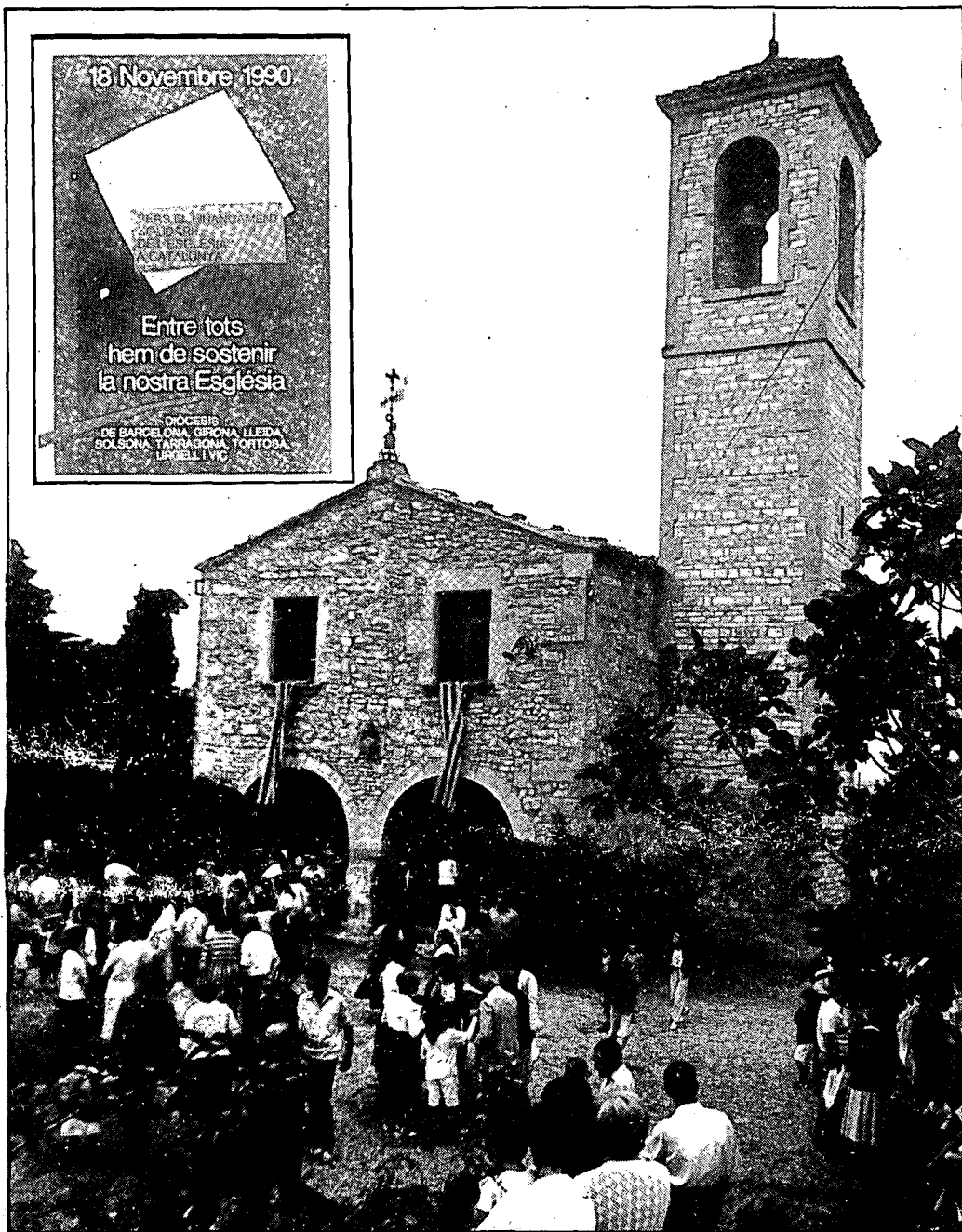
Aquest diumenge, "Diada de Germanor" del 1990

L'Església catalana s'autofinança en un 77'85 per cent

Aquest diumenge, dia 18 de novembre, les vuit diòcesis de la Conferència Episcopal Tarraconense celebren la "IX Diada de GERMANOR, vers el finançament solidari de l'Església a Catalunya" que vol ser una jornada de reflexió, informació i aportació extraordinària dels fidels.

Actualment l'aportació dels fidels cobreix el 77'85 per cent del pressupost de l'Església a casa nostra. Depenem en un 22'15 per cent de l'aportació de l'Estat.

Cal que els cristians prenguin consciència de la seva responsabilitat en el sosteniment econòmic de l'Església i així assolir una economia eclesial progressivament més solidària i lliure d'ajuts econòmics externs. No podem oblidar que l'economia constitueix el suport material necessari per a l'anunci de l'Evangelí.

AFINANT

Matar el carter

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

Informar no és fàcil i, sovint, és ingrát. David feia matar els qui l'informaven de males notícies. Pel que sembla, aquest costum expeditiu era freqüent en l'antiguitat. Tanmateix informar del que passa —plagui o no— és el primer deure de la premsa. Dic això perquè ja donava per acabades les meves notes sobre Medjugorje quan una carta amable d'un bon amic —i col·lega— m'obliga a insistir-hi. Entre les coses que avui "passen" a l'Església hi ha "els fets" i "els fruits" de Medjugorje, i CC "desafinaria" si no en parlés gens —o en parlés massa— i hi "posés l'accent", que no crec que sigui el nostre cas. Ara, sense avançar-nos al judici que en farà l'Església —per nosaltres, definitiu— els llibres de R. Laurentin, gran especialista en la matèria i d'un rigor i una objectivitat reconegudes (a la Claret se'n troba algun de traduït del francès), les preses de posició d'un Urs von Balthasar com a teòleg, i de la Santa Seu prohibint al bisbe de Mostar de pronunciar-se negativament sobre el valor evangèlic dels fets de Medjugorje i passant l'afer a la Conferència Episcopal Iugoslava inclinen a pensar que no es tracta de "qüestions" tan privades i discutides. Les revelacions, si n'hi ha, seran sempre "privades". Ara, es tracta del moviment de conversió i d'espiritualitat més "públic" dels darrers segles. I discutit, fora d'un cas molt puntual i circumscrit, ho és pels que potser només n'han sentit parlar, però no s'han pres la pena d'informar-se. Heus aquí perquè m'ha semblat bo que ho féssim nosaltres.

Consagració de l'església de Mosqueroles

El cardenal Jubany consagrà el diumenge 11 de novembre el temple parroquial de Mosqueroles, recentment restaurat i ampliat. Les obres, que foren impulsades pel rector mossèn Francesc Malgosa (sots-director de CATALUNYA CRISTIANA), dirigides per l'arquitecte senyor Albert Bastardès i Porcel, i dutes a terme pel mestre d'obres senyor Miquel Sales, han merescut la plena aprovació dels feligresos que ompliren de gom a gom el temple, seguint atentament la cerimònia.

Avui: Suplement Centenari del bisbe Dr. Modrego

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA

EGIPTE

TOT UN RECORREGUT
DEL PASSAT FARAÒNIC AL
CRISTIANISME PRIMITIU

10 DIES DE VIATGE AMB UN CREUER PEL NIL

Del 30 de novembre
al 9 de desembre

- EL CAIRE • MEMFIS • SAKKARA
- LES PIRÀMIDES I L'ESFINX • TEBES
- ESNA, IDFU I KOM OMBO • ASWAN
- ABU SIMBEL • ALEXANDRIA

- Visita dels llocs indicats • Creuer de quatre dies pel Nil
- Trajecte amb falua, embarcació típica, pel Nil

Demaneu-ne més informació per telèfon, per correu o bé personalment.

De l'1 al 9 de desembre

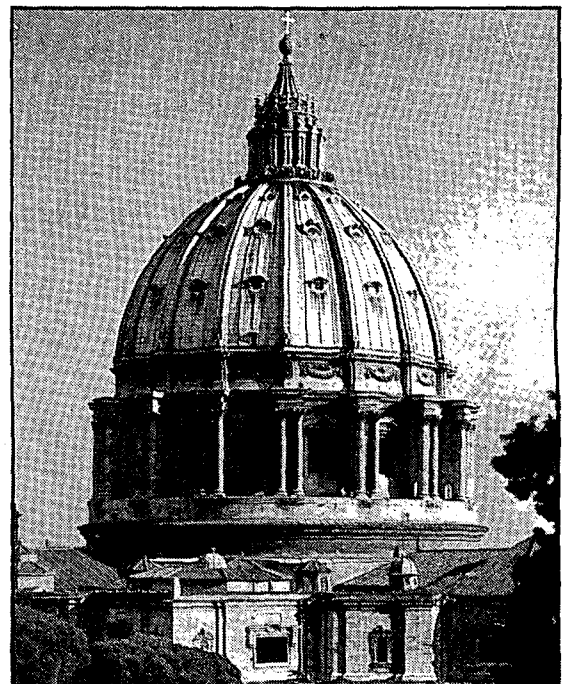
ROMA • ASSÍS

RUTA FRANCISCANA FINS A LA CIUTAT ETERNA
DIA DE LA PURÍSSIMA AMB EL PAPA

- Viatge amb avió • Desplaçaments amb autocar • Pensió completa

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

DEMANEU-NE INFORMACIÓ

Del 27 de desembre al 4 de gener VIATGE A L'ILLA DE SICÍLIA

LA MÉS GRAN DE LA MEDITERRÀNIA • L'ILLA DEL GRAN VOLCÀ

CATÀNIA • ETNA • TAORMINA • SIRACUSA • CASALE • AGRIGENTO
SELINUNTE • SEFESTA • MONREALE
PALERMO • CEFALÚ • SAN STEFANO DI CAMASTRA • MESSINA

Demaneu-ne més informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació **AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA**

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT
PERQUÈ CATALUNYA CRISTIANA PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!
Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

CATALUNYA CRISTIANA acull, amb goig, aquesta setmana, un Suplement d'homenatge a la memòria de l'Arquebisbe Gregorio Modrego Casaus, en el centenari del seu naixement. Serà, per a molts barcelonins, la rememoració agredolça d'un passat inoblidable. Ho serà, també, per a molts lectors de les altres diòcesis: alguns esdeveniments del pontificat del doctor Modrego, especialment el Congrés Eucarístic Internacional de 1952, ultrapassaren amplament els límits diocesans... Als més joves, en canvi, la història que evoca aquest Suplement els sonarà força llunyana... Potser, fins i tot, si tenen una visió massa simplificada d'aquella època complexa, alguns elogis els semblaran desconcertants. En tot cas, a nosaltres ens complau de vehicular una iniciativa que representa una mostra de gratitud desinteressada, en una societat oblidadissa; l'aportació de dades fe-faents, en un clima d'opinions sovint poc rigoreses; una voluntat d'assumir tota la nostra història, contra una certa proclivitat al maniqueisme. Sense que això, diguem-ho tot, signifiqui cap concessió a l'ambigüitat ni a la barreja.

“Un bisbe per a uns temps difícils”, se titula el Suplement. El marc del pontificat del doctor Modrego, fruit d'un procés històric dissortat, ens va ser, efectivament, difícil i, en molts aspectes, advers. El 1941 era restablert el privilegi de presentació de bisbes a favor de l'Estat. El 1943, moria a Friburg, sense haver pogut retornar a la seva seu de Tarragona, el cardenal

Un bisbe per a uns temps difícils

Vidal i Barraquer. Des de 1939, tenia lloc un procés de substitució dels homes, de les institucions i de les publicacions del catolicisme català de l'avantguerra per unes altres, en les quals l'eliminació de la nostra llengua era expressió d'una més fonda imposició política. En el camp civil, l'acció uniformitzadora de l'Estat no tenia contrapartida possible. Formant part d'aquest context, arriba a Barcelona, el 1943, el doctor Modrego...

Comença, aleshores, el procés admirable de què donen testimoni els redactors del Suplement que presentem. El diàleg directe amb la gent de Barcelona, la sensibilitat davant la pobresa, l'amor sincer i cordial als seus preveres, la capacitat d'iniciativa, la voluntat de restar fidel a la doctrina social de l'Església, un tarannà intuïtiu i popular... porten el doctor Modrego a superar el seu context, sense deixar de formar-ne part, però, fins i tot, com explica un dels col·laboradors, perdent “la confiança que el Règim li ha-

via tingut en altre temps”. Modera substancialment la línia del seu predecessor. En la pastoral de convocatòria del Congrés Eucarístic Diocesà (1944), demana una “efusión de amor y caridad que restañe heridas pasadas, reconciliando a todos los españoles”, i en la del Congrés Eucarístic Internacional (1952), sol·licita un indult per als presos... Les obres socials que impulsa, com un secretariat diocesà de beneficència, ja el 1944, que serà el germen de Caritas, o la creació d'un nou barri en memòria del Congrés Eucarístic, entre d'altres, són, segurament, les més importants de l'Església barcelonina en els últims cinquanta anys. Impulsa la catequesi i funda parròquies a les noves barriades. Esdevé, així, un bisbe que estima i és estimat. “El seu cor i el seu amor a Barcelona, durant tants anys, l'havia fet un barceloní més”, ha escrit el cardenal Jubany.

Amb la serenor que el pas del temps afavoreix, podem copsar ara una lliçó important: la fe, la fidelitat a l'Església i, sobretot, l'amor arriben a imposar-se als condicionaments estructurals de cada època. És el cas de l'Arquebisbe Gregorio Modrego Casaus. És, també, el cas del bon poble fidel que li correspongué generosament, per damunt de consideracions circumstancials. Aquell bon poble que, amb una moral invencible, quan el doctor Modrego va començar a dir, en acabar el rosari setmanal radiat: “Bona nit i fins dissabte que ve si Déu vol”, així, en català, anava repetint: de mica en mica, vaja, de mica en mica...

El públic ha canviat molt des del segle passat. Aleshores, es burlava de les noves creacions, s'escandalitzava, el 1855, de l'Enterrament a Ornans, de Courbet, o esclatava en riallades davant l'Olimpia de Manet. Ara sap admirar aquestes pintures i fa cua al museu d'Orsay per contemplar amb admiració les etapes successives de l'adveniment de la pintura moderna.

Jo no voldria pas jutjar-les herètiques, però la nostra relació amb la pintura moderna que, evidentment, imita, més o menys a consciència i profundament, una actitud religiosa, és justificada? ¿No comporta algun perill?

És evident que els negocis van bé, més bé que mai. Per un Van Gogh transformat en màrtir de l'art, les masses de turistes, nous pelegrins, han aflluït a Amsterdam. D'aquests llocs màgics que són els museus, se n'han endut tota mena de relíquies: catàlegs, posters, calendaris... Però, ¿que han pogut descobrir que no coneixíem abans? Ben guiats da-

vant de cada obra, la mirada engegada per un discurs oficial que enfronta sempre els bons pintors maleïts i els malvats pintors oficials, ¿han tingut una sola ocasió de contemplar les obres amb una mirada nova, fresca, simplement humana?

En la nostra actitud actual hi ha una part important de consciència tranquil·litzada a baix preu.

Ja que aquests artistes pretesament maleïts no han estat presos en el seu temps, ens és suficient visitar dues o tres exposicions de les seves obres per retre-los homenatge i mostrar-nos més intel·ligents que les generacions anteriors.

Hom oblida que sempre és fàcil treure a posteriori les lliçons d'una història passada. A l'any

L'amor de l'art

Amor o idolatria?

PAUL-LOUIS RINUY
De la Universitat de París

1990, ¿no hi ha també artistes oblidats o menystinguts? L'admiració del passat permet oblidar superbament el present.

Certament, no ens escandalitzarem de les novetats. Però hi ha barreres noves: un no pot exposar a cap galeria; l'altre no té els honors de la premsa; el tercer no s'adiu a la moda del dia. Si es volgués adoptar una conducta veritablement responsable, caldria mirar de comprendre i d'estimar aquests artistes avui menystinguts.

L'amor per l'art fa que ens oblidem fàcilment dels vivents i que adorem fantasmes afaïonats per

la nostra imaginació. És molt fàcil. Els fem raonar com nosaltres, els modelem a imatge nostra, i el nostre narcisisme no corre el risc de ser ferit per la seva pròpia veritat, sempre diferent d'allò que suposem.

Oï més, el culte a l'art modern ha segregat uns fidels especialment zelosos que, dispensadors caritatius de lliçons, abeuren el públic amb totes les varietats del “prêt à penser”. Cal admirar tot Monet, cal creure que l'impressionisme ha alliberat l'art tiranitzat per l'Acadèmia i l'Escola de Belles Arts, o passar per un inculte. La història de l'art està teixida de dogmes, constituïts per prejudicis còmodes que cadascú respecta per ignorància.

El nombrós públic que acut a

les exposicions no és fonamentalment amant de l'art, és supersticiós. No ve a analitzar i gaudir de les obres d'art, sinó a accomplir un ritus misteriós, en el qual la raó perd tots els seus drets.

L'escriptor i pintor Eugène Fromentin havia analitzat perfectament aquest fenomen. “Tot i els seus aires rebels, l'esperit humà no és en el fons res més que un idòlatra. Escèptic, sí, però crèdul; la seva necessitat més imperiosa és creure... el seu costum nadiu és sotmetre's.”

Pel nostre temps, la nostra relació amb l'art fa de religió. S'assembla a les creences primitives, que esclavitzen el subjecte en lloc de despertar-lo vers una vida més autèntica. L'amor de l'art encega. No ensenya ni a veure ni a viure.

Desempalleguem-nos d'aquesta idolatria, obrim els ulls sense tenir por de separar-nos del gust correntment admès, i acollim les obres en la seva veritat i la seva estranyesa.

(De “la Croix”)

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutjar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roig i Torrentgener
Disseny: Josep Samper i Alejo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels, C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 27 84 FAX: 215 28 05 08007 Barcelona
Impressora: Publiograf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. □ Amèrica: 10.650 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. □ Filipines: 11.400 Ptes. □ Àsia més oriental: 14.200 Ptes.

RESPIR

BON PAÍS!

Al País de les Meravelles, vaig llegir un dia, s'atorguen premis als qui fan preguntes, no als qui donen respostes. No sé de quin país es deu tractar, ni tampoc no puc recordar on ho vaig llegir, però tant se val, perquè la decisió és genial d'ella mateixa, pròpia d'un país, el que sigui, meravellós. D'aquí, en podríem treure una mena de mesura de la realitat de meravella d'un país, d'una institució, d'una comunitat, d'una persona, una mesura que tindria present una doble capacitat i en partiria: la capacitat de promoure preguntes i la capacitat d'acollir les que siguin fetes. I no caldria, és clar, optar a cap premi. Caldria insistir, en canvi, que les preguntes fossin fetes ingenuament, sense males, ni segones, intencions, i que la persona, o institució, preguntada, si no sap la resposta, no n'inventés una per quedar bé, ans digués senzillament: “No ho sé; ho podríem estudiar junts!”

MIQUEL ESTRADÉ

Confesso que quan de vegades sento com parlen de l'Església alguns dels seus membres, no puc evitar la reacció de refusar-la si realment fos allò que els sento dir que és.

Si l'Església fos un mer grup de persones que s'ajunten per assolir una finalitat, encara que fos digníssima —per exemple per lloar Déu—, jo respectaria i fins i tot admiraria les persones que ho fessin i tal volta m'hi apuntaria. Però també en un moment determinat me'n desajuntaria si, poso per cas, trobés un altre grup que m'ajudés més en aquella mateixa línia.

Grups humans, gràcies a Déu, n'hi ha de nobilíssims i referits a tots els àmbits de la vida. La seva constitució, però —àdhuc referida als grups humans que brollen del mateix ordre natural instituït per Déu amb la creació, com ara la família—, sempre és fruit exclusiu de la voluntat humana que, en alguns casos, com el del matrimoni, resta indissolublement lligada a una altra voluntat com a efecte del lliure do mutu d'un home i d'una dona.

L'Església no és això. És, certament, un grup humà. Però no constituït per cap voluntat humana exclusivament. Qui constitueix l'Església, qui ens fa membres del Cos Místic del Crist, qui ens concep en el si eclesial a la nova vida que ens fa fills de Déu en el seu Fill Unigènit fet home, és l'Esperit Sant, la Tercera Persona de la Santíssima Trinitat, l'Amor subsistent i personal de Déu. Per la inhabilitació de l'Esperit Sant en nosaltres, esdevenim fills en el Fill i en Ell podem adreçar-nos a Déu com a Pare. L'Església, doncs, és essencialment un misteri trinitari que se'n ha revelat en l'Encarnació, i al qual hem accedit pel baptisme, el sagrament que, en donar-nos el Do Infinit —l'Esperit Sant— ens obre a la mateixa vida de Déu per formar la seva família humana —que això és l'Església—, condició a la qual tota la humanitat és cridada.

Ben cert que ningú no és constituït en Església sense comptar amb la seva voluntat lliurement expressada se-

I què és l'Església?

PAU LÓPEZ CASTELLÓTE

gons la seva maduresa —el baptisme dels infants és concedit sota la responsabilitat dels pares, únics responsables de la vida del fill mentre aquest no en pugui respondre per ell mateix—. Déu respecta tant l'obra creada "a la seva imatge i semblança", que, havent-nos creat sense nosaltres, no ens vol salvar sense nosaltres, i per això vol que hi posem "el que manca a la passió del Crist", com diu sant Pau.

Però no és la nostra voluntat sola la que constitueix l'Església, sinó l'Esperit Sant que es deixa acceptar per la nostra voluntat lliurement expressada. Per això l'Església, que és humana, no és merament humana, sinó que és radicalment —en les seves arrels— divina. En ella tots els homes som cridats a esdevenir família de Déu sense caure en el panteisme, perquè Déu respectarà la nostra persona pels segles dels segles.

L'Església, en tant que humana, en tant que simple grup humà —que proclama, això sí, la seva vocació "catòlica", universal— no és una finalitat en si mateixa. La història ens diu que ha estat al servei de coses digníssimes: l'art, la civilització, la cultura, la justícia, la solidaritat... i que, de vegades —pels pecats dels qui la formem— ha aparegut com al servei de causes no dignes, i això ha propiciat el desenvolupament de l'ateisme, com diu el Concili Vaticà II en la Gaudium et Spes.

Però l'Església, en tant que divina, en tant que Cos Mís-

tic del Crist constituït amb nosaltres per obra de l'Esperit Sant, és finalitat en si mateixa. Pertànyer a l'Església és "ésser Crist vivent en el món", camí de la glòria on per tota l'eternitat gaudirem de la vida de Déu oferta a tots els homes per la Santa Trinitat en l'obra de la redempció. I això no és un mitjà per a res, per digna que sigui.

Certament que els mateixos homes i dones som, per la fe, **el Crist vivent en el món**; i per la nostra condició humana, **un grup humà més o menys unit per a determinades finalitats**. Jo no puc deixar de reconèixer que aquest grup humà —com diu el Concili— de vegades no s'ha manifestat prou fidel en alguns dels seus membres; però tampoc no puc deixar d'afirmar que l'exigència de la fe s'ha fet notar al llarg dels segles en el conjunt dels cristians d'una forma profundament humanitzadora.

L'Església, obra de l'Esperit Sant, no és un mitjà per a una obra política, o cultural, o de justícia o de solidaritat. L'Església és en si mateixa, en tant que divina, l'obra santificadora de Déu al món. Però aquesta obra santificadora no pot deixar de manifestar-se en el terreny purament humà com a restauradora de la dignitat humana en qualsevol àmbit de la vida.

El món actual, tanmateix, profundament laïcista, ha aconseguit ficar el laïcisme en el cor de molts cristians. I ens ha fet sentir vergonya de la missió santificadora de l'Església —la que li dona la seva especificitat—. De manera que, dissimulant que som **Crist vivent en el món**, pretenem fer-nos-ho perdonar **manifestant-nos com a grup humà que actua** sense arribar a ser grup de pressió, perquè la nostra consciència cristiana no ens ho permet. Amb la qual cosa, sovint no som, als ulls del món, ni carn ni peix. I després diem que l'Església ha perdut el seu poder de convocatòria.

No creieu que hem de re-descobrir l'Església com a do de Déu per a la salvació de la humanitat i entusiasmar-nos amb ella?

El diumenge 4 de novembre del 1990, es complí el 40 aniversari de la firma, en el palau Chighi de Roma, del Conveni Europeu dels Drets de l'Home, promogut pel Consell d'Europa amb l'objectiu de supervisar l'observància pels governs membres, dels drets de l'home i de les llibertats fonamentals. L'acord, que entrà en vigor l'any 1953, és de notòria importància i suposa una fita decisiva en el procés de construcció europeu, ja que crea una Comissió Europea i un Tribunal Europeu dels Drets de l'home, les decisions del qual són vinculants per als estats membres.

El Consell d'Europa, promotor del conveni que es comenta, fou creat a Londres l'any 1949, amb l'objectiu d'assolir una major unitat entre els membres per tal de defensar els principis i ideals que constitueixen la seva herència comuna, facilitant el progrés econòmic-social. En el si del Consell s'han acabat diversos codicils relacionats als drets de l'home i la denominada Carta Social europea, que és l'equivalent del conveni dels drets de l'home en allò que es refereix als drets econòmics i socials, firmada a la ciutat de Torí el

18 d'octubre del 1961. Es destacable la correlació existent entre el Consell d'Europa i la Comunitat Europea, de manera que per ser membre d'aquesta última organització és necessari en la pràctica ser membre del Consell i haver firmat les parts essencials del conveni que avui celebrem, com també la Carta Social. Com a exemple d'aquesta dependència hi ha el fet que el Parlament Europeu, en no disposar d'instal·lacions pròpies definitives, utilitza per a les seves sessions plenàries la seu del Consell d'Europa a la ciutat d'Estrasburg.

Per les característiques profundament democràtiques del Consell d'Europa, així com dels convenis per ell promoguts, l'Estat espanyol no pogué adherir-se fins després de celebrades les primeres eleccions democràtiques l'any 1977. Grècia va haver d'abandonar el Consell amb motiu del cop d'estat dels "coronels" l'any 1969. Per altra banda França no va complir tots els requisits

FERRAN CAMPS VALLEJO

fins a l'acabament de la guerra d'Algèria.

Però tornem al Conveni Europeu dels Drets Humans, del qual hem celebrat el 40è. aniversari. El conveni va suposar un notable avanç respecte la Declaració Universal dels Drets de l'Home proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 1948, ja que no es limità a un simple inventari de drets sinó que instaurà unes instàncies on podrien ser substanciades les violacions dels drets de l'home que es produïssin en els àmbits territorials dels estats firmants, ja que creava un mecanisme especial de garantia internacional d'aquests drets i llibertats fonamentals. Els drets i llibertats que el conveni protegeix abasten el dret a la vida, a no ser torturat ni a sofrir penes o tractaments inhumans o degradants, a no ser sotmès a esclavitud, el dret a la llibertat i a la seguretat, el dret de tota persona que la seva causa

sigui vista equitativament, públicament i en un període raonable, el dret al respecte de la seva vida privada i familiar, el dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió i d'expressió, etc. Aquest mecanisme s'instrumentalitza a través de dues institucions, la comissió i el tribunal.

La Comissió Europea dels Drets de l'Home pot ser reclamada per qualsevol altre Estat de qualsevol violació presumiblement comesa per un altre Estat d'un dels drets i llibertats reconeguts pel conveni. Però, a més, qualsevol particular o organització no governamental pot presentar igualment una demanda davant la comissió contra qualsevol altre Estat.

La comissió compleix essencialment una comesa d'investigació i de conciliació i, si no s'ha pogut assolir una solució amigable en el respecte als drets de l'home, la comissió formula un dictamen jurídic.

El tribunal, per altra banda, és competent per prendre una deci-

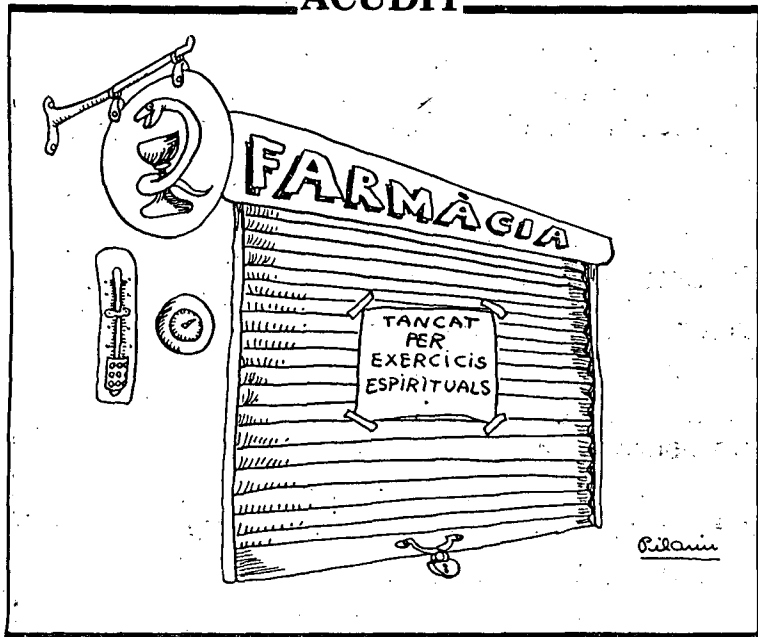
sió judicial amb caràcter obligatori per a les parts en litigi per així saber si en un cas concret el conveni ha estat o no violat. El mecanisme establert en el conveni ha funcionat meritòriament en nombroses ocasions; així, són famoses les resolucions del tribunal que obligaren el Govern suec a autoritzar les activitats de la Companyia de Jesús a l'esmentat país després de cent anys de prohibició. Cal assenyalar també la resolució contra el Govern austríac i, recentment, la dictada contra l'Estat espanyol per la qual s'obligava a aquest a revisar el procés contra els acusats del cas Bultó.

La consolidació de la democràcia en els Estats d'Europa occidental després de la caiguda dels règims dictatorials de Grècia, Portugal i Espanya podria haver deixat el Consell d'Europa i les seves institucions en un cert "ralentí"; Ara bé, la fi dels règims comunistes de l'Europa central dona un nou impuls a les seves situacions. Les peticions d'ingrés de Polònia, Hongria i Txecoslovàquia són una bona mostra de les quals tots ens alegrem.

(De "La Vanguardia")

Una garantia internacional

ACUDIT

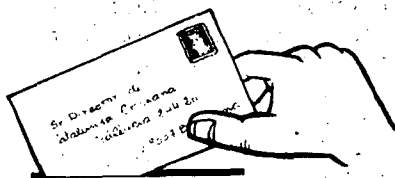

Degradació de la llengua catalana per TV3

Sr. Director:

S'ha aconseguit una democràcia, tenim una autonomia, tenim televisió en català, Visca! però és desolador, indignant i ofensiu tenir programes, que tenen un nivell de l'altura dels "carreters", que diuen els meus pares amb perdó d'aquest ofici tan digne com un altre. D'un temps cap aquí, en obrir la nostra estimada televisió, la falta d'imaginació i sensibilitat es reflecteix amb la programació de violència i sexe. He tingut set fills i no m'espana res, però no puc sofrir la vulgaritat amb què els doblatges són utilitzats. Què pretenen els de la Tele?

S'han aturat a pensar senyors de TV3, la influència que té la televisió? Jo suposo que ja ho saben, donat que

cobren grans quantitats a diverses marques de productes, que pel fet de sortir a la televisió, saben que es vendran més. El que és trist, és que siguin insensibles a la influència que aquest parlar tan groller arriba a tots els públics, i els joves, i de no tan joves, l'estan usant, desgraciadament com a signe de modernitat i homenia.

Jo he parlat amb gent, i no som retrògrades, i estem escandalitzats, pel mal gust amb què s'estan fent les traduccions, però ningú no s'atreveix a dir res, i si ho he fet és perquè estimo el meu país.

Perdoni'm la meua indignació, pe-

rò en una Catalunya que s'està esforçant per un millor nivell de vida, és lamentable que un mitjà de comunicació tan influent com la TV, propagui la nostra llengua, d'una manera tan degradant.

Jo no tinc diners per pagar una programació digna d'un país pel qual molta gent ha mort i han sacrificat la seva vida perquè els seus fills se sentissin orgullosos d'ell, però els reclamo, com un dret i els faig entrega del valor de les hores i hores que han esmerçat els nostres avantpassats, i les moltes persones que ho han fet generosament, per què els nostres joves puguin ser més benparats, menys violents, més homes, i més educats. Preco que aquest cabal, els obligui a asseure's i pensar, en una millor programació, de cara a reeixir la nostra estimada llengua, que tants dolors ens ha costat de tenir-la i s'eviti propagar-ne el seu mal ús. Ho reclamo i en tinc

ARA MATEIX

Diada de "GERMANOR": noves metes

J. CARRERA PLANAS

Torna la diada de "Germanor" i, un altre any, pensem en la dimensió econòmica de la nostra solidaritat eclesial. Creure en Jesucrist és, també, posar al servei de la seva causa recursos materials. Compartir la fe de l'Església vol dir, també, en alguna mesura, compartir els nostres béns. Aquestes ja són idees que podem considerar força adquirides, gràcies a una dècada de treball progressiu i ben orientat. Però ¿podem dir que avancem a una velocitat raonable cap a la consecució dels nostres ja vells —el temps va molt de pressa— objectius d'una economia eclesial suficient i basada en els nostres propis recursos?

És de temer que, cobertes les primeres etapes, el ritme amb què caminem cap a les següents pequi de lentitud. El perill, en aquest cas, seria de convertir en consuetudinària una campanya que havíem plantejat com a essencialment dinàmica. És a dir, es poden fer cada any una col·lecta i una recollida de subscripcions fixes per al fons comú interdiocesà, i és bo que aquesta pràctica esdevingui un costum normal. Ara bé, no ens podem passar gaires anys més parlant d'autofinançament sense aconseguir-lo. La de l'autofinançament és una campanya que ha d'acabar. Altrament es convertirà en una consigna rutinària que es va repetint sense creure-hi del tot. Cal que, adonant-nos d'això, ens proposem un salt quantitatiu en la nostra col·laboració, que ens permeti coro-

nar aquesta fita. També caldria que del conjunt de l'episcopat espanyol ens arribessin signes més clars que realment es tracta d'un objectiu que es proposen totes les diòcesis.

Un altre aspecte en el qual seria bo de proposar-se un avenç és el de la recerca d'alguna forma de participació dels fidels en els pressupostos diocesans. Després de molt de temps de ser requerits a la col·laboració en el capítol d'ingressos, alguns membres de les nostres comunitats s'interroguen sobre els criteris d'assignació de les despeses. No podrien participar-hi, d'alguna manera, a través d'una informació més destallada? No escauria que cada any, els consells pastorals diocesans estudiessin el pressupost? Són preguntes a les quals cal fer atenció. No tant per la pujada d'unes formes més democràtiques,

com per l'augment de l'interès general que se'n podria seguir.

Finalment, voldria fer-me ressò d'una altra inquietud, amb l'esperança que ningú no s'ho prendrà malament. Les diòcesis i les parròquies han fet un esforç molt notable de transparència comptable. Els butlletins oficials de cada bisbat publiquen els balanços diocesans de cada exercici i fins i tot el del conjunt de les diòcesis catalanes. Les parròquies, per la seva banda, donen a conèixer els seus. Però, i els ordes i institucions religiosos, instituts seculars, prelatura i altres instàncies de vida consagrada, no haurien de fer també alguna cosa en el camí de la informació i la clarificació? Es podrà dir, amb raó, que es tracta d'institucions de caràcter més particular i, per tant, d'un interès més limitat als seus membres. Ara bé, des d'un punt de vista pastoral, integrador de tot el conjunt del poble de Déu, semblaria escaient de donar a conèixer, si no els balanços en sentit estricte, sí, almenys, les fonts de finançament i l'aplicació dels recursos, la situació general. Sabem, per exemple, que aquesta no és bona en els convents femenins de clausura. En altres col·lectius, en canvi, la fama, probablement infundada, és que es mouen en uns paràmetres que fan ridícula la informació sobre les minses economies parroquials. En qualsevol cas, la "germanor" serà més plena, com més abasti el conjunt de l'Església.

Un vici que és de tots

ALFRED RUBIO

Tothom sap què és el sado-masquisme. Pel·lícules, televisió, diaris... ens en parlen amb freqüència. No cal dir els psicòlegs, els sexistes o la panòplia dels "sex-shops".

Però, tot això no és sinó la punta que sobresurt d'un iceberg immens, quan, en canvi, ens podem creure que només eren manifestacions aberrants d'unes poques persones. Les associacions que han sorgit recentment per tal d'acollir i defensar tantes dones maltractades o tants nens veritablement martiritzats pels seus pares, ens posen alerta sobre l'extensió d'aquest fenomen, tant si es manifesta d'una manera com d'una altra. I això tampoc no ho és tot.

Sabem que sadisme vol dir que hi ha gent que, per tal d'aconseguir el plaer, necessiten fer mal. I els massoquistes, per contra, necessiten patir-lo.

Però aquesta conducta flueix d'un psiquisme que pot ser sàdic

o masoquista, o totes dues coses alhora, siguin quines siguin les moltes causes possibles d'aquests trastorns.

¿Per què hi ha tants matrimonis infeliços? Es martiritzen amb menyspreus, amb ironies punyents, amb sarcasmes! Paraules feridores, gelosies turmentades i turmentadores, impropis, insolències mutues, crits... ja des de l'hora d'esmorzar.

Sembla com si, passat el romanticisme inicial, necessitessin d'aquest llarg i torturat camí per poder arribar, en el seu moment, a l'èxtasi.

En efecte; hi ha un sado-masquisme freqüent a les parelles —sense necessitat de fuets, ni botes, ni bufetades—, mera-

ment psicològic, però terrible. I quan una de les parts no ho suporta més, acaba fugint, separant-se. Matrimonis trencats... després de quant de patiment!

Però podem anar més enllà encara d'aquest marc de "societat intermèdia" que és la cèl·lula familiar.

¿Què és, si no, el "voyeurisme" contemplador amb complaença de violències tremendes, bèl·liques o urbanes, de tota mena, a tants còmics, films i altres mitjans àudio-visuals?

¿Què és, si no, comportar-se agraïment tantes vegades entre empleats i patrons, companys o subalterns, estudiants i professors? Igual com la competència

ferotge i despietada als negocis. Hi ha empreses que rebutgen els homes que són feliços en el seu matrimoni i escullen com a executius els que són durs a casa seva en família, perquè així seran igualment agressius en la feina. I ¿què és la lluita de classes, i el terrorisme o les tortures?

Les guerres... quines desfildes més exaltades dels triomfadors sobre el cap abaixat dels vençuts! I dels morts.

Davant tot això, el sado-masquisme sexual pot arribar a semblar-nos gairebé una petita mostra del sado-masquisme més ampli que ens envaeix a tots, a la societat.

I no només amb els altres. Comencem per ser-ho, moltes vegades, amb nosaltres mateixos. No estem contents si no tenim complexos, remordiments, o no ens sentim amb agror per la "no ac-

ceptació" del que som i de com som. I també ens fem mal per poder gaudir: fumant, bevent, drogant-nos, restant insomnes o quedant exhausts amb un activisme esbojarrat, com una folia i contínua dansa de la mort en plena vida.

Que bé que aniria poder assaborir l'existència, la convivència, l'amistat i l'amor! amb pau, distesos, tranquils, amb tendresa, amb comprensió, amb solidaritat. Desitjant de debò, amb harmonia, fer-nos feliços els uns als altres, mútuament, en aquest planeta tan bonic que hem rebut en herència!

Però si fins arribem a maltractar els animals, del tot en contra de la seva sensibilitat i instint, per exemple, en granges dantesques d'aviram, pel plaer de menjar-nos-els!

Destruïm la terra sota els nostres peus —mentre pugui aguantar-ho— amb els més grans desvaris antiecològics.

¿Com podem anar a dormir, en acabar la jornada, assossegats i amb alegria?

dret, com a contribuent i com a catalana, si no és així, crec que tots els nostres esforços acabaran desgraciadament en un forat de claveguera.

UNA CIUTADANA QUE ESTIMA CATALUNYA

Sobre mossèn Josep Morta i Soler

Sr. Director:

Contestem amb goig les cartes del Sr. Josep Pons i Vives (C.C. núm. 559) i Sra. Maria Canals i Pujol (C.C. núm. 573) demanant poder conèixer el nom i altres detalls d'aquest sacerdot i de la seva immolació el 6 d'octubre de 1934. Es deia Mn. Josep Morta i Soler, nat a l'Ametlla de Merola el 1877 i rector de Navàs des del 1926. La premsa barcelonina immediata posterior al 6 d'octubre, publicà amplissims reportatges amb qualificacions molt positives a la gran personalitat sacerdotal de Mn. Morta i s'editaren llibres en el mateix sentit. A finals de 1988, el bisbat de Solsona, a través del Sr. Lluís Badia i Torras, edità el "MARTIRIOLOGI SOLSONI", magnífic llibre de gairebé 400 pàgines; la primera biografia es la de Mn. Morta,

al qual anomena EL PRÓTOMARTIR RECTOR DE NAVÀS. Naturalment que tenim molta documentació, però en té més encara l'historiador Sr. Badia, que viu a Navàs, carrer del Bruc, 5, tel. 839 05 15, molt amable sempre i a la disposició dels qui s'interessen per Mn. Josep. Nosaltres enviem el llibre citat per correu, al preu de 2.000 ptes. L'adreça nostra es: Sant Bernat Menton 2, segon 08940, Cornellà de Llobregat, tel. 377 32 89. Horari, de 4 a 8 de la tarda, de dilluns a divendres. Finalment, sobre l'interès del Sr. Pons de saber si existeix procés en marxa, hem de dir que no. Però que és temps, òptim, per començar-lo, el de Mn. Morta i de molts altres sacerdots diocesans. Des del primer moment cal tenir clar que tota causada de beatificació és obra de Déu que es realitza a través de les diòcesis. No es necessiten miracles, però les proves han d'aportar-les testimonis directes. Si ens envien les direccions postals, amb gust remetrem a vostès i a tothom que tingui devoció als Màrtirs de la Fe, els propis portaveus, propaganda, estatuts, etc.

JOAN PIÑOL i PRIU
Secretari Gral. de la Delegació
d'Hispania Martyr

SABEU D'ALGUN HOME QUE SE SENTI SOL?

Potser li agradaria saber que té possibilitats de viure entre amics, formant part d'un petit grup unit per vincles i afinitats de tipus religiosos, cultural, ideològic, afeccions comunes i d'un nivell socioeconòmic semblant.

Caldria que tingués entre 55 i 66 anys, i tant pot ser una persona en plena activitat com un jubilat, però sempre en condicions de treballar, ja sigui en treball remunerat o voluntari.

Volem formar una llar pròpia però compartida, fruit d'una vida independent però solidària, digna però senzilla.

És només un projecte però ben estudiat i sense cap finalitat de lucre. Demaneu informació escrivint a:

RICARD FORASTER, c/. Balmes, 123, 3er. 2a. - 08008 BARCELONA
Ref. LLARS DE L'AMISTAT

El Sínode dels Bisbes sobre la formació dels sacerdots (i VI)

Preveres i laics davant els desafiaments del món

És a la basílica de Sant Pere, després de la Missa dominical, que es llegeix el missatge final del Sínode. Com sempre, la seva redacció ha tingut dos tipus de dificultat: una, sobre el contingut per resumir la riquesa d'un mes de debats. L'altra sobre la forma literària, ja que el missatge s'ha adreçat a tothom.

Modificat en la seva primera versió, el missatge ha estat sotmès en la seva segona, a l'assemblea general. En presentem uns amplis extractes revelant les modificacions d'última hora que no són pas anodines.

El missatge té quatre destinataris principals: el Poble de Déu, els preveres, els seminaristes, els joves. "Animats per la presència constant del Sant Pare, nosaltres, els Pares d'aquest Sínode de 1990, hem reflexionat sobre la formació dels preveres en les circumstàncies actuals seguint les petjades del Concili Vaticà II. En la pregària, la reflexió i els intercanvis... Hem pensat en vosaltres, estimats fidels laics, als quals el darrer Sínode ha estat consagrat. Vosaltres, sobretot, els preveres esteu molt presents en el nostre cor, vosaltres que sou, amb els vostres bis-

bes, la imatge i els cooperadors del Crist pastor enmig del Poble de Déu i per ell."

Jesucrist és "la nostra llum i la nostra esperança"

"Nosaltres, preveres i fidels laics compartim el mateix sacerdoci comú de Jesucrist. Plegats, i únicament plegats, podem fer molt per estendre el Regne de Déu en les nostres societats. Nosaltres treballam per millorar el Cos de Crist per mitjà del servei a tothom i especialment als pobres. És conjuntament que nosaltres ens enfrontem amb les dificultats i les dificultats, com són la indiferència religiosa, el materialisme, la pobresa i la injustícia, el gran abisme entre nacions riques i pobres, en-

L'arquebisbe Jan P. Schötte (esquerra), Secretari General del Sínode dels Bisbes, i el cardenal Lucas Moreira Neves, arquebisbe de San Salvador de Bahía, presideixen i mantenen la conferència de premsa al final del llarg mes del Sínode mundial dels Bisbes, al Vaticà.

tre classes socials, les dificultats familiars, el pes del deute. Però donem gràcies a Déu per les benediccions que ha escampat sobre el món que estimem pel progrés de la ciència i la tecnologia, la difusió de l'educació, el millorament del nivell mèdic general, les possibilitats de comunicació, els avenços de la democràcia. Vivim un període d'esperança, de creixement general, encara que no universal, de l'Església. No ens podem oblidar de donar gràcies a Déu perquè el nombre d'aspirants al sacerdoci ha augmentat un 53% arreu del món durant els tretze anys últims". Les famílies han d'encoratjar les vocacions.

Ambaixadors de Crist

Adreçant-se seguidament als preveres, el missatge els identifica

com a "ambaixadors de Crist", "la nostra veritable dignitat, la nostra font d'alegria, la nostra certesa de vida". D'ella neix "una comunió especial amb Déu, i amb tots els homes". Després, precisament la qüestió del celibat: "Respectant les diverses tradicions de les Esglésies orientals, el celibat sacerdotal de l'Església llatina ha resplendit certament..." Aquest passatge evocant l'Orient ha estat suprimit in extremis i el missatge final s'accontenta dient: "El celibat sacerdotal en l'Església ha resplendit amb una certesa i una llum noves com una oblació total al servei de Déu i dels homes en comunió íntima amb el Crist que tant estima l'Església, la seva esposa, que ha donat la seva vida per ella".

Els seminaristes, han de viure "el seguiment de Crist com els

apòstols" i acollir-lo com un do. El missatge saluda de passada "l'abnegació" dels formadors. La formació permanent és "una de les prioritats urgents" per servir el misteri, la comunió i la missió. Però el primer agent de formació és "cadascú de nosaltres".

Finalment, els joves poden donar "una resposta generosa del cor". ¿Per què la baixa de vocacions ací i allà? "Això és l'únic resultat de la por d'un compromís sacerdotal per la vida impedit de casar-se i crear una família? No és pas cert." El projecte final adoptat afegeix "la dificultat de viure en pobresa, castedat i obediència". En la conclusió els Pares agraeixen la col·laboració de tots aquells que han aportat el seu esforç en els treballs del Sínode.

G.M.

Una novetat editorial que completa una obra ben acollida:

ADVENT-NADAL, QUARESMA-PASQUA, ANYS I i II (2 vols.)
TEXTOS PATRÍSTICS I ECLESIASTICS DEL LECCIONARI MONÀSTIC

Publicat amb anterioritat: *Temps ordinari, Anys I i II (2 vols.)*

Els dos nous volums dedicats als "temps forts", juntament amb els publicats anteriorment corresponents al temps ordinari, completen en llengua catalana, el que ja és publicat en italià (L'Ora dell'Ascolto) i en castellà (Leccionario monástico). Un servei de qualitat per als cristians interessats en la lectura dels Pares de l'Església i en la Litúrgia de les Hores.

Contenen els textos corresponents a la segona lectura de l'Ofici de lectura, amb els seus responsoris, d'acord amb el leccionari bíblic biennal de la Litúrgia de les Hores romana (assenyalat també en sigles i amb els responsaris). És un enriquiment per als qui reciten l'Ofici de lectura.

És un recull de textos de la tradició literària cristiana, que enriquirà i alimentarà la fe dels lectors interessats a pouar en aquesta font.

Preu dels dos nous volums: 5.500 ptes.

Els trobareu a: Monestir de Sant Pere de les Puel·les. C/ Angli, 55 - 08017 BARCELONA. Telèfon: 203 89 15.

També els podreu recollir al Centre de Pastoral Litúrgica. C/ Rivadeneira, 6, 7è. - BARCELONA, si prèviament els demaneu al Monestir.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Itàlia: una enquesta als preveres

El periòdic catòlic italià "l'Avvenire" publicà durant les vigílies de la cloenda dels treballs sinodals, un sondeig efectuat a 409 preveres que volen ser representatius del clergat italià, donat que els sacerdots enquestats pertanyen a diverses regions de la península i exerceixen distints ministeris, tot i que els responsables de parròquies són els més nombrosos.

Els motius de satisfacció per haver escollit el seu estat, són, per ordre d'importància "la resposta positiva del poble", "el sentir-se homes de Déu", "la col·laboració trobada entre els fidels" i "la relació més oberta amb els bisbes i els propis col·legues". Els motius d'insatisfacció són "les dificultats de comunicar-se amb la gent", "la soledat i l'aïllament social", "una manca de confiança en la pròpia missió" i, en darrer lloc, "la falta de col·laboració amb els bisbes i companys de ministeri".

Interrogats a propòsit de la crisi vocacional, el 50 per cent estan convençuts que la crisi és qualitativa; el 31 per cent jutgen que és quantitativa i qualitativa; el 16 per cent que és solament quantitativa, i l'1 per cent, no opinen. Quant a les causes d'aquesta situació, s'atribueix a la crisi de la família i a una

predisposició adversa al sacrifici. L'obligació del celibat i la temença de la soledat són les dues darreres opinions d'una llista de tretze causes possibles.

En aquest mateix aspecte, el 62 per cent dels enquestats són del parer que la crisi vocacional serà superada d'aquí alguns anys; el 30 per cent no ho creuen pas així, i un 8 per cent no es pronuncien.

La crisi d'identitat que sofreixen els preveres, juntament amb la manca de confiança en la pròpia missió, apareix com la raó principal dels que abandonen. Referent a la soledat, si el 64 per cent estimen que els seus companys la sofreixen, el 77 per cent afirmen que no els implica a ells personalment.

Referent, finalment, a la formació sacerdotal, el 71 per cent la consideren "molt bona"; el 21 per cent la troben "suficient", i el 8 per cent la jutgen deficient. Quan a les llacunes en la formació eclesial s'esmenten, entre altres, l'atenció insuficient als problemes socials.

Seria bo una enquesta semblant a casa nostra, per conèixer els resultats que donaria.

FRANCESC GAMISSANS

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

ROMA

Solidaritat a favor d'Angola

EL VATICÀ.— El Sant Pare ha fet una crida a favor de la població anglesa amb aquestes paraules:

Desitjo dirigir el meu pensament a l'estimada i tan durament provada població d'Angola.

Com és tristament sabut, des de fa molt de temps aquest país africà està assotat per un violent conflicte civil que ha causat ja centenars de milers de víctimes innocents.

Aquesta dolorosa situació s'ha agreujat ara encara més a causa d'una prolongada carestia que amenaça la vida de molts anglesos.

Sento el deure d'invitar la Comunitat Internacional a una veritable campanya de solidaritat en pro d'aquests germans nostres que sofreixen, descobrint en ells el rostre del mateix Crist Senyor pobre i famolenc.

Prego així mateix a tots aquells que puguin exercir una influència sobre les parts en conflicte que s'esforcin més eficaçment per tal que la pau tan desitjada posi fi ràpidament als sofriments de tota la nació anglesa. (O.R.)

Crida dels patriarques catòlics d'Orient

EL VATICÀ.— Els patriarques catòlics d'Orient, presents a Roma pel Sínode dels Bisbes, han dirigit una crida a tots els responsables d'Israel, de Palestina i del Líban perquè el diàleg prevalgui sobre la violència.

Heus aquí el text del missatge:

"Nosaltres, els patriarques catòlics d'Orient: Stéphanos II Ghattas, Màximos V Hakim, Ignace Antoine II Hayek, Raphael I Bidauid, Jean-Pierre XVIII Kasparian i Michel Sabbah, patriarca de Jerusalem per als llatins, reunits a Roma, en tenir notícia dels tristos esdeveniments que hi han hagut a Jerusalem i al Líban, expresseu el nostre dolor profund per la violència que continua manifestant-se aquests dies al Líban, a Palestina i a la ciutat santa de Jerusalem.

Manifestem el nostre condol al poble palestí i libanès, musulmà i cristià.

Condemnem l'ús de les armes mortíferes contra el poble desarmat.

Condemnem qualsevol extremisme religiós vingui d'on vingui, que porta sempre a les mateixes manifestacions de violència.

Fem una crida a tots els responsables a Palestina, a Israel i al Líban que substitueixin la violència pel diàleg i que acceptin una pau justa per totes les bandes. (O.R.)

El Papa felicita M. Gorbatsxov pel premi Nobel de la pau

EL VATICÀ.— En l'ocasió de la concessió del premi Nobel de la pau de 1990, desitjo expressar-li la meua cordial felicitació, al mateix temps que m'associo a tots els que donen suport als seus esforços encaminats a una més gran col·laboració internacional, en la qual la confiança i la seguretat permetin, a la humanitat, de mirar vers el futur amb més serenitat. Enco-

manant a Déu, Senyor de la història, les aspiracions dels nostres contemporanis a una més gran justícia i pau, li renovo l'expressió de la meua més alta consideració i els meus millors vots per la seva missió. (EFE)

Espanya ha recaptat dos mil tres-cents milions pel Domund

LA SANTA SEU.— L'Església Catòlica espanyola ha recaptat en la seva col·lecta pel Domund, celebrada en totes les esglésies, un quinze per cent més dels dos mil milions de pessetes que aconseguí l'any passat, segons que ha informat Manuel de Unciti, membre de les Obres Missionals Pontificies. Espanya és la primera en l'aportació de missioners i la quarta en aportació de fons.

Espanya és la nació que aporta més contingent de missioners, dinou mil en total, seguida molt de prop per Itàlia. I ocupa el quart lloc en aportacions econòmiques, després dels Estats Units.

La recaptació, al nostre país, augmenta cada any una mitjana de quinze per cent sobre l'any anterior.

"Encara que de moment aquests diners no tenen exempcions fiscals, es creu que aquesta situació pot canviar amb la reforma de l'IRPF, que preveu exempcions per les donacions a les esglésies reconegudes en aquest país", assenyalà el pare Unciti.

El repartiment d'aquests fons es decideix a Roma, en una reunió del consell Superior General de les Obres Missionals Pontificies que existeixen en cent-vint països i en la qual s'estudien les necessitats dels mil territoris de milió. (EFE)

XINA

Detenció d'un bisbe i de catorze sacerdots

FUJIAN.— Un bisbe i catorze sacerdots i diaques de la Xina, han estat detinguts i empresonats a la província de Fujian, al Sud-est del país. Les detencions foren fetes ja fa uns mesos, però fins ara no han estat confirmades per les autoritats de Pequín.

Monsenyor Xie Shiguang i els seus catorze companys de presó, són acusats de "submissió a una potència estrangera", és a dir, al Vaticà. Amb aquesta denominació són coneguts els catòlics que romanen units a la Santa Seu i conformen la qualificada, per les autoritats, com a "Església clandestina".

En l'acta d'acusació, hi figura el "delicte" d'haver obert un seminari sense l'autorització del règim comunista, d'haver procedit a l'ordenació d'alguns sacerdots i d'haver ensenyat religió a joves menors de divuit anys. (APIC)

ÀFRICA

Les sectes nord-americanes progressen a l'Àfrica

ZIMBABWE.— Una nova i forta onada de pensament i interpretació de l'Evangeli, promoguda per les sectes provinents dels Estats Units, s'ha desfermat a tota l'Àfrica, provocant la inquietud que aquesta nova doctrina, en el

pròxim futur, arribi a ofegar les principals Esglésies cristianes. Així ho han expressat els representants dels dotze consells cristians nacionals d'Esglésies de l'Àfrica reunits, recentment, a Harare (Zimbabwe). Els participants assenyalaren que aquests moviments prediquen, principalment, sobre els miracles, per fomentar la passivitat de la societat en els països subdesenvolupats. D'aquesta manera, el món occidental es val d'aquestes sectes com a instrument per aniquilar el sentit crític dels africans vers l'explotació i la injustícia que pateixen. (KIPA)

ÍNDIA

Reclamen la fi de la discriminació religiosa

NOVA DELHI.— Més de cent mil cristians s'han manifestat recentment a Nova Delhi per reclamar una nova legislació que permeti, a les persones de classes baixes convertides al cristianisme, aprofitar-se dels avantatges que reserva la Constitució als hindús, sikhs i budistes. La manifestació fou organitzada per la Conferència Episcopal Índia i el Consell Nacional de les Esglésies. Amb la negativa d'aprovar qualsevol mena de legislació que permeti als cristians convertits de les castes inferiors beneficiar-se de les subvencions estatals, el govern indú manté una situació de discriminació respecte als cristians, al mateix temps que pretén de frenar la conversió dels pobres a una religió en la qual és possible de sortir del determinisme social que imposa l'hinduisme. (KIPA)

Els dos antics germans d'armes de Solidaritat es disputen asprament la presidència de la República. Els polonesos ho decidiran el 25 de novembre

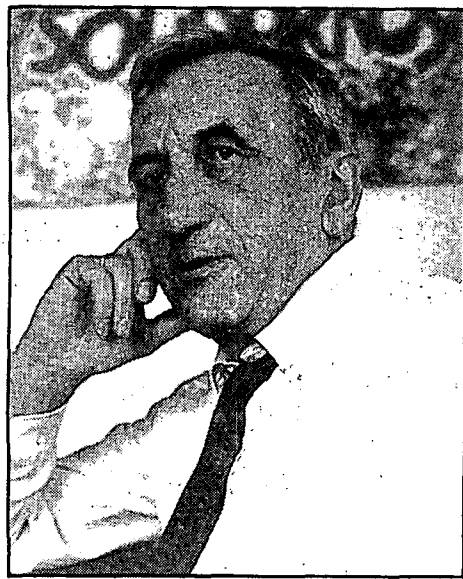
Lech Walesa o Tedeus Mazowiecki?

POLÒNIA.— Walesa ha començat a criticar el govern, reprotxant-li de "perpetuar a Polònia les estructures de l'antic poder comunista". També denuncia la manera d'administrar el país, tot criticant l'augment de l'atur que

abasta més de mig milió de persones i la privatització massa lenta de la indústria i de l'agricultura. "Demagògia", repliquen els partidaris del primer ministre que precisament tracten d'evitar un atur galopant amb la privatització a passos comptats.

Lech Walesa a desgrat d'haver envellit i haver-se engreixat molt, no s'està de replicar i tornar a l'atac. "Un sindicalista com a president, no està malament, oi?" diu per iniciar la campanya, no sense precisar que ell "és ja més gran que el president de la República". Una arrogància, una seguretat que enerva els seus detractors. L'anomenen "el monarca absolut".

Per la seva banda, Tadeus Mazowiecki ha "vacil·lat durant hores, dies, setmanes" abans d'anunciar la seva candidatura el 5 d'octubre passat. "Hi ha moltes persones més dignes que jo per aquest càrrec, ha precisat, però he pres aquesta decisió perquè la situació històrica m'ha emplaçat en aquesta posició". S'ha consumat la ruptura. Solidaritat havia viscut, el juliol, el seu últim congrés de moviment unit. Després, dos partits han sorgit: el ROAD

Mazowiecki, un home reflexiu i ponderat.

Walesa compta amb la seva popularitat per guanyar les eleccions.

(el Moviment democràtic de ciutadans-acció), la divisa del qual és "d'ara endavant sense aventurisme" i que anuncia un suport "sota reserva de crítiques" al govern de Mazowiecki; l'Aliança del centre ha estat llançada per la seva banda com una màquina de guerra del premi Nobel, en reclamar "una acceleració de les transformacions democràtiques".

La molt poderosa Església catòlica polonesa renuncia a pronunciar-se per l'un o l'altre dels candidats. De moment, Lech Walesa va al davant en els sondatges. Però les eleccions no seran fins el dia 25 i la campanya electoral donarà segurament nombroses sorpreses.

I.M.

BARCELONA

Comitè Oscar Romero - Cristianisme i Justícia. VETLLES DE PREGÀRIA.— Últims dissabtes de mes, a les 20 h. Dia 24 de novembre, Parròquia de Sant Sebastià, c/ Viladrosa, 100 (Nou Barris). Metro: Línia IV, Est. Roquetes.

Unió Espiritual de Mares.— Dia 21 de novembre, a la Riera de Sant Miquel, 1 bis, a 2/4 de 5 - celebració de l'Eucaristia; a 2/4 de 6, Conferència: "Els dons de l'Esperit manifestació de la vida en Jesucrist", a càrrec de Francesc Vergés.

Unió Eucarística Reparadora.— El diumenge, dia 25 de novembre, tindrà lloc el Recés Mensual. Començarà a les 5 de la tarda i acabarà amb la celebració de l'Eucaristia. Serà dirigit per mn. Francesc de P. Sala, assessor diocesà de l'UNER. S'invita a tothom qui simpatitzi amb l'Obra. Lloc: C/ Mare de Déu de la Salut, 26. Tel. 213 01 82.

Obra d'Exercicis Parroquials. 48 Recés Extraordinari.— Se celebrarà el diumenge, 25 de novembre, al Col·legi de Sant Ignasi, c/ Carrasco i Formiguera, 32 (Sarrià). Començarà a les 10 del matí. - Propera tanda d'Exercicis: Casa de Sarrià,

del 26 al 30 de novembre. General. Director: P. José Solé-Assens s.j. - Informació: O.E.P., c/ Duran i Bas, 9. Tel. 301 16 26.

Casal del Mestre.— (C/ Roger de Llúria, 7 pral. Tel. 255 68 88). El 24 de novembre, si Déu vol, celebrarem la festivitat de Sant Josep de Calassanç, patró del Magisteri. A les 11 del matí, l'Associació Catòlica de Mestres de Barcelona honorarà el seu Patró amb el Sacrifici Eucarístic, a la capella dels PP. Jesuïtes, del carrer Llúria, 13, celebrada pel P. Antoni Udina s.j., mestre i fill de mestres. A les 12, al Casal, col·loqui sobre les nostres activitats i comentari sobre el moment actual, pel P. Domingo Pallàs, c.m.f. Com a cloenda, aperitiu, obsequi de l'entitat. Us esperem a tots, socis, amics i simpatitzants.

Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya.— Cicle de conferències. I La construcció de la personalitat: Dia 20 de novembre de 1990. - La dialèctica amor-odi en el procés maduratiu de la persona. Prof. Antoni Gomis. II Les dimensions moral i política de la persona. Dia 22 de novembre de 1990. I L'experiència ètica vàlida en

un àmbit mundà insignificant i intranscendent. Prof. Ramon Prat. Dia 27 de novembre de 1990. 2 La persona humana com a raó primera del Dret. Dr. Eugeni Gay. Per a informació i inscripcions Secretaria de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya.

Carrer de la Diputació, 231, Barcelona.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA.— Conferència de Joan N. García-Nieto, s.j. parlarà sobre: "Perspectiva social: a qui arri-

ba i a qui margina la reactivació econòmica", dins del cicle de conferències organitzades pel Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia. Tindrà lloc el dimecres, 21 de novembre, a les 19'30, al carrer de Roger de Llúria, 13, Barcelona. Tel. 317 27 38.

Comunicat de la IX Assemblea Nacional de la Família

Aquests dies s'ha iniciat una campanya adreçada als joves i adolescents, per tal de promocionar l'ús de preservatius en les seves relacions sexuals com a únic mitjà eficaç per prevenir les malalties de transmissió sexual, la SIDA i els embarassos no desitjats en les noies adolescents.

Aquesta campanya, promoguda pel Ministeri de Sanitat i Consum ha coincidit amb la celebració de la nostra IX Assemblea Nacional de la Família, el tema de la qual ha estat la família com a educadora. Atès el tema del nostre treball i la mentalització que l'Administració Pública pretén portar a terme sobre els nostres fills i els altres joves del país, no podem deixar de prendre en consideració el contingut i la forma d'aquesta campanya. Fruit de la nostra reflexió són les següents consideracions que sentim la necessitat de comunicar a les altres famílies i a tots els que comparteixen amb nosaltres la responsabilitat educativa:

1.- Com a pares i mares, amb fills en les diferents eta-

pes del procés educatiu, reconeixem que les situacions que amb aquesta campanya pretenen solucionar-se comporten problemes reals i greus, que ens preocupen seriosament a tots nosaltres i ens fan sofrir; i en la resolució de la qual ens sentim implicats.

2.- Per això pensem que és enganyós per als joves proposar únicament com a solució dels problemes indicats, l'ús del preservatiu, ignorant el repte que una educació positiva i integral de la sexualitat planteja a les nostres famílies, a les mateixes parelles joves i a la societat. Igualment considerem que amb aquesta proposta es menysvalora la capacitat dels joves per assumir uns comportaments més personalitzadors que el simple evitar riscos pel camí més fàcil.

3.- Ens sembla, a més, que el suport publicitari de la campanya atempta contra el bon

gust i la dignitat de la relació sexual humana, en banalitzar-la i presentar-la, únicament o principalment als ulls dels joves, com un pur mitjà de plaer.

4.- Per tot això desitgem denunciar el caràcter antipedagògic d'aquesta campanya i el que amb ella, des de la mateixa Administració i utilitzant fons públics, es dificulti la tasca educadora de moltes famílies que estan tractant de potenciar davant els seus fills el sentit profundament humanitzador del gest sexual.

5.- Finalment, voldríem saber animar eficaçment els pares, els educadors i els propis joves —particularment els que comparteixen amb nosaltres la fe cristiana— perquè no es deixin vèncer per les dificultats que tots trobem en l'orientació dels problemes sexuals des d'una perspectiva positiva i personalitzadora.

Bella sou Maria

Cançó a la IMMACULADA. (Cassette i cançoner núm. 1b - Una veu exultant). És una cançó molt, però molt bona. (Escolteu el cassette.) Mireu de cantar-la. És fàcil. Serveix com a cant d'entrada, final, etc. És una pregària a Maria útil sempre... al temple, a casa, etc.
Text: De gràcia sou plena (Evangeli). De la serp maligna esclafeu el cap (1a. lectura). El cel va escollir-vos (2a. lectura) Amb goig us contempla el poble fidel, Maria, obra de Déu (Salm).
En 4 cassettes i 4 cançoners, tot l'any B. Cançons a l'entorn de la Litúrgia de la Paraula de cada diumenge o festa i tanmateix útils en altres ocasions. Els casset-

- Sou engalanada plena de joïells; amb goig us contempla el poble fidel. Amb crits d'alegria Déu magnifiquem, perquè va mirar-vos, serventa fidel. (bis)
- Sou imatge viva i palau del Fill. Consol us demana el qui està en perill. Lluminosa aurora, Mare dels creients, sou la mitjancera dels favors de Déu. (bis)
- Filla sou del Pare i Mare del Fill que de Vós va néixer pel Sant Esperit. Reina sou dels àngels, primera entre els sants. Tots a Vós, Maria, volem venerar. (bis)

UNA VEU EXULTANT

tes Una veu exultant són també per al PÚBLIC EN GENERAL i fan de bon escoltar inclús anant amb cotxe. El paisatge és més bonic. Proveu-ho. Cada vegada us agra-daran més.

Lletres i música: Mn. Josep Soler. Il·lustracions: P. Oriol M. Diví, monjo de Montserrat. Orgue: P. Manuel Mola, franciscà. Solistes: Mn. Lluís Saumell i Àngels Sarroca. Venda a les llibreries religioses.

Altres cançoners i cassettes: DE NADAL (Col·lecció: Cançons per al poble). Un cançoner amb 100 cançons i un cassette de molta qualitat que interpreta el Cor Madrigal (director: Manuel Cabero).

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura

QUÈ HI DIUS TU?

TROBADA:

CONEIXER I FER CONEIXER
L'ACAT

1 DESEMBRE 1990
CASAL BORJA-SANT CUGAT

Per a més informació truqueu a:

Tel. 674.29.18
207.40.16

TARRAGONA

Objectius de la delegació diocesana per aquest curs 1990-91

Formar catequistes per a una catequesi missionera

TARRAGONA.— La Delegació diocesana de Catequesi de l'Arquebisbat de Tarragona ha presentat recentment els objectius per al curs 1990-91.

El primer dels punts fa referència a la necessitat de "sensibilitzar l'Església de Tarragona i totes les parròquies i comunitats sobre la seva missió educadora de la fe, en tots els membres en el marc d'una nova evangelització en aquesta societat".

Mossèn Josep Bofarull, responsable d'aquesta àrea pastoral, pensa que la labor de sensibilització "es va fent per mitjà de la diada de la catequesi que se celebra a cada parròquia, normalment a començament de curs" i creu que "també hi ajuden la ràdio i la premsa, amb les informacions i orien-

tacions que difonen". D'altra banda, considera important "el compliment de les normes diocesanes de l'itinerari Catequètic i sagraments de la iniciació cristiana".

El segon dels objectius, per la seva fita considerat clau, és "formar catequistes per a una catequesi en situació missionera". "La situació d'increença que vivim —diu— ens demana formar catequistes per a una Catequesi que anomenem missionera, o fortament evangelitzadora." En aquest sentit, s'aconsella, entre d'altres coses, l'organització del **Curset d'Iniciació a la Catequesi** i de l'**Escola diocesana de catequistes**.

En el tercer centre d'atenció es posa l'accent en la voluntat de "promoure, en aquesta

situació d'increença, una catequesi que faci cristians adults en la fe, per mitjà de la Catequesi d'adults, per la Catequesi dels fills a la seva família, per la Catequesi de joves, per la Catequesi especial dels més necessitats...".

Diverses activitats programades responen a aquest objectiu: les **Jornades de promoció de la Catequesi d'Adults**, un **Seminari sobre l'educació de la fe dels fills a la família** —actualment en fase de preparació— una **Trobada de nois i noies que es confirmen...**

Mossèn Bofarull considera, pel que respecta a la catequesi especial, que "seria molt adient que cada parròquia tingués un catequista sensible, acollidor i preparat. Per a ells podríem organitzar una jornada d'orientació".

El darrer dels quatre objectius proposats convida a "estimular i orientar la **Coordinació diocesana i arxiprestal del servei de la catequesi** com a signe eclesial i per eficàcia pastoral".

"La catequesi" apunta "no és un afer personal ni solament parroquial, sinó que és de l'Església. En els darrers anys postconciliaris n'hem pres consciència d'una manera especial. Però, a més, l'eficàcia pastoral demana conjuntar esforços, aprofitar energies, orientar i cercar camins...".

En concret, es vol potenciar la figura del **catequista-enllaç** i la creació de Comissions arxiprestals de la catequesi. També està prevista l'organització de **Trobades arxiprestals de catequistes**.

C.C.

C.C.

FETS I CRITERIS

Una nova evangelització

El Concili Vaticà II estigué marcat especialment per un esforç de presentar la fe als homes del nostre temps d'una manera comprensible i persuasiva. L'Església redescobria que la seva naturalesa era essencialment missionera, és a dir, tornava a prendre consciència que ella havia de ser fidel missatgera de l'Evangelí de Jesucrist.

Pau VI, en publicar, com a resultat del Sínode de Bisbes de 1974, l'Exhortació apostòlica "L'evangelització en el món contemporani", ho fa manifestant que allò que els Pares sinodals esperaven d'ell era que donés un nou impuls capaç de crear en l'Església uns nous temps d'evangelització.

Més encara. El mateix Pau VI, en la mateixa introducció d'aquest document, per mitjà d'una sèrie d'interrogants, explicita la qüestió fonamental que l'Església es planteja: ¿després del Concili i gràcies al Concili, l'Església és més apta per anunciar l'Evangelí i inserir-lo en el cor de l'home amb convicció, llibertat d'esperit i eficàcia?

Aquesta preocupació per l'anunci de l'Evangelí, Joan Pau II la manifesta quan parla, per activa i per passiva, d'una nova evangelització. De manera particular en parla amb referència a Europa. Hi ha un text, entre altres, que per la seva importància, mereix ser citat: "A les profundes transformacions culturals, polítiques i ètico-espirituals, que han acabat donant una configuració nova al teixit de la societat europea, ha de correspondre una nova qualitat d'evangelització que sàpiga proposar de manera convincent a l'home d'avui el missatge perenne de la salvació" (Joan Pau II, Carta als Presidents de les Conferències episcopals d'Europa, 2 de gener 1986).

¿Com hem d'entendre la nova evangelització? Certament no es tracta de començar de zero, com si el treball pastoral fet fins ara hagués estat inútil. Tampoc no hem de situar-nos en una perspectiva nostàlgica i anacrònica pensant en un model de "cristianitat". Es tracta de tenir ben presents les intuïcions i l'ensenyament del Concili Vaticà II.

L'Església evangelitza —ha escrit Pau VI— quan, amb la sola força divina del missatge que proclama, mira de convertir al mateix temps la consciència personal i col·lectiva dels homes, l'activitat en la qual estan compromesos, llur vida i llurs ambients concrets (E.N., 18).

En el mateix sentit ha escrit Joan Pau II que l'Església, acollint i anunciant l'Evangelí amb la força de l'Esperit, esdevé serventa dels homes (Ch.F., 36).

La nova evangelització passa per la promoció de la dignitat humana, per la defensa dels drets humans, pel servei als més pobres, pel treball a favor de la justícia, la pau i la solidaritat.

Aquesta nova evangelització suposa cristians que siguin testimonis de l'Evangelí capaços d'envigorir la cohesió cristiana de les comunitats eclesials.

RAMON TORRELLA i CASCANTE,
Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Cooperativa "John-Fil", guardonada per la Generalitat

La Cooperativa industrial de gèneres de punt "John-Fil" ha estat premiada amb la distinció que porta el nom de "President Macià" i que concedeix la Generalitat de Catalunya en reconeixement de la tasca realitzada en l'àmbit laboral.

L'acte de lliurament del guardó es va celebrar fa poc al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, a Barcelona. Va ser presidit pel President Jordi Pujol.

Mossèn Joan Llor, prevere diocesà, President de la Societat Cooperativa, va agrair la concessió del premi en un parlament adreçat als assistents, i demanà un esforç, per part dels responsables, per tal de poder equilibrar el nivell de benestar social entre les zones urbanes i rurals del país.

La Cooperativa Industrial "John-Fil" es va crear l'any 1969 a la localitat lleidatana de l'Espluga Calba —comarca de Les Garrigues i Arquebisbat de Tarragona— en un moment en què la situació econòmica era molt crítica i en el qual l'índex de despoblació començava a ser alarmant. El detonant que va propiciar la concreció d'aquesta iniciativa va ser el resultat especialment negatiu de les collites d'aquell any.

L'impulsor va ser mossèn Joan Llor i Badies. Nascut l'any 1932 a Guimerà, va rebre l'ordenació presbiteral el 9 de setembre de 1962. L'any 1968 va ser nomenat rector de les parròquies de Santa Maria, de l'Espluga Calba i de Sant Miquel dels Omellons. Amb anterioritat havia exercit el ministeri sacerdotal a les comunitats de Sant Feliu, de Constantí, Santa Coloma, de Santa Coloma de Queralt i Santa Fe, de Rauric.

A banda de la labor pròpia de la seva condició de prevere, ocupa la presidència de la Cooperativa abans esmentada des del 1969, any de la seva fundació.

C.C.

L'Arxiprestat del Baix Penedès peregrina a Montserrat

Del 27 al 30 del mes d'octubre se celebrà la **LV Romeria a Montserrat**, organitzada per l'Arxiprestat del Baix Penedès.

Segons s'explicà en el díptic de convocatòria "La Romeria és un símbol del poble cristià que camina vers la casa del Pare, el Cel. A Montserrat venim a implorar l'ajuda de Maria".

Del programa d'activitats previstes i a banda de la participació en alguns dels actes litúrgics cal destacar la Vella de pregària al Cambril de la Mare de Déu, el **Via Crucis** de la comunitat al Via Crucis monumental, amb l'assistència dels portants del Sant Crist, la conferència que oferí el P. Jordi Castanyer sobre el tema **La Parròquia, centre de la veritable evangelització**, el rés del Sant Rosari al Rosari monumental, la celebració de l'Eucaristia a la Santa Cova i d'una Missa en sufragi dels difunts de l'Arxiprestat.

C.C.

GIRONA

Va predicar l'homilia de sant Narcís en presència del consistori

El Dr. Camprodon demanà a les autoritats un servei gratuït al poble

GIRONA.— El bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon, va presidir la missa concelebrada amb una vintena de capellans en honor del patró de la ciutat, sant Narcís, amb la presència als primers bancs de l'alcalde i regidors i altres autoritats civils i militars. Monsenyor Camprodon va recordar que allà "on moren les Gavarres per deixar pas al riu s'hi aixeca la nostra ciutat i hi ressona des de fa temps l'Evangeli de Jesús". Jaume Camprodon afegia que "això passava a començaments del segle quart i des de llavors fins avui la vena de l'Evangeli ha animat molts àmbits de la vida gironina".

A continuació el Bisbe explicava una anècdota ocorreguda a Girona mateix i és que un nen que anava a catequesi va preguntar un dia a la catequista: Què cobra per fer de ca-

tequista? I en respondre-li aquesta que no cobrava res "el noi, sorprès, obrí uns ulls com unes taronges perquè estava acostumat a veure al seu entorn que es paga i es cobra tot".

A partir d'aquesta anècdota monsenyor Camprodon va parlar de la gratuïtat, recordant que "el Déu de Jesucrist és un Déu gratuït que ha estimat tant el món que li ha donat gratuïtament el seu Fill únic". I afegia: "Cada dia que passa estic més convençut que el servei gratuït és el camí per anunciar l'Evangeli, avui, a una societat tan interessada i mercantilitzada com la nostra perquè el servei gratuït és la garantia d'un amor autèntic".

A continuació el senyor Bisbe es dirigia directament als polítics, dient-los: "Deixeu-nos estimar la política; deixeu-nos estimar la vostra política;

feu que puguem estimar la vostra política per la claredat dels vostres programes; per la preocupació per la vida social i ciutadana, especialment per la integració dels més febles". I encara: "Feu que puguem estimar la vostra política per la netedat i la gratuïtat del vostre servei que és la prova d'un amor autèntic que guanyarà l'interès del poble".

Aquesta recomanació de gratuïtat la va recalcar una mica més en dir: "L'Humanisme d'una societat i la vitalitat d'una comunitat realment cristiana es mesuren pel nombre i la qualitat de les persones que les serveixen amb un amor gratuït". I acabava monsenyor Camprodon: "Aquesta és la prova que tenen realment futur".

Per últim, el Bisbe de Girona desitjava a tots els presents unes bones Festes de Sant "que

regalen als gironins l'alegria de trobar-se i refer velles amistats sense pagar res".

Finida la missa el prelat va acompanyar en processó les autoritats fins al sepulcre on es guarden les relíquies del patró, i allà es va acomiadar personalment de cadascuna de les autoritats.

La cerimònia va ser amenitzada pels cants de la Coral Polifònica, dirigida per l'orga-

nista de la catedral, mossèn Frederic Pujol. L'església de Sant Feliu va enregistrar una assistència massiva de fidels com feia anys que no es veia, la majoria dels quals van acudir a venerar les relíquies de sant Narcís i a recollir les bossetes de cotó beneït que es considera molt apropiat per curar el mal d'orelles.

M. CABALLÉ

Ordenació d'un diaca al Seminari de Girona

El dia 14 d'octubre tingué lloc l'ordenació de diaca a l'església del Seminari Diocesà de Girona del jove, Josep Boadas, natural del Pont Major i que actualment exercia el ministeri pastoral a la parròquia d'Arenys de Munt. Amb aquest motiu el bisbe, Jaume Camprodon, ha recordat en una carta als preveres que aquest any no hi haurà cap ordenació sacerdotal, ni tampoc es preveu que aquest curs hi hagi cap jove a l'etapa introductòria del Seminari. En aquest moment hi ha dos seminaristes gironins que fan el segon curs de teolo-

gia i tres a primer al seminari interdiocesà de Barcelona.

Davant d'aquest panorama monsenyor Camprodon demana als preveres de la diòcesi que preguin i facin pregar "perquè Déu ens envii joves generosos i amb aptituds pel sacerdoci i que mantinguem els ulls oberts per descobrir aquests joves i fer-los la proposta de la vocació". Concretament, el senyor Bisbe els recorda que "aquest tema, plantejat d'una manera profunda i àmplia, no pot faltar en cap curs de catequesi de Confirmació".

M.C.

Mort de mossèn Joaquim Pérez

A finals d'agost va morir a l'edat de 88 anys mossèn Joaquim Pérez i Batlle, capellà de la clínica Girona i canonge de la catedral. Havia nascut a Torroella de Montgrí i després d'estudiar al seminari de Girona va ser ordenat sacerdot el dia 16 de juny de 1929.

Va ser nomenat vicari de Sant Pere Pescador, després de Salt i finalment de la parròquia del Mercadal. L'any 1941 va ser capellà de les religioses Clarisses de Salt i el 1948 va prendre possessió d'un benefici de la catedral i capellà de la clínica Girona on ara ha mort.

M.C.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

S'OFEREIX Sr. culte 50 anys do de gent per a treballs auxiliars d'oficina i preferiblement botiga. Experiència, seriositat i referències. Truqueu al Tel. 212 54 75 de 2 a 5 i de 21 a 24.

SRA. o SRTA. per atendre botiga de llanes. Cal que sàpiga ensenyar punts de mitja i ganxet. Tel. 232 71 82 o 232 65 15.

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75.

INTERESSA noia fixa preferible mitjana edat, tracte familiar, bon sou, assegurança, vacances. Interessades truqueu tel. 253 63 05 dies feiners als matins. Pregunteu Sra. Bosch.

NOIA cristiana que s'esforça per ser-ho, busca noi de 29 anys en endavant per possible bona amistat i fi matrimonial si Déu vol. Si us plau, escriviu a l'apartat 1.242. Tarragona 43080.

SENYOR 53 anys ofereixi per acompanyar senyor a la nit i fins i tot en dia festiu. Tel. 209 23 57.

SR. LLOGA habitació 30.000 mes. Zona Fabra i Puig. Indis. ref. màx. seriositat. Tel. 340 72 14 de 9 a 10 del matí i de 4 a 6 tarda.

NOIA de 27 anys, soltera, amb domini del català i l'anglès, parlat i escrit busca feina que impliqui contacte amb el públic. Únicament matins. Truqueu al tel. 245 23 31 (tardes).

RESIDÈNCIA per a noies joves. Rda. Universitat. T. 317 79 44 d'11 a 1 i de 5 a 7 hores dies feiners.

VENC caixa enregistradora molt bé de preu. Interessats tel. 653 27 21.

ASRA: o Srta. catòlica donarà habitació gratuïta amb dret a cuina a Esplugues de Llobregat. Tel. 371 50 56.

SENYOR 50 anys busca habitació completa. Tracte familiar Barcelona Centre-Alt Sarrià-Bonanova. Tel. 209 23 57.

SRTA. 35 anys, seriosa, busca algú que tingui habitatge gran (torre) o per l'estil i l'interessi llogar part d'ella. Suficient 40-50 m² amb petita cuina i lavabo. Zona Bonanova-Sant Gervasi-Vallvidrera-Tibidabo. Tel. 892 15 20. Es donan referències.

NOCES orgue i soprano. Tel. 775 03 45.

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial.
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes. Enquadernació Guaflex, amb dues cintes. P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A.
Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

BARCELONA

El pare Isidre Ribas hi porta una trentena d'anys

Trobada catalano-japonesa a Tokio

BARCELONA.— Vàrem assistir a una missa a la parròquia-missió, de Sant Ignasi regentada pels jesuïtes a Tokio. El pare Isidre Ribas, català, n'és el rector i fa 36 anys que és a l'Imperi del Sol Naixent. Un sacerdot japonès celebrà la

missa de la tarda. Els fidels omplien totalment la nau del temple. El pare Ribas informà els assistents de l'arribada a l'església, de 37 catalans de diverses comarques de Catalunya. Va ser un acte de molta fraternitat; en donar-nos la

Pau es procurava correspondre amb la salutació oriental.

En el pati de la parròquia vàrem saludar a molts dels assistents, de diverses races, que en aquells moments es reunien a la Missió.

L'acte fou de gran alegria per la trobada de cristians japonesos i d'altres contrades.

El pare Ribas ens diu que rep regularment CATALUNYA CRISTIANA. L'anada a l'Extrem Orient fou dirigida i acompanyada de Mn. Jordi Sánchez i Bosch. A Déu gràcies, el viatge i estada ha complagut en tots els seus aspectes.

SALVADOR MARTÍ i MASIP

IMPROMPTU

Sobre el suïcidi

Un dels invitats al programa LA VIDA EN UN XIP corresponent al proppassat dia 9 de novembre, va cridar-me l'atenció per la seva exposició clara i profunda del tema proposat: "Evitaria el suïcidi d'un amic?"

El sociòleg invitat, després d'exposar una sèrie de motius pels quals algú pot sentir-se inclinat al suïcidi, va dir que si algun amic s'hi veia abocat faria tots els possibles per evitar-ho i dissuadir-lo fins aconseguir el seu desistiment. I afegí: ¿Però a quin preu?

La pregunta va deixar-me amb una certa inquietud. ¿A quin preu? Jo no sé si el sociòleg estaria d'acord amb mi, però a mi em sembla que salvar un amic, o un parent, del suïcidi és acceptar en el futur una càrrega moral certament dura, tota vegada que aquella persona que s'ha salvat del mal pas ha de quedar incorporada a la vida d'un mateix... Perquè és com si el salvador hagués donat un tros de la pròpia vida a aquell que volia perdre-la.

"La meua vida no em pertany", deia el sociòleg. I afegia: "Pertany a la meua esposa, als meus fills...". Tant de bo que quan hom pensa que és inútil viure tingüés present aquest pensament: "La meua vida no em pertany. És dels que m'envolten".

És, potser, la més sincera manifestació de lliurament personal que en molts anys he sentit. I la deixa no solament pels del plató televisiu, sinó pels centenars de milers de telespectadors que havien connectat el programa.

ORIOL CAMPS

CARTA DOMINICAL

Una plaga en fase de guariment

El sacerdot i filòsof italià Antonio Rosmini publicà, el 1848, un llibre que fou molt discutit i al qual posà el títol significatiu de "Les cinc plagues de la santa Església", llibre posat a l'índex l'any 1849 i que fou rehabilitat el 1966, després del Concili Vaticà II. És recent la publicació de la versió catalana d'aquest llibre, que amb raó ha estat qualificat com a actual i profètic, malgrat haver estat escrit fa més d'un segle.

El mateix Rosmini confessava que, pel que fa al títol de la seva obra, s'havia inspirat en el discurs amb què el papa Innocenci IV obrí el Concili de Lió, el 23 de juny de 1245, en el qual l'Església era comparada a Crist crucificat, ja que mostrava, com ell, cinc plagues dolorosíssimes. L'estreta relació entre Crist i l'Església, que donà peu al famós títol de Rosmini, seria il·lustrat teològicament pel Concili Vaticà II, que presentà l'Església com el sagrament pel qual Crist continua fent present la seva salvació tostemp i arreu del món. Les cinc plagues o ferides que Rosmini descriu són: la divisió entre el poble i el clergat en el culte públic, la insuficient educació del clergat, la desunió dels bisbes, el nomenament dels bisbes abandonat al poder laical i la servitud dels béns eclesiàstics.

Avui, que se celebra la jornada de "Germanor", dedicada a sensibilitzar els catòlics i a recollir ajudes per a l'acció pastoral de les diòcesis, em sembla de justícia remarcar que s'ha fet molt en aquest àmbit. Qui rellegeix avui les pàgines que escrigué Rosmini sobre la cinquena plaga, o "la servitud dels béns eclesiàstics", podrà comprovar que s'ha recorregut un gran camí per tal de dur a terme una gestió en comú, transparent, solidària i funcional dels diners de l'Església. Actualment l'Església disposa d'uns recursos escassos —sobretot si els comparem amb les necessitats—, però els administra segons aquell "principi de comunió de béns", els trets del qual Rosmini trobava en la comunitat cristiana primitiva. Resulta curiós constatar que termes com "fons comú" o "estat de comptes", avui d'ús corrent en les diòcesis, es troben literalment en les pàgines rosminianes.

Rosmini enumera set "antigues màximes" o principis que han de regular l'ús correcte dels béns eclesiàstics: l'ofertament lliure i espontani de les ajudes per part dels fidels; la possessió i l'administració en comú dels esmentats béns, com a expressió de la comunió eclesial; la utilització pel clergat dels béns estrictament necessaris per al seu sosteniment, invertint el restant en obres socials al servei dels indigents; la seva destinació a usos fixos i determinats, per tal d'allunyar en llur distribució l'arbitrarietat i la cobdícia; el foment de la generositat, la tendència més aviat a donar que no pas a rebre; el propòsit que l'administració dels béns fos feta als ulls del poble cristià, per persones conegudes per ell i de tota la seva confiança (això és el nostre estat de comptes anual de cada diòcesi que es publica aquests dies) i, darrera màxima, "que els béns de l'Església siguin administrats per ella mateixa amb tota vigilància i diligència".

En aquesta línia estem i hi volem avançar. I em plau de dir-ho aquest diumenge, en el qual la diòcesi us demana un suplement de generositat per tal que pugui disposar del personal, dels locals i dels mitjans que necessita per a complir la seva missió pastoral.

+ RICARD M., arquebisbe de Barcelona

FINESTRAL DE LA CARITAT

Demanen una ajuda

L'ajuda econòmica és només una part del treball social necessari per remuntar situacions socials greus. Però ajuda saber que el pagament d'un deute pot fer menys difícil el problema d'una persona.

217.- Esposa abandonada amb tres fills, el petit de 5 mesos. Ha de fer front a un judici per desnonament ja que el marit no va pagar el lloguer els últims mesos. Urgeixen 200.000 ptes.

218.- Mare jove amb un fill de quatre anys. Ha de fer front al pagament de la hipoteca del seu petit pis. Guanya 55.000 ptes. al mes. Urgeixen per a la hipoteca, 103.000 ptes.

219.- Anciana amb una filla dismi-nuïda i neta a càrrec seu. Els han tallat

l'aigua per falta de pagament. Per recobrar el subministrament, 30.000 ptes.

220.- Pare de família en atur i sense subsidi. Els seus ingressos no cobreixen les necessitats familiars, ja que només té feines ocasionals. Tenen deute de lloguer que puja a 50.000 ptes.

221.- Senyor solter, sense ofici ni feina. La seva salut és molt precària. Viu en una pensió a la qual té deutes que ha de pagar. Calen 88.000 ptes.

222.- Mare de família amb quatre fills a càrrec seu. Fa feines esporàdiques. L'ajuda la seva mare que té una pensió de 30.000 ptes./mes. Per a aliments i deutes de lloguer, 110.011 ptes.

223.- Mare sola amb tres fills té malaltia greu. Ha hagut de deixar la seva feina i no té ingressos. Per a ajuda

aliments, 40.000 ptes.

224.- Viuda amb cinc fills en edat escolar. Ha de fer unes reparacions urgents a casa seva que no pot pagar. Són 50.000 ptes.

225.- Matrimoni amb quatre fills en edat escolar. Viuen en una casa en molt males condicions. Han trobat un pis en millor estat, però els falten 150.000 ptes.

226.- Senyor gran. Viu en una pensió. Amb els seus ingressos mensuals no pot fer front a un tractament mèdic que no cobreix la Seguretat Social. Li falten 25.000 ptes.

227.- Matrimoni jove amb dos fills. Per motius de salut i de falta de feina estable travessen una situació difícil. Per pagar uns deutes de lloguer els falten 47.000 ptes.

228.- Dos germans, de 8 i 5 anys, han de retornar al seu país d'origen perquè ha mort el pare, i la mare els ha abandonat. Allí els espera l'àvia que no pot pagar el viatge. Necessiten 50.000 ptes.

VIC

Mn. Joan Raurell, rector de la parròquia de Santa Maria d'Igualada

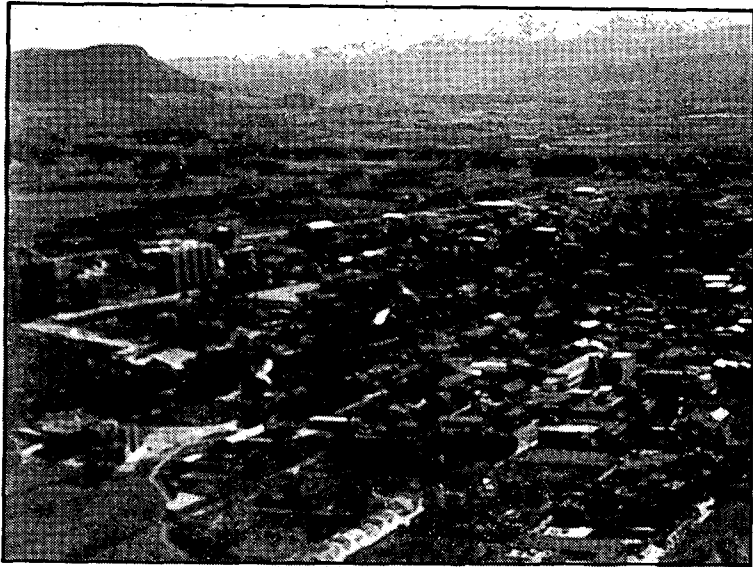
Reelecció de l'arxiprest de l'Anoia-Segarra

IGUALADA.- Mn. Joan Raurell i Farràs, rector de la parròquia de Santa Maria d'Igualada, per segona vegada ha estat escollit màxim responsable de l'Arxiprestat de l'Anoia-Segarra. Malgrat aquesta elecció és per una durada de cinc anys; el període anterior ho fou durant sis, perquè el Sr. Bisbe de Vic, Josep M. Guix, va prorrogar un curs a tots els arxiprestos del Bisbat per tal de no fer el canvi a mig curs.

Home dinàmic, obert i especialment enamorat del Sant Crist d'Igualada —ell fou un dels màxims precursors de la peregrinació a Roma, l'any passat, amb motiu del IV Centenari del venerat Sant Crist de la ciutat— el primer que, arran de l'experiència del període anterior, ens va dir després del seu

nomenament, entre d'altres coses, que per tal de saber millor la tasca pastoral de les parròquies al seu càrrec s'estava organitzant un novedós Consell Pastoral d'àmbit supraparroquial, és a dir un Consell que tingui implantació per a tota la ciutat, i que en vista a la situació que es va donant per la manca de sacerdots, s'aniria preparant els laics més compromesos perquè vagin esdevenint més responsables i fins i tot, si cal, per poder portar ells mateixos comunitats cristianes i per assistir o per presidir celebracions dominicals. També va destacar amb alegria el proper acabament de les importants i costoses obres de condicionament de l'església de Santa Maria, Basilica Arxiprestal.

J.N.

Recaptació d'un fons econòmic per a l'Iran

Caritas i Justícia i Pau d'Igualada es proposen fer arribar, el mes de pressa possible, un ajut econòmic a l'Iran a través de Caritas Estatal.

Mitjançant articles a la premsa, rètols a esglésies i col·legis, i la col·lecta que es va fer a les esglésies el passat diumenge dia 8, s'ha conscienciat del greu problema que pateixen els germans d'Àsia sotraguejats per un seguit de terratrèmols.

Sense saber, encara, la quantitat total de les aportacions, aquestes es van fer a la "Caixa de Pensions" en un compte obert per aquest fi: Pro-damnificats de l'Iran.

J.N.

Bon resultat de la campanya "Dóna un color a Àfrica"

JARC Igualada, Joves cristians de pobles i comarques, amb el suport de "Mans Unides", vol agrair l'èxit de la campanya "Dóna un color a Àfrica" de recollida de material escolar per a l'Àfrica. Altres anys aquesta tasca educativa per el Tercer Món anava a càrrec de "Mans Unides" exclusivament, però enguany ha estat iniciativa d'una antiga entitat que a Igualada s'ha reviscolat darrerament.

La generositat de les col·laboracions rebudes faran possible la millora d'una escola a Guinea on s'està la jove igualadina, Encarna Viernés dispensant un servei d'amor als altres.

J.N.

El P. Jaume Ortínez es queda a Catalunya

L'igualadí escolapi P. Jaume Ortínez i Godó, després de passar trenta-sis anys a Los Angeles (U.S.A.) on hi ha exercit unes rellevants activitats en centres de l'Escola Pia i també en la vida parroquial, formarà part d'una comunitat escolàpia de Catalunya.

J.N.

VI Jornades de formació per a parelles

Sota l'organització del Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar de l'Arxiprestat de l'Anoia-Segarra, s'han programat unes jornades de formació per a parelles durant tot aquest curs, obertes per a aquells matrimonis que tenen cura de l'acolliment prematrimonial, o que pensen tenir-ne en un futur, i en general per a tots aquells matrimonis a qui puguin interessar els temes que s'hi tractin.

J.N.

DONAR A CONÈIXER CATALUNYA CRISTIANA ESTÀ A LES TEVES MANS

Tu coneixes bé el setmanari CATALUNYA CRISTIANA. El seu rellevant contingut religiós agrupat per seccions, el seu àgil tractament d'actualitat, el seu format de premsa periòdica... Només has de fullejar-lo per adonar-te de l'inqüestionable valor que representa com a mitjà d'informació i cultura religioses. Està a les teves mans.

Però hi ha moltes persones que mai no l'han tingut a les seves mans, que ni tan sols n'han sentit parlar. Persones que per les seves creences i conviccions, sens dubte els interessaria llegir-lo, per poder-se informar i formar, per saber tot allò que passa referent a la religió.

Ara, donar a conèixer CATALUNYA CRISTIANA està a les teves mans. Per això només has de retallar la Sol·licitud de Subscripció i lliurar-la a alguna persona que estigui interessada a rebre el nostre setmanari. Encara millor si li ensenyes el periòdic sencer. D'aquesta manera et serà més fàcil convèncer-lo perquè s'hi subscrigui. Fins i tot, si coneixes les seves dades,

pots efectuar la subscripció tu mateix. Per la teva part seria un detall, un obsequi que segurament t'agradaria.

Sol·licitud de Subscripció a CATALUNYA CRISTIANA

Nom _____ Cognoms _____
 Adreça: _____ núm. _____
 Població _____ Districte Postal _____
 Província _____ Diòcesi _____
 Desitjo rebre el setmanari en:
☐ Català ☐ Castellà
 Faig pagament de:
☐ 4.800 Ptes.: subscripció anual (52 nús.) ☐ Mitjançant:
☐ 2.500 Ptes.: subscripció semestral (26 nús.) ☐ Xec barrat a nom de la Fundació CATALUNYA CRISTIANA
☐ Domiciliació Bancària segons les indicacions següents *
 Banc o Caixa _____ Agència _____
 Senyors: _____
 Els prego que amb càrrec al meu Compte o Llibreta núm. _____ atengueu el pagament dels rebuts que presentarà la FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA en concepte de subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.
 _____ de _____ de 19 _____ Firma del titular del Compte o Llibreta _____
 X

* T'agraïrem que optassis per aquesta modalitat ja que suposa per a nosaltres un considerable estalvi de temps i diners que dedicarem a una major difusió de CATALUNYA CRISTIANA.
 Per posar CATALUNYA CRISTIANA a les mans d'un amic cada setmana, retalla, omple i envia aquesta sol·licitud a:
 Fundació CATALUNYA CRISTIANA. València, 244 - 2º 08007 BARCELONA

LLEIDA

S'hi celebrà una reunió del SICPAS

60 experts en art sagrat es troben a Roda d'Isàvena

LLEIDA.— El dia del Pilar, Roda d'Isàvena festejà la Patrona d'Aragó essent l'amfitriona dels experts en Patrimoni Artístic de la Tarraconense, que es reuniren allí per celebrar una de les sessions habituals del SICPAS (Secretariat Interdiocesà per la Conservació i Protecció de l'Art Sagrat). La trobada era organitzada per la Comissió diocesana del Patrimoni, de Lleida.

Primer a la Sala Capitular

En cadires i asseguts en els sitials dels canonges, preciós cadirat del s. XVII, va tenir lloc la primera sessió de treball que consistí en un ampli i documentat informe que presentà Mn. José M. Lemiñana sobre les darreres troballes en el sarcòfag de sant Ramon. Telles àrabs, restes d'una casulla i una infula de la mitra amb textos islàmics de l'Alcorà. tot il·lustrat amb diapositives.

Després, els assembleistes passaren a fer visita a la ex-Catedral, sempre portats per l'experta explicació d'en Lemiñana.

La Catedral de tres naus és un bell conjunt on s'harmonitzen perfectament el romànic (ss. XI-XII) de la Cripta, amb el gòtic de la resta i el renaixement de la façana. Magnífic el claustre del s. XII que és el que té més inscripcions funeràries de tots. Inscripcions que a primers de segle foren totes transcrites per Mn. Gudiol i Cunill, fundador del Museu de Vic.

Dinar al refectori

Feta la visita de l'església, encara treballaren una estona més abans d'anar a dinar, completant la sessió informativa documental sobre les troballes i altres qüestions relatives a Roda.

L'antic refectori dels capitulars és una sala majestuosa, que avui acull el restaurant "La Catedral", on es va fer el dinar de tots. L'es-

plendidesa del local fa de l'apat més festa, al temps que invita a l'austeritat. De la conversa en fa silenci i vida.

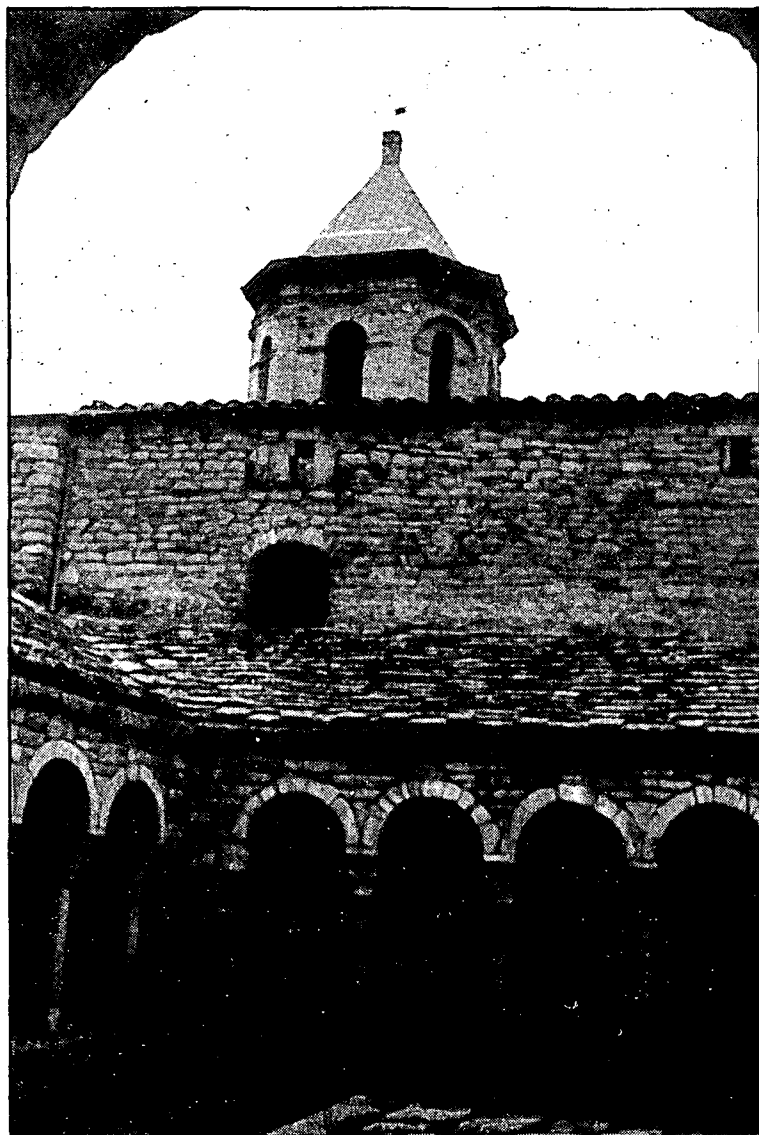
Reunits a la Torre Gorda

Després de dinar van celebrar reunió a la Torre "Gorda", així anomenen la gent del poble la Torre de l'Homenatge que data del segle XI. Entre els assistents, que eren una seixantena, assenyalen la presència dels senyors Joan Ainaud de Lasarte, reconegut historiador d'art; Jordi Bonet Armengol, arquitecte-director de les obres de la Sagrada Família de Barcelona; Santiago Alcolea Gil, catedràtic d'història de l'art de la Universitat de Barcelona; na Montserrat Blanch, directora de l'Arxiu Fotogràfic Mas; de Barcelona.

Representants de tots els Bisbats de la Tarraconense, i en particular de Lleida hi participaren: Ximo Company, professor d'Art de l'Estudi General; Víctor Pérez Pallarès, pintor; Jesús Sarrate, aparellador diocesà i mossèn Jesús Tarragona, delegat diocesà del Patrimoni Cultural del Bisbat, també com és lògic, mossèn José Maria Lemiñana, rector de Roda, amant de l'art i artífex del procés de recuperació de Roda.

Notable i agraïda fou la participació de gent jove, vinculada a museus, arxius i estudiosos que preparen tesines.

En la reunió, es va fer un repàs de les activitats dutes a terme per cada un dels bisbats durant l'any, i van insistir en la convenient necessitat de supervisar tots els projectes de reforma d'esglésies. Tot-hom que vulgui fer reformes en les esglésies ha de comunicar-ho i obtenir el beneplacit de la Comissió diocesana del Patrimoni.

Fins a la mort!

Que la família està passant una crisi és ben evident per a tothom, i també sembla ben evident que està en perill; almenys està rebent furiosos atacs per tots costats, per dins i per fora, des de fa bastant temps. La família encara resisteix, però em temo que si no s'organitza un contraatac vigorós en la seva defensa, no tocarà més remei que batre's en retirada i amb greu perill d'un desastre.

Es possible que els enemics reals de la família només siguin una minoria, però són una minoria molt baladrera i, a més, en molts casos són els qui remenen les cireres. Els seus arguments són fàcilment rebutjables com a debils per poc que hom es disposi a reflexionar-hi, però són desqualificadors i cridaners i, per tant, capaços d'il·lusionar la gent superficial. D'entrada, qualifiquen la família com a font de conservadorisme i, com a conseqüència, retrògrada, obscurantista i gairebé feixista!! Per contra, els ideals proposats per a recanvi i que a primera vista semblen alliberadors (amor lliure, divorci, avortament, emancipació dels fills adolescents, etc.) només enlluernen els ingenus i els malintencionats, ja que mai no seran valors positius aquestes idees que lluny d'alliberar, a la llarga només poden desembocar a la ruïna de la persona.

El matrimoni rep atacs per dins, quan els mateixos cònjuges ja no consideren la institució com a sacrament, ja no s'hi disposen formalment per sempre, fins a la mort, sinó havent admès prèvia-

ment la idea del divorci que, potser inconscientment, els predisposa a una unió "fins a la primera discussió" o "fins a la trobada d'un 'millor' substitut"; un matrimoni on les idees de virginitat, de castedat i de fidelitat són menyspreades, ignorades.

La família rep atacs molt seriosos i molt nocius quan, per exemple, s'introdueix a casa la mala orientació de la forta influència que els mitjans de comunicació exerceixen quan no cessen de proposar als infants i als adolescents uns valors ètics i culturals ben diferents, i a vegades contraris, als que els pares normalment procuren inculcar-los.

Per tant, aquí no hi valen lamentacions. És l'hora de l'acció. No podem quedar-nos impassibles en veure que els nostres fills cauen sota l'acció irresponsable i absurda, però sembla que ben organitzada; no sé si malintencionada, però sí inconseqüent, d'una minoria que, perquè cridin molt, poden fer pensar que tot ho dominen.

Per això hem d'esperar que els pares de família responsables no es rendeixin, no s'espantin, que reaccionin i plantin cara a l'enemic. És molt possible que si en lloc d'amagar el cap sota l'ala sabem reaccionar, podem comprovar com n'és de fal·laç. A fi de comptes, tornarem a trobar el llop sota una pell d'ovella.

ANTONI MUNNÉ i TOMAS

Altres visites

Acabada la sessió de treball, els assembleistes van fer visita als monestirs d'Obarra i d'Alaó, ambdós del segle XI. La visita fou il·lustrada per mossèn Manuel Iglesias, delegat de Patrimoni del bisbat de Barbastro, profund coneixedor d'art i autor de llibres i estudis sobre l'art de la Franja.

Al final de la jornada, tothom tornà a casa seva satisfet del que havien treballat i vist, molt agraïts de com havia estat preparada i realitzada la trobada. Acordaren de tornar-se a reunir el dia 1 de maig de 1991 a Montserrat, invitant artistes, pintors i escultors contemporanis. Atents als esdeveniments de la nostra Església, es fan així ressò d'una de les inquietuds i desitjos que sorgiren en el III Congrés Litúrgic de Montserrat.

Notes històriques

Roda originàriament fortaleesa defensiva romana, ha estat residència dels Comtes de Ribagorça i seu episcopal. Els carrers i places del poble, tots manifesten un ambient medieval. Mereixen especial atenció, a part el conjunt de l'Església, el Palau del prior (s. XVI); el pont romà; les restes de la muralla. L'ermita de Sant Salvador, romànic tardà i l'ermita del Pilar (s. XVI).

Roda d'Isàvena és a dalt de la muntanya a 907 metres d'altitud, compta amb 31 habitants i catorze cases. Aquest petit poble, és molt visitat pels amants i coneixedors de l'art. Malauradament també ha conegut l'espoliació que causen els lladres que trafiquen amb l'art.

JAUME MONTAÑA

AVÍS IMPORTANT

La presidenta, María Guillaumet i membres de la Junta de C.E.P.R.O.A. Cases de Promoció d'Obres Assistencials per a Ancians, juntament amb l'ORDE FRANCISCÀ SEGLAR, lamenten profundament haver de comunicar-los el tancament de les seves Llars Juan XXIII i Fra Fco. Sedó, que atenien entre ambdós a 27 ancians, degut a enormes deficiències econòmiques. Davant la impossibilitat de fer-ho particularment, volem expressar la nostra gratitud a totes les persones i entitats que ens han afavorit.

BARCELONA

Encontre de l'arquebisbe Carles amb un centenar de responsables de la pastoral juvenil

“No ens hem de cansar de lluitar per instal·lar totes les coses en Crist”

BARCELONA.— El passat diumenge, quatre de novembre, se celebrà a l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona, un encontre de l'arquebisbe Ricard M. Carles amb els responsables, consiliaris i delegats de zona de la pastoral juvenil de la seu barcelonina. La trobada va congrega més d'un centenar d'agents d'aquesta pastoral en representació de la gairebé totalitat dels moviments i institucions juvenils que funcionen actualment a l'Arquebisbat. Amb aquest acte històric —ja que és el primer cop que s'aconsegueix reunir al voltant del bisbe una tan gran multiplicitat de carismes juvenils—, monsenyor Carles encetà de manera efectiva el seu pontificat.

L'acte es va iniciar a les cinc de la tarda amb la presentació dels assistents feta pel Delegat Diocesà de Joventut, mossèn Antoni Seramona, que va fer menció tant de “les diverses realitats de compromís presents, presidides per l'Esperit de comunió de Jesús”,

com de “tots aquells que no hi podien ser, sense que això vulgui dir que siguin menystinguts, per mor de la diversitat”. En acabar la seva breu introducció, el Delegat del bisbe deixà el micròfon en mans de sis representants dels diferents col·lectius convocats perquè exposessin a l'auditori quina era la seva tasca i el seu carisma específic dins d'aquest extens camp de treball que és la pastoral per als joves.

El primer torn de paraula fou per Gemma Pastallé, de la JOBAC, que parlà en representació de tots els moviments especialitzats d'Acció Catòlica (JARC, MUEC, MIJAC, JOC...). Darrera d'ella prengué la paraula M. Teresa Cortina, d'“HORA-3”, que va parlar en nom dels moviments especialitzats com ara el Moviment de Centres d'Esplai Cristians o els Minyons Escoltes. El tercer grup presentat a l'Arquebisbe i el centenar de presents fou la tasca pastoral desenvolupada a les dife-

rents zones de la ciutat; ho presentà mossèn Gaspar Borda, delegat zonal de joventut de la zona 1.4 (Vall d'Hebron-Congrés). En acabar, va ser mossèn J.M. Pujol, de la zona 4 (Barcelona-Sud), l'encarregat de fer una exigua panoràmica sobre la pastoral duta a terme als barris i perifèries de la ciutat.

Quan ja eren les sis de la tarda va parlar mossèn Antoni Deulofeu, que va fer un breu esbós del treball desenvolupat per la pastoral juvenil de comarques; Mn. Deulofeu és delegat zonal de joventut de la zona 13 (el Garraf). Va cloure aquest primer apartat de l'encontre el parlament de Mercè Lajara, membre de l'equip de la Delegació de Joventut de l'Arquebisbat de Barcelona, que va parlar en representació de diverses comunitats, associacions i grups que, arran del seu gran nombre i heterogeneïtat, no van poder sortir a explicar la seva funció específica dins la diòcesi.

“Identitat i comunió eclesial i evangelització”

Després d'un breu descans, aprofitat pels mitjans de comunicació presents per fer una improvisada conferència de premsa amb monsenyor Carles, va ser el nou arquebisbe qui es va dirigir als responsables presents. La seva intervenció va girar al voltant de tres eixos bàsics: la identitat i la comunió eclesial, i, conseqüència d'aquest comportament coherent, la crida missionera i evangelitzadora. “No hem d'acceptar que les coses siguin com són —assenyalà rotund— l'arquebisbe—. No ens hem de cansar de lluitar, hem d'insistir, per instal·lar totes les coses en Crist, el nostre model d'home”, va afegir.

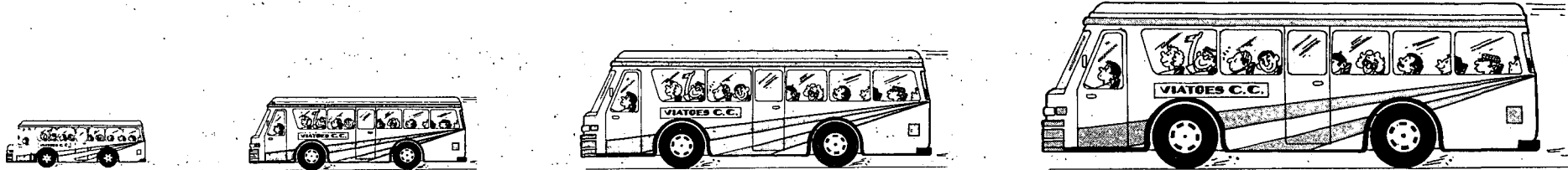
Quan va parlar de la comunió eclesial va fer referència a la gran diversitat que hi havia present tot esmentant aquell text de sant Pau “on es compara l'Església amb

un cos humà. No som una massa —reiterà—, això seria inviable, cal mantenir la diversificació d'òrgans però cal també mantenir el mateix esperit essencial per a tothom: la Paraula i els Sacraments”, va concloure.

Monsenyor Carles acabà la seva allocució fent una crida a la importància de la tasca contínua d'evangelització “que tots hem de fer” i va qualificar l'evangelització com una “tasca joiosa de la qual tots ens hem de fer responsables, ja que aquesta corresponsabilitat serà l'expressió més evident de la comunió eclesial”.

Després de fer tots els assistents les vespres a l'Església de l'Oratori, es va cloure l'acte amb un sopar fred en el qual tothom va poder celebrar i compartir aquest inici de curs per a la pastoral dels joves i per al pontificat de l'arquebisbe Ricard Maria.

DAVID VIDAL i CASTELL

LVIII VIATGE CULTURAL

VISITAREM

CASTELL DEL REMEI

i BALAGUER

Dia 25 de novembre

Preu 3.000 ptes., comprenent viatge, propines, sorteig de llibres, dinar al restaurant. Per reserva de places truqueu al tel. 215 27 39. La sortida serà a les 7,30 del matí, del carrer València xamfrà Balmes.

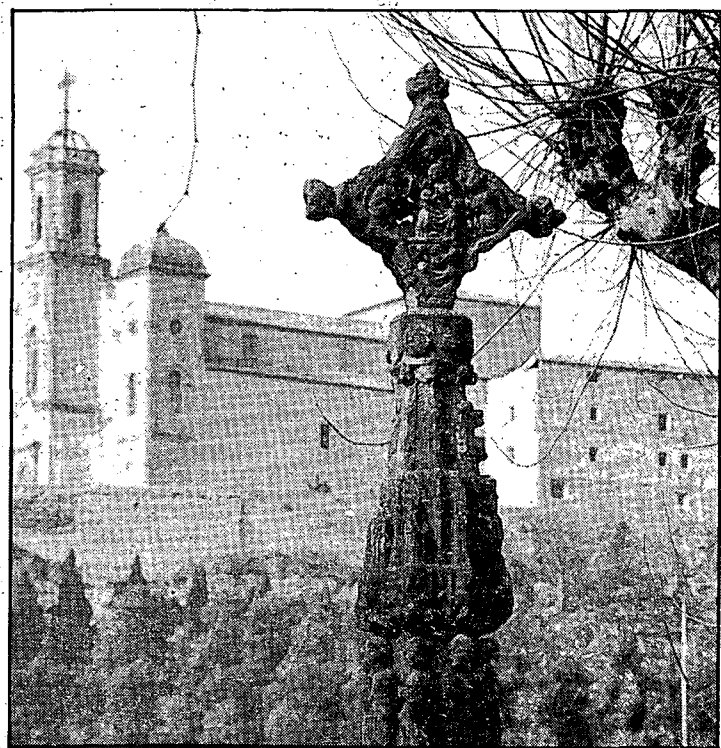
Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

DINAREM

RESTAURANT

EL FARO

CTRA. DE BALAGUER
A TÀRREGA
Km 2'15
TEL. 44 50 23
BALAGUER

AVÍS La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Els bisbes demanen als pares que facin sentir la seva veu contra la campanya de preservatius

Cal protestar contra aquesta allau d'immoralitat"

MADRID.- "La campanya redueix la sexualitat a una funció biològica, l'amor a l'atracció dels cossos, i estableix com a valor fonamental de la vida el plaer sexual". Així es pronuncia monsenyor Agustín García-Gasco, bisbe secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola, pel que fa a la campanya publicitària organitzada pels Ministeris de Sanitat i Afers Socials per fomentar l'ús de preservatius entre els adolescents.

García-Gasco confessa que "no m'ha sorprès la notícia i els prolegòmens de la campanya que el Ministeri de Sanitat i Consum i el d'Afers Socials han iniciat amb el fi, segons diuen, d'orientar els joves espanyols en front de problemes de la sexualitat". Assegura que "de qualsevol projecte polític, materialista, agnòstic i ateu, sobre la configuració de la societat, cal esperar campanyes i accions, obertes o encobertes, orientades a despullar la persona humana de la seva dimensió transcendent, i a reduir-la a un simple instru-

ment per aconseguir finalitats materials i polítiques".

En opinió del secretari general dels bisbes, "l'auge de l'erotisme, amb la indústria de la pornografia, ha creat en la nostra societat una atmosfera viciada i tèrbola, que fa difícil, si no impossible, la descoberta dels valors més alts de la persona humana". Davant la "irresponsable conducta dels qui exploten les baixes passions", García-Gasco recorda que "és deure dels pares de família i els educadors procurar que els joves rebin una adequada orientació de la sexualitat que no es

limiti a transmetre continguts d'ordre biològic, sinó que desperti el veritable sentit de la responsabilitat, el respecte i el pudor". Per això, crida l'atenció als "pares de família catòlica i fins els no catòlics que siguin conscients de les conseqüències que produirà tan desastrós projecte".

Monsenyor García-Gasco qualifica la iniciativa de l'Administració de "nou signe de postració moral que distreu l'atenció dels altres problemes més urgents" i apel·la als "drets constitucionals dels catòlics perquè refacin i protestin contra aquesta allau d'immoralitat". "La nostra dignitat està en joc —assegura—, com també el futur del nostre país". Y conclou: "Veig amb dolor els resultats de l'orientació educativa que s'està impartint a la nostra joventut des de les institucions municipals,

autòniques i estatals. Però tinc gran esperança. Perquè la fe de l'Evangeli és capaç de

transformar la nostra cultura d'increença i produir una joventut sana amb fe viva".

MÓN

Per a una comunitat que es calcula en uns 3.000 membres escampats arreu del país

El pare Ounapuu, l'únic rector per a tot Estònia

El pare Ounapuu és l'únic rector catòlic a Estònia. Atén tres comunitats des del seu lloc d'origen, a Tallin (Reval), Tartu (Dorpad) i Kohtla-Järve, així com una comunitat a Valga, a la frontera amb Letònia. A Estònia el 65% de la població és estoniana i un 18% són de parla russa, però no significa que siguin russos, ja que molts procedeixen de diferents parts de la Unió Soviètica que arribaren a Estònia després de la Segona Guerra Mundial per necessitat econòmica o per exili.

A Estònia, el nombre de catòlics és mínim, però està creixent. Fa 15 anys no hi havia pràcticament cap catòlic actiu i ara són uns 3.000, encara que la xifra no és segura ja que no hi ha cap registre oficial i per altra banda els catòlics estan escampats per tot el país, amb la qual cosa la xifra pot ser superior.

El pare Ounapuu prové d'una família de cristians luterans i es convertí al catolicisme als 16 anys. Manté bons contactes amb els luterans i amb el pastor de la ciutat de Valga ha pogut establir un acord per poder utilitzar l'església protestant per a les celebracions religioses catòliques.

Els cristians estonians són, la majoria, luterans, amb una orientació pietista, que es dis-

tingeix per una religiositat intensa, però també per una estretor dogmàtica. Actualment, després d'haver-se desil·lusionat del marxisme, la població d'Estònia sembla propensa a les sectes, així com hi ha un grup anomenat els Masingians, el dirigent dels quals sembla defensar una estranya doctrina de coneixement sincrètic. També s'ha estès, des de Suècia, una secta americana anomenada "Word of Life" que pretén guanyar-se adeptes. Sembla que la pressió psicològica d'aquesta secta és tan gran que alguns dels seus fidels tenen problemes psicològics.

L'Església catòlica d'Estònia sempre va tenir dificultats. Abans de la Segona Guerra Mundial hi havia uns 2.500 creients i la majoria foren desterrats. Avui dia, els catòlics d'Estònia només compten amb el pare Ounapuu; tanmateix hi ha l'esperança que aviat arribin les Germanes de Mare Teresa, que seran ben acollides pel govern atès la seva labor social. També esperen obrir un antic convent Franciscà amb alguns PP. Franciscans lituans, ja que el país necessita sacerdots. La majoria de la gent que es troba amb el rector es mostra molt oberta als temes de l'amor, la igualtat i altres virtuts, però està totalment bloquejada davant de te-

mes elementals com la cristologia però la culpa d'això la té la falsa educació que han rebut durant decennis. Per tot això la comunitat catòlica a Estònia necessita l'exemple i la direcció dels seus sacerdots.

La catequesi per a adults és una de les tasques més urgents del rector d'Estònia i per realitzar la seva tasca necessita tota classe de llibres religiosos. En ser molt semblants el seu idioma amb el finlandès, Ajuda a l'Església Necessitada concertarà amb el bisbe d'Hèlsinki el tipus de catecisme i llibres d'oracions que millor s'aplica per a una traducció del finlandès a l'estonià i així poder enviar-los, com més aviat millor, els llibres religiosos que tant necessiten.

La parròquia del pare Rein Ounapuu "és tan gran com tot Estònia" i està tot sol al nord

del Bàltic davant una immensa tasca apostòlica. Per això, Ajuda a l'Església Necessitada, amb l'ajuda dels seus benefactors, cobrirà tant com sigui possible, les necessitats d'aquest gran sacerdot, perquè no

es trobi tan sol i senti més la solidaritat dels seus germans en la fe de Crist i entre tots l'ajudem a realitzar la tasca que el Senyor li ha encomanat.

C.C.

VIGÍLIA DE CRIST REI AL TIBIDABO

Dissabte 24 de novembre

L'any de les Noces d'Argent de l'Adoració Perpètua al temple del Sagrat Cor de Jesús, l'ADORACIÓ NOCTURNA DIOCESANA i la seva Secció del Tibidabo conviden els seus afiliats, familiars i amics a aquesta vigília tradicional, amb aquest horari:

A les 23 hores: Concentració a la terrassa superior.

A les 23'15 CONCELEBRACIÓ EUCARÍSTICA, presidida pel Rvd. Dr. D. Francisco Muñoz Alarcón, Consiliari Diocesà. En l'ofertori, IMPOSICIÓ D'INSIGNIES als nous adoradors, als veterans i als veterans constants. Poble i Escolania s'alternaran en els cants.

Continuarà l'Exposició del Sagrament, amb adoració i ofici de lectures de la solemnitat. A la fi, BENEDICCIÓ DE LA CIUTAT des de la terrassa i trasllat a la Capella de la Adoració pels torns habituals de la nit.

NOTA. Els participants que no pugin en vehicle particular podran pujar amb un autobús que sortirà de la plaça Lesseps, cantonada Pérez Galdós, a les 22'30 hores i tornarà des del Tibidabo, finalitzat el pisolabis de costum, cap a les dues de la matinada.

RESTAURACIÓ I NETAJA DE LAMPARES

TEL. 242 41 14

TOTS ELS ESTILS

VIDRE-BRONZE-STRASS
(PRESSUPOSTOS A DOMICILI)
REPARACIONS GARANTIDES

ELECTRA

AVDA. PARAL·LEL, 72 BARCELONA

Les institucions catòliques carreguen a

"L'Hora de espurna solidaritat"

Endinsar-se pel Raval barceloní és ser engolit per l'autenticitat i la cruesa de la misèria. La misèria nua dels qui no tenen, nit rere nit, un llit per dormir o un rosegó per menjar. Trepitjar aquests carrers estrets i mal empedrats és caminar per un món de fam —sí, fam al segle XX—, de por, de solitud i impotència. D'aquest món de mancances, al qual la ciutat se li gira d'esquena, surten poques iniciatives que permetin a aquesta gent —aturats perpetus, ancians solitaris, nord-africans explotats, drogaaddictes— albirar una espurna d'esperança a l'horitzó enfosquit de la seva existència. Una d'aquestes iniciatives revifadores la duu a terme de fa trenta anys ençà "L'Hora de Déu". "L'Hora de Déu" és una obra social que s'ocupa d'esmenar les errades que la societat i els seus governants cometien. I per a tapar

els forats que deixen tots els qui no fan res, "L'Hora de Déu" fa de tot: donar menjar, subministrar pensions i habitatge, servei de rober, esplai per a nens, assessoria econòmica... Tot per solucionar el que Joan Pau II ha qualificat com el més gran escàndol del segle actual: les bosses de pobresa a les grans ciutats.

Travessar el Raval —eufemísticament anomenat Districte I— una tarda boirosa i plujosa de tardor com avui et fa obrir els ulls com a taronges davant d'una realitat social escrupolosament arraconada i amagada per apaivagar el remor de la consciència. No cal cercar gaire per trobar el local on "L'Hora de Déu" desenvolupa la seva tasca, al carrer de la Cadena, quatre, ja que una filera sense cap ordre serpenteja des del xamfrà anterior fins a l'aglomeració que t'assenyala el lloc exacte on és la porta, estreta i baixa com la casa. Marroquins, ancians, mares de família, nens i joves dels anomenats "de malfiar" componen l'heterogeneïtat de la cua. "L'Hora de Déu" és per a tots ells l'únic suport, o si més no, un dels pocs, amb què poden comptar en la seva indigència.

"L'Hora de Déu" fa una tasca abundosa i insubstituïble que no es limita al servei de repartir menjar, cosa que fa tant a l'hora dels àpats com a qualsevol hora del dia, sinó que s'ocupa de cercar habitatge i llits on dormir, té una bossa de treball, organitza activitats per a nens en l'esplai que tenen al carrer del Carme, assessoria econòmicament tot facilitant pensions fixes o ajudes per a aliments a qui no pot pagar-los, desenvolupa un servei de rober i de recollida de mobles... En general la tasca duta a terme aquest any ha superat "amb escreix la feta l'any passat i ha significat que moltes persones i famílies deixin la seva situació de marginació en què vivien". Això ens ho comenta en Gaspar Borrull i Font, responsable de recaptacions i ajuts de "L'Hora de Déu". En Gaspar porta molts anys col·laborant amb aquesta tasca social i per això pot dir que "tothom a aquest barri que té necessi-

La gent de "L'Hora de Déu" atén cada dia moltes visites de persones que necessiten ajut. Aquí veiem Gaspar Borrull al despatx on rep les peticions d'ajut.

La gent s'amuntega a l'entrada del local per recollir el berenar.

mb el pes de les situacions marginals

Déu", una de llum i al Raval

tat sap que pot venir a aquí".

I, certament, ho deu saber molta gent, perquè l'entrada petita i estreta de l'immoble semi-ruïnós, on l'obra social concreta els seus ajuts, es troba absolutament atapeïda de persones que esperen parlar amb en Gaspar per contar-li els seus problemes o bé recollir els entrepans que, com sempre a aquestes hores, faran de berenar per a aquesta gent, tan famolenca de menjar com de consell i estima.

"Això és la misèria"

Al pis superior dels dos que té el local del carrer de la Cadena ens rep en Gaspar, alhora que va atenent casos i més casos de persones que s'asseuen darrere d'una taula arraconada i solitària, dins d'aquesta habitació despulada de tot guarniment. Només una oració resta penjada a la paret. Però no hi és en Gaspar sol. Un home s'encarrega de l'ordre a les escales, a la cuina tres dones preparen entrepans i dos homes més ajuden amb els comptes i amb els repartiments. "La gent que treballa aquí —explica el responsable de recaptacions de l'obra— normalment ho fa per un sentit apostòlic, ja que l'ajut al proïsme és una cosa que surt de les mateixes arrels del cristianisme. No obstant això, nosaltres no preguntem les conviccions religioses. Es tracta que la gent que vingui ens ajudi i prou".

"Mira per exemple aquest home —em diu mentre m'assenyala el qui ara es troba assegut davant seu—. Té seixanta anys, no cobra res i li han negat l'atur. És clar, no pot viure i ha de demanar caritat a la porta de les esglésies. Què hem de fer? Si no fos per nosaltres aquest seria un més dels qui dormirien al carrer. I així et trobes amb tanta gent... Gent —prosegueix— que no tenen ni ganes de revisar els seus papers, de lluitar; no tenen ganes de res, perquè estan desinflatats, vençuts". En Gaspar fa especial esment d'aquesta situació perquè sovint es comenta que, per aquells qui volen, sempre n'hi ha, de feina: "La majoria d'a-

questa gent són o han estat alcohòlics, drogaaddictes o potser han sortit fa poc de la presó. Són gent que, per situació personal no estan en disposició de treballar. A més —afegeix el responsable de recaptacions— ningú no agafa per treballar gent d'aquesta mena, es troben fora de tot el context social".

Com hem assenyalat abans, l'ajut de "L'Hora de Déu" no es limita a un ajut alimentari. Als locals del carrer de la Cadena hi pot entrar gent amb necessitats de tot tipus. Per això es disposa d'assessorament econòmic i d'una bossa de treball; també es fan recollides de mobles i articles que més tard o bé són venuts per aprofitar-ne els diners de la venda o bé són utilitzats per gent que ve a l'obra social tot demanant mobles "com per exemple màquines de cosir, llits, matalassos o cadires", explica Gaspar Borrull. De fet —conclou amb rotunditat— fem tot el possible i imaginable per què aquesta gent pugui surar". A mesura que va parlant, el to de veu d'aquest home comprometès va agafant un to indignat. "Això és la misèria, nois", conclou finalment mentre torna a clavar els ulls sobre una llista de mobles vells recollits, que hi ha damunt la tauleta.

L'atenció personalitzada

Com que ja és mitja tarda, la cua que s'amuntega a l'entrada del local ve, la majoria, a recollir el berenar. Són persones que només fan un àpat al dia i, encara, a menjadors socials. Queden, per tant, orfes de menjar tota la resta del dia, i és una pregonia equivocació considerar que amb un menjar al dia se soluciona el problema de la fam, ja que com bé diu en Gaspar: "Oi que tu sopes i esmorzes i tothom ho fa?". A més, aquest profund coneixedor del quart món barceloní vol parlar bé esment en la qualitat del menjar que es dona als menjadors socials. "ja que malgrat ser un menjar d'indubtable qualitat i, per tant, que aporta el volum de vitamines necessari, no és un

Muntanyes d'entrepans per a gent necessitada.

menjar personalitzat ni adequat per a cada individu en concret". I això pot arribar a ser un problema, perquè es veuen obligats a menjar el mateix els nens de sis anys que els ancians. A més, cal considerar que també aquesta gent té dret a posar-se malalta, a tenir descomposicions intestinals. I llavors, quan els convé fer un règim, "han de continuar menjant els xorissos i les monges que mengen cada dia", explica en Gaspar.

"Ara ha vingut un noi —em comenta tot seguint el mateix viarany de la conversa— a qui els metges li han dit que ha de fer règim, i no pot menjar ni pa ni galetes ni tot un seguit de coses. Aleshores és evident que aquest noi a un menjador social no hi pot anar, per molta gana que tingui, perquè el tipus de menjar que li donaran no s'adui amb el seu problema". És el problema de no poder menjar un platet de verdures quan convé; és el problema d'haver de viure d'allò que els altres et volen donar; és el problema de la manca d'una atenció personalitzada per a cada assumpte concret. I això, a més de ser perillós per a la salut, pot arribar a ser feridor i humiliant.

Ara en Gaspar —en acabar d'enllestir un d'aquests ajuts— s'aixeca de la seva tauleta per mostrar-nos la cuina on es preparen i reparteixen els entrepans que deixen els components de la cua que creua el local de baix a dalt. Quan entrem a la cuina la Regina —una de les dones voluntàries que hi estan treballant— ens ofereix un entrepà tot recomanant-me'ls perquè "són molt bons". La cuina és una habitació vella i ombrívola com la resta de la casa on, al damunt d'una taula, tres dones treballen fent entrepans i un home els va lliurant al qui, per cua, li toca el torn. La muntanya d'entrepans és impressionant. "Sempre en fem curt, sempre ens en falten"

em diu la Conxita —compañya de la Regina en aquesta tasca—. La Regina i la Conxita porten cinc i tres anys respectivament col·laborant amb "L'Hora de Déu" i, preguntant el que preguntis, sempre responen al capdavant que "sempre donem més, cada dia més, però tot i així sempre fem curt. Cada tarda en vénen més a berenar".

Com la Regina i la Conxita, molta d'altra gent treballa a l'obra social al costat dels marginats. Tots ells duen el somriure als llavis i són els qui fan efectiva aquella opció preferencial pels pobres que sempre ha fet l'Església de Crist.

Trenta anys ajudant el necessitat

"L'Hora de Déu" porta molts anys treballant al barri del Raval de Barcelona, però la seva tasca no rau només aquí. Hi tenen menjadors al Clot i al Paral·lel i també un local al carrer del Carme a on es fa esplai i esbarjo per a nans. Aquesta ingent tasca social "va començar fa molts anys —recorda el responsable de recaptacions de l'obra—, quan la 'presidenta' d'aquesta obra va recollir uns nens que vivien abandonats en unes barraques de Badalona. Més tard va ajuntar-se amb quatre senyores més i així, a poc a poc, això va anar creixent". Tot això succeïa cap a inicis de la dècada dels seixanta —60/62— i per tant es pot dir que són gairebé trenta anys de servei ininterromput al necessitat. Servei cada vegada més complet i adequat a les mancances del moment.

Aquest servei es va materialitzar l'any passat en més de trenta milions de pessetes en ajuts per a aquest quart món. De tota aquesta massa pecuniària, nou milions cal agrair-los a la subvenció de la Generalitat i unes set-centes mil pessetes a la de l'Ajuntament de

Barcelona. Malgrat tot, el responsable d'aquestes recaptacions m'assenyala que "quan les rebem ja les tenim gastades i aleshores ens calen també donatius per poder tirar endavant". Si hem de relacionar els ajuts rebuts per l'obra amb la feina desenvolupada, la subvenció ingressada es fa insignificant ja que "normalment les despeses van més enllà dels ingressos —explica en Gaspar— i això sempre ens fa anar un pèl anguiosos".

Isi sempre van tan "anguiosos" en els equilibris econòmics és potser perquè tota la feina per fer que hi ha a una bossa de pobresa com la del Raval no és afrontada convenientment o, com a mínim, amb prou interès des de les institucions: "L'Ajuntament té locals per dormir on podrien cabre quaranta o cinquanta persones i on només en dormen quinze o vint... —explica en Gaspar Borrull—. També té locals buits, desaprofitats. Podríem dir que hi ha una manca d'interès general. És cert que hi ha moltes monges i col·legis que s'ocupen de tot això, però aquesta no és la solució. A la pràctica, les institucions catòliques estem portant el pes de tota aquesta situació tan greu".

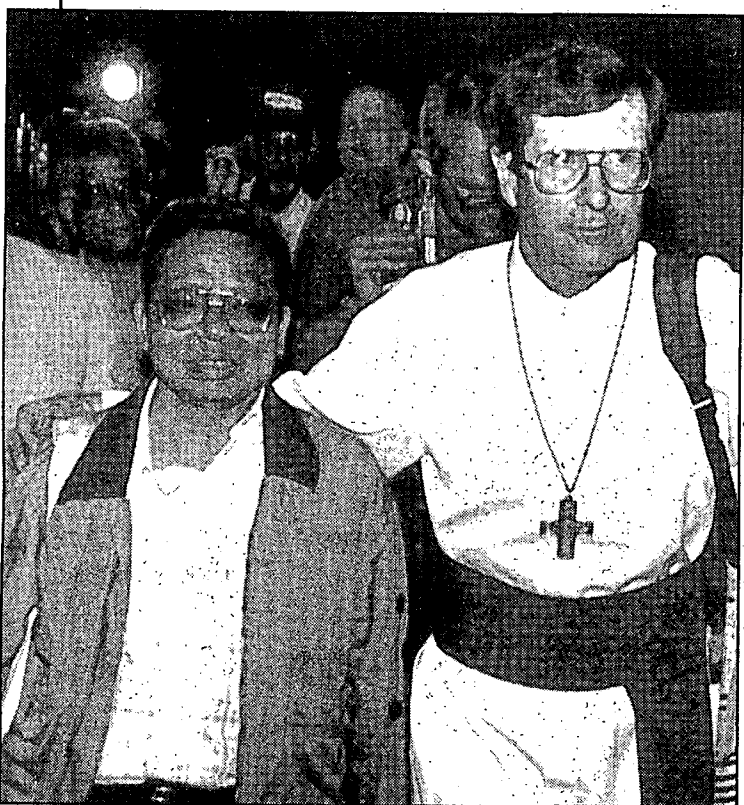
Després d'acomiarar-nos de tothom, quan ja marxem, travessem la porta petita i estreta del local del carrer de la Cadena, on encara s'aglomera la gent. N'hi ha tanta que formen un tap sòlid i impermeable. L'escàndol de xerrades i crits produeix al local una remor contínua i sorollosa. El veritable escàndol és, però, l'escàndol de la fam al segle XX. L'escàndol perillós és l'escàndol de la societat, que es té per civilitzada, girant-se d'esquena a aquells que no es poden valer per ells mateixos i que, per no poder, no poden ni protestar.

DAVID VIDAL i CASTELL

Objectiu obert

El nou ambaixador d'Alemanya, a la Santa Seu, Hans-Jachim Hallier, presenta les seves credencials al papa Joan Pau II.

El bisbe Kenny, dels EUA, es dirigeix a l'aeroport d'Amman, acompanyant Randall Trinh i altres tres ciutadans nord-americans alliberats per l'Iraq.

Amb motiu de la seva estada a Itàlia per a disputar la Copa de la UEFA, un representant del València C.F. lliura al Papa una imatge de la Verge amb el Nen.

Dimecres, 7

Nova York: assassinat a trets el rabí Kahane

Ahir mentre participava en un míting en una sala d'hotel davant una seixantena de seguidors, en el col·loqui posterior, un àrab oient li disparà dos trets de pistola, que li causaren la mort poc després d'ingressar a l'hospital. **Meir Kahane** era un rabí integrista i ultradretà, i fundador del moviment **Kach** que propugna l'expulsió dels àrabs dels territoris d'Israel. L'any 1988, no va poder presentar-se a les eleccions a causa d'una llei del **Parlament** israelià que prohibeix la participació electoral dels candidats de formacions polítiques racistes. Ara s'espera amb temor, quina pot ser la reacció dels seus seguidors que ja han anunciat venjança. Ahir un matrimoni palestí fou assassinat a trets a Cisjordània.

EUA: volen tenir la paella pel mànec

El secretari d'Estat nord-americà que ja ha aconseguit que l'Aràbia Saudita accepti el punt de vista nord-americà sobre la direcció de les operacions militars en cas de guerra, sembla que ahir obtingué el vist-i-plau de **Hosni Mubàrak** sobre el mateix assumpte. A l'aeroport del Caire, **James Baker** s'entrevistà amb el primer ministre xinès, de qui sembla que obtingué la promesa que Xina no faria ús del seu dret de vet en el **Consell de Seguretat** de l'ONU, si es posés a votació l'ús de la força contra l'Iraq. Per altra banda, ahir, el president iraquí **Saddam Hussein** alliberà novament un grup d'ostatges: 77 japonesos, 20 italians, 5 suecs, 2 alemanys, 2 portuguesos i 2 australians.

Eleccions presidencials a Irlanda

Se celebraran avui. **Brian Lenihan**, candidat del **Fianna Fail** (dreta nacionalista), sembla que va tenir assegurat l'accés a la presidència; però, acusat de tràfic d'influències fou destituït com a vice-president del govern la setmana passada, i ha perdut possibilitats. Sembla que això afavoreix la candidatura de **Mary Robinson**, a qui dona suport el **Partit Laborista**, advocada feminista i senadora des de fa vint anys.

Dijous, 8

URSS: Commemoració de la Revolució d'octubre

S'ha celebrat el 73è. aniversari de la Revolució d'octubre, sense accidents seriosos, a la majoria de ciutats soviètiques, encara que a Moscou un intent d'atemptat va enfosquir la commemoració. **Mikhaïl Gorbtxov** va fer una crida als soviètics perquè no cedissin al pànic i menys encara desitgessin tornar enrera, i va qualificar la perestroika de "segona gran Revolució". S'ha enregistrat poc entusiasme en les manifestacions populars a les quals assistí poca gent en relació als anys anteriors.

Eleccions als Estats Units

Segons sembla, les eleccions no han aportat novetats al mapa polític nord-americà, ja que els demòcrates, contràriament als pronòstics, solament han obtingut un escó més a la **Cambra de Representants**. Per altra banda, el pastor **Jesse Jackson** ha estat elegit senador per Washington i a aquesta mateixa ciutat ha estat elegida alcaldessa la senyora **Shara Pratt Dixon**, de raça de color, que substitueix el polèmic **Marion Barry**, acusat de drogaaddicció i que per això ha estat condemnat a sis mesos de presó.

Iraq: Alliberament d'ostatges

Les accions al marge dels respectius governs, van donant resultat, ja que **Saddam Hussein** va alliberar, encara que sigui amb compta-gotes els ostatges retinguts a l'Iraq. Es repeteix el cas de la comissió espanyola presidida per **Cristina Almeida**, amb les activitats de l'ex-canceller alemany **Willi Brandt**.

que gestiona l'alliberament dels seus compatriotes retinguts pel dictador iraquí.

Divendres, 9

BERLÍN: La intocabilitat de la línia Oder-Neisse

Els caps de govern de la RFA i Polònia, **Helmut Kohl** i **Tadeuz Mazowiecki**, acordaren ahir que el tractat fronterer entre els dos Estats es firmarà a finals de mes a Varsòvia. El tractat que serà ratificat pels dos Parlaments alemany i polonès del mes de febrer vinent, entrarà en vigor immediatament, juntament amb un altre tractat més ampli sobre cooperació i veïnatge. Les fronteres actuals marcades per la línia Oder-Neisse són considerades per ambdues parts com a intocables.

ALBÀNIA: S'autoritzarà l'obertura d'esglésies al culte

El president d'Albània ha anunciat que modificarà la Constitució per tal d'autoritzar la reobertura d'esglésies i mesquites tancades l'any 1967. Aquesta mesura representa una ruptura considerable amb la política d'ateisme seguida per l'últim règim estalinista d'Europa. En el discurs davant del **Comitè Central del Partit comunista**, el president **Ramir Aliava** justificà els canvis de la Constitució i el **Codi Penal** en la necessitat d'adaptar-se a les "exigències dels organismes internacionals".

IRAQ: Saddam Hussein allibera 50 ostatges

Atenent les peticions de l'ex-canceller de l'Alemanya Federal, **Willy Brandt**, el dictador iraquí ha donat mostres "d'humanitat" alliberant 50 ostatges la majoria dels quals són alemanys. Independentment de les gestions de **Brandt**, també han estat alliberats 24 ostatges polonesos. Uns 3.500 occidentals i japonesos, entre els quals hi ha 1.400 britànics i 1.100 nord-americans, romanen encara retinguts.

Dissabte, 10

NOVA YORK: El conflicte del Golf Pèrsic

La mesa de l'Assemblea General de l'ONU ha rebutjat la petició iraquiana de debatre el conflicte del Golf en sessió plenària de l'Organització de les Nacions Unides.

BERLÍN: S'ha acabat la guerra freda

En complir-se el primer aniversari de l'enderrocament del mur de Berlín, el canceller alemany, **Helmut Kohl** i el president soviètic, **Mikhaïl Gorbtxov**, van firmar a Bonn un tractat bilateral de cooperació i bon veïnatge que estableix les condicions de les relacions germano-soviètiques durant els pròxims vint anys. En la reunió dels dos estadistes, que va durar dues hores, intercanviaren punts de vista sobre la crisi del Golf Pèrsic, la situació política i econòmica a la Unió soviètica i la pròxima cimera de la Conferència sobre Pau i Cooperació a Europa que se celebrarà a París.

DUBLÍN: Irlanda i l'Ulster

El resultat definitiu de les eleccions presidencials a la República d'Irlanda han confirmat la victòria de l'advocada feminista i lluitadora pels Drets Humans, **Mary Robinson**, la qual, poc abans de ser proclamada oficialment presidenta, va declarar que pensa donar prioritat al diàleg amb els unionistes d'Irlanda del Nord.

Diumenge, 11

S'ha acabat la gira de Baker

Els Estats Units no varen obtenir ahir el suport incondicional de França per desencadenar una ofensiva militar contra l'Iraq en un futur pròxim. Les autoritats franceses expressaren reticències a una solució bèl·lica al conflicte del Golf. Amb aquesta manca d'incondicionalitat de França, James Baker va tancar la seva gira entre els aliats per l'afer del Golf Pèrsic.

La coronació de l'emperador del Japó

Milers i milers de policies han estat mobilitzats per tal de salvaguardar l'ordre en les cerimònies de coronació de l'emperador Aki Hito que se celebrarà demà. L'organització terrorista Exèrcit Roig Japonès ha demanat que es faci boicot a les festes de la coronació de l'emperador i ha amenaçat amb disturbis i actes de violència.

GUATEMALA: Avui, eleccions presidencials

Avui se celebren eleccions per a la presidència de Guatemala, aquest país turmentat per trenta anys de guerra civil i que ha segat la vida a més de 100.000 guatemalencs. Aquests se senten frustrats pels quatre anys de democràcia que no han aportat la solució definitiva que s'esperava.

Dilluns, 12

Xina vol convèncer Saddam Hussein

El ministre xinès d'Afers Estrangers, Qian Qichen va arribar ahir a Bagdad on s'entrevistarà amb Saddam Hussein amb l'esperança de convèncer-lo perquè es retiri de Kuwait abans d'haver-ho de fer obligat per les armes aliades. El ministre xinès instarà el dictador iraquia que accepti les reso-

lucions del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, per tal d'evitar una guerra en què es veurien involucrats tots els Estats de la zona, des de Turquia al Iemen.

Les eleccions a Guatemala

Segons que informen les agències, les eleccions a Guatemala s'han desenvolupat amb tota normalitat, si bé s'ha enregistrat molta abstenció. S'han evitat els insistents rumors de cop d'estat i l'exèrcit i la policia han col·laborat en el manteniment de l'ordre públic. Els tres candidats més importants, Carpio, Arzu i Serrano no han obtingut el quorum necessari i s'haurà de recórrer a una segona volta electoral. Carpio és el que té més possibilitats, i els altres dos hauran de disputar-se el segon lloc.

Dimarts, 13

PARIS: Revolta estudiantil a França

Els estudiants francesos, de batxillerat s'han manifestat violentament reclamant millores en les condicions d'estudi. Els manifestants aconseguiren ser rebuts pel president Mitterrand. Mentre la co-

missió era rebuda pel president, al carrer les manifestacions arribaren a graus de gran violència, assaltant diversos establiments comercials. Les manifestacions, a més de París, s'alternaren a diverses grans ciutats de França.

La cimera convocada pel rei Hassan del Marroc

A la cimera àrab convocada pel rei Hassan de Marroc, no hi assistiran els països àrabs del Golf Pèrsic, perquè consideren que la "guerra és inevitable". Per altra banda, la proposta del rei Hassan ha estat ben rebuda a la Comunitat Europea.

TOKIO: Coronació d'Aki Hito

Aki Hito accedeix al "Tron del Crisantem", seguint el ritual mil·lenari previst, mentre pels carrers els opositors de la monarquia es manifesten violentament. A la cerimònia, hi han assistit setanta caps d'Estat, vint primers ministres i una vintena de

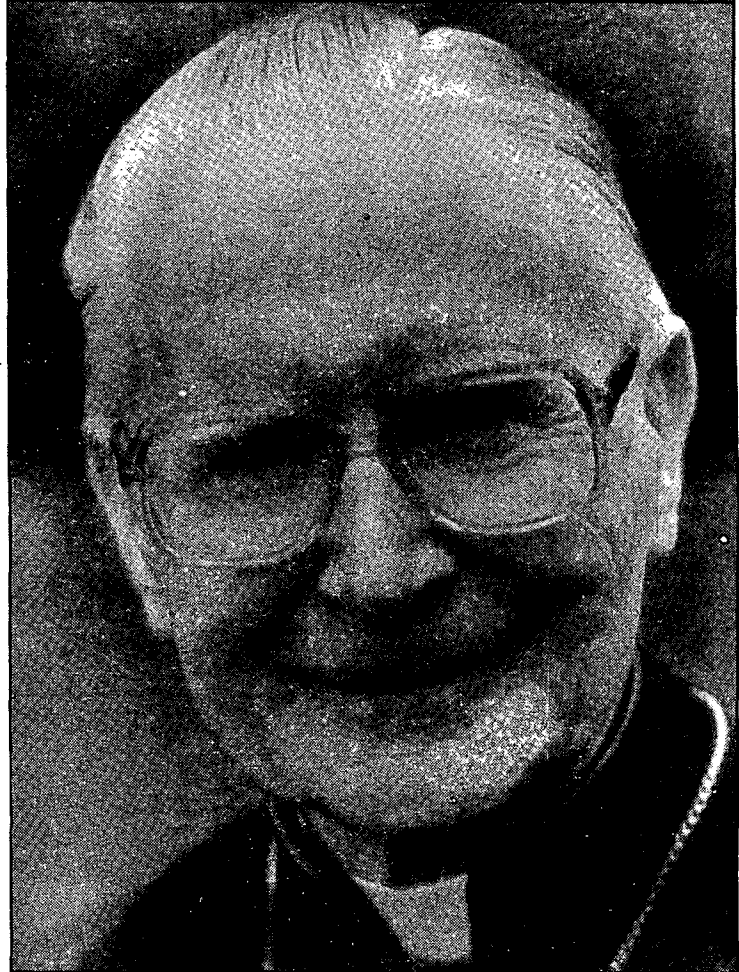

membres de famílies reials. Entre aquestes hi havia el rei Balduí i la reina Fabiola de Bèlgica, el príncep hereu d'Espanya, Felip de Borbó, i el d'Anglaterra, Carles, amb la seva esposa Diana.

Objectiu obert

La Comissió Permanent de l'Episcopat es reuneix a Madrid per tractar del document sobre la situació moral dels espanyols, el Sínode de bisbes i els pressupostos de la Conferència Episcopal.

El Dr. Cahal Daly, ha estat nomenat arquebisbe d'Armagh i Primat de tot Irlanda.

El preparador físic del F.C. Barcelona, Joan Malgosa, ha començat la primera fase de la recuperació física de Ronald Koeman.

CALENDARI

Diumenge, 18 de novembre. XXXIII del temps ordinari. Dedicació de la Catedral de Barcelona i de les Basíliques de St. Pere i St. Pau a Roma. St. Aureli, mr. El sol surt a les 6'45 i es pon a les 16'30 -hora solar- Festa major a Lloret de Mar.

Dilluns, 19 de novembre. Sts. Faust, diaca; Crispí, b. i Abdies, prof.

Dimarts, 20 de novembre. Sts. Octavi i Adventor, solds. mrs. i Benigne, bisbe.

Dimecres, 21 de novembre. La Presentació de la Mare de Déu. St. Honori, mr. Festa major a Lluçà i la Pobla de Cèrvoles.

Dijous, 22 de novembre. Sta. Cecília, vg. mr. Sts. Filemó i Apfia, esposos mrs. Festa major a Boadella, Molló i Sta. Cecília de Voltregà.

Divendres, 23 de novembre. Sts. Climent I papa; Columbà, ab. i Sta. Lucrècia, vg. mr. Festa major a Coll de Nargó, Forns del Cadí, St. Climent de Llobregat i St. Climent Sescebes.

Dissabte, 24 de novembre. Sts. Crisògen i Crescencià, mrs. Stes. Flora i Maria, vgs. mrs. St. Andreu Dung-Lac, prev. i companys màrtirs.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

18 de novembre. Diumenge XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Pr 31,10-13.19-20.30-31; Salm 127; segona 1Te 5,1-6; tercera Mt 25,14-30.

19 de novembre. Dilluns de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Ap 1,1-4;2,1-5a; Salm 1; segona Lc 18,35-43.

20 de novembre. Dimarts de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Ap 3,1-6.14-22; Salm 14; segona Lc 19,1-10.

21 de novembre. Dimecres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Ap 4,1-11; Salm 150; segona Lc 19,11-28.

22 de novembre. Dijous de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Ap 5,1-10; Salm 149; segona Lc 19,41-44.

23 de novembre. Divendres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Ap 10,8-11; Salm 118; segona Lc 19,45-48.

24 de novembre. Dissabte de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Ap 11,4-12; Salm 143; segona Lc 20,27-40.

Litúrgia de les Hores

Setmana I

Diumenge: XXXIII de durant l'any. Tot propi.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimecres: La Presentació de Sta. Maria Verge. Memòria obligatòria.

Dijous: Sta. Cecília. Memòria obligatòria.

Divendres: De fèria.

Dissabte: St. Andreu Dung-Lac, prev. i comps. Màrtirs. Memòria obligatòria. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Els dos senyors: Déu i el diner

Com diu Jesús, en el cas d'un criat obligat a servir dos senyors, l'afectivitat del seu cor de servent es decantarà, inevitablement, cap a un o cap a l'altre, no serà possible la neutralitat.

La persona consagrada oficialment a Déu, quan la seva preocupació dominant és el diner, s'amaga a l'hora de contar-ne, té el seu reservat. Li faria vergonya que el vegessin vinculat cordialment a allò que empesta el món. És una mica guillat.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de l'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Una ermitana entre escorpins

Estimar la creació

Els homes de Déu, de forma plena i confiada, sovint amb llurs reflexions o exemplaritat, ens donen la manera d'aprofundir els dissenys del Senyor. Així ho dona a entendre l'abat Jacques Bernard, en un dels seus escrits apareguts en una revista de la veïna nació francesa.

De forma senzilla, com solen fer-ho els bons pensadors, recorda el testimoni d'una ermitana, de la qual desconeixem el nom, a la muntanya de les Oliveres de Jerusalem on l'havia vista en la santa Missa matinal sota el vel del seu orde.

Com que la religiosa ermitana tot i la seva senzillesa parlava diverses llengües, li fou permès d'impartir-li un curs d'hebreu.

Per aquest motiu hagué d'anar a l'ermita. Un dia va trobar-la en el moment en què agafava d'entre els plecs del seu hàbit, un escorpi dels més verinosos, dirigint-se tendrement a l'animaló, que deplorava la vilesa dels homes que l'obligaven a ser dolent i li demanava perdó per haver-lo tornat tan agressiu.

De bell antuvi, en veure l'ermitana acaronent l'escorpi, li semblà una bogeria... Ah, però aquella "dement" era en realitat una sàvia, perquè traduïa els Sants Pares de l'Església del siríac a l'hebreu! Voleu cosa més paradoxal?

Feren falta més de 20 anys per comprendre el misteri d'aquella dona pietosa. Ella no era pas boja —afegeix l'abat—; ella havia captat, amb el seu criteri agut i femení, que la Creació no era una cosa impersonal, feta a gratient tant pel bé com pel mal, sinó una ofrena generosa del bon Déu als homes.

I és que darrera de tot comentari hi havia una altra font: la font de la caritat i de la gràcia, que no és altra que l'amor que Déu ha posat en totes les seves criatures, com ens diu sant Francesc.

Per aquesta raó, l'ermitana es transformava en acaronent el seu perillós hoste, així com altres animalons que s'hi atansaven —escorpins, serps o centcames— que s'arraulien prop del jaç on dormia a la recerca d'una mica d'escalfor, en les nits fredes de l'Orient.

L'esperit senzill de l'ermitana de la muntanya de les Oliveres havia copsat també l'obra immensament creadora de Déu trobant-hi el seu somriure: Com l'apòstol sant Pau, no podia dubtar que tota la Creació fou feta en una pau harmoniosa, i així ella gaudia serenament amb els petits éssers que convivia en aquell lloc desert, dur i feréstec.

P.C.

Per a adolescents i joves

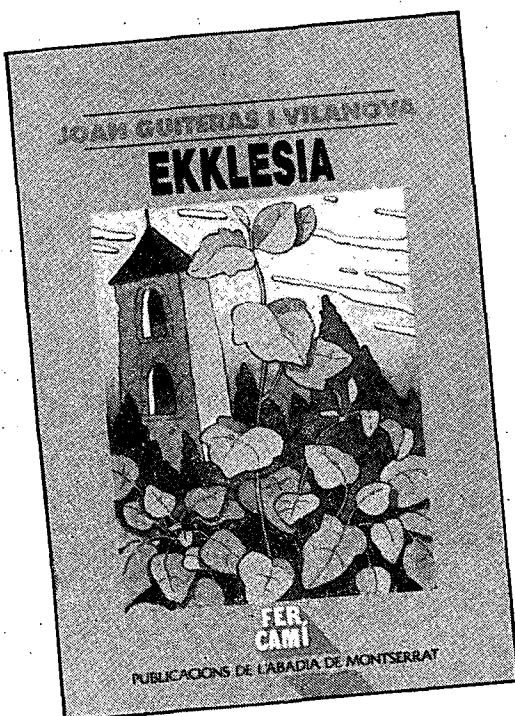
Un llibre sobre l'Església⁽¹⁾ i un altre sobre la història d'Israel⁽²⁾

Mossèn Joan Guiteras, que compta amb una nombrosa obra escrita, acaba de publicar dos llibres molt interessants. El primer, EKKLESIA, és el volum setè de la col·lecció "Fer camí", de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Es tracta d'una presentació, clara i afectuosa, de l'Església en totes les seves dimensions. Es nota la mà pedagògica de l'autor en la manera de descriure i en la implicació del lector per tal que pugui copsar adequadament la realitat de l'Església.

En aquesta obra, els lectors joves hi trobaran una llum per valorar el que és la comunitat cristiana i la pertinença a aquesta. Amb exemples molt vius, el qui llegeix veu l'Església en el seu disseny diví de reflex de la llum de Crist i de realitat salvadora, les diverses imatges per descriure-la, les seves notes o característiques, el paper dels laics, etc. És presentada també la figura de Maria, com a model i mare de l'Església. Els dibuixos, molt delicats, són de la Montserrat Tobella.

L'altre llibre, volum novè de la col·lecció "Fer camí", té aquest títol: ISRAEL EN ELS CAMINS DE DÉU. L'obra vol introduir els lectors en el món de la Bíblia. El mèrit rau en el fet que posa a l'abast l'Antic Testament, que de vegades sembla difícil de copsar. La seva explicació, tal com mostra el Dr. Joan Guiteras, alcaireix el sentit de les realitats del Nou Testament.

El nostre autor explica el valor de la història d'Israel, l'escenari d'aquesta història i la seva cronologia, primer, per passar, després, a l'anàlisi de les grans etapes d'Israel (els patriarques, l'exòde, les tribus i els jutges, el temps dels reis, la decadència, l'exili i l'època greco-romana). Ho clou tot amb la visió cristiana de la història. El llibre esdevé de lectura fàcil per al mateix fet que és història i també perquè són molts els exemples que la van acompanyant. L'autora de les il·lustracions és la dibuixant Consol S. Marquilles, que ha sabut encertar en el suport gràfic al text.

Recomanem aquests dos volums de la col·lecció "Fer camí" junt amb tots els altres títols que hi ha publicat el canonge Guiteras. Podrien ser un bon obsequi de Nadal o Reis.

ANTONI CASANOVA

(1) Joan Guiteras i Vilanova, EKKLESIA, col·lecció "Fer camí", número 7, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1990.

(2) Joan Guiteras i Vilanova, ISRAEL EN ELS CAMINS DE DÉU, col·lecció "Fer camí", número 9, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1990.

De la casa de Zaqueu a la Jerusalem celestial

Tot entrant a la basílica de Sant Joan del Laterà el dia 9 de novembre, aniversari de la dedicació, i després de llegir per enèsima vegada la inscripció sempre evocadora — "omnium ecclesiarum rubis et orbis mater et caput", això és: mare i cap de totes les esglésies de la ciutat i del món — em va venir al pensament la basílica de Yamossukro, dedicada el passat setembre pel papa Joan Pau II en el seu darrer viatge a l'Àfrica, i objecte d'una colla de comentaris en tots els mitjans de comunicació social, i de sorpresa en molts ambients."

Un dels motius d'aquesta relació entre la basílica del Laterà i la de Yamossukro, fou veure altra vegada la poderosa estàtua de Constantí que hi ha a l'atri del Laterà. Hom sap que fou Constantí, en el segle IV, el que donà el Laterà a l'Església de Roma. També a Sant Pere del Vaticà, a l'atri, hi ha una estàtua de Constantí, recordant que fou el mateix emperador el que va proveir a l'edificació de la basílica en honor del sepulcre de l'Apòstol, com també de la basílica en honor del sepulcre de sant Pau, fora de les muralles. A Sant Pere, encara, en simetria amb l'estàtua de Constantí, hi ha l'estàtua de Carlemany, recordant la seva coronació com a emperador, pel Nadal del 800, a Sant Pere. I no s'acaba aquí: si anem a santa Maria la Major, hi trobem, també al pòrtic, una estàtua de Felip IV, rei d'Espanya, en record de la protecció tradicional dels reis d'Espanya envers aquesta basílica.

Aquesta llista de "presències" imperials a les basíliques romanes podria allargar-se segurament visitant altres ciutats. En alguns llocs, en forma de sepulcres solemnes dels donants, o dels protectors. Pensem, per exemple, en l'església de Poblet, i en els magnífics sepulcres dels reis d'Aragó.

No sembla que hom hagi d'estranyar-se gaire d'aquest fet, si ens situem en les coordenades de la història. I, en aquest sentit, les crítiques fetes a la basílica de Yamossukro i al seu promotor caldria que tinguessin més en compte les circumstàncies del país, i el seu moment d'evolució. Però no és aquest tema concret el que vull accentuar, sinó un de més general: fer esglésies per les reunions de la comunitat cristiana implica reunir diners, decidir unes determinades quantitats, fer despeses extraordinàries... I tot això no pot alliberar-se de l'ambigüitat que acompanya sempre l'ús de les coses materials, i, alhora, de la possible implicació del pecat dels homes a través de l'afany de prestigi.

Si resseguim la història, trobarem amb facilitat aquest fet: esglésies que s'han construït no pas exactament perquè fos una necessitat per al poble cristià, sinó per altres motius. La mateixa basílica de Sant Pere, destruint l'anterior constantiniana, no és pas tan clar que fos necessària; sembla que la basílica constantiniana no amenaçava pas de caure, però el papa Juli II estava entusiasmat pensant en una nova basílica... La nostra Sagrada Família, començada com un temple "votiu" en honor de la família de Natzaret i com una crida a la santedat de les famílies, ha esdevingut un símbol de la ciutat, i un lloc de pelegrinatge dels arquitectes admiradors de Gaudí. Ambigüitat de les coses materials!

La resposta a aquestes reflexions la va donar fa segles la litúrgia quan va escollir amb preferència a altres textos evangèlics l'escena de Zaqueu per a la missa de la dedicació de les esglésies. És una intuïció magnífica!

La casa de Zaqueu era la casa d'un pecador, i tot-hom hi estava d'acord. Ell mateix n'estava convençut, i, en principi, el seu desig era només de "veure" Jesús,

no pas d'acollir-lo a casa seva. Però és Jesús el qui pren la iniciativa, i entra a la casa de Zaqueu.

La presència de Jesús és contestada per la gent, però per a Zaqueu esdevé la font de la conversió, i d'aquesta manera es realitza la paraula del Senyor: "Avui la salvació ha entrat en aquesta casa!" Les obres que mostren la conversió de Zaqueu són les seves almoines, i la restitució als qui havia defraudat.

Les nostres esglésies són també cases fetes per pecadors, és a dir, per nosaltres els homes. I no podem entrar aquí a fer plantejaments maniqueus, entrant per uns camins espiritualistes que no tenen res de real. Quan els cristians aportem els nostres diners per a les activitats de la comunitat, com avui, per exemple, es fa en totes les esglésies, ens podem sentir com el petit Zaqueu de l'evangeli, perquè en definitiva ens hi assemblen. I el que podem esperar, si mantenim el cor obert com Zaqueu, és la gràcia de la salvació, que ens ensenyi a fer cada dia més, amb els nostres diners, allò que testimonia la nostra conversió.

Però en les nostres esglésies, fetes com la casa de Zaqueu, hi ha un misteri que està més enllà del que els homes fem. La litúrgia de la dedicació, que hi veu la casa de Zaqueu, ni veu també l'anunci de la ciutat celestial. És que els "habitants" de les cases de l'Església som el poble dels salvats, que ens reunim aquí perquè encara no ens ha arribat l'hora de reunir-nos en la casa "no feta de mà d'homes", en la qual Jesucrist ja ha entrat, i en la qual els sants estan per sempre en la lloança del Senyor.

Quan veiem una església, veiem en realitat un anunci de la reunió definitiva dels homes amb Déu. I això no és pas una resposta simplista per a les ambigüitats, sinó una mirada més fonda sobre la realitat.

LECTURES DE LA MISSA

"LES SEVES MANS TREBALLEN COM VOL"

Aquest elogi de la mestressa de casa dona un aire familiar a la litúrgia de la Paraula d'avui, i aquest aire continua encara en les altres lectures. En el context de les advertències de Jesús sobre el dia de l'adveniment decisiu del Regne, aquesta referència a la vida quotidiana adquireix un sentit ben clar: la fidelitat, la vigilància (vegeu evangeli del diumenge passat), no consisteixen pas a creuar-se de braços durant la vida present, sinó a treballar en els propis "deures d'estat", com es deia en el llenguatge més clàssic. El Concili Vaticà II, i tota la literatura contemporània, no deixen de dir-ho la santificació dels homes es fa en la fidelitat de la vida quotidiana, en el propi treball, sigui el ministeri i per als pastors, siguin les tasques seculars per als laics.

Lectura del llibre dels Proverbis
(31:10-13,19-20,30-31)

Que en té de valor una bona esposa! És molt més preuada que les perles. El cor del seu marit hi confia, no són escassos els guanys que en traurà. Durant tota la vida el farà feliç, i no desgraciat. Es procura la llana i el lli, que les seves mans transformen com vol. Pren a les mans la filosa, i els seus dits agafen el fus. Obre les mans als pobres, allarga el braç als indigents.

L'encant és aparença, la bellesa s'esvaeix; l'esposa que creu en el Senyor és la que val tots els elogis. Dediqueu-li cants pels fruits del seu treball que la seva obra l'elogiï davant de tot el poble.

"FELIÇ TU, FIDEL DEL SENYOR"

El salm, clàssic de la litúrgia familiar, completa la imatge de la primera lectura. Aquí és tota la família la que forma el quadre, i la família sencera participa de la benedicció del piadós israelita que la presideix.

Salm 127: 1-2,3,4-5 (R.: 1a)

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.

R.: Feliç tu, fidel del Senyor.

La teva esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teva;
veuràs els fills com plançons d'olivera
al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor
seran benèfics.
Que el Senyor et beneixi des de Sió.
Que tota la vida puguis veure
prosperar Jerusalem. R.

"AQUELL DIA NO US PODRÀ
SORPRENDRE COM UN LLADRE"

Sant Pau no nega que hi hagi un Dia del Senyor, en el qual es produeixi un judici decisiu. Però vol que aquest dia sigui vist en continuïtat, més que no pas en ruptura, amb la vida cristiana. El cristià, en realitat, viu en la llum, i en el dia, perquè viu en comunió amb Déu. Per això la salvació és oferta sempre al cristià en un "avui" autèntic. Quan la vida cristiana es viu així, no poden haver-hi sorpreses!...

Lectura de la primera carta de sant Pau
als cristians de Tessalònica (5:1-6)

Germans, no cal que us escrivim quan i a quins moments arribarà el Dia del Senyor: vosaltres mateixos ja sabeu prou bé que vindrà com un lladre a la nit. La gent es pensaran que tot està en pau i ben assegurat, quan de sobte vindrà la devastació, com els dolors a la dona que ha de tenir un fill, i no s'escaparà ningú. Però a vosaltres, germans, que no viviu en la foscor, aquell dia no us podrà sorprendre com un lladre, ja que tots sou fills de la llum i del dia. No som pas de la nit ni de la foscor. Per això no hem de dormir, com els altres, sinó vetllar i viure sobriament.

"EL QUE T'HAVIA ENCOMANAT,
HO HAS ADMINISTRAT
FIDELMENT. ENTRA A
CELEBRAR-HO AMB EL TEU
SENYOR"

La perspectiva de la lectura litúrgica d'aquesta paràbola avui és, sobretot, la positiva, i menys els aspectes de judici. Això és clar a través del títol assumit en el leccionari, i de la possibilitat de deixar de llegir la part que es refereix als dos

administradors restants. El sentit és aquest: Déu dona a l'home els seus dons, i corona amb el goig de la celebració eterna la bona administració realitzada. Com deia sant Agustí: "quan Déu corona els nostres mèrits, corona els seus dons". Des d'aquesta paràbola es projecta sobre el temps de l'Església, i sobre el temps de cadascun de nosaltres, la llum esplèndida dels dons de Déu, "en el qual vivim, ens movem, i som".

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu
(25:14-30)

En aquell temps, Jesús digué als deixebles aquesta paràbola: "Un home que se n'anava fora del país, cridà els seus administradors i els confià els seus béns. A un li donà cinc milions, a l'altre dos i a l'altre un, segons la capacitat de cadascú, i se n'anà. [El qui n'havia rebut cinc anà de seguida a negociar-hi, i en guanyà cinc més. També el qui n'havia rebut dos en guanyà dos més. Però el qui n'havia rebut un guardà en un amagatall els diners del seu amo.]

Al cap de molt temps l'amo tornà i els demanà comptes. Es presentà primer el qui havia rebut cinc milions, portà també els cinc que havia guanyat i digué: Senyor, m'havieu confiat cinc milions i n'he guanyat cinc més. L'amo li va dir: Molt bé. Ets un administrador bo de tota confiança. El que t'havia encomanat, ho has administrat fidelment. Ara t'encomanaré molt més. Entra a celebrar-ho amb el teu Senyor.

Es presentà després el qui n'havia rebut dos i digué: Senyor, m'havieu confiat dos milions i n'he guanyats dos més. L'amo li va dir: Molt bé. Ets un administrador bo i de tota confiança. El que t'havia encomanat, ho has administrat fidelment. Ara t'encomanaré molt més. Entra a celebrar-ho amb el teu Senyor.

Es presentà també el qui n'havia rebut un, i digué: Senyor, sé que sou un home exigent, que voleu collir on no heu sembrat i aplegar on no heu escampat. Per això vaig tenir por i vaig amagar els vostres diners. Aquí teniu allò que és vostre. L'amo li contestà: Ets un administrador dolent i gaudul. ¿Tu sabies que vull collir on no he sembrat i aplegar on no he escampat? Doncs, haves de posar al banc els meus diners, i ara podria recobrar allò que és meu amb els interessos. Preneu-li aquest milió i doneu-lo al qui en té deu, perquè als qui tenen, els donaré encara més i en tindran a vessar, però als qui no tenen, els prendré fins allò que els queda. I aquest administrador inútil, traieu-lo fora, a la fosca. Allà hi haurà els plors i el cruixir de dents".]

La fidelitat diligent

Som ja a les acaballes de l'any litúrgic. Diumenge vinent llegirem la paràbola del judici final, la darrera de les quatre amb què sant Mateu fa concloure el sermó escatològic. Avui llegim la tercera d'aquestes paràboles: la dels talents, que com les altres paràboles escatològiques desemboca en el judici final que cadascú ha de passar sobre la bondat o no de la seva actuació. Es reitera, doncs, la lliçó de fons: el Senyor tornarà i demanarà comptes sobre l'acceptació i l'administració dels seus dons. Sobre aquest teló de fons —el dia del retorn del Jesús gloriós— en aquesta paràbola dels talents l'evangelista ens crida l'atenció en un tema molt estimat per ell: el deixeble ha de demostrar la seva fidelitat al Senyor donant fruits de vida cristiana (Cf 13:8 i 23; 21:34 i 43). Déu salva tothom gratuïtament. Se'ns dona del tot i a tots sense reserves. Cadascú l'ha de rebre d'acord amb la pròpia capacitat, i fer fructificar el do de Déu segons aquestes possibilitats personals. Vet aquí la demostració de la fidelitat del deixeble al do de Déu i al seu dador.

La paràbola ens parla d'un home que se n'anava fora del país i crida els seus servents i els confia els seus béns (v. 14). Sigui quin sigui el marc històric en què Jesús pronuncià aquesta paràbola, la intenció de l'evangelista sembla talment que la reporta aquí de cara als membres de la seva comunitat cristiana. El Senyor, en la seva absència, confia que els seus deixebles sabran administrar degudament —fent-los fructificar— els dons de la salvació que generosament posa a les seves mans perquè els facin treballar. És possible que en aquella comunitat —com sol passar en totes les altres— hi abundessin més els membres passius que no pas els actius. A uns i altres el Senyor havia confiat els seus béns i calia que així ho entenguessin. La

Fer fructificar el do de Déu

(Mt 25:14-30)

salvació i la vida cristiana eren —i són— béns de Déu, dons que ell posa en les nostres mans amb la intenció que, com el gra sembrat a terra, doni fruit. Aquí és on es posa a prova la qualitat —la bondat activa— del terrer. De la col·laboració entre el do magnífic de Déu i l'activitat creient del deixeble, n'ha de sortir —si el deixeble és fidel: estima el do i a qui li'l dona— l'home complet i perfecte capaç d'entrar a la festa de la comunió amb el seu Senyor (vv. 21 i 23).

El pecat d'omissió

No deixa de cridar l'atenció que tant en aquesta paràbola com en la del criat fidel i prudent (24:45-51) i en la de les deu noies (25:1-13) es dedica més atenció als mals complidors dels seus deures que no als bons deixebles. És que l'evangelista surt al pas de problemes reals i de tipus concrets de deixebles que es donaven en la seva església? És més que possible. Tot i que sembla que ser deixeble comporti naturalment també el ser fidel, de fet no era així llavors, com tampoc no ho és ara. Per això l'evangelista crida l'atenció als membres de la seva comunitat —i l'Esperit ens crida l'atenció ara a nosaltres— sobre amb quina facilitat es pot caure en la infidelitat. Hom pot ser infidel respecte a la responsabilitat que li és pròpia, per mal comportament i violència envers els subordinats —paràbola dels administradors (24:45-51)—, per lleugeresa i imprudència —paràbola de les deu noies (25:1-13)— o per peresa i por, com és el cas del servent inútil de la nostra paràbola. For-

mes diferents d'un mateix manament: infidelitat envers el Senyor que ha confiat en nosaltres, els seus servents. En la nostra paràbola —com en la de les deu noies— aquesta infidelitat pren sobretot la modalitat de l'omissió. Ni les cinc noies imprudents ni el servent inútil i poruc no han fet res. I precisament per això són blasmat i condemnats. El do que Déu els havia confiat ha quedat infructuós, perdut en la improvisació de les noies, amagat sota terra pel mal servent, obligat a romandre eixorc en ambdós casos. Vet aquí la gravetat del pecat d'omissió. Tal com diem popularment amb una frase feta: ni fa ni deixa fer. A l'Església apostòlica i a la nostra Església, el pecat d'omissió que condemna el do de Déu de la salvació a l'ostracisme, és potser el més freqüent. I el més perillós, perquè és imperceptible, tot i que acaba convertint en anèmic el cos de la comunitat. Pecat d'omissió, manca d'amor, infidelitat en definitiva, que arruïna la salut de l'Església, sigui per culpa de la por, de la comoditat, de la peresa o per ganes de ser benvistos de la gent i no perdre els llocs de privilegi.

"Germanor"

Justament avui que llegim aquesta paràbola evangèlica anomenada dels talents, se celebra la Diada de Germanor. Res més oportú, doncs, que llegir i meditar en profunditat aquesta paràbola i examinar, a la seva llum, el nostre capteniment com a cristians que volen ser fidels al Senyor i a la comunitat dels germans. Podem començar per sentir de debò que tot el que som, podem i tenim és do de Déu, ve d'ell. Ell

ens ho confia perquè ho administrem amb intel·ligència i responsabilitat, sabent que al final hauré de donar-li'n comptes. La paràbola especifica que aquests béns de Déu, dels quals ell ens fa confiança, són talents. El talent era una peça de pedra o de plom que servia per pesar moneda entre altres coses. Pesava uns 41 kgms. En el context de la paràbola se suposa que el que l'amo de la casa confia als seus servents són diners (vv. 16 i 27). Una primera aplicació, doncs, de la lliçó catequètica de la paràbola podríem fer-la sobre com col·laborem —"administrem"— els nostres cabals al servei dels necessitats, de causes nobles, o per aconseguir un generós autofinançament de la nostra Església. ¿El que avui donarem correspon honoradament al que podem donar i hauríem de donar? Però no tot s'acaba amb els diners, ni molt menys. El mot talent ens suggereix molts altres dons que Déu ens ha confiat perquè els fem fructificar: la intel·ligència, les qualitats intel·lectuals, morals, socials, manuals, el nostre temps, etc. ¿Quin és el nostre capteniment en aquest punt? Tant en l'Església com en la societat en general es necessiten moltes mans que vulguin treballar per al bé de tots en els diferents camps que es necessiten. Gràcies a Déu va creixent el nombre de persones que reforcen l'activitat de servei del que s'anomena el voluntariat. Tots hi som cridats. Més encara, Déu confia que cadascú de nosaltres posarà en joc els talents que li han estat confiats i que sabrem donar el fruit que ell i la comunitat n'esperen. Vet aquí el que vol dir "GERMANOR". Sentir-se vinculat a totes a la comunitat eclesial, aportant-hi tot el que sigui possible segons la nostra capacitat. No siguem imitadors del servent dolent i gandul. Siguem bons deixebles del qui no sols ens ha donat el que som i tenim, sinó que se'ns ha donat del tot per a la nostra salvació.

CULTURA CIENTÍFICA

Ciències físiques i filosofia de la naturalesa

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

46. La Mecànica quàntica va prenent volada

Les bases de la que ben aviat s'anomenà "mecànica quàntica" van ser la discontinuïtat de l'energia constituïda per grànuls o "quanta", que M. Planck havia suposat el 1900 i Einstein havia reclamat com a vàlida el 1905 per explicar l'efecte fotoelèctric, i la dualitat ona-corpúscle establerta per a totes les partícules per Louis de Broglie el 1923. Però l'edifici que es va anar construint sobre aquestes bases va acabar superant totes les previsions fins a constituir un cos de doctrina que ni Planck havia pogut sospitar, ni de Broglie va trobar com un desenvolupament genuí del seu pensament, ni Einstein va voler acceptar mai del tot. Avui dia s'identifica "física clàssica" amb la que s'investiga fins al 1900 i "física moderna" amb la que ha sorgit d'aquelles idees posteriors. I és que es tracta de debò d'una visió completament nova de la matèria i de les lleis físiques que la regeixen. Cal que parlem dels artífexs d'aquesta evolució del pensament científic.

Mecànica ondulatòria

Poc després de publicar-se la tesi de de Broglie un físic austríac, ex-oficial d'artilleria a la guerra del 1914, ja hi afegia la seva: **Erwin Schrödinger** (1887-1961). Havia nascut a Viena i a

Viena havia fet els seus estudis, però en acabada la guerra se n'anà a Alemanya, i el 1921 ja hi feia de professor a la universitat de Stuttgart. En assabentar-se d'allò que de Broglie havia exposat de les ones associades a l'electró, pensà que calia aplicar-ho també als electrons que segons Bohr orbitaven al voltant del nucli de l'àtom, de manera que el model proposat pel físic danès i completat encara per A. Sommerfeld, s'havia de modificar.

La idea de Schrödinger era que, tenint cada electró una ona associada, només podia situar-se en una òrbita tal que compregués una determinada quantitat de longituds d'ona. Admetent això, mentre l'electró romania a una mateixa òrbita produïa una ona estacionària, o, millor dit, era una ona estacionària, la qual no irradiava energia i no violava les equacions de Maxwell. En el model de Bohr no s'hi veia cap raó per dir que l'electró girant al voltant del nucli no produïa radiació electromagnètica, ja que ho fa sempre que obté una acceleració, cosa que passa quan el seu moviment és circular. I així també es comprenia que hi haguessin unes determinades "òrbites" separades per als electrons de l'envelop atòmic: només aquelles que eren múltiples enteres de la longitud d'ona de l'electró; i, a més, con-

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat Eclesiàstica
de Filosofia de Catalunya

firmava la idea de Planck: un electró només pot captar o irradiar energia segons una quantitat fixa, un quantum $h\nu$, saltant d'una òrbita a una altra, cosa que també donava raó de la discontinuïtat de les ratlles espectrals.

Schrödinger publicà el seu treball el 1926, exposant-hi la seva cèlebre equació de l'evolució en el temps de la funció d'ones ψ . D'ella es dedueix que els estats estacionaris d'una partícula, és a dir aquells que tenen una energia definida, només es realitzen per a certs valors d'aquesta energia, la qual apareix així necessàriament quantificada, tal com exigeix la mecànica quàntica. Schrödinger obtingué el Nobel de física, compartit amb Dirac el 1933.

Interpretació probabilística

El físic alemany **Max Born** (1882-1970) va fer donar un pas més a la mecànica quàntica. Havia nascut a Breslau (Silèsia), la ciutat que ara s'anomena Wrocław, ja que pertany a l'estat

polonès. Exercí de professor a les universitats de Berlín (1916) i Frankfurt (1919), i el 1921 fou nomenat director de l'Institut de Física Teòrica de Göttingen. Cavil·lant com es podia compondre la dualitat ona-corpúscle se li ocorregué una interpretació probabilística: el vaivé de les ones associades a una partícula serien els valors de la probabilitat de trobar la partícula a aquell lloc, com si de fet ella existís en algun punt del "paquet d'ones" però nosaltres no ho poguéssim precisar; la funció ψ de Schrödinger seria l'amplitud de la probabilitat de la presència de la partícula. Amb més precisió: el mòdul del quadrat de ψ és la funció de densitat de probabilitat de trobar la partícula, electró o la que sigui, en un lloc determinat en funció del temps.

Així, doncs, l'equació de Schrödinger deixa una indeterminació per a la partícula. Serà això una indeterminació deguda a la insuficiència dels nostres coneixements o bé inherent a la natura? Si fos això últim suposaria que la llei física que regula l'estat o posició de les partícules no és determinant, sinó que seria només una llei estadística que deixaria un marge de "llibertat" als components de la matèria. Aquesta idea obria una perspectiva realment nova i difícil d'entendre per un físic "clàssic". Per

això Einstein no la va voler admetre mai: la nostra insuficiència de coneixements de la realitat, deia, i no la realitat mateixa, és la que fa que calgui recórrer a lleis estadístiques, però "Déu no juga als daus".

Born s'ocupà d'altres punts de la nova mecànica. En fou ben bé un dels més insignes promotors. A partir d'una idea de Heisenberg i amb la col·laboració de Pasqual Jordan desenvolupà la "mecànica matricial". Ja en parlaré. Quan pujà al poder el govern nazi s'exilià a Anglaterra i ensenyà a Cambridge i a Edimburg. El 1934 amb Leopold Infeld elaborà la formulació de l'estadística del fotó, i el 1943 amb la col·laboració de W. Peng una teoria quàntica del camp electromagnètic. El 1953 tornà a Alemanya i s'establí a Göttingen, on continuà les seves investigacions. El 1954 rebia el premi Nobel de física, compartit amb W.W. Bothe. Va morir a Göttingen el 1970.

Born va formar escola a aquesta ciutat, com també Bohr l'havia formada a Copenhaguen. I precisament va ser un ajudant i col·laborador de Born, que es deia Werner Heisenberg, qui va establir un principi que avui dia és tingut pel més fonamental de la mecànica quàntica, el "principi d'incertitud". Però això ja mereix un capítol a part.

La unitat del país pot trencar-se després de la desaparició d'Aoun

L'incert futur dels cristians del Líban

La desaparició del general cristià Aoun planteja una sèrie d'incògnites sobre el futur d'un país tan maltractat com el Líban. S'ha acabat un període i la pau siriana regna al país. Aoun havia dit en més d'una ocasió que estava preparat per resistir fins al final. Va haver de cedir, tanmateix, davant la insistència pressió militar i la pluja de bales de Síria.

Els milicians musulmans l'anomenaven "Napoleó". Perseguia uns objectius molt clars: alliberar el seu país de la presència siriana. No comptava, però, amb suficients recursos i va mostrar-se excessivament agosarat. Inicialment el general va desvetllar un gran entusiasme popular. Es veia com un líder carismàtic i fins i tot alguns musulmans es mostraven d'acord amb ell. Va mostrar-se poc ductil, d'una intransigència excessiva en determinades ocasions, i va anar perdent la confiança d'un segment significatiu de la població. Va iniciar una lluita fratricida contra 30.000 soldats sirians. El resultat va ser milers de morts. Molts cristians no es

van mobilitzar en el moment de la seva caiguda perquè havien deixat de confiar-hi.

No era factible desempal·lar-se, com ell pretenia, per la força de la presència siriana al Líban. Era un plantejament utòpic, una lluita desigual. I molt més després dels acords, de fa poc més d'un any, de Taëf. Totes les parts, fins i tot les milícies cristianes de Shamir Geagea, havien acceptat la presència de les tropes de Damasc. Aoun pretenia trencar el compromís. Refusava aquests acords i abonava una sortida militar. La seva intransigència va motivar que molts sectors li anessin traient la confiança.

El tema que es planteja actualment és veure si ara, sense la presència del general, es poden aplicar els acords. És possible la pau? Síria continua amb pretensions hegemòniques. El president Hafez el Assad considera el Líban com una creació artificial de les potències colonials, francesa i britànica. Forma part del que ell anomena la "Gran Síria".

Assad s'ha alineat amb els països occidentals en el conflicte del Golf i això ha estat molt ben vist pels Estats Units, Gran Bretanya i França.

Sembla com si al camp cristià s'hagi esvaït tota resistència i Síria, amb el suport de les diverses milícies musulmanes, pugui aconseguir els seus fins. Però caldrà canviar la Constitució i això no serà fàcil. La població siriana té, a més, interessos diversos i és un mosaic heterogeni de tendències. Les rivalitats poden esclatar novament en un futur.

Al camp cristià només queda la força constituïda per les milícies de Shamir Geagea que defensen una divisió del Líban. La part musulmana quedaria sota el domini sirí i la part cristiana esdevindria independent. És una possibilitat que no es pot bandejar. És possible que, després de la desaparició d'Aoun, es torni a iniciar un procés de negociacions en el qual es defineixi el futur d'aquest partit i convulsionat país.

T.P.

Volia alliberar el seu país de la presència siriana però va mostrar-se massa agosarat.

Premi Nobel

No resulta estrany, almenys per a mi, que una notícia, un esdeveniment, em recordi altres de passats o pugui imaginar-me situacions semblants, perquè pot entreveure's certa similitud.

No pretenc tractar d'insignificances ni tampoc no intento plantejaments d'envergadura. És un fet fort d'experiència detectar el valor i estímul que comporta el premi, un premi; tant que la recompensa provoca en la vida de la Humanitat i de cada home un pregó y transcendent sentit. De forma que no hi ha religió que no hagi cregut en la retribució, tant en la vida present, com en la d'ultratumba.

Concedit el premi Nobel de la Pau a M. Gorbatsxov, la meua imaginació, potser molt ràpida, em portà a indagar si no hi hauria la possibilitat d'un guardonat millor. Les ziga-zagues de la fantasia, els arguments d'interès, em portaren, sorprès, fins a la persona de Joan Pau II. ¿El Papa, premi Nobel de la Pau? ¿Per què, no?

Quan uns dies més tard vaig tornar a preguntar-m'ho, vaig notar que les anteriors ressonàncies s'havien apagat, i vaig decidir pensar-ho amb tranquil·litat. Vaig concloure que es tractava d'una totxeta, d'una neciesa. M'explicaré.

El Papat en exercici és tan antic com la decidida aparició de Simó-Pere davant el nombrós i eixelebrat auditori de Pentecosta a Jerusalem. En canvi, Alfred B. Nobel i l'avantatjosa dinamita són d'ahir; són història, sí, però la primera distribució dels seus premis es féu el 1901, poc després de la guerra de Cuba.

A més, en diferents èpoques de la Història —mentre no li ho ha impedit cap esperit advers— els intents dels Papes per allunyar la violència han estat múltiples, malgrat que els èxits no hagin estat proporcionats als seus renovats esforços. Com explicar-se el feréstec atac que sofrí Joan Pau II el mes de maig de 1981?

Finalment, vaig veure el perill de caure en una fàcil relativització de les institucions. El Papat no és una faïç humana per bé que estigui a disposició de tothom, ni la sublimació de l'home èticament irrepreensible. Amb senzillesa, el Papat pertany a l'orde religiós sobrenatural l'immens àmbit del qual no pot empètir-se per una òptica mesquina, com seria: ja que has estat un home bo, té aquest premi és per a tu.

El Papa, per la seva banda pot, i ho fa amb personal determinació, oferir guardons, distincions i perdó, tant en el fur intern, com en l'extern. ¿Quin sobirà catòlic, personatge il·lustre o ciutat refusaria la rosa d'or pontificia?

Enhorabona per al suec A.B. Nobel (+10-XII-1896) i per als seus honorables i honrats marmessors. Però no permeto que em posseeixi la vaporosa idea d'atorgar un premi, un títol, a qui ja en té un de propi i que ve de lluny: "Tu ets Pere".

SANTIAGO SALORD COMELLA

Nieves Villanueva, vice-presidenta de Pro-Vida

"Autoritats espanyoles propugnen l'avortament"

La vice-presidenta de Pro-Vida de Lugo, Nieves Villanueva, afirmà que quan altres països com els Estats Units incrementen les iniciatives en contra de les pràctiques avortistes, les autoritats espanyoles propugnen l'avortament.

Nieves Villanueva participà en una taula rodona sobre "Feminisme i cultura de la Vida", dins el VIII Congrés Nacional de Joves de Pro-Vida, que se celebrà a Santiago.

—A Espanya, està suficientment garantit el dret a la vida?

—Vivim una etapa de passotisme. Fa deu anys això hauria estat impensable, tothom estava en contra de l'avortament. Fa vint anys, correus va emetre un segell en què es deia: "Defiende la Vida". Avui això és impensable. El govern ha plantejat la llibertat sexual i l'avortament, com a temes prioritaris.

L'avortament mai no és solució

L'avortament mai no és una solució. Hi ha altres vies positives, com la informació i l'educació sexual, que no consisteix en el repartiment de condons. Es tracta d'educar els joves, la qual cosa és molt complexa.

—Considera vostè que això és una postura civilitzada?

—Els animals no avorten les seves cries. Ens donen molt d'exemple. Les societats considerades poc civilitzades defensen les seves cries encara que sigui a costa de passar fam en molts casos. Avui que l'ecologia és tan important, la cria de femella humana ha de ser la primera defensada, que mereix tan respecte o més que la de foca.

Els preservatius augmenten els embarassos

—Aleshores, vostès estan en contra de la campanya dels preservatius dels ministeris de Sanitat i Afers Socials.

—Tinc experiència com a professora i com a mare d'un bon nombre de fills. Els nois estan molt ben informats. És un error pensar que els joves no saben on n'hi ha i es compren els preservatius.

—Què aconseguiran amb aquesta campanya?

—Els grups en defensa de la vida volen una campanya d'informació completa. És demagògic pensar que no hi haurà relacions fallides pel fet que es reparteixin condons, ja que és prou sabut que aquests tenen un 80 per cent de fallades. En el cas de la sida, oferir aquest producte és temerari.

Volem una campanya d'informació completa, ja que estem convençuts que en un termini de cinc anys s'hauran duplicat i fins i tot triplicat els embarassos precoços.

Les dones no volen l'avortament

—Pensa que els diners de la campanya s'haurien d'haver destinat a salvar vides?

—Estic totalment d'acord. Tinc l'experiència d'un centre d'orientació familiar i observo que la gran majoria de les dones no desitgen avortar, en el moment en què se li ofereixen solucions en el seu cas. D'aquí a uns anys, la història s'horroritzarà de les matances que estan fent amb éssers no nascuts. Quan en altres països com els Estats Units estan de tornada d'aquestes pràctiques, les autoritats espanyoles propugnen l'avortament.

E.P.

OBRA D'EXERCICIS PARROQUIALS

48 Recés Extraordinari

Se celebrarà el diumenge, 25 de novembre, al Col·legi de Sant Ignasi, c/ Carrasco i Formiguera, 32 (Sarrià).

Començarà a les 10 del matí.

Propera tanda d'Exercicis: Casa de Sarrià, del 26 al 30 de novembre. General. Director: P. José Solé-Assens s.j.

Informació: O.E.P., c/ Duran i Bas, 9. Tel. 301 16 26.

Nou catecisme per als infants

Ja el tenim. Els responsables i catequistes de casa nostra l'esperàvem. Es feia sentir l'especial necessitat d'un catecisme adequat per a nois i noies d'onze anys o en situació de fer una síntesi de fe apropiada per aquest moment dins del procés catequètic. Naturalment el Catecisme, per ser això, un catecisme, no podia sortir d'una rauxa productiva per cobrir un buit catequètic sinó d'una necessitat real.

Els bisbes de les diòcesis catalanes recollint la lletra i l'esperit de l'Exhortació apostòlica "La catequesi en el nostre temps", van creure necessària la publicació d'uns catecismes que, presentant la integritat de la fe de l'Església, ho fessin en un llenguatge planer.

El Fons Bàsic

Així, encarregaren a una comissió d'experts l'elaboració d'un Fons Bàsic de continguts i de la manera de tractar-los segons característiques dels destinataris, que fos com la columna vertebral per a la redacció dels futurs catecismes. El F.B. és, pel que fa al format, un llibret dels que se'n diuen de butxaca —seixanta-cinc planes, 20x14— però és més que per entretenir-s'hi viatjant en "metro".

Després d'emmarcar la catequesi en l'acció global de l'Església i de referir-se als diferents destinataris, fa una **sinopsi** general de temes per als futurs catecismes, en quatre blocs interdependents i que es relacionen mútuament. Hi ha una breu **explicació** dels temes referits a la Història de la Salvació, al Credo, a la Vida cristiana, a la Pregària i Sagraments. Finalment es concreta la temàtica per a cada edat. La globalitat de la fe no ha de ser mutilada, però no tot ha de ser incorporat en un mateix moment i cal una cura especial per explicitar aquells "accents" que són adequats i necessaris a cada una de les edats. Així el Catecisme pretén ser l'instrument qualificat per **iniciar a entendre, celebrar i viure la fe cristiana**.

El F.B. ha fet fins ara un valuós servei: ser punt de referència per a programacions amb els materials existents, i per a un bon treball en les escoles de catequistes. Enguany en tenim el primer fruit madur concretat en aquest Catecisme que és una coedició de l'Editorial Claret i el Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalu-

nya i de les Illes (S.I.C.). Ha estat autoritzat per l'arquebisbe de Tarragona i Primat, Dr. Ramon Torrella. El Catecisme mira de donar una doble resposta.

Un catecisme per a nois d'onze anys

No es tracta d'encasellar sinó d'orientar en relació a una síntesi de la fe, ben referenciada a la vida tan important en el moment final del procés infantil. Onze anys és una edat teòricament indicada, però sovint constatem que el buit religiós, cultural i espiritual, en el qual suren també els infants que van a catequesi demana molta atenció. Omplim llacunes de la xarxa vital de la fe o bassalots tancats que es marfonen amb les aïrares d'altres ofertes suggerents? Per això no és gaire important que sigui per als onze o per als dotze anys. Per quan convingui, però sabent cap on caldrà tendir.

Els catecismes o materials catequètics del S.I.C. tenien mal coberta aquesta edat, per això s'ha començat editant aquest Catecisme.

La meta desitjable per a la Fe en aquesta edat

El Dr. Torrella, amb molt d'encert, s'adreça en la presentació als mateixos nois i noies que són els primers destinataris de "JESÚS ÉS EL CAMÍ, LA VERITAT I LA VIDA". El títol s'ho val. Millor parlar amb les paraules del Mestre, tot i que no figuren en la capçalera de cap tema. Més aviat es justifica per la referència constant que el catecisme fa sobre el que Jesús feia i el que Jesús deia. El noi hauria d'arribar a aquesta conclusió descobrint per si mateix i de la manera més experimental possible que les paraules de la portada resumeixen la seva convicció i la seva amistat amb Jesús.

El Catecisme apareix com un llibre de lectura, gens feixuc, de

100 planes, corresponents a 27 temes. Al final de cada tema unes preguntes i respostes, molt simples, vénen a ser el concentrat d'allò que el nen hauria de fer seu.

D'acord amb el F.B. hi ha unes pinzellades de la Història de la Salvació abans de Jesucrist: les arrels del poble d'Israel; els personatges clau: Abraham, Moisès, David, els Profetes; els anhels d'un Messies, entès de diverses maneres. **JESÚS nascut de Maria és el fill estimat de Déu.** Les paraules i fets de Jesús estan constantment presents per mostrar com és Jesús, qui és el Pare que Ell revela i com és de valuós tot home perquè és un fill estimat de Déu. **El Misteri Pasqual de Passió, Mort i Ressurrecció de Jesús** i donació de l'Esperit, expressats en tres temes d'una gran simplicitat i alhora d'una gran profunditat, posen a l'abast del nen el fonament de la fe i les seves conseqüències. A l'abast del nen, no ho dic com una impressió personal, sinó amb l'aval d'una experiència amb nens ni especialment triats, ni de cap ambient acuradament cristià.

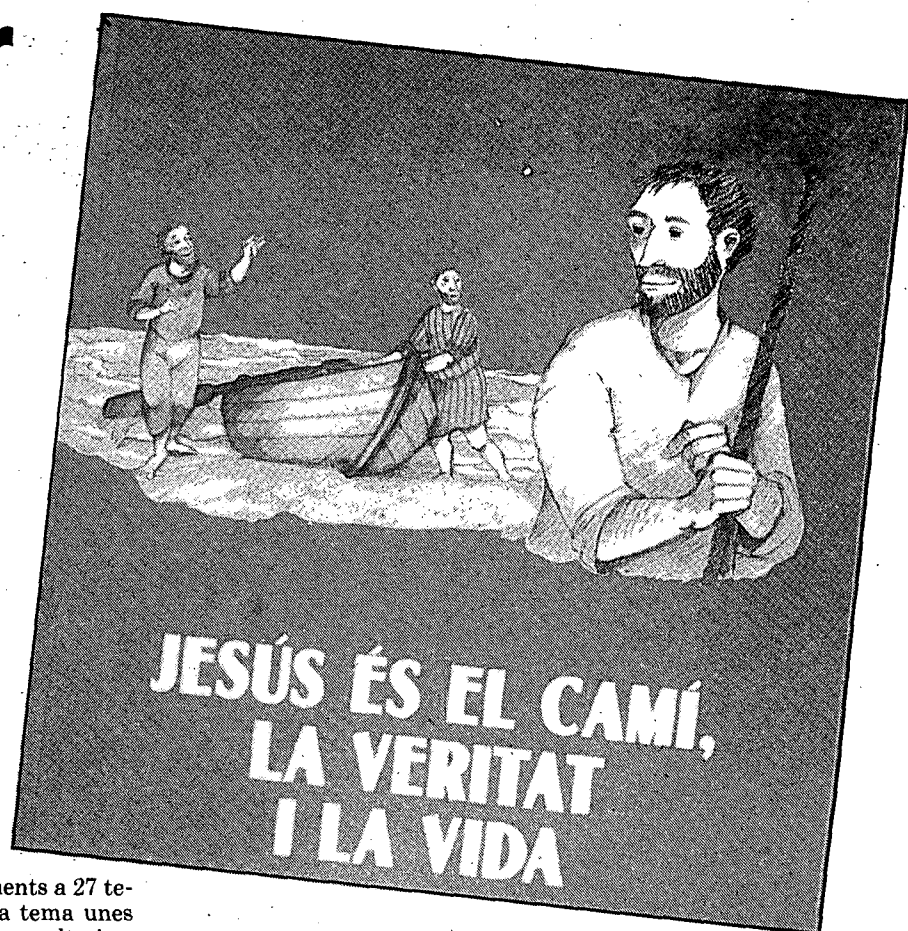
L'Església com a nou poble de Déu, com a comunitat de seguidors de Jesús, que té com a font i cim de la vida cristiana la celebració de la Pasqua i del Diumenge, relliga els darrers articles del Credo amb la Litúrgia. Els Sagraments, com accions de Crist, el gran Sagrament que fa present l'Església, es tracten en un tema únic, en la línia del Vaticà II, exposat amb senzillesa, però que no

manca de dificultat per a un nen, i que ja voldríem que formés part de la síntesi de la fe dels creients adults, que en general n'han rebut una mala transmissió.

Res no falta perquè es pugui viure segons l'estil del Mestre: les actituds de Jesús i les seves propostes són clares i precises: amb les seves paraules es convida a caminar ben esportivament, no endebades un atleta olímpic sembla que s'acabarà escapant de la plana que il·lustra. Les Benaurances i el Manament Nou són les paraules definitives de Jesús per respondre al nostre anhel de felicitat i a la condició per a ser veritables deixebles seus.

Maria, amb els noms de tantes marededéus nostrades i amb els que sonen propers i familiars com Immaculada, Assumpta, etc., és presentada en la condició entranyable de Mare de Jesús i nostra, advocada i intercessora. Amb els altres amics de debò de Déu, els Sants, amb noms i cognoms catalans, el nen s'adona que tot plegat no queda en paraules i que sempre fins a la darrera hora, Jesús pot ser el Camí, la Veritat i la Vida que no acaba. El Catecisme clou amb les darreres paraules del N.T.: "Veniu Senyor, Jesús".

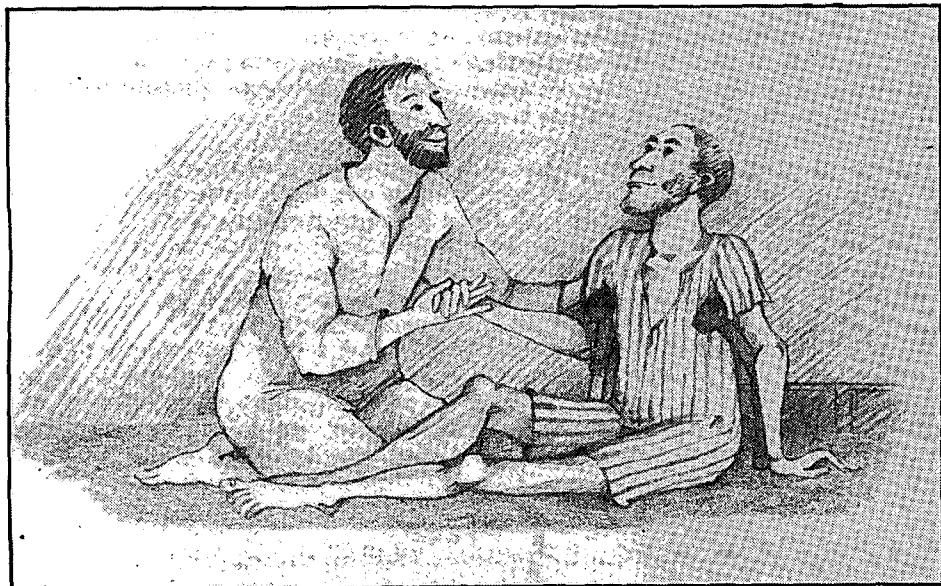
Un catequista de casa nostra justifica aquesta afirmació amb el paral·lelisme que ofereix el text de

Pau a 2C 3,1-3 quan diu a la comunitat: "Sou una carta de Crist redactada i escrita no pas amb tinta sinó amb l'Esperit del Déu vivent". I és que, en l'àmbit de la fe, res no pot substituir el testimoni personal mogut per l'Esperit de la presència acollidora del catequista; de la seva paraula que exposa el missatge amb fidelitat i claredat; de la seva sensibilitat per adaptar-se als seus destinataris, grans o petits, de la manera més adient i concreta, cosa que mai no pot fer el text més aconseguit, que sempre resulta genèric; de la seva mateixa vivència del missatge, en definitiva de la seva adhesió a la persona del Crist.

Endemés, la imatge viva del catequista i oi tant! de la comunitat cristiana que creu, celebra i viu, sempre serà la millor il·lustració, la que té més força, la més atraient. Tot això no està dit en demerit del Catecisme sinó com a punt d'equilibri per celebrar-ne la seva aparició tot assenyalant els "llocs" neuràlgics de l'acció catequètica de l'Església. I ara sí podem desitjar que "JESÚS ÉS EL CAMÍ, LA VERITAT I LA VIDA" sigui apte instrument de promoció pels mateixos catequistes i de sòlida formació per als nois i noies a qui va dirigit.

M. TERESA LLACH

Aquest diumenge se celebra la diada de "GERMANOR"

L'Església vol avançar cap a l'autofinançament

Les vuit diòcesis de la Conferència Episcopal Tarraconense celebren aquest diumenge, dia 18 de novembre, la "IX Diada de GERMANOR", vers el finançament solidari de l'Església a Catalunya" que vol ser una jornada d'informació, reflexió i aportació econòmica extraordinària dels fidels.

L'objectiu fonamental de la Diada és aconseguir que els cristians prenguin consciència de la seva responsabilitat en el sosteniment econòmic de l'Església i així assolir una economia eclesial progressivament més solidària i lliure d'ajuts econòmics externs.

A totes les parròquies i centres de culte de Catalunya es fa aquest diumenge una reflexió que ajudi a prendre un compromís en aquest sentit i una col·lecta extraordinària destinada a cobrir les necessitats econòmiques de cada diòcesi. Un 15 per cent de la recaptació es destinarà als Fons Comú de la Conferència Episcopal Tarraconense, organisme que aplega totes les diòcesis de Catalunya.

A la resta de les diòcesis espanyoles la jornada també se celebra amb el títol de "Dia de la Iglesia Diocesana".

Actualment l'aportació dels fidels cobreix el 77,85 per cent del pressupost de l'Església

a casa nostra. Depenem en un 22'15 per cent de l'aportació de l'Estat.

No podem oblidar que l'economia constitueix el suport material necessari per a l'anunci de l'Evangeli i que tot el que fem els homes necessita una base econòmica. Per aquests motius és molt important que la consigna de "GERMANOR" sigui entesa i acceptada per tothom.

Amb motiu de la Diada, hem formulat diverses preguntes a persones perquè ens parlin d'un tema que té gran transcendència i que requereix una sensibilització més acusada per part dels fidels.

Mavi Valls, seglar compromesa

"L'aportació espontània dels fidels resulta insuficient"

—Com valora la celebració de la Diada de Germanor?

—Considero que aquesta celebració és necessària i important ja que l'aportació espontània dels fidels resulta insuficient. Crec que els cristians estem molt poc mentalitzats sobre aquest tema. La majoria de nosaltres no ens preocupem ni d'informar-nos; com a mínim hauríem de concienciar-nos de la nostra responsabilitat en l'aportació econòmica i contribuir-hi.

—Pensa que és possible aconseguir l'autofinançament?

—Ara per ara és bastant difícil d'aconseguir, i pot ser una mica utòpic. Tanmateix, hem

d'anar-ho treballant. Amb el pas del temps els cristians ens hem acostumat a viure la nostra religió com una creença sense assumir ni vivenciar tot allò que la nostra religió ens implica: Formar una Comunitat viva, que té unes necessitats, un moviment, unes dificultats. Si no potenciem el sentit de Comunitat de l'Església, les seves necessitats sempre ens resultaran estranyes.

—Han pres consciència els fidels sobre la importància que té per l'Església aconseguir l'autofinançament?

—En absolut. Els cristians d'avui tendim a viure la religió solament com a creença i no con-

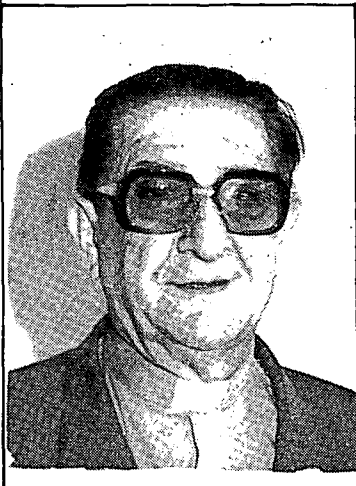
siderem l'Església com la Comunitat que entre tots hem de sostenir.

—És una forma idònia l'assignació tributària a favor de l'Església en la declaració de l'impost sobre la renda?

—Resulta una mica partidista, però és útil i bona. Amb tot, tinc la impressió que la majoria de cristians desconeixem l'eficàcia mínima de l'assignació del 0'5 per cent per l'Església i que optant de manera explícita per l'Església se l'ajuda i s'afavoreix també la seva tasca social. Per una altra banda, el cristià pot fer una opció en declarar la renda i col·laborar en l'aportació social.

Monsenyor Deig, bisbe de Solsona

"Hem d'assumir el manteniment econòmic de l'Església per fer-la més lliure"

Respostes del Sr. Bisbe de Solsona, monsenyor Deig, a Catalunya Cristiana.

—Com valora la celebració de la diada de "Germanor"?

—La valoració que jo gosaria fer, en aquest primer any com a Bisbe d'una diòcesi del Principat, és que si no existís la diada "Germanor", ens l'hauríem d'inventar. Penso que és molt positiva i necessària la idea d'anar incidint i insistint en el finançament "solidari de l'Església a Catalunya", com diu l'eslògan de la campanya. Això ens dóna més sentit d'unitat, de comunió eclesial, en definitiva de "Germanor".

—Pensa que és possible aconseguir l'autofinançament?

—L'aconseguirem, si Déu vol, el dia que tots els que ens diem cristians, prenguem consciència de la nostra pertinença a la mateixa família de Fills de Déu, que és l'Església. I ja se sap, en una família tots s'han de sentir responsables de la marxa i el funcionament de casa seva, sense esperar que siguin uns altres els que tinguin cura del seu manteniment econòmic. L'autofinançament és possible i desitjable. En aquest camí estem donant passos endavant.

—Han pres consciència els fidels sobre la importància que té per l'Església aconseguir l'autofinançament?

—Depèn. N'hi ha que sí i hi treballen decididament. D'altres, encara esperen que sigui l'Estat el qui pagui els déficits de l'acció ordinària de l'Església.

Per això, en aquesta campanya "Germanor" fóra bo d'insistir més en l'aspecte de pertinença a l'Església i de corresponsabilitat solidària en tots els aspectes de la nostra vida, àdhuc l'econòmic, si volem una Església més lliure i més solidària.

—És una fórmula idònia l'assignació tributària a favor de l'Església en la declaració de l'impost de la renda?

—Pot ser una bona fórmula, com a transició per passar d'un sistema de dependència dels pressupostos generals de l'Estat, vers l'autèntic autofinançament de l'Església. Aquest, per a ser veritable, s'ha de recolzar en el finançament directe, sense intermediaris, per part dels que ens sentim membres de l'Església. Amb aportacions periòdiques, responsables i anònimes.

Una altra cosa és que l'Estat ajudi l'Església, no per al seu funcionament ordinari, com ara, sinó com a entitat que desenvolupa una sèrie d'activitats socials i culturals molt importants en la nostra societat.

DADES ESTADÍSTIQUES DE LES VUIT DIOCÈSIS CATALANES

DIÒCESI	HABITANTS	PREVERES	DIAQUES P.	HABITANTS PER PREVERE	DONATIU "GERMANOR" PER HABIT.	"GERMANOR" 1988
Barcelona	4.165.739	902	36	4.618	20.40	85.003.275
Girona	545.228	291	--	1.873	45.92	25.039.714
Lleida	251.887	164	4	1.535	29.27	7.423.072
Solsona	119.604	151	--	792	52.24	6.249.098
Tarragona	370.000	198	1	1.868	25.97	9.611.799
Tortosa	235.807	140	--	1.684	24.47	5.772.090
Urgell	156.040	130	3	1.200	46.67	7.283.404
Vic	341.707	283	--	1.208	24.85	8.492.014
TOTAL	6.186.012	2.259	44	2.738	25.03	154.874.466

ALTRES DADES GENERALS

Nombre total de temples	2.517
Cost total de les retribucions dels preveres	1.726.475.044
Cost mitjà/any (1)	764.265
Cost mitjà/mes (2) —per 12 mesos—	63.688
Repercussió del cost de preveres sobre el cost total de la Tarraconense	22,49%

(1) i (2) Aquestes quantitats resulten de dividir el cost total de Preveres pel seu nombre. El cost inclou la Seguretat Social.

Oferta de treball i habitatge gratuït

Necessitem un MATRIMONI entre 45 i 55 anys per a Casa de Colònies a Sant Cugat del Vallès.

Ha de fer la neteja de la Casa.

Alguna vegada al mes li caldrà cuinar per a grups petits.

Tel. 257 88 31

Conjunt creat per Roser Marcé, presentat en la darrera edició del Gaudí Dona per a la temporada estiu 1991.

MODA

Les desfilades del Gaudí Dona

Desbravament i amb una estructura que posa de manifest la polèmica situació d'aquest Saló Gaudí Dona va obrir les seves portes en l'antic recinte del Dipòsit de les Aigües de Barcelona, els passats dies 19 i 20 de setembre. No obstant, aquest Saló ens té motivats des dels seus inicis a seguir-lo de prop, per conèixer les darreres propostes de moda que cada temporada els expositors ofereixen puntualment i que, en aquest cas, corresponien al proper estiu '91.

Diverses desfilades de creadors, aportaren la nota atractiva a aquesta manifestació, presentant una moda estiuenca basada en unes propostes d'aparent senzillesa, malgrat que recreada en molts casos, en la qualitat i el color dels teixits. Sobresortiren entre la gran diversitat de models, elegants i desimboltes túniques, jaquetes de

línia "évasée", que sembla, causaran furor la propera temporada junt a tota classe de pantalons, especialment curts i els anomenats cigarreta.

Els freqüents desplaçaments al Mercat del Born per contemplar aquestes desfilades i la forta calor que feia restaren d'alguna forma un cert interès, malgrat que la qualitat del que s'exhibí en passarel·la fou reconegut i premiat amb calorosos aplaudiments per part del públic assistent.

La firma Roser Marcé, com sempre va obrir el foc de les desfilades amb una moda particularment seva, que subratllà amb bonics estampats i detalls de color a base de combinar dos, tres i fins quatre colors. A aquesta desfilada va seguir el de Gutta Covician, que presentà una col·lecció de peces d'ant per a l'estiu. Joaquim Verdú, seguí amb el seu peculiar estil

de crear moda a través del punt, encara que en aquesta ocasió, presentà alguns models confeccionats en teixit. Antoni Miró, conseqrat i admirat, omplí la passarel·la d'una moda menys austera i plena d'atractiu, mentre Peter Aedo, ens presentà uns models de talls concrets i perfeccionistes. Josep Font i Luz Díaz, Mila i Tucho Balada, així com Estrella G. completaren el quadre de creadors exhibidors, essent tots ells els autèntics artífexs d'aquesta nova edició del Gaudí Dona, que ens oferí, a més de conèixer les darreres tendències de moda del proper estiu, l'oportunitat d'admirar una vegada més, el magnífic edifici de l'antic Dipòsit de les Aigües de Barcelona, feliçment restaurat i recuperat per a tothom.

MARIA JOSE EJARQUE

Antoni Miró, presentà aquest conjunt que combina punt de cotó setinat gris per a cos cenyit i cotó blanc metal·litzat per a pantalons curts.

LLIBRES

El "Càntic Espiritual" de Sant Joan de la Creu

Joan de la Creu (1542-1591) va ser un home d'una personalitat extraordinària. El seu nom evoca multitud d'imatges: poeta, místic, teòleg, mestre espiritual, escriptor..., i cada una d'elles indica un aspecte ben important de la seva vida.

Des del moment que el va conèixer, santa Teresa el va escollir i el va convèncer perquè col·laborés amb ella en la renovació del Carmel. Va treballar-hi activament enmig de moltes dificultats, incomprendiments i persecucions, que el van dur fins i tot a estar empresonat durant una bona temporada. Al mateix temps que duia a terme múltiples activitats com a formador d'estudiants, mestre espiritual, fundador de convents, i altres ocupacions, va alimentar una intensa vida interior i va arribar als estadis més alts d'experiència de Déu que hagi assolit mai una persona. Profundament enamorat de la natura, de l'home i

de Déu, la seva existència està marcada en tot moment per una recerca apassionada i radical de Déu i de la unió amb ell, entesa i experimentada com el terme més alt de la vida humana.

Però allò que més ha transcendit són sens dubte els seus escrits, que han fet de Joan de la Creu un mestre d'humanitat i de vida espiritual per als homes de tots els temps. Curiosament, ell no tenia vocació d'escriptor, encara que el seu talent de poeta és inigualable. Allò que escriu és fruit de la seva experiència, i ell mateix diu una i altra vegada que les seves obres són només un reflex ben pal·lid de la realitat inefable que ha viscut i que les paraules són incapaces de fer entendre; l'amor de Déu i l'experiència que la persona humana pot fer d'aquest amor no es poden expressar adequadament.

La vivència de l'amor
Entre aquests escrits destaca

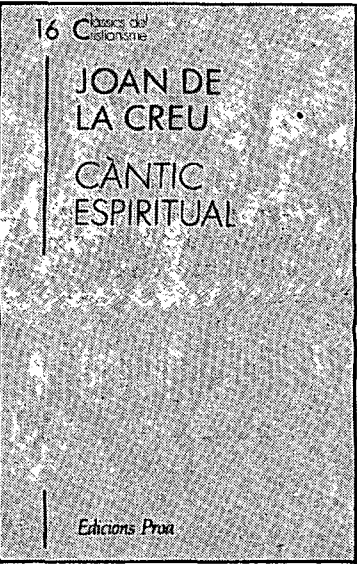
el Càntic espiritual, l'obra preferida del seu autor. En un primer moment va escriure només el poema, considerat amb raó un cim en la història de la literatura universal, per l'expressivitat de les seves imatges, per la seva perfecció formal, per la riquesa de recursos poètics i estilístics. Es tracta d'un cant a l'amor que no té comparació. Més tard va escriure un comentari detallat del poema, on intenta presentar de manera sistemàtica l'itinerari que va des del trobament entre la persona i Déu fins a la unió plena. Com diu la germana Cristina Kaufmann en la introducció de l'edició que presentem, el Càntic espiritual "és un document històric de l'encontre entre Déu i una persona humana, en una intensitat i una transparència singulars per testimoniar que Déu és AMOR, que Déu és VIDA, que Déu és VERITAT, i que la vida humana és cridada i pot arribar a aquesta mena de convi-

viència amb el misteri".

L'obra és l'expressió de la vivència de l'amor en les seves possibilitats més altes, i és capaç de desvetllar en el lector el desig de compartir la mateixa experiència del seu autor.

El Càntic espiritual es presenta ara per primera vegada en català, dins la col·lecció Clàssics del Cristianisme, que cada vegada s'està consolidant més com una biblioteca indispensable, a l'abast de tothom qui vulgui conèixer les fites més importants de la història del pensament i de l'espiritualitat cristians. Amb molt bon criteri, els responsables de la col·lecció han cregut que aquesta seria incompleta sense la presència dels grans místics.

D'aquesta manera les obres de Joan de la Creu es fan novament presents a Catalunya, com ho han estat des del primer moment: tot just un any després que l'edició princeps dels seus escrits fos pu-

blicada a Alcalá el 1618, n'apareixia una reimpressió a Barcelona, i d'aleshores ençà han estat nombroses les edicions fetes a casa nostra.

La seva influència ha arribat també a la cultura i les lletres catalanes. El mateix Verdaguier dedica algunes de les seves poesies a la figura de Joan de la Creu.

Ara tenim la possibilitat d'un accés més directe i més assequible a la seva obra, en una traducció que pretén facilitar l'acostament a Joan de la Creu i reduir les dificultats evidents que suposa la lectura d'un text en un castellà del s. XVI; el seu contingut és i serà sempre vàlid, però les formes d'expressió, condicionades per un llenguatge i una sintaxi que ens resulten llunyans per moltes raons, són sovint un inconvenient per assaborir realment les seves obres.

El proper 14 de desembre començaran les celebracions del IV Centenari de la mort de sant Joan de la Creu. Una bona oportunitat per conèixer una de les obres més grans de la història de l'espiritualitat cristiana.

AGUSTÍ BORRELL

JOAN DE LA CREU, Càntic Espiritual, Introducció d'Àngel Bríñas i Cristina Kaufmann; traducció i notes d'Agustí Borrell i Bonaventura Gilabert. Clàssics del Cristianisme, 16, Barcelona 1990.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món."

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

RAFAEL ABOS HERRANDIZ HOPITAL NGOVAYANG B.P. 8 - LOLODORF CAMERUN	11.400.- Ptes
FRANCESC TRILLA 78975 COSTA MARQUES RONDONIA BRASIL	10.650.- Ptes.
JOAQUIM AREGALL VILLA MARISTA APDO. 106 CHOSICA LIMA PERU	10.650.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS P.O. BOX 753 MARAGOLI KENIA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Fra Juan José Aristi. BOLÍVIA

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms	Tel.
Direcció	Provincia
Població	D.P.
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner	
(nom i cognoms)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
☐ taló que adjunto	☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc/Caixa	
Sucursal n.º	
N.º compte corrent	
Població	
Provincia	
Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població	
Data	
Signatura:	
"CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39	

LA SARDANA I LA DANSA

Cursets

A Barcelona, els nens i nenes de 7 a 14 anys que vulguin aprendre de ballar sardanes, tenen oportunitat de fer-ho en el Curs de Formació Sardanista que convoca el Grup Sardanista Iris; les classes es donaran a nivell d'iniciació i perfeccionament, cada dissabte, a les 11 del matí, al Casal de Montserrat, carrer de Mercaders 42, prop de la Catedral de Barcelona. (Més informació al tel. 321 04 10).

Igualment, cada dilluns i divendres, a les vuit del vespre, hi ha ensenyament de ballar sardanes a l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona (carrer del Pi, núm. 6-pral), amb sessions de caire teòric i pràctic obertes a totes les persones majors de 14 anys que hi estiguin interessades.

D'altra banda, a Llança, tot preparant-se per la proclamació de Ciutat Pubilla de la Sardana de l'any 1991, l'Agrupació Sardanista local porta a terme un curset d'ensenyament de ballar sardanes que es perllongarà entre els mesos de novembre i abril, amb classes cada divendres, a les set de la tarda, a la Sala de la Societat Joventut Recreativa de Llança.

FEDERACIÓ SARDANISTA DE CATALUNYA. El passat dia 6 d'octubre, als locals d'Òmnium Cultural de Barcelona, va tenir lloc l'Assemblea General Extraordinària de la Federació Sardanista de Catalunya, amb l'assistència de representants d'un 70% de les 180 entitats adherides. D'aquesta reunió, en va sortir la junta directiva que ha d'iniciar els treballs de la nova Federació i que encapçala el senyor Joan Vidal i Gayolà. El programa d'actuació aprovat en la mateixa Assemblea es proposa, a curt termini, consolidar l'estructura interna de la Federació, les seves Agrupacions Territorials i, especialment, les Agrupacions Sectorials; i encara més concretament, les sectorials de Joventut, de Músics i compositors i de Monitors, atès que les restants ja compten amb una estructura organitzativa anterior a la constitució de la mateixa Federació. Pel que fa als grans temes que afecten avui el món de la sardana, la nova junta es proposa d'engegar simultàniament tres iniciatives importants: 1. Un estudi d'imatge i projecció del sardanisme i de la sardana; 2. Una anàlisi dels diversos sistemes de formació emprats pels monitors, seguida d'un treball d'investigació pedagògica per a la formació de sardanistes; i 3. Un estudi sociològic sobre el sardanisme actual i sobre la sardana i la joventut del nostre temps. (Més informació als tels. (93) 319 76 37 i (972) 22 39 10.

JOSEP VENTURA

COSTUMS I TRADICIONS

Les esposalles de Maria i Josep

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

No sé què ha passat amb la commemoració de les esposalles de Maria Santíssima i sant Josep. Almenys ha desaparegut dels calendaris.

El dia 26 de novembre era el dels Desposoris, com també se'n deia. Feien festa els fadrins i les fadrines que volien casar-se. També en feien els fadrins fusters per mor de l'ofici de sant Josep i en tal diada s'observaven molts sortilegis o encantaments destinats a enamorar-se fadrins i donzelles.

Ara i ací no ens interessa parlar d'aquestes supersticions, sinó de l'aspecte religiós i oracional que va des de Goigs, a romanços, passant per les peticions a la Verge en algunes de les seves advocacions.

Tenim, com a mostra un fragment de Goigs: "Déu vos salve Sants Esposos/ miralls de tota virtut,/ d'ànima i cos la salut/ conserveu-vos carinyosos,/ perquè vos vegem gojosos/ en la Pàtria celestial:/ per vostres Sants Desposoris/ deslliureu-nos de tot mal".

Pel que fa a les advocacions marianes n'hi ha moltes. Segurament força més de les que coneixem i de les quals donem, igualment, unes mostres:

"Mare de Déu de Pineda,/ doneu-me un fadrí ballador,/ tocador de castanyoles,/ jugador de cartes no". És a dir, que fos alegre i gens viciós perquè l'alegria és senyal de bona salut espiritual.

"A la Verge de Falgars/ s'encomanen les ninetes/ i ella els busca casador/ si són bo-

nes minyonetes". Això pròpiament era cançó però equivalia a una intenció fervorosa. Més directa era aquesta: "Mare de Déu del Coral,/ Vós que sou tan corandera/ ajudeu-les a casar/ les nines de la Manera".

En el cabal popular dels romanços de cec, o de literatura de canya i cordill, figurà, amb molt d'èxit un romanço titulat: "Coplas nuevas en las que se declaran los desposorios de María Santísima con el glorioso Patriarca San José". S'iniciaven amb un "coro" que feia: "Hoy los castos desposorios,/ de María y de José/ los devotos cristianos/ cantaremos com placer".

Aquest romanço solia cantar-se el dia de les Esposalles, als obradors on treballaven dones, sobretot i podria ser una romanalla d'una antiga representació de la qual s'ha parlat per tradició oral, però sense haver-se'n trobat testimonis escrits.

El romanço pondera la sort de Josep i presenta així la núvia: "Quince años tiene la novia/ y es llena de gracias mil,/ tierna, linda y candorosa/ cual rosa en el mes de Abril".

Després segueix una llarga tirallonga de versos sobre la casa, els llinatges, els vots de castedat d'ambdós esposos i, finalment, l'Anunciació i els dubtes del fuster aclarits per sant Gabriel fins que "muy contento y satisfecho/ quedó entonces san José,/ de ser el dichoso esposo/ de tan divina mujer./ De su gozo y alegría/ lleguemos a disfrutar,/ por los siglos de los siglos/ en la corte celestial".

RACÓ DEL LLENGUATGE

El pas del temps (2)

ALBERT PERA

Abril sembla que deu el seu nom al mot vèdic "àparas", que vol dir següent al primer mes. Efectivament, l'abril era el segon mes del calendari romà. Va ser representat, fins a l'edat mitjana, per un jove amb flors a la mà que simbolitzava la primavera. Igual que el gener i el febrer, aquest mes és el cognom de molts catalans.

El maig era dedicat pels antics a Maia, una de les plèiades, set germanes filles d'Atlas, tan bella que merescués l'amor del mateix Júpiter. És el més bell i agradable dels mesos, i per això l'hem dedicat a la Mare de Déu. ¿Recordau aquell esclat de colors delicadament pàl·lids que sorgien d'unes llavors germinades a les fosques en un plat i que hom posa com a ornament en el monument del Dijous Sant? També era anomenat un maig. Hi ha un cognom català derivat d'aquest nom de mes: Maixencs.

Juny el dedicaven a la deessa Juno, la primera dama de l'Olimp, l'esposa oficial del pare dels déus, Júpiter. Ens por-

ta l'estiu i les fogueres de sant Joan, una de les més antigues, misterioses i poètiques tradicions catalanes.

El mes de Juliol ja no era dedicat a cap divinitat mitològica sinó a un personatge històric de carn i ossos: Juli Cèsar, el qual celebrava el seu natalici en aquest mes. És l'únic mes que se sol pronunciar defectuosament: Juriol. Un altre dels grans emperadors romans, August, va donar nom al mes següent: Agost. Nosaltres celebrem la festa major de nombrosíssims pobles i viles el dia 15, que és la Mare de Déu d'Agost, l'Assumpció de Maria.

Hem arribat al setembre, que ocupava el setè lloc entre els mesos en temps dels romans. Per a nosaltres, també el presideix la Verge Maria i s'hi celebra el seu naixement junt amb les advocacions de les imatges trobades i venerades pel poble, en les ermites i santuaris de les quals es con-

grega el poble fidel en aplecs i romiatges.

El vuitè mes dels romans —per a nosaltres, el desè—, ens ha arribat amb el nom d'octubre, i com l'anterior i els dos següents, que tanquen la llista, els anomenem amb el nombre ordinal, sense cap altra referència. Novembre era el novè, i comença amb la commemoració de tots els sants no oficials. És de suposar que són molt més nombrosos que els reconeguts i inscrits al santoral. Continua amb el record de tots els qui ens han precedit cap a la casa del Pare.

Tanquem amb el desembre, el darrer mes per a nosaltres; per als antics, encara en faltaven dos per acabar l'any. Hi trobem la festa més familiar, més entranyable de tot l'any: el Nadal.

Perles ortogràfiques

Un taller d'art dedicat a l'ensenyament anuncia les seves especialitats, que són moltes, en una llarga llista. Hi observo: TAPIÇ, i INCRUSTACIÓ NACAR. Hauria de dir: TAPÍS, INCRUSTACIÓ de NACRE.

CUINA

Salmó fresc al pebre verd

4 escalopes de salmó	200 gr. de llet
1 cullerada de pebre verd	50 gr. de mantega
6 porros grossos	1 copeta de xerès sec
	1 rovell d'ou

Ofegueu amb mantega la part blanca dels porros tallats a rodanxes fines, quan siguin transparents afegiu el pebre verd i el vi de xerès, deixeu-ho reduir una mica, afegiu les escalopes de salmó amanides amb sal i pebre, deixeu coure 6 o 7 minuts a foc suau, després tireu la llet sacsegeu de tant en tant la cassola. Col·loqueu el salmó en la plata de servir, ompliu els forats amb els porros bullits, afegiu a la salsa un rovell d'ou, batent-ho amb força sobre foc molt suau perquè s'espesseixi i després tireu-ho sobre el peix.

MARIA GLÒRIA MUNTANYOLA

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

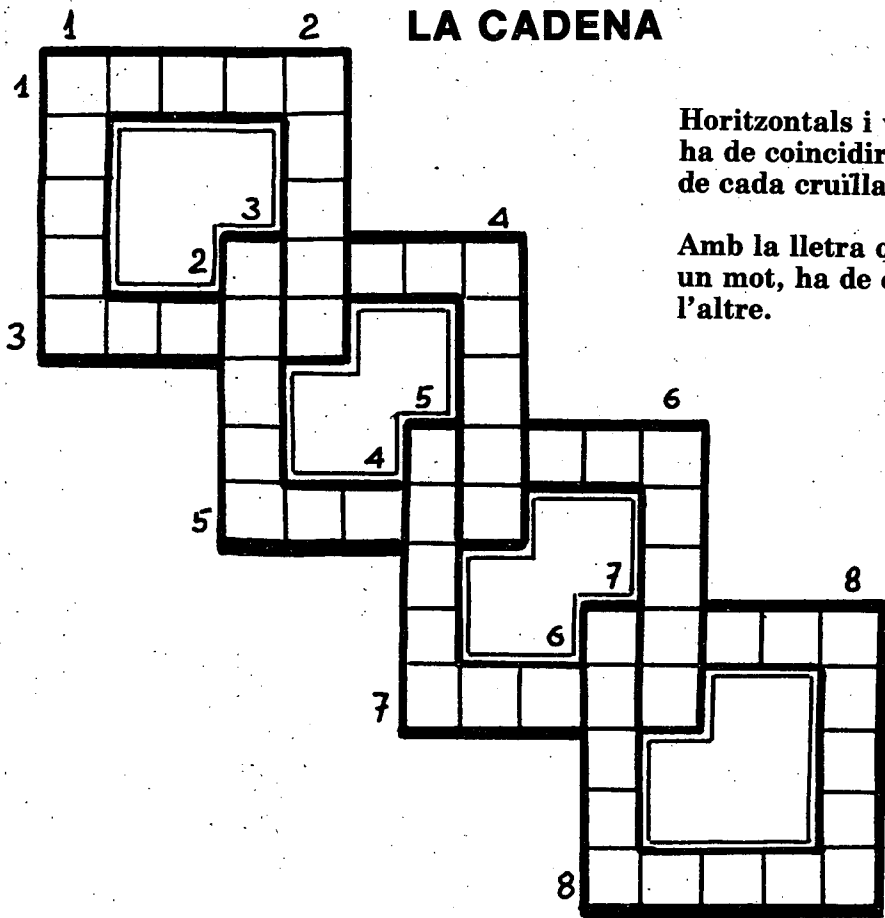
CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella serosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3er. 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entrevista

ENCREUATS

per ROSA COLLELL

LA CADENA

Horitzontals i verticals,
ha de coincidir les lletres
de cada cruïlla.

Amb la lletra que acaba
un mot, ha de començar
l'altre.

HORITZONTALS:

- 1- Que vesteix toga, magistrat.-
- 2- Lloc on hom recull el bestiar que pastura.-
- 3- Signe del zodíac.-
- 4- Presta culte a Déu o a una divinitat.-
- 5- Nom d'home.-
- 6- Antiga ciutat romana, situada a la desembocadura del Tíber.-
- 7- Malcarat, poc sociable.-
- 8- Efecte de refusar.-

VERTICALS:

- 1- País de l'Àsia Central al peu de l'Himalàlia.-
- 2- Soprano.-
- 3- Car, estimat.-
- 4- Secs, erms.-
- 5- Curs d'aigua de la parròquia de Canillo (Andorra).-
- 6- Mes de l'any.-
- 7- Fer osques.-
- 8- Col·lecció sistemàtica de mapes o esquemes cartogràfics.-

Solució

- 1- Tíbet.-
- 2- Típic.-
- 3- Preat.-
- 4- Arids.-
- 5- Auina.-
- 6- Agost.-
- 7- Oscar.-
- 8- Atlas.-

VERTICALS:

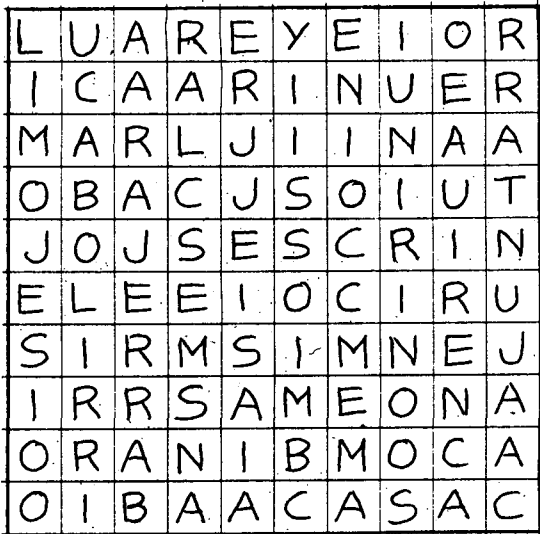
- 1- Togat.-
- 2- Plela.-
- 3- Taure.-
- 4- Adora.-
- 5- Titus.-
- 6- Ostia.-
- 7- Adust.-
- 8- Refus.-

HORITZONTALS:

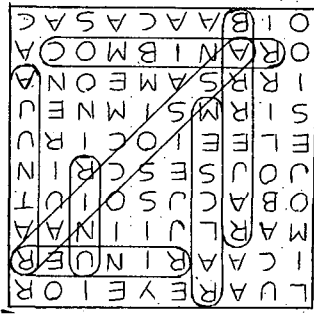
SOPA DE LLETRES

Per MONSERRAT ALBERT

DE DOS EN FEM 1; BUSCAR-HO 7 VEGADES

Reunir, barrejar, unir, mesclar,
ajuntar, combinar, associar.

ESCACS

per JAUME MORA

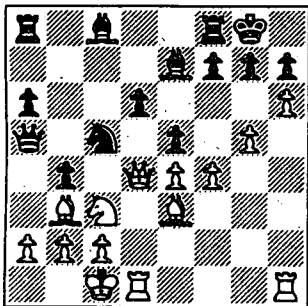
DIAGRAMA 351

Blanques juguen i guanyen

Prepareu-vos per contemplar un
castell de focs: es flaira una remata-
da espectacular. Aquesta vegada
però, la seqüència és llarga.

Solució al diagrama 350

1 De4-e5+ Dd7-d6, Ag2-h3 i gua-
nyen (si 1... Rc7-b6, 2 De5-a5+
Da6xa5, 3 b4xa5+ Rb6-c7 4
Ag2-h3 i guanyen).

RESULTATS

BARCELONA-BURGOS	0-0
CASTELLON-AT. MADRID	0-0
SEVILLA-GIJON	1-0
MALLORCA-OSASUNA	1-1
ZARAGOZA-AT. BILBAO	1-0
CADIZ-TENERIFE	1-2
R.SOCIEDAD-VALLADOLID	1-1
LOGROÑES-BETIS	1-0
OVIEDO-VALENCIA	2-1
R. MADRID-ESPAÑOL	2-1

LA TRAVESSA

1. Barcelona-Burgos	X
2. Castellón-At. Madrid	X
3. Sevilla-Sp. Gijón	1
4. Mallorca-Osasuna	X
5. Zaragoza-At. Bilbao	1
6. Cádiz-Tenerife	2
7. R. Sociedad-Valladolid	X
8. Logroñes-Betis	1
9. Oviedo-Valencia	1
10. R. Madrid-Español	1
11. Levante-Palamós	X
12. Murcia-Salamanca	1
13. Bilbao At.-Málaga	2
14. Figueres-Sabadell	1
Pieno al 15 (Elche-Celta):	2

FILATÈLIA

per ENRIC GRAUPERA

MANUEL ALBERTÍ, capellà i polític

L'Argentina recordà filatè-
licament el P. Manuel Albertí.
Nascut a Buenos Aires, a finals
del s. XVIII. Morí el 2 de febrer
del 1811. Era l'encarregat del
"curato" de Santo Domingo,
quan tingueren lloc els sag-
nants episodis de la invasió an-
glesa. Fou traslladat al "cura-
to" de Sant Benet de Palermo.
Després s'adherí a la causa re-
volucionària i independent.
S'oposà a l'afusellament de Lí-
niers, per considerar que era
un crim polític innecessari.
Fou un dels redactors de la Ga-
ceta de Buenos Aires.

JEROGLÍFIC

per SNOB

AQUEST NEN NO TÉ
GANA...

NIT

Solució al 581

UN SOT A TERRA

(1) UN SOTA T (R) ERRA

CLASSIFICACIONS

1.	F.C. BARCELONA	PJ	PTS	10	16+6
2.	SEVILLA C.F.	PJ	PTS	10	15+5
3.	C.D. LOGROÑES	PJ	PTS	10	14+4
4.	R. MADRID	PJ	PTS	10	13+3
5.	AT. OSASUNA	PJ	PTS	10	12+2
6.	AT. MADRID	PJ	PTS	10	12+2
7.	R. BURGOS	PJ	PTS	10	11+1
8.	C.D. CASTELLON	PJ	PTS	10	10
9.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTS	10	10
10.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTS	10	9-1
11.	R.S. GIJON	PJ	PTS	10	9-1
12.	R. ZARAGOZA	PJ	PTS	10	9-1
13.	A.C. BILBAO	PJ	PTS	10	9-1
14.	R. OVIEDO	PJ	PTS	10	9-1
15.	R. VALLADOLID	PJ	PTS	10	8-2
16.	R.C.D. MALLORCA	PJ	PTS	10	8-2
17.	C.D. TENERIFE	PJ	PTS	10	8-2
18.	VALENCIA C.F.	PJ	PTS	10	7-3
19.	CADIZ C.F.	PJ	PTS	10	6-4
20.	R. BETIS	PJ	PTS	10	5-5

SUPER-JORDI

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE 'CATALUNYA CRISTIANA'

N.º 537

Històries d'Eixerits

De bon matí

—Mareeeee...! Mareeeee...!
—Què vols amb aquests crits? Ja comences el dia cridant? Malament!
—És que no sé quina roba m'haig de posar.
—Doncs, em sembla que la teva, no?
—És que no la trobo.
—Ja ho sé; quan et lleves de trasantó, no trobaries aigua a mar. Si t'haguessis llevat tot seguit quan t'he cridat, ara no aniries esverat i a cuita-corrents.
—Sí... mare... però...
—... Mira quin calaix has deixat! Ets un barrim-barram de mena. T'endrecó el calaix, la taula, l'armari i, en un girant d'ulls, ho trobo tot en doina.
—Oh... és que... jo...
—No si jo arribo a pensar que ho fas a grat. No hi penses gens en la feina que dones als altres. Vas a la teva... però què has fet, ximplet! Que vols fer ploure? No veus que portes un mitjó de cada mena?
—És que tinc els ulls plens de son.
—T'haguessis rentat ben bé, t'haurien marxat la son i les lleganyes.
—Ja m'he rentat bé, però és que la son la tinc més endins.
—Deus tenir el cor adormit.
—Això.
—Vinga, no siguis fluix de llengua, i vés per feina. Acaba de vestir-te i vine a esmorzar.
—No tinc gana.
—La gana ve menjant.
Pregària del matí: Senyor, m'hauria agradat poder dormir una hora més. Et dono gràcies per tenir una casa, un llit, una mare que m'estima. Voldria que tots els nois i noies del món ho tinguessin.

L'Eixerit

DING!

DONG!

DING!

DONG!

DING!

DONG!

DON

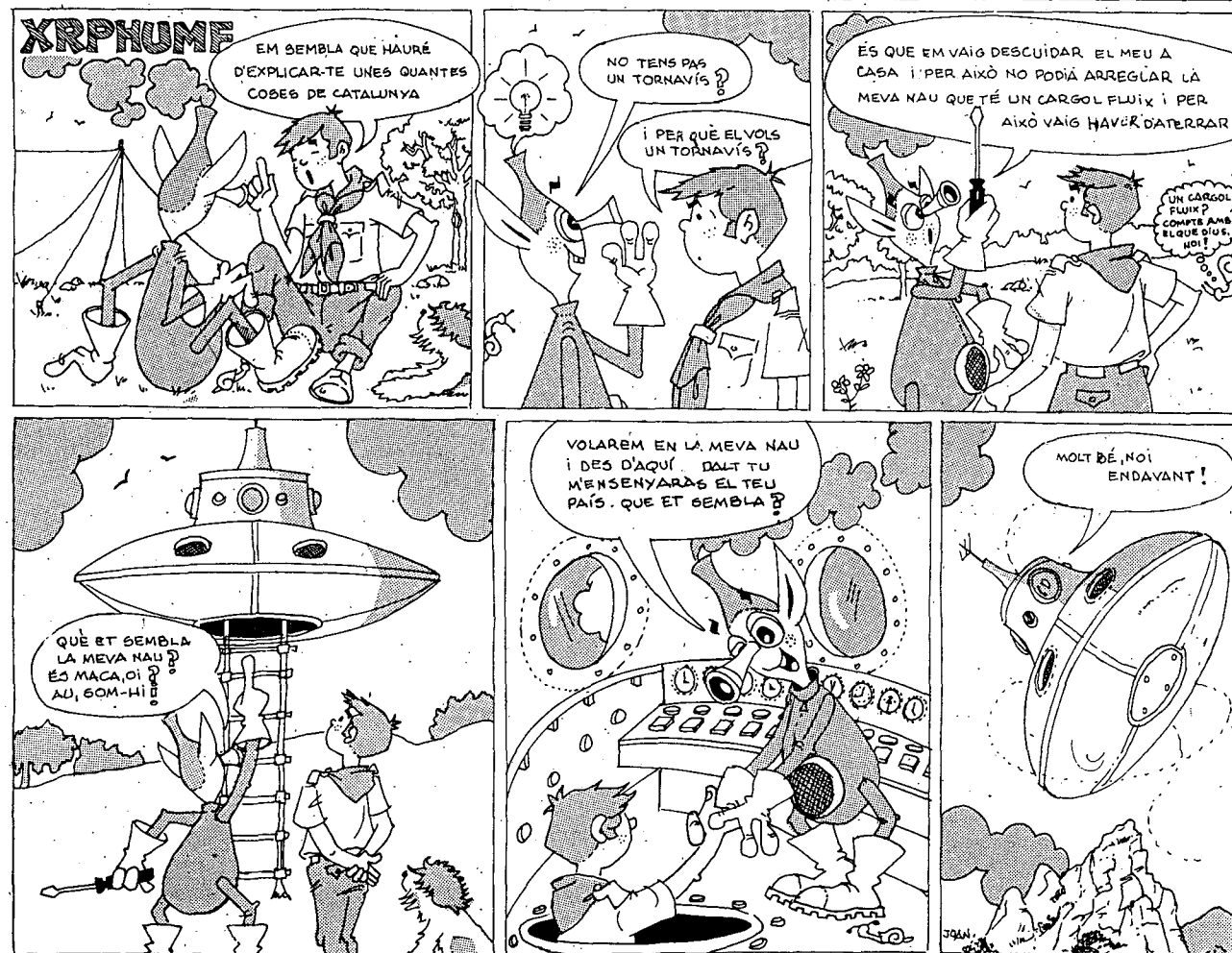
DONG!

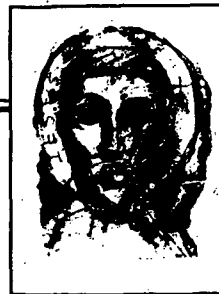
NINGÚ...!

Avet Set — Avet Set —

Avet Set esclips per a nenes i nens

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Mateu, capítol 25, versets del 14 al 30 (Mt 25:14-30).

Reflexionem: 1. L'amor de Déu ens ha agraciat a tots amb una gran varietat de dons. L'existència, la vida, la creació, l'esperit, la intel·ligència, el nostre cos, la nostra família, el nostre país, etc. Tot el nostre ser i existir està com embolcallat per l'amor creador de Déu.

2. Si tot és gràcia, si tot és do de l'amor de Déu, aquests dons han de portar-nos també a nosaltres a l'amor. Vol dir que els dons de Déu hem de saber compartir-los amb els altres, posar-los al servei de tots; així seran també per a nosaltres un camí de creixement. Perquè l'amor fa créixer, en canvi l'egoisme bloqueja.

3. Cap persona no és igual a una altra. Cada u té els seus dons i les seves limitacions. Ningú no ho té tot. És entre tots que podem fer que el món sigui millor. El que no és just és viure tancats en nosaltres mateixos.

El mossèn

EL BITLLET DEL TREN

La mare els va fer llevar a corre-cuita, com de costum, els va deixar la roba sobre el llit i els va dir que s'espavilessin i es vestissin.

A la cuina, l'esmorzar ja era preparat quan ells van baixar. Just el temps de beure la llet, agafar l'entrepà i sortir corrents.

Si no s'afanyaven, perdrien el tren i, llavors, farien tard a l'escola. Era la mateixa història de cada matí. La mare els va dur en cotxe fins a l'estació, i va marxar cap a la feina. Ella també arribava tard.

Van agafar el tren ben bé per un pèl. No els va donar temps ni tan sols, de picar la targeta. Si tenien sort i el revisor no passava, s'haurien estalviat el bitllet. Això els passava molt sovint, i ja estaven acostumats a donar-li mil excuses i explicacions al revisor; el Gerard era el que més i millors històries era capaç d'inventar sobre la marxa.

Ja havien passat dues estacions i, allà hi havia el revisor, a l'altra punta del vagó. De res no hauria servit començar a recórrer el tren jugant a fet i amagar, el revisor ja era molt a prop seu i els havia vist.

—Gerard, ja te'n pots empescar alguna de bona, —va dir el Roger amoinat— el "pica" ja ens n'ha sentit moltes, d'històries.

—Bon dia, tenen els bitllets?... Hola nanos, teniu bitllet, avui?

—Bon dia, bon dia —començà a dir el Gerard— deixi que li expliqui; resulta que quan veníem cap aquí... —La història que el Gerard estava explicant sor-

prenia, fins i tot, el seu germà petit, però no li va fer gaire efecte al "pica" (com ells en deien) i, no hi havia forma que els perdonés de pagar el bitllet.

—Au, talla el rotllo, i deixa'm que jo expliqui la veritat —va dir finalment el Roger, que veia que els esforços de son germà no tenien resultat— el que ha passat és que hem pujat al tren a l'últim moment i no hem tingut temps de picar la targeta.

—Bé, així només us cobraré el bitllet. D'una altra forma us hauria cobrat també la multa, —va dir el revisor— dir la veritat és sempre el més pràctic.

ANNA

Avet Set — Avet Set —

DIUMENGE - 18

09.15 Sardanes.
09.30 Dibuixos animats.
11.00 Les fabuloses tortugues Ninja.
11.30 Sputnik.
12.00 La reina de casa.
12.30 Gol a Gol.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.05 Els dinos. (D)
15.30 Jim West (D).
16.30 Pel·lícula diumenge:
"Amor que mata".
18.15 L'illa de les papallones.
18.45 Paradise. (D)
19.45 Gol a Gol.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.05 30 minuts.
21.35 Dallas (D).
22.35 Gol a Gol.
00.05 SIGNES DELS TEMPS.

ESPAIS FIXOS:

DE DILLUNS A DIVENDRES

09.30 Gradui's, ara pot.
10.15 Universitat oberta (D).
13.30 T.N. Comarques.
14.30 Telenotícies. / El temps.
15.05 Bona cuina.
20.30 Telenotícies. / El temps.
21.05 Bona cuina.

DILLUNS - 19

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Cosmos.
12.15 Gol a Gol.
13.55 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 L'hora dels somnis (D).
18.30 Bola de drac. (D)
18.55 Magnum. (D)
19.50 Diccipinta.
21.20 Bets i films.
21.50 Pantalla: "La fi de Sheila".

DIMARTS - 20

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Basquetmania.
12.20 Thalassa.
13.00 30 minuts.
13.55 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 L'hora dels somnis (D).
18.30 Bola de drac. (D)
18.55 Magnum. (D)
19.50 Diccipinta.
21.20 Vindrem a sopar.
21.45 La jungla dels diners.
22.45 Mike Hammer. (D)
23.40 Telenotícies.

DIMECRES - 21

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Senyals.
12.00 A debat.
13.55 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 L'hora dels somnis. (D)
18.35 Bola de drac. (D)
18.55 Magnum. (D)
19.50 Diccipinta.
21.05 Sorteig Loto 6/49.
21.25 Cinema 3:
"La gateta i el musol"

00.10 Telenotícies.

00.30 Motor a fons.

DIJOUS - 22

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Tres catorze setze.
12.00 Cinema 3.
12.30 60 minuts.
13.55 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.05 L'hora dels somnis. (D).
18.30 Bola de drac. (D)
18.55 Magnum. (D)
19.50 Diccipinta.
21.15 Super 10.
21.25 Tres pics i repicó.
23.00 Actual.
00.05 Telenotícies.

DIVENDRES - 23

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Jazz & CO.
12.00 Motor a fons.
12.30 Actual.
14.00 A dalt i a baix. (D)
15.15 Veïns. (D).
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)

17.30 Dibuixos animats.

18.05 L'hora dels somnis. (D)

18.30 Bola de drac. (D)

18.55 Magnum. (D)

19.50 Diccipinta.

21.20 La vida en un xip.

23.50 Telenotícies.

DISSABTE - 24

09.15 Sardanes.
09.30 El Dr. Slump.
10.00 Pel·lícula Dibuixos animats.
11.30 Sputnik.
12.30 Tres pics i repicó.
14.00 Bets i films.
14.30 Telenotícies - El temps.
15.05 Bona cuina.
15.15 Les fabuloses tortugues Ninja.
15.45 Tarda d'aventures:
"Un americà en París".
18.00 Les aventures de Pol Nord.
18.35 Sereu campions.
18.50 Cagney i Lacey.
19.50 Futbol.
22.00 Telenotícies.
22.45 La reina de la casa.
23.20 Innocent o culpable.
23.45 Cinema de mitjanit:
"La marca de la papallona"

CANAL - 33

DIUMENGE - 18

15.00 Cadència.
16.00 Esports.
19.45 Tennis.
21.30 Història de les colònies.
22.30 Teatre: "Audience".
23.55 Informe mundial CNN.

ESPAIS FIXOS:

DE DILLUNS A DIVENDRES

18.00 Gradui's, ara pot.
18.45 Universitat oberta.
19.15 Victor.
19.30 Vida salvatge.
21.30 Tot l'esport.
22.00 Telenotícies. / El temps.

DILLUNS - 19

20.00 Basquetmania.
21.00 Gent del barri.
22.35 A debat.
00.05 Jazz & CO.

DIMARTS - 20

20.00 Star Trek.
21.00 Gent del barri.
22.35 Fila 33: "Tenir-ne o no".

DIMECRES - 21

20.00 Cosmos.
21.00 Gent del barri.
22.35 60 minuts.
23.35 Canal 33 presenta.

DIJOUS - 22

20.00 Sputnik.
21.00 Gent del barri.
22.35 Gran estrena I:
"El joc de la traïció (I)".

DIVENDRES - 23

20.00 Futbol.
21.00 Gent del barri.
22.35 Gran estrena II:
"El joc de la traïció (II)".

DISSABTE - 24

15.00 Vibria.
15.15 Senyals.
16.00 Esports.
20.00 ZAP.
20.30 Telefilm: "Passions".
22.10 Thalassa.
22.55 Els intocables.
23.35 Tres, catorze, setze.
00.30 Informe mundial CNN.

DIUMENGE - 18

02.00 Esport nit.
08.00 Stop, seguretat en marxa.
08.30 Waku waku.
09.00 TEMPS DE CREURE.
09.15 Concert.
10.00 EL DIA DEL SENYOR
SANTA MISSA
POBLE DE DÉU.
11.30 Camp i mar.
12.00 Parlament.
12.30 Informe setmanal.
13.30 L'informatiu cap de setmana.
14.00 El saler.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els Frutis.
16.00 La Comèdia: "Todo un día".
18.10 Joc de nens.
18.30 El temps és or.
19.30 L'hora Warner.
20.30 Telediari 2.
21.05 Eva i Adam, agència matrimonial.
21.40 Diumenge cinema: "Gloria".
23.45 Telediari.

23.50 Del Miño al Bidasoa.

00.25 La finestra.

00.45 Glasnost.

01.15 Va de cine.

ESPAIS FIXOS:

DE DILLUNS A DIVENDRES

08.00 Bon dia.
10.25 Telediari.
11.40 Telediari.
12.55 Telediari.
13.00 Teleuna.
14.00 L'informatiu migdia.
15.00 Telediari-1. El temps.
17.25 Telediari.
19.30 L'informatiu vespre.
20.30 Telediari-2. El temps

DILLUNS - 19

09.15 A bona hora.
13.30 Spencer.
14.30 No riguis que és pitjor.
15.35 Cristal.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.30 Entre línies.
18.00 El follet del globus.
18.05 Els mons de Yupi.
18.30 Calaix desastre.
19.35 Joves genets.
21.00 El preu just.
22.35 Parlem de sexe.
23.15 A Debat.
24.00 Diari Nit.
00.30 Joc, set i partit.
01.25 Els fruits de El Dorado.

DIMARTS - 20

09.15 A bona hora.
10.00 L'illa.
11.45 Santa Bàrbara.
13.30 Matrimoni a proba.
14.30 No riguis que és pitjor.
15.35 L'estranya dama.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.40 Parlant clar.
18.00 El follet del globus.
18.05 Els mons de Yupi.
19.35 Joves Genets.
21.00 Els videos de primera.
21.40 Sessió de nit:
"La calle de la media luna".

23.20 A portada.

00.10 Diari nit.
00.35 Joc, set i partit.
01.30 Història secreta del petroli.

DIMECRES - 21

09.15 A bona hora.
10.00 L'illa.
11.45 Santa Bàrbara.
13.30 Mi hermana Dorothy.
14.30 No riguis que és pitjor.
15.35 L'estranya dama.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.30 Amb les mans a la massa.
18.00 El follet dels globus.
18.05 Els mons de Yupi.
18.30 Calaix desastre.
19.35 Joves genets.
21.00 Nit d'humor:
"Jutjat de guàrdia".
"Les noies d'or".

22.05 Estrenes TV:

"Un fallo de Maigret".
23.45 TVE-1 en curt.

24.00 Diari nit.

00.30 Joc, set i partit.

DIJOUS - 22

09.15 A bona hora.
10.00 L'illa.
11.45 Santa Bàrbara.
13.30 Valerie.
14.30 No riguis que és pitjor.
15.35 L'estranya dama.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.30 Stop, seguretat en marxa.
18.00 El follet del globus.
18.05 Els mons de Yupi.
18.30 Calaix desastre.
19.35 Joves genets.
21.00 Falcon Crest.
22.30 Un dia és un dia.
24.00 Diari nit.
00.30 Joc, set i partit.

DIVENDRES - 23

09.15 A bona hora.
10.00 L'illa.

11.45 Santa Bàrbara.
13.30 La família del zoo.
14.30 No riguis que és pitjor.
15.35 L'estranya dama.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.30 Escac.
18.00 El follet del globus.
18.05 Waku waku.
18.30 Festival Hanna Barbera.
19.35 Joves genets.
21.00 Aquells meravellosos anys.
21.35 Però... això què és?
23.00 El bisbe leprós.
24.00 Diari nit.
00.30 Estimat cabaret.

DISSABTE - 24

01.30 Jazz entre amics.
02.30 Esport nit.
08.00 Però... això què és?
09.00 Els videos de primera.
09.30 Sopa de gansos.
10.00 No t'ho perdís.
12.00 3, 2, 1, contacte.
12.30 Trobada juvenil amb Banesto.
13.30 L'informatiu migdia.
14.00 Rockpop.
15.00 Telediari -1.
15.35 Les mil i una amèriques.
16.00 Sessió de tarda:
"El caballer negre".
17.35 Club disney.
20.00 Teveo de noche.
20.30 Telediari - 2.
21.00 Informe setmanal.
22.05 Dissabte-cinema:
"El disputado voto del Sr. Cayo"
00.10 "Almas en la hoguera".

DIUMENGE - 18

07.00 Tribunal popular.
08.00 ULTIMAS PREGUNTAS.
08.30 Espai d'ajustament de programes
08.45 SANTA MISSA.
09.30 Puçastoc.
10.30 Cine para todos: "Solos los dos"
12.00 Domingo deporte.
19.00 Los vengadores.
19.45 Noticias.
20.00 Cheers.
20.30 Rápido.
21.00 Luz de luna.
21.45 Brigada central.
22.45 Noticias.
23.00 Estudi estadio.
00.00 Cine mítico:
"La novia de Frankenstein".

ESPAIS FIXOS:

DE DILLUNS A DIVENDRES:

13.00 Un punt de solfa.
14.30 Servei de notícies.
16.30 Servei de notícies.
18.00 Servei de notícies.
20.00 Servei de notícies.
21.00 L'informatiu nit.

DILLUNS - 19

08.00 La petita Polon.
08.30 On li fa mal?
09.00 TV educativa.
11.00 La hora de...
12.00 Galeria de música.
13.05 Bellesa i poder.
15.30 La Barberia.
16.00 Embolica que fa fort.
16.35 Primera sessió:
"Mañana a las 10".

18.05 Plàstic.

18.30 Video-mix.

19.00 Estadio 2.

20.05 Mikimoto Clip.

20.30 Força Barça.

01.00 Última sessió:
"Que viva México".

DIMARTS - 20

08.00 La petita Polon.

COMENTARIS TV

PREESCOLAR I TELEVISIÓ (i IV)

Després de veure tants assassinats i escenes eròtiques, el que trobem com a conseqüència és que el nen, el futur adult, les admet com absolutament tolerables, acceptables, irrelevants, normals. Potser no és el cas concret d'un nen de preescolar que entén ben poca cosa, com hem dit més amunt. Malgrat tot, aquest infant ja comença a veure, a mig esbrinar, allò que més endavant trobarà molt corrent perquè ja ho ha vist un grapat de cops.

Fins ara hem parlat de la televisió i tots els seus punts negatius. Significa això que el nen ha de deixar de veure, absolutament, televisió? No, ni molt menys: del que es tracta, sobretot a aquestes edats, és veure racionalment televisió. En primer lloc seleccionar la programació més adient, concretar quanta estona s'està davant de la televisió i a quines hores del dia es pot veure. En segon lloc s'ha de fer una cosa molt important i destacada per molts psicòlegs i estudiosos d'aquests temes: la televisió l'ha de veure el nen acompanyat de la mare o del pare, si no de germans grans, el "cangur", o els avis, i, si pot ser, de tota la família. Tant se val: una persona gran i responsable que pugui dirigir la visió, aclarir dubtes, resoldre problemes, explicar allò que no s'entén. D'aquesta forma sí que es fan progressos: amb una persona gran que fa parlar el nen davant la "tele", aquest mitjà resulta, encara, profitós si s'utilitza amb mesura i precaució. Una bona solució, si no es volen tenir sorpreses, és gravar programes adients o llogar pel·lícules conegudes per tal de substituir, amb una certa agilitat, aquell programa de cadena que s'està veient i del qual no en podem treure res de profitós.

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) Tel. 200 13 39.

IGNASI BOFARULL

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

*"Déu
estima
els qui donen
amb alegria."
(2 Corintis 9:7)*

AL LOCAL DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
Els dies 20 a 24 i 26 a 30 de novembre

EXPOSICIÓ d'imatges i objectes d'artesanía

MOLT INDICATS COM A REGAL NADALENC

Produïts als obradors monàstics de les
"Germanetes de Betlem"

TAMBÉ HI PODREU ADQUIRIR LA COL·LECCIÓ
DE NADALES I ELS NOSTRES CALENDARIS:
LITÚRGIC I MURAL

TOTS HI SOU CONVIDATS!

Horari de visita i adquisició: d'11 a 13 i de 17 a 19 hores

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE "CATALUNYA CRISTIANA"
Pça. Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

- El "problema" de Déu
- La "noció" de Déu
- El Déu "personal" de la Revelació
- Maria, la "Theotokos" (Mare de Déu)
- Del Jesús de la història al Jesucrist de la fe
- "L'anomenaràs 'Jesús', perquè ell salvarà..."
- L'Alfa i l'Omega
- La Mare de Jesús
- L'Esperit creador

*Aquests són els temes que trobareu exposats,
ben planerament, a les*

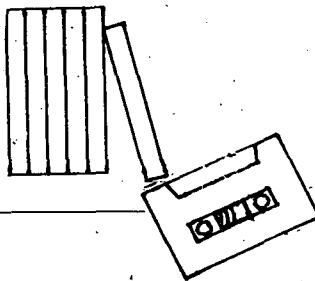
7

cassettes

d'una hora de durada
cada una amb el
II cicle sobre
**ELS GRANS TEMES
DE LA FE CRISTIANA, AVUI**
del Dr. Joan E. Jarque

RESERVEU JA DES D'ARA LES VOSTRES CASSETTES

- *Per gaudir de moltes estones de meditació cristiana, quan us vagi bé.*
- *Per una reflexió actualitzada de la fe.*
- *Hi trobareu temes de sempre, exposats en llenguatge propi d'ara.*
- *Podeu estar segurs que... són realment apassionants.*

Desitjo rebre les 7 cassettes del II cicle de conferències del Dr. Joan E. Jarque sobre "ELS GRANS TEMES DE LA FE CRISTIANA, AVUI". En faig efectiu l'import de 5.320 pts. amb el xec barrat adjunt, a nom de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana.

☐ Marqui aquí amb una creu, si ho vol rebre contra reemborsament, més les despeses de tramesa.

Nom

Adreça

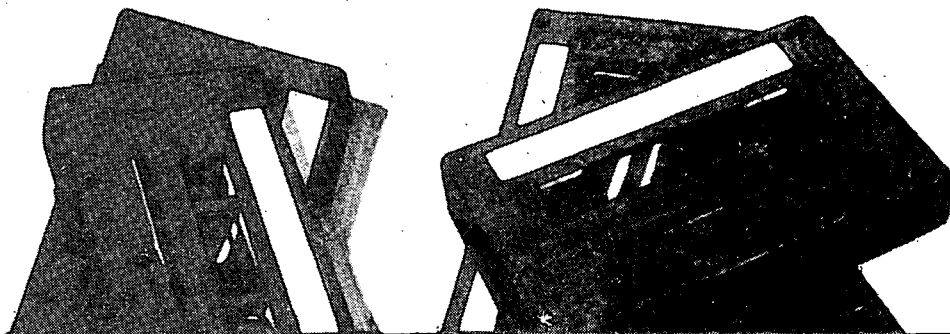
Població

C.P. Tel.

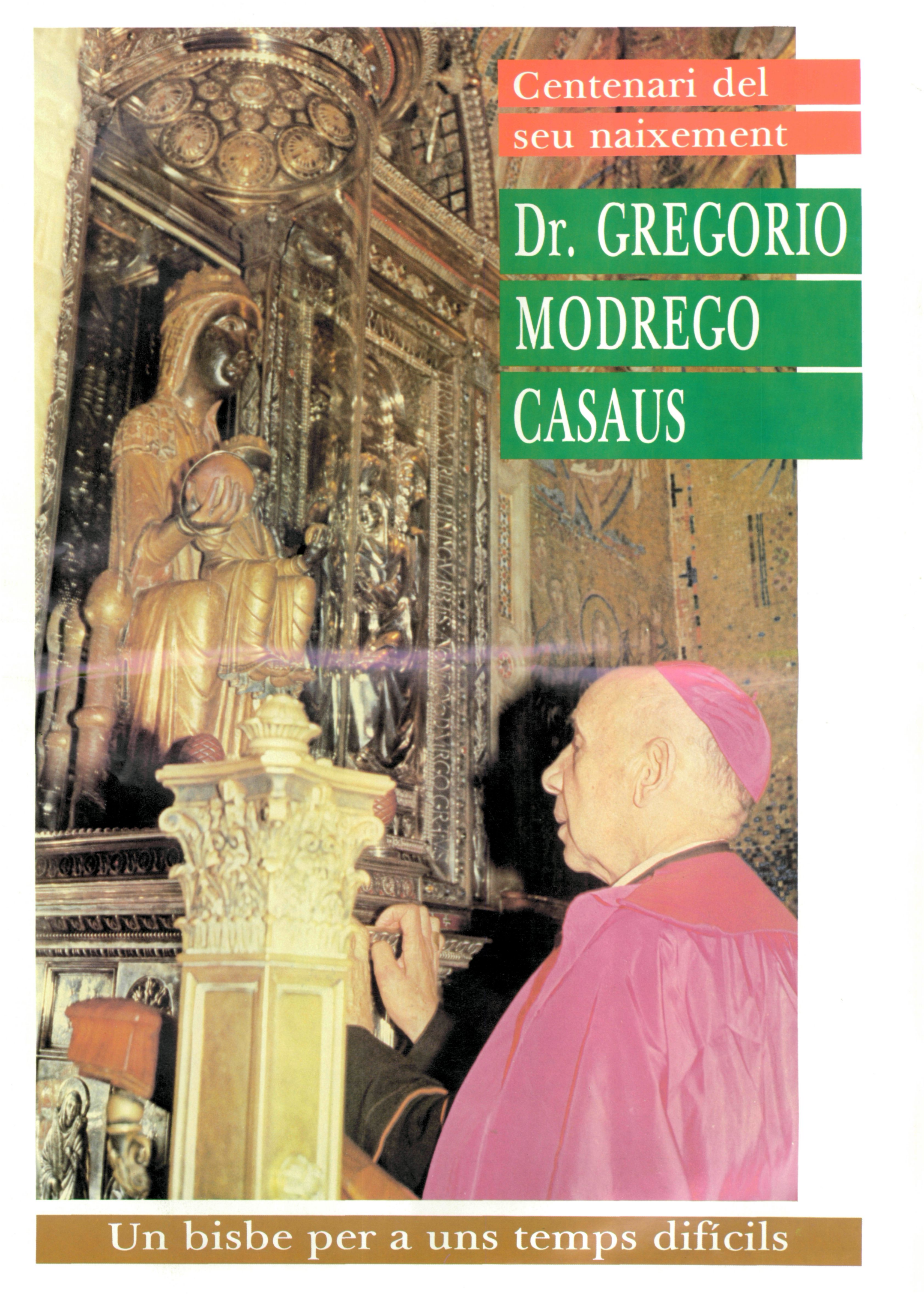
Data: de del 1990

Signatura:

Podeu demanar també
les 9 cassettes del I cicle
al preu de 6.200 pts.

**L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT
PERQUÈ CATALUNYA CRISTIANA PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!**
Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

Centenari del
seu naixement

Dr. GREGORIO
MODREGO
CASAUS

Un bisbe per a uns temps difícils

Sumari i intenció d'aquest número especial

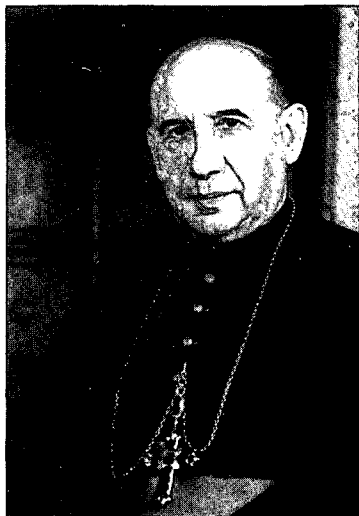
La proximitat del centenari del naixement de l'Arquebisbe Dr. Modrego ens la recordà fa uns mesos un laic que freqüentava les dependències de la cúria episcopal en temps del pontificat del Bisbe Gregori. Allí hi trobava aixopluc i podia expandir-se amb seguretat en circumstàncies socio-polítiques poc favorables per a qui, com ell, reclamava, per vies pacífiques, espais de llibertat, que més tard tots hem obtingut.

Amb l'aprovació dels nostres bisbes, la Fundació Arquebisbe Modrego ha assumit el protagonisme de la commemoració i juntament amb el re-

cord en l'Eucaristia del dia 17 de novembre, que celebrarà el nostre arquebisbe, Dr. Ricard M. Carles, ha preparat i subvencionat aquest número especial de "Catalunya Cristiana", en el qual col·laboren amb els seus escrits, bisbes, sacerdots i laics que el conegueren i tractaren.

La semblança d'aquell Pastor, que l'any 1943 vingué a nosaltres com a Bisbe i fou el primer Arquebisbe de Barcelona quan l'any 1966, la diòcesi fou elevada a arquebisbat, és presentada en alguns aspectes més importants:

La fidelitat en la doctrina i

Dr. Gregorio Modrego.

l'acció al seu lema "Ut omnes unum sint": home de reconciliació i d'unitat.

El seu origen aragonès i els inicis episcopals a Toledo.

Predicador de la caritat i creador d'institucions assistencials i socials.

Artífex de la reconstrucció material i reorganitzador del servei ministerial Església endins; atent alhora a les necessitats socials, com la construcció del barri "Vivendes del Congrés Eucarístic".

Estimulador pastoral, acohlant esforços i col·laboració dels laics en l'organització de congressos sobre diversos te-

mes eclesials que culminaren en el XXXV Congrés Eucarístic Internacional.

Preocupat pels Seminaris i per la formació espiritual i cultural del clergat.

Amant de les devocions populars a l'Eucaristia, a Maria, al Sagrat Cor i al Rosari.

Barceloní tothora, estimà els homes, les institucions, les tradicions i el progrés del nostre poble.

Imposà les mans a vint-i-tres promocions de preveres, que recorden amb goig i agraïment la seva figura i el seu tracte acollidor.

El Dr. Modrego en visita pastoral.

Presidint una festa catequística.

Benedicció de malalts davant del Palau de Justícia.

Centenari del Dr. Modrego Casáus

En la successió episcopal d'una església particular el Bisbe de cada època rep de la història que han forjat els esdeveniments de les èpoques anteriors i de l'activitat dels pastors que l'han precedit.

Per això, en celebrar el centenari del naixement del Dr. Gregori Modrego i Casáus, el primer arquebisbe de la nostra diòcesi, que ocupà la seu de Barcelona des de l'any 1943 fins al 1967, em plau recordar la seva persona i estimo que mereix ser recordada la seva actuació pastoral.

Aragonès d'origen, conegut i amant de Catalunya a l'escola del cardenal Isidre Goma, del qual fou secretari i Bisbe Auxiliar, vingué a Barcelona, que desitjava tenir Bisbe propi des de l'acabament de la guerra civil.

Amb el seu lema pastoral "Ut omnes unum sint", idèntic al meu, es proposava —ho va dir en els seus escrits— la reconciliació i la pau de tots i l'atenció més intensa als menys afortunats. Documents pastorals i institucions per ell creades amb aquesta finalitat van ser realitzacions que, convenientment adaptades, perduren als nostres dies.

No havent tingut jo, amb el Dr. Modrego, relació directa per la diferència d'anys, només puc fixar-me en la seva figura a través dels seus escrits i del l'origen de les institucions que ell fundà i perduren.

En el seu magisteri sobresurt la preocupació per la unitat catòlica i per l'ensenyament de la doctrina de la fe a infants i adults; per la devoció popular i el culte sagrat principalment a l'Eucaristia, per la conjunció fe i obres plasmades en serveis personals als pobres i en institucions de caritat i de caràcter social.

Podem rellegir, situant-nos en el context social i eclesial del moment, les cartes pastorals:

"En defensa de la fe y la unidad católica"

"La unión de los cristianos y el Concilio Vaticano II"

"Limosna para los vivos"

"Es de justicia hacer caridad"

"Habitación, pan y trabajo"

"El Congreso Eucarístico y la construcción de viviendas"

De la seva activitat podem recordar admirats el nombre de parròquies, quasi duplicat, en el seu pontificat; els temples i cases parroquials edificats de nou, reconstruïts o restaurats.

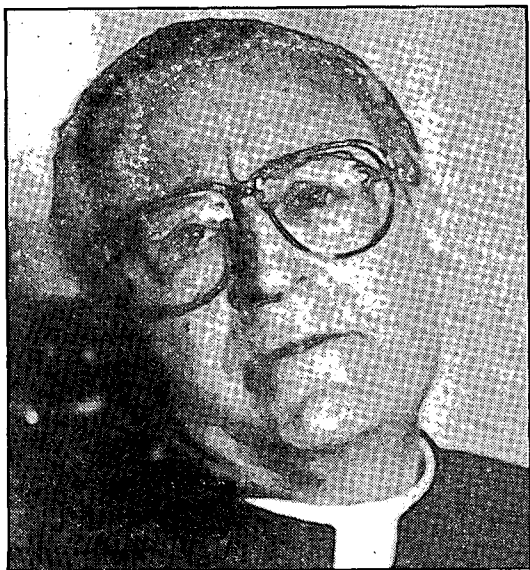
Subsisteixen, convenientment adaptades les institucions que ell creà: Secretariat de Beneficència, ara Caritas Diocesana; OCARE per assistència als refugiats i immigrants; OBA; el Secretariat social i les institucions docents de l'ICESB i l'Escola d'Assistents Socials; l'Associació de Dirigents, l'Obra de "Vivendes del Congrés Eucarístic"; la Comissió diocesana de Premsa, Rà-

dio i publicacions, l'Escola del Magisteri de l'Església.

En els seus plans pastorals sobresurten els congressos de matèries pastorals específiques que culminaren en el XXXV Congrés Eucarístic Internacional, la transcendència del qual, més allà de les nostres fronteres fou per tothom reconeguda.

He escoltat gent del poble senzill que recorden el rosari radiat dirigit pel Dr. Modrego cada dissabte.

Dels qui el conegueren de prop he rebut testimonis del seu tracte afectuós, comprensiu, acollidor de sacerdots i de laics de tota condició i ideologia.

Fruit de la seva constant preocupació per la cultura fou l'afiliació de l'Estudi Teològic del Seminari a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, llavor de la posterior Facultat de Teologia.

Dia a dia donà la vida; en forma silenciosa els cinc últims anys, retirat ací, la seva estimada Barcelona. Reposen les seves despulles a la seva i nostra Catedral, als peus de la imatge de la Mare de Déu del Pilar, de la que fou ben devot.

Complagut prologo l'homenatge que, en recordança d'aquell Bisbe, li dedica "Catalunya Cristiana" en edició extraordinària.

Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

De l'homilia del Dr. Marcelo González Martín, en les exèquies de l'arquebisbe Dr. Modrego

"Tres notes del seu caràcter l'acompanyaren sempre: el seu optimisme, la seva tenacitat inviolable i la seva senzillia humanitat que mai no quedà dissimulada ni tan sols en aquells gestos forts que alguna vegada podien semblar bruscs i eren com la fragància del seu cor fort i del seu sentit de noblesa i de convivència humana".

"Col·laborà amb tots, amb l'autoritat i amb el poble. I serví a tothom. Va posar atenció màxima a totes les obres de caritat i assistèn-

cia social que aleshores podien fer-se. I tot quedà, com resumit i culminat, en un fet que Barcelona mai no podrà oblidar: gràcies a ell la vostra ciutat és més hermosa. No solament va quedar amb la seva llum pròpia, la llum del Mediterrani, sinó que per sempre tindrà el fulgor de l'Eucaristia que brillà en aquelles jornades inoblidables del Congrés Eucarístic. Jo m'he trobat amb bisbes de arreu del món; l'últim amb un cardenal d'Austràlia, ancià també; bisbes i fidels que coneixen Barcelona gràcies al Congrés Eucarístic".

Testimoni del Doctor Narcís Jubany, arquebisbe de Barcelona, en la inhumació de les despulles mortals de monsenyor Gregori Modrego.

Intentaré únicament exposar-vos tres de les característiques que vaig palpar en la vida de l'arquebisbe Modrego.

Immens amor a l'Església

"La primera és el seu immens, el seu gran amor a l'Església. I, com a conseqüència d'això la seva consciència i la seva responsabilitat total en el seu ofici episcopal. Actuava constantment. Calia veure la seva preocupació, el seu treball constant. Qualsevol cosa que afectés l'Església trobava un ressò en el seu cor. Per abraçar-la, quan es tractava d'algu-

Portava la seva diòcesi en el cor i s'hi lliurava completament. Es preocupava de santificar els fidels, els membres del poble de Déu i sofria molt. Quantes vegades va recórrer ell, personalment, tota la diòcesi i sofria molt en comprovar que ja no podia fer-ho ell mateix. Quan jo estava al seu costat, m'encarregava que el suplís. Ell, amb el cor, anava als diferents llocs i pobles, per petits que fossin, per humils que fossin...! Com sofria quan algú propagava errors! Com es preocupava quan se li plantejaven problemes pastorals concrets! Ell procurava atendre tots els sacerdots, els religiosos, les religioses i els molts seglars que acudien a ell, amb els quals establia contacte. Lliurament complet, lliurament total. Si em pregunteu si tenia aficions particulars, us diré que en tenia només una: la de treballar com a bisbe per la diòcesi que el

Tres característiques de l'Arquebisbe Modrego

na cosa que afavoria el bé de l'Església. Se sentia home d'Església. Ell vivia plenament la sentència tan coneguda de sant Cebrià: "El bisbe és en l'Església i l'Església és en el bisbe". Ho sabia i se sentia bisbe les vint-i-quatre hores del dia. Plena consciència, plena responsabilitat del seu càrrec. No hi havia en ell més treballs ni altres preocupacions; era plenament conscient i responsable de la consagració que havia rebut i de la missió que se li havia confiat.

Lliurament total

"Una segona característica és una conseqüència del que acabo de dir: el seu lliurament al ministeri. Lliurament total; no solament sentit de responsabilitat, sinó quelcom més. Aquesta responsabilitat el portava a un dinamisme constant. Per a ell no hi havia dies de vacances ni dies de descans. Com li costava de sortir uns dies de vacances durant l'estiu! Volia tornar i tornava de seguida.

Senyor, a través de la voluntat del Pontífex, li havia confiat.

Un barceloní més

"I la tercera característica que desitjo subratllar és el seu gran amor a Barcelona. Va arribar procedent de terres d'Aragó, però, com es compenetrà amb Barcelona! Com es preocupà pels problemes de Barcelona! Com va estimar a tots els que habitem aquí! Als naturals d'aquesta diòcesi; l'amor a Barcelona el portà a compenetrar-se amb tots nosaltres.

"Sabeu com va lluitar i treballar —i citaré només dos exemples— perquè Barcelona fos la seu d'aquell meravellós Congrés Eucarístic Internacional. Fou el seu treball, la seva iniciativa, perquè sabia que aquesta diòcesi de Barcelona mereix un esdeveniment religiós com aquell; esdeveniment religiós que encara recordem amb enyorança i afecte. La segona circumstància que us vull citar és que ell va voler passar els darrers anys de la seva vida, ja després de retirar-se del règim de la diòcesi, precisament aquí. No va somiar amb tornar a la seva terra natal. No, la seva terra, el seu poble natal, era Barcelona. Va voler quedar-se aquí. I des d'aquell piset que ocupava al Passeig de Sant Gervasi estava atent al que succeïa a Barcelona. Era, encara, amb els seus diocesans. Allí rebia agradablement visites o visitava ell mateix sacerdots i seglars. El seu cor i el seu amor a Barcelona, durant tants anys de pontificat, l'havia fet un barceloní més.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe emèrit de Barcelona

Un bon consell del Dr. Modrego

L'Arquebisbe-Bisbe Modrego fou el pastor diocesà de Barcelona per espai de vint-i-quatre anys. De 1943 a 1967. Foren els anys de la postguerra civil, del creixement demogràfic de Barcelona, i també de la preparació, celebració i aplicació del Concili Vaticà II. Va presidir la comunitat diocesana en moments difícils, però també en moments esperançadors. Ell hi aportà l'amor a l'Església, l'afecte als sacerdots, l'atenció humana i cristiana als immigrants, la creació de noves parròquies, etc.

El Dr. Modrego va ser el

bisbe diocesà dels meus anys de seminari. Conservo un bon record de les visites que realitzava al seminari. A més de les assenyalades en el calendari acadèmic, amb una certa freqüència ens veïan a visitar i ens parlava. Les seves paraules tenien un dens contingut de formació sacerdotal. Però la seva humanitat es feia palesa fent-nos l'obsequi d'un dia d'excursió que rebíem amb molts il·lusió.

Ell fou també el bisbe diocesà que m'ordenà de prevere, juntament amb una trentena de companys de curs.

Era l'any 1961. Recordo que en una visita que li férem per agrair-li l'ordenació sacerdotal, ens va donar un consell

important per l'exercici del nostre ministeri. Ens parlà d'una experiència i actitud personal seva. En concret del

discerniment que és propi del bisbe, però que també han d'exercir els preveres. Ens digué que hi havien iniciatives en la diòcesi que en iniciar-se ell no les considerava oportunes o convenientes o simplement no eren del seu gust; però que observava que anaven tenint consistència i creixent més i més. Això el feia pensar que era l'Esperit Sant qui ho havia suscitat en el si de l'Església, i fet aquest discerniment canviava d'actitud, atorgant el seu suport i la seva benedicció a aquella iniciativa, puix el bisbe no ha d'ofegar els autèntics dons i carismes de l'Esperit.

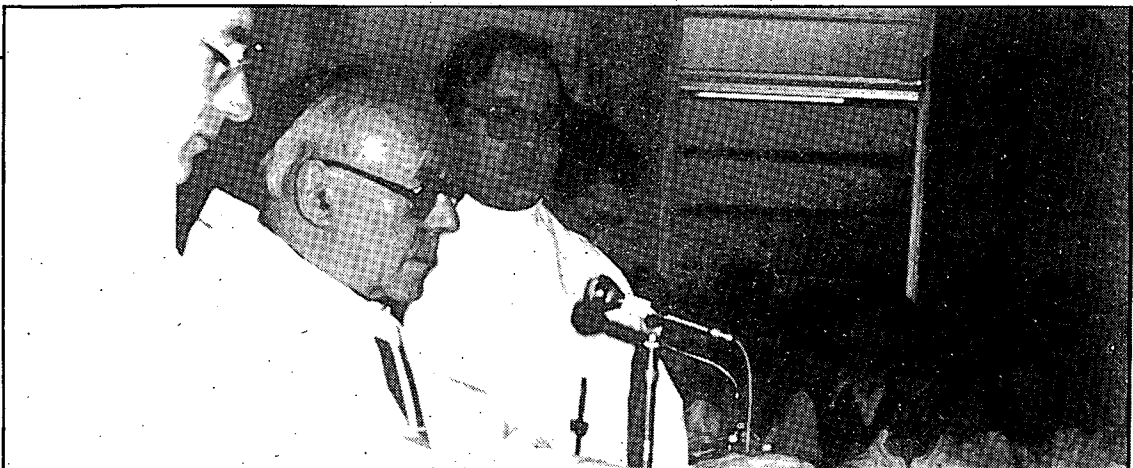
LLUÍS MARTÍNEZ I SISTACH

Bisbe Auxiliar de Barcelona

El Dr. Gregori Modrego, a.c.s. de santa memòria, ha estat el meu Bisbe del meu exercici pastoral, com a vicari i rector de l'arxidiòcesi de Barcelona.

El meu record personal, me'l fa present com un bisbe que valora el seu col·laborador, estima el seu sacerdot, l'escolta quan li oposa raons a les seves paraules, el complau quan li demana un servei o favor, no el domina quan li suggereix, o li demana, o li mana, o gairebé li imposa un canvi pastoral. Sempre, i foren dos de vicari i tres de rector, em vaig sentir estimat, valorat i escoltat, i, lliure en la meua última decisió, pel meu bisbe. Cal fer notar, que per dues vegades, els meus raonaments pastorals, li feren canviar el seu primer propòsit i anul·laren el nomenament que havia previst per a mi.

Era el bisbe que se sentia

Fou el meu Bisbe

plenament Bisbe, des de la seva responsabilitat i des de la forma externa de presentar-se —no oblidem l'època i circumstàncies— però que al mateix temps se't feia pròxim i atent. Amb una llestesa, que mai no feia llarga la visita, comprenia el problema, o di-

ficultat, o il·lusió, que li presentaves i et deixava content o esperançat amb la seva resposta, no sempre d'acord amb el què es pretenia obtenir, i les seves raons eren humanes, pastorals, eclesials. No sempre em vaig sentir complagut; fins recordo, so-

bretot una vegada, vaig sortir-ne disgustat, però mai incomprès, poc valorat, menys estimat.

El meu respecte reverencial al bisbe de l'Esperit Sant m'havia donat perquè regís la meua estimada diòcesi, anà

inseparablement unit a la meua estima personal al Dr. Modrego, a.c.s. Perquè sempre vaig sentir-me lliure, escoltat, valorat, estimat.

Podia orientar el meu record sobre les múltiples actuacions pastorals del Dr. Modrego. El seu pas per Barcelona, donades les circumstàncies socio-polítiques i eclesials del seu temps, poden ser objecte d'una bona tesi doctoral. He preferit fer-ne aquest record personal.

I donar constància, que fou la primera persona, amb tot i estar jubilat i amb no bona salut, que pujà les escales del segon pis de la rectoria de la parròquia de la Concepció, per felicitar-me personalment, quan em nomenaren bisbe auxiliar de Barcelona. D'altres ho havien fet abans, però per telèfon.

+ RAMON DAUMAL, Bisbe

Un projecte fallit

Només desitjo fer una petita aportació sobre les iniciatives de pastoral social durant el pontificat del Dr. Modrego. Al capdavant fou el Dr. Modrego qui, l'any 1953, m'envià a Madrid a cursar quatre anys d'estudis socials, quan jo li demanava només nou mesos per preparar la tesi en teologia, i qui, l'any 1961, accedí a la petició del cardenal Pla i Deniel de fer-me càrrec de l'Institut Social Lleó XIII de Madrid, al costat de monsenyor Àngel Herrera.

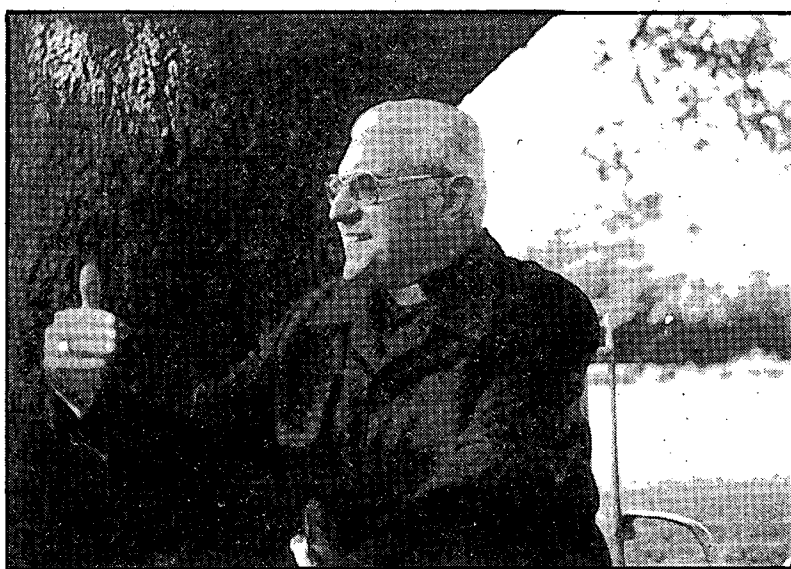
A principi del curs 1957-1958, el Dr. Modrego acariciava la idea que quatre preveres del bisbat, que havíem cursat estudis socials, anéssim a viure junts en un pis i forméssim una comunitat d'estudi i de treball consagra-

da a la pastoral social. Inicialment, havíem de ser Mn. Joan A. Ventosa, Mn. Joan Alemany, Mn. Casimir Martí i jo. Es preveia que més endavant s'hi podrien afegir Mn. Josep Boix i Mn. Jordi García-Díe.

Començàrem a fer gestions per cercar el pis, però, al

mateix temps que topàvem amb dificultats per trobar-lo, ens semblà entrellucar que el Dr. Modrego, que desitjava sincerament aquests equip, també el temia: es trobava en una situació de "vol i dol". Eren temps políticament difícils, el camp al qual havíem de dedicar-nos era relliscós i

inflamable, érem joves i no faltaven informes negatius i denúncies per part dels governants contra nosaltres. Amb un acord tàcit, deixàrem córrer aquell projecte i decidíem de col·laborar en les diferents tasques de caràcter social (ensenyament, publicacions, consiliaries, etc.), ca-

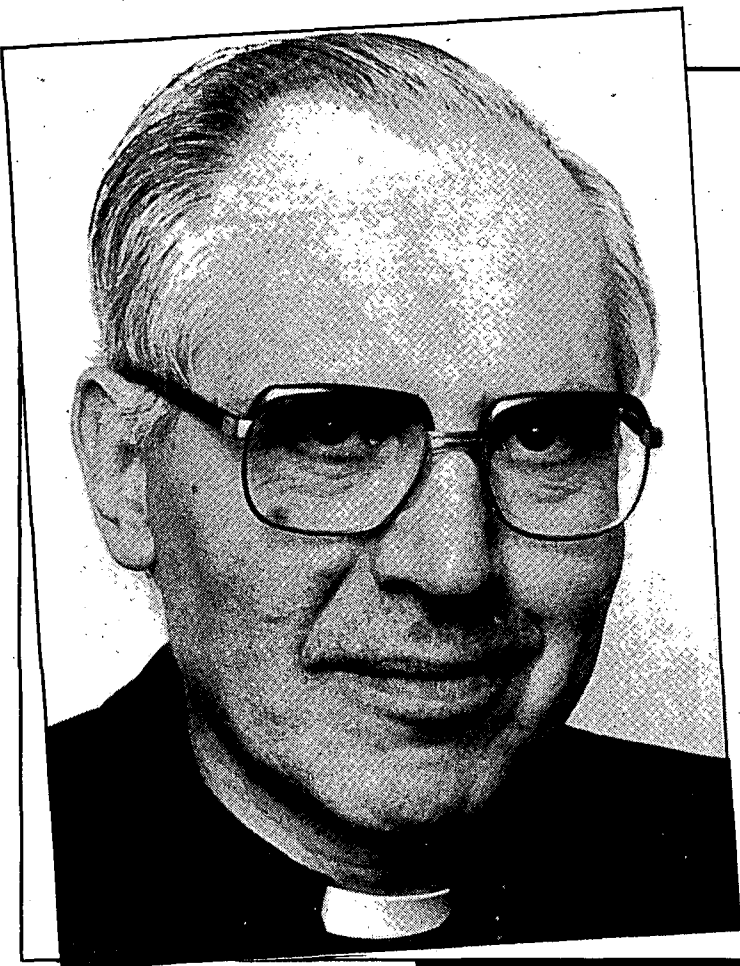

dascú pel seu cantó, segons les possibilitats i els propis gustos, i segons les necessitats de cada moment.

Durant aquells anys, el més conflictiu solien ser les conferències públiques. No hi faltava mai algun "espia" enviat pel Govern Civil o la policia. Encara que anéssim amb peus de plom, eren freqüents les queixes o denúncies que arribaven al Dr. Modrego des del Govern Civil. Algunes vegades em cridà per comentar-me la informació governativa rebuda. Que recordi, no em renyà mai; alguna vegada m'insistí que extremés la prudència —"però sin callar lo que haya de decir!"— i, algun altre cop, em donà la raó i fins i tot em felicità. No es pot negar que estimava els capellans i que, davant la sinceritat i rectitud d'intenció, fins i tot en les situacions conflictives, quedava desarmat!

JOSEP Mª GUIX I FERRERES

Bisbe de Vic

El Dr. Modrego: Un tarannà directe i intuïtiu

El Dr. Modrego fou un bisbe que acostumava a tractar de manera personal amb els seus sacerdots quan havia de fer-los alguna proposta. En aquest breu testimoniatge recordaré alguns fets concrets que confirmen el que acabo de dir.

Havent tornat, jo, de Roma, un cop acabats els estudis a la Gregoriana, em va cridar, un dia de l'any 1958, per encomanar-me la J.O.C. diocesana, masculina i femenina. Quan el vaig convidar a assistir a la jornada jocista de la Festa pasqual, s'hi va fer present durant tota la part recreativa.

Al cap d'un any, abans del Nadal de 1959, em féu avisar a

través de Secretaria que em volia veure. Hi vaig anar aquell mateix matí. M'invità a seure davant de la seva taula i em digué que el Cardenal Pla i Deniel li demanava que m'autoritzés per anar a viure a Madrid per tal de ser Consiliari nacional de la J.O.C. espanyola, i començà directament a exhortar-me que acceptés aquesta proposta. Li vàreg dir que sí de seguida, sense deixar-li acabar del tot la seva recomanació favorable.

Quan el 26 d'octubre de 1968, essent ja D. Marcelo Arguebisbe de Barcelona, es va fer públic el meu nomenament de bisbe auxiliar, el Dr. Modrego

es presentà personalment al Seminari per felicitar-me. En dir-li que podia haver-ho fet per telèfon, em respongué ben decidit: "pero, Torrella, no faltaria más". I va voler pujar a la rectoral per tenir una estona de conversa.

Aquestes i altres són bones recordances del Dr. Modrego, el qual em va ordenar de sacerdot a Olesa de Montserrat, perquè aquell any, el 1953, coincidírem tres fills d'Olesa a ordenar-nos de preveres, dos diocesans i un jesuïta.

**RAMON TORRELLA
i CASCANTE**
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Un pastor proper

No m'és gens fàcil enforcar l'article que amb gust haig d'escriure sobre monsenyor Modrego. Durant sis anys vaig servir-lo molt de prop, vivint a casa seva i menjant cada dia junts. Després ell, respectant el meu desig de lliurar-me totalment a la càtedra de teologia del Seminari, va voler tenir-me molt a prop sempre. Els records s'acumulen a la meua memòria i hi abunden fets i dites, dignes de ser glossades. Però prefereixo anar més al fons i descobrir un aspecte permanent i capital del seu tarannà ministerial. Em refereixo a l'apropament responsable i cordial tant als sacerdots com al poble.

Es tracta d'una característica remarcada pel mateix Jesús, quan dibuixa la imatge del Bon Pastor, aplicant-se-la a ell mateix. El pastor va amb les ovelles joiosament, les coneix una a una, es conegut per elles que el segueixen confiades. L'evangelí de sant Lluc afegeix a la imatge, la paràbola de l'ovella perduda i cercada amb afany, que confirma aquest apropament personalitzat, ple d'interès pel bé de l'altre, fruit d'un veritable amor desinteressat. El pastor de l'Església —tant el bisbe com el prevere— no poden prescindir d'estar així prop de les ovelles, és a dir, amb sentit de responsabilitat i amb afecte cordial, sincer i manifestat en la proximitat. Però el bisbe d'una manera particular cal que així s'apropi als sacerdots, car són les primeres ovelles del seu ramat, abans —és un previ ineludible— de ser col·laboradors immediats i incondicionals.

L'arquebisbe Modrego re-

bia a tothom. La sala on les visites esperaven estava moltes vegades ben plena. Ell rebia a tots sense cansar-se. Es cert que d'una banda els problemes aleshores no es plantejaven com avui, i d'altra que no existia la xarxa de col·laboradors —vicaris i delegats— que permet al bisbe estar d'alguna manera present sense haver d'intervenir personalment. No seré jo qui blasmí aquest muntatge avui necessari. Però penso que si l'organització és tan "perfecta" que el bisbe resta aïllat de la majoria, el resultat eclesialment és ben negatiu.

Ja que parlem de visites escau recordar com alguns personatges no venien al matí a barrejar-se amb tanta gent, sinó a última hora de la tarda. En deiem l'hora de Nicodemus. Eren generalment persones representatives i no pas amb càrrecs del moment, car entre ells n'hi havia també molts aleshores marginats per causa de la situació política. Tots trobaven en ell la comprensió i l'estima personal, que els confortava.

L'Arquebisbe coneixia bé els seus sacerdots, en el grau en què això és possible en una diòcesi tan gran. Els respectava i els estimava. Quan hi havia conflicte els defensava amb tota la seva autoritat i prestigi personal. Més d'una vegada a l'hora de sopar sortien les converses difícils i dures amb autoritats, que denotaven de haver defensat els seus capellans. Cal situar-se en aquell moment per entendre algunes d'aquestes topades, que ell no defugia. En retirar-se va tenir moltes visites. S'hi anava amb goig. La nombrosa presència de sacerdots al seu enterrament, des-

prés de cinc anys de discreta retirada, fou expressió de com es reconeixia aquest amor pastoral fet significativament proper tant vegades.

És veritat que era exigent amb el que considerava essencial en la vida del sacerdot. La

castedat i el desinterès eren les dues credencials ineludibles davant d'ell. I no es podia pas fer trampa, car sabia moltes coses. Estava informat, tenia bona memòria i veia fàcilment la realitat. Una falla en una o altra d'aquestes dues virtuts sacerdotals l'entristia molt i qui hi queia podia trobar bondat de perdó (recordo un cas extrem en què va manifestar-ho heroïcament), però difícilment recu-

peraria la confiança del Prelat. Hi havia els qui ambicionaven càrrecs i s'hi posaven nerviosos. Ell ho veia. Era el pitjor senyal. A aquests els donava amb compta-gotes. En canvi el desinteressat tenia totes les portes ben obertes.

Les oposicions a rectors —segons el sistema de l'època— les feia assequibles a tothom. Era realista i sabia —com m'havia dit alguna vegada— que no fer-los rectors a molts els disgustava i al final els hauria de nomenar ecònoms, haurien de fer la mateixa feina i a disgust. Volia donar oportunitats a tots; alguna vegada jo, en veure algun nomenament, l'hi ho havia blasmat. El temps generalment em donava la raó a mi, però el seu bon cor restava consolant per la bona voluntat amb què havia allargat la mà. També hi sofria car no tots podien quedar contents. Ell era molt perspicaç i ho veia. Així que podia ho compensava amb un nou canvi de parròquia.

S'apropava també al poble. Volia estar present en les activitats d'Església en el màxim que li permetien les seves forces. Abans de caure malalt, la seva salut era extraordinàriament forta. Jo recordo haver-lo acompanyat fins a vuit actes en un sol diumenge, per fer-se present a diverses celebracions a diversos llocs de la diòcesi. A l'última portava la Custòdia a la processó, tan àgil com si no hagués fet res en tot el dia. Jo, aleshores, jove, estava esgotat, ell no. La malaltia del 1954 li impedí seguir el ritme vertiginós dels anys precedents i tot i que s'esforçava i volia seguir igual, ja no podia.

El poble l'estimava. El poble vol "tocar bisbe" i ell s'apropava amb senzillesa a tothom, als pobres i als rics, als senzills i als savis, als pobles i a les ciutats. Els temps afavorien els entusiasmes, però pocs dels qui figuraven aconseguiren fer-se estimar. Li agradava el tarannà dels catalans. Ens tenia per homes seriosos, lliurats a la feina. A un governador que acabat d'arribar li demanava un consell, li respongué: els catalans volen que les autoritats estiguin a la seva feina i prou, i si el veuen així el respectaran i l'estimaran. Aquell bon home féu tot el contrari: tothom el veia en festes i ell no s'estava pas de dir que no s'havia donat mai tan bona vida. Va caure amb estrèpit i en acomiadar-se digué al doctor Modrego: si jo hagués fet cas del que vostè em va dir...

La malaltia del 1954 fou pregonament sentida per tothom. Nosaltres no paràvem de rebre visites i de contestar cartes i telefonades i poguérem comprovar que no es tractava pas de complir un compromís sinó que hi havia una veritable manifestació d'afecte.

A anys de distància totes les actuacions poden ser judicades amb més llum. La crítica històrica és severa a vegades amb els errors indefugibles dels homes de govern. Tots en cometem. Però el rastre de bondat que deixa un cor bo de debò, comprensiu, amorós, resta el gran record dels homes veritablement grans. Aquest és el cas de l'arquebisbe Modrego.

JOSEP CAPMANY
Bisbe auxiliar de Barcelona,
Director nacional de les O.M.P.

CATECISME

DE LA

DOCTRINA CRISTIANA

PRIMER GRAU

TEXT NACIONAL

SEGONA EDICIO

MADRID, 1960

El bisbe Modrego fou un catequista de primera categoria. Posseïa juntament a un ben organitzat saber teològic, una gran facilitat de fer-se estimar i comprendre pel poble i per la infantesa. I per mor d'haver estat eficient col·laborador del Cardenal Gomà, tenia experiència de com organitzar la catequesi en un àmbit diocesà.

Tot just presa possessió de la nostra diòcesi, declarà que impulsaria i expendiria el fort moviment catequístic que hi trobà. Complí aquest propòsit i la seva actuació es reflectí en la revista **Orientación Catequística** a la qual acompanyà ben aviat un suplement català, on entre les firmes de seminaristes sobresurten les de Joan E. Jarque i Josep M. Aragonès.

En la pastoral **Catecismo - Catecismo - Catecismo** del 22 de desembre de 1945, el doctor Modrego descriví els progressos d'aquest moviment; anuncià que culminaria en el primer **Congrés Catequístic Diocesà**; en dreçà les línies fonamentals i el convocà per als deu primers dies d'abril.

Van mobilitzar-se totes les forces vives de Barcelona, sense distinció de partidismes i sense recórrer a subvencions: fou president de la Comissió executiva el Comte de Ruiseñada, hereu dels Güell; i tesorero, el prestigiós industrial García Nieto.

El tema central va ser l'exegesi i aplicació dels documents pontificis, especialment les del recentíssim decret **Promovido Sane Consilio** que és la "charita magna" de la catequització. Fou aprofundit en quatre seccions (principis generals; catequesi eclesial; catequesis estatal i particular; i metodologies). Eminent conferenciants d'Espanya i de l'estranger aportaren informació.

Acte sense parió fou el de clausura, a l'Estadi de Montjuïc. Hi oficià la missa pontifical el nunci monsenyor Cicognani, a un altar majestuós i senzill, dissenyat pel doctor Trens. Cantaren la missa **De Angelis**, prop de 70.000 infants i adolescents, dirigits per l'escolapi Miquel Altisent, qui havia controlat durant dos mesos els assaigs. A l'Ofertori els "tarcisís" lliuraren a monsenyor Cicognani, en una arqueta i amb petició de lliurar-lo al Papa, un donatiu de 100.000 pessetes, recollides una a una entre els infants i destinades als orfes de la segona guerra mundial.

El més inoblidable d'aquest acte fou el missatge radiofònic

amb que el clausurà el Sant Pare Pius XII. Era el primer cop que un Romà Pontífex es dirigia per ràdio a una ciutat. L'evocació de la tradició cristiana de la nostra urbs, l'elogi del nostre moviment catequístic, la confirmació papal dels records del Congrés i sobretot els consells als pares, als catequistes i als infants donen al discurs una categoria insuperable en els anàlisis del cap-i-casal de Catalunya.

La transcendència del Congrés fou confirmada per les seves conseqüències. Em limitaré a esmentar-ne tres: presència en el **VIII Congrés Panamericà**; influència en l'elecció de Barcelona per a seu del **XXXV Congrés Eucarístic Internacional**; i **Catecisme** comú a tot Espanya, redactat en les seves principals llengües.

El nunci de Sa Santedat als Estats Units monsenyor Cicognani, germà del nostre nunci, invità el doctor Modrego, en nom de l'arquebisbe de Bos-

ton, Richard J. Cushing, i del President de la Congregació Catequística Nord-americana monsenyor O'Hara, al **Congrés Catequístic Panamericà** (25 al 29 d'octubre) a Bóston, amb la doble comesa d'informar sobre els acords i els mètodes del nostre Congrés i de ser portaveu dels catequistes de l'Amèrica Llatina.

També fou invitat monsenyor Yurramendi, bisbe de Ciudad Rodrigo, cofundador del **Consejo Superior de Investigaciones Científicas**, per tal que exposés les peculiaritats espanyoles de l'Apostolat d'alt nivell doctrinal.

El nostre Bisbe, ultra intervenir en les sessions plenàries, presidí amb freqüència la Secció Panamericana, on acomplí els objectius que se li havien assignat. Ho relata, amb excessiva modèstia, en la pastoral **Dos Congresos Catequísticos**, publicada al seu retorn. Per iniciativa seva, el Congrés edità —en castellà i anglès— i

distribuï profusament l'al·locució de Sa Santedat al Congrés de Barcelona.

Els dos actes de clausura —missa pontifical al matí; i homenatge a Pius X a la tarda— congregaren cinquanta bisbes nord-americans i canadencs; i molt nombrosos bisbes i prelats d'Amèrica Llatina. Monsenyor Modrego fou acoblat a la presidència en la sessió de la tarda. Romangué als Estats Units fins al 25 de novembre, per tal d'endur-se'n una visió de conjunt del Catolicisme nord-americà. El poble barceloní, sense distinció de classes socials, tributà al seu Pastor una rebuda multitudinària, efusiva i sobretot espontània.

És un fet —i aquí rau la segona conseqüència dels fruits i ressò del nostre Congrés— que foren presos en consideració per a què el Sant Pare designés Barcelona com a seu del **XXXV Congrés Eucarístic Internacional** (27 maig al 1 juny del 1952), al qual la nostra or-

ganització catequística va contribuir amb actes que accentuaven la relació del Catecisme i l'Eucaristia (missa de Comunió, entonada per milers d'infants, a la basílica de la Sagrada Família; exposició nacional de treballs infantils entorn de l'Eucaristia; ponències sobre la catequesi de la primera comunió i la de perseverança).

Més de deu anys trigà a convertir-se en realitat la implantació del text únic catequístic espanyol, sol·licitada pel nostre Congrés. No ens ha de sorprendre aquesta demora, car la redacció i acceptació d'un text que afectaria a totes les diòcesis d'Espanya era una tasca difícil que exigiria una llarga tongada de consultes i retocs.

La **Comisión Episcopal de Enseñanza** prengué els acords i mesures adients. Perfilà el projecte amb tres concrecions: nomenar l'adequat comitè de redacció; limitar la seva comesa a la redacció de l'esborrany i retocs dels dos primers graus, la índole dels quals seria molt diferent a la del grau superior; i que el **Secretariado del Episcopado Español** edités i distribuís, als **Secretariats Catequístics Diocesans**, les quatre versions castellana, catalana, gallega i basca.

Finalment, el 10 de setembre de 1957, al ple de la dictadura franquista, monsenyor Modrego signà el decret ("digo y decreto", escriu amb simpàtica rotunditat aragonesa) ordenant a tots els col·legis, escoles i altres centres instructius que adoptin els dos primers graus del catecisme únic i al **Secretariat Catequístic Diocesà** que els distribueixi. De semblant manera els dos graus s'estenguieren a la majoria de diòcesis espanyoles.

Els van estudiar aquelles i aquells qui aleshores no havien complert els onze anys i ara passen dels quaranta.

Ve a tomb remarcar que la publicació simultània, a Madrid en les quatre llengües hispàniques, del **Catecisme Únic** palesa que l'Església dona el mateix valor a tots els idiomes que parlen els seus fidels. Haver suscitat aquest gest ja seria prou motiu per retre homenatge d'agraïment al bon Bisbe Modrego.

JOAN TUSQUETS
prevere

Bibliografia: "Orientación Catequística", any VI, fascicle 1 i 2; any VII, fascicle 1; i any XVIII, fascicle 4. **Boletín Oficial del Obispado de Barcelona**, volum XCII, nº 5, 6 i 7.

Record del Dr. Modrego

La primera cosa que espontàniament em ve a la memòria quan recordo el Sr. Arquebisbe Dr. Gregorio Modrego, és que mai no el vaig considerar distant, malgrat el respecte que infonia a un capellà que era seminarista quan ell va venir a la diòcesi de Barcelona. Potser l'amabilitat que demostrava amb els qui ajudàvem en els pontificals i el fet d'haver d'escriure-li des de Salamanca, alguna que altra vegada, rebent la seva resposta sempre cordial, va fer que no el veiés gaire llunyà.

Sens dubte que hi va contribuir el treball a la Secretaria del Bisbat, en contacte amb els qui més de prop col·laboraven amb ell. I molt també l'haver d'acompanyar-lo en les Visites Pastorals. De bell començament em va manifestar que li agradava que fugís de ser un inspector dels llibres, sagramentals i de comptes, per fixar-

me més en el treball pastoral dels Srs. Rectors, i en l'esforç que feien per tirar endavant la parròquia. Això era el que, en tot cas, s'havia de reflectir en el "Decret de Visita".

La seva bonhomia i el seu tarannà senzill i obert es descobria cada vegada que, baixant per l'escala interior, se'ns presentava a la Secretaria perquè volia quelcom, generalment del Canceller-Secretari. Ordinàriament no es limitava a l'objectiu del seu desplaçament, sinó que ho aprofitava per dir-nos unes paraules d'afecte, d'interès i d'estima pel treball que feiem. Estima que alguna vegada fins i tot s'havia materialitzat en algun obsequi.

Gràcies segurament als qui li havien parlat de mi tinc la certesa que m'apreciava. Recordo el goig amb què va accedir a participar en la meua consagració episcopal.

+ RAMON MALLA, Bisbe

El Dr. Modrego i la seva proximitat

És obvi que no es pot descriure en unes breus ratlles tota la riquesa de característiques de la personalitat del Dr. Modrego; em referiré només a la que anomeno "proximitat", donat que durant una sèrie d'anys vaig tenir amb ell una relació molt personal.

El Dr. Modrego amb la seva proximitat a tothom suscitava afecte i confiança, encara que era parc en les seves manifes-

Per altra banda, i sense buscar-ho directament, necessitava costat i consol, i agraïa silenciosament la simple presència d'alguna persona en moments de torbament. Llavors la seva acollida era calorosa i comunicativa. S'esforçava a voler a tothom i a no restar el més mínim de temps a la seva dedicació ministerial.

És veritat que, per formació, per tradició i per tempera-

cat del Dr. Modrego fou el Seminari. En ell, la seva natural reserva afectiva xocava contra si mateixa. En la major part del seu pontificat la seva presència en el Seminari i les seves paraules vessaven amor, i s'expressava sense reticències. Més endavant segurament el punxà més d'una espineta. Però no li arribà al cor.

Seria propi d'il·lusos oblidar les crítiques que li feren. Jo

tacions. Enmig d'un discret distanciament, deixava traslluir la seva intimitat. En aquesta sobresortia una gran capacitat de suportar, d'excusar i d'acollir. La seva identificació amb l'Església universal i particular fou una de les fonts més abundoses dels seus goigs i de les seves penes. Malgrat tot, fou sorprenent l'elegància espiritual quan passà moments de Getsemaní.

ment, la seva especialitat era la pastoral ordinària. Més enllà de tots els organigrames i programes, intentava viure la "caritat pastoral". Tots sabem com defensava fins i tot els qui no pensaven com ell. I ningú no ignora la incansable dedicació a les seves ocupacions episcopals ordinàries.

Potser la institució diocesana en la qual cristal·litzaven els punts clar-obscur del pontifi-

m'atreiria a dir, malgrat tot, que per damunt d'elles abundà l'amor. Sense cap mena d'inconvenient li aplicaria la lloança adreçada a Moisès: "Estimat de Déu i dels homes, la seva memòria descansa en la benedicció". A la fi, al capvespre de la nostra vida, tots serem jutjats sobre l'amor.

ANTONI BRIVA,
Bisbe d'Astorga

Personificava les millors qualitats del caràcter de la seva terra. Don Gregorio era noble, sincer, humil i senzill sense afectació, obert al tracte, fidel a l'amistat. Home de voluntat, cor gran en el qual tothom tenia cabuda.

La unió de l'Esperit va sublimar totes aquestes qualitats convertint-les en virtuts precioses que havien de realçar la figura del ministre de Crist. Don Gregorio Modrego fou abans que res tot un sacerdot, i com a tal vàrem conèixer sempre, en el Capítol de Tarassona, o en les seves visites a la Mare de Déu de Veruela; i aquesta mateixa impressió conserven encara sens dubte els barcelonins que compartien amb nosaltres aquelles memorables solennitats de Sant Ignasi en el vetust temple verolenc.

Ni el sacerdoci, ni la canongia, ni la dignitat episcopal o la seu barcelonina no pogueren distanciar-lo mai dels seus paisans. L'estimaven entranyablement i se'n gloriaven; però no els impo-

sava la seva presència, per la senzillesa que sempre va conservar. Va estar molt content quan va ser nomenat fill predilecte del seu poble natal.

La dedicació exclusiva a treballar per servir els seus germans i fomentar la unió entre tots fou per a Modrego l'ofici episcopal que va haver d'assumir justament mentre a Espanya esclatava la guerra civil. La seva disposició d'ànim va quedar reflectida en el lema que llavors es va prefixar: "Ut unum sint".

Va poder somiar tan sols quin camí seguiria la seva acció pastoral? La Providència el va posar al costat del qui llavors l'anés introduint en el coneixement i estima de les virtuts més rellevants del poble català. En la persona de l'il·lustre cardenal Gomà, Modrego va tenir aquells anys un excel·lent pedagog. I així va poder adonar-se d'aquell

seny característic de l'esperit català, que després sentíem molt sovint com el ponderava".

No puc oblidar que en l'afecte pastoral de l'arquebisbe Modrego ocupaven un lloc preferent els seus sacerdots. Algunes vegades em va tocar presenciar que es fes esment d'algun defecte insignificant d'algun sacerdot. La reacció de Don Gregorio era immediata, com si sempre tingués arxivats i a mà fets concrets de virtut per justificar el bon nom de tothom.

Encara més coses recordaran els seus íntims col·laboradors. Com també de la seva constant sol·licitud per als pobres i atribolats. Un tret ben significatiu: Quan al Dr. Modrego li van venir les primeres manifestacions d'una afecció cerebral, va córrer la notícia per la ciutat que el Sr. Arquebisbe havia mort. Moltes per-

sones indigents i marginades, s'ho varen creure i aleshores ploraven la pèrdua del seu pare i protector, al qual uns li devien la col·locació, a d'altres l'habitatge, l'assistència hospitalària i tantes mostres de caritat efectiva i desinteressada.

És clar que un jesuïta havia de rememorar amb gratitud l'estima que el Dr. Modrego va professar sempre a la Companyia. Des de jove va tractar amb els jesuïtes; coneixia i apreciava l'espiritualitat i la formació ignasiana; feia que els Pares alternessin amb ell la predicació quaresmal de Tarassona i amb ells hi passava moltes vegades uns dies de descans estiuenc al Santuari de la Mare de Déu del Moncaio. Veruela va ser com si fos a casa seva. Per a tothom era ben acollit, des del més veterà dels germans que l'havia conegut de molt petit, fins al novici, del qual

moltes vegades podia dir amb visible satisfacció: "Aquest era diocesà meu!".

"Llarg" en adonar-se de les coses i les seves circumstàncies, actuava sense falsedat. Una certa dignitat connatural el situava molt per damunt d'adulacions i honres merament mundanes. El vaig riure de bona gana una vegada que els nostres estudiants li varen cantar una barcarola per celebrar que el Govern li hagués concedit la Gran Creu del Mèrit Naval (!). L'alegria encara va ser més gran quan l'homenatjat va declarar que era la segona vegada que li donaven la mateixa distinció...

Amb més afecte que ordre, he anat desgranant davant de vosaltres aquests records, a l'ombra de "Catalunya Cristiana", qualcom així com l'inoblidable arquebisbe Modrego, so ta el castanyer secular de Veruela, acostumava a evocar-nos fets rellevants i vivències de l'àmbit eclesial barceloní.

EMILIO ANEL, s.j.

Així el recorda un vell...

El Bisbe prudent que marcà nous horitzons

Conegué el Doctor Modrego amb motiu de la setmana dels suburbis que amb tant de zel organitzà. La situació dels immigrants a Barcelona el preocupava fortament. La Ciutat, repetint un fet històric, n'acolli un gran nombre procedents d'altres terres d'Espanya. Vingueren aquí en busca de treball i nou caliu. I Barcelona, i amb ella bona part de Catalunya, de nou solidària amb la resta d'Espanya, els vinculà al seu viure, sense limitació.

Mes, el seu nombre era tan important que tot ho desbordà. I per tots els espais lliures de la ciutat s'alçaren milers de barraques, que, en bona part, s'arribaven a construir en una sola nit, amb la comprensiva solidària ajuda de tots els que vivien en el mateix lloc. Evitar la seva multiplicació era, fàcticament, un impossible. Reenviar-los al lloc d'origen era inhumana mesura que pugnava l'esperit. L'Ajuntament a fi de tenir un primari control, endemés del cens, optà per assignar-los un número i de mica en mica creà una primària i interina urbanització. Establerta una situació de fet, sorgí el traspàs que agreujava, encara més, el problema, de nou empitjorant quan Barcelona i la seva zona d'influència sofriren unes greus inundacions, de trist record. De nou calgué improvisar llocs de soplui amb greus limitacions.

Paral·lelament, en molts dels amples pisos, especialment, de la part baixa del districte cinquè, s'hi acollien diverses famílies, amb tots els problemes que planteja la promiscuitat. Com a fedetari havia aixecat algunes actes notariais: l'espectacle era trist, impressionant, i tot això pesava fortament en l'esperit del senyor Bisbe.

Correspongué al Doctor Modrego ser Bisbe de Barcelona en moments difícils. Ho són sempre els de la transició, tant més quan són conseqüència d'una dolorosa guerra civil, tan influïda per situacions revolucionàries, no massa llunyanes de la greu escissió que dividia l'Europa d'aquells moments. Dies difícils, tot obligava a superar-ho per la via de la comprensió, de la necessària evolució, difícil en aquells moments, de profundes divisions, que fins ara, sols fa uns dies, no s'hàn superat totalment.

Moments difícils, ho són tots els que segueixen una guerra civil. En aquesta situació va haver d'actuar el Doctor Modrego. En una concepció cristiana, tot obligava, per damunt de posicions polítiques, a fer de nou l'home, "l'hominum causa" de tota la vida civil, tant més quan en aquesta terra, essencialment lliure, el nostre dret ha estat, en tot temps, ex-

pressió de la voluntat dels seus homes, en forma tal que la tradició catalana és tradició de llibertats, no abstractes sinó concretes, filles de l'esperit de la terra, en forma que segons els nostres Usatges, "cadascuna gent eleis a si sa propia costuma per lig", ço que féu, com ressalten els historiadors, que no existís a Catalunya una concepció centrista i unificadora i que el pacte fou condició determinant en el lligam entre els reis i els seus súbdits, que, com digué ja el nostre Eiximenis, no foren els individus els que s'uniren per constituir la cosa pública, sinó les "cases", cada una d'elles vinculada a la terra que les nodria.

I aquest esperit de llibertats, expressió viva de Catalunya, on l'home és element determinant, calia renovar-lo en aquells moments. Tota guerra civil crea, inexorablement, situacions tancades que cal obrir. Sols la solidaritat i evolució porta a la pau, a la fusió, que mai no és un fruit aïllat, si-

l'home, en llibertat, tota la seva dimensió, superant, ensems, les tristes conseqüències d'una lluita, en què tantes passions i discòrdies humanes i socials s'hi reflectiren, més enllà del prudent, de l'útil, del solidari, tant més necessari quan Europa persistia en la seva divisió, en una oposada concepció de l'home i de la seva situació enfront de l'Estat, i, àdhuc, es buscaren zones d'influència en reforç per expandir tendències contràries a la tradició cristiana d'aquesta terra. En aquests moments, un Congrés Eucarístic, en una de les seves manifestacions periòdiques, trucà a les portes de Barcelona, amb el deix d'unitat, annexa a la Eucaristia, sota el signe de pau, inseparable de la justícia —opus iusticiae pax— amb la inseparable mutació que ella comporta, preparació i avanç, d'aquell definitiu "mutatur" que trenca els lligams de la mort i obre a l'home al goig suprem de les més definitives esperances.

Era l'hora de la superació,

va invertir-ho en la construcció d'uns habitatges que fossin constant testimoni de fusió espiritual.

Magnífic propòsit, era fer de nou l'home instrument solidari de presències i lliuraments. I en aquest afany, em vaig permetre indicar-li: per què no fer d'aquesta alta missió una institució permanent, lligada a l'afany de cada dia, que progressivament vagi engrandint-se, tal com fa la neu, que enforteix les seves formes a mesura que llisca sobre ella mateixa.

Home generós, ple d'esperit, es lliurà plenament a l'obra i tot seguit va designar la corresponent comissió perquè redactés els Estatuts de la nova entitat i ho posés en marxa. Eren homes distints, diferenciats en els anys i en les seves idees, enduts pel total lliurament del senyor Bisbe, que dia a dia, seguia amb permanent il·lusió i plena donació, malgrat que per ell, era sols part de la seva missió pastoral, i "Vivendes del

llats, sinó un barri enter de Barcelona, dotat de les institucions socials necessàries a fi d'assegurar l'equilibri humà i social que necessita l'home. Obra excepcional, més tard, s'estengué a altres barris de Barcelona i poblacions del seu voltant.

Es ponderà, com és natural, la forma jurídica en què s'havien de donar els habitatges, i prevalgué la idea de donar-les en propietat, a fi d'ajudar a crear un patrimoni propi que constituís un pas més de la seva necessària estabilitat. Kant, pogué afirmar ja que allò determinant en la vida no és tant la injustícia, sinó la inseguretat. Per damunt de tot, es volia donar a les famílies la necessària estabilitat, essencial en dret i determinant en la vida humana. I això permetia, endemés, recuperar amb el temps la inversió necessària i continuar l'obra.

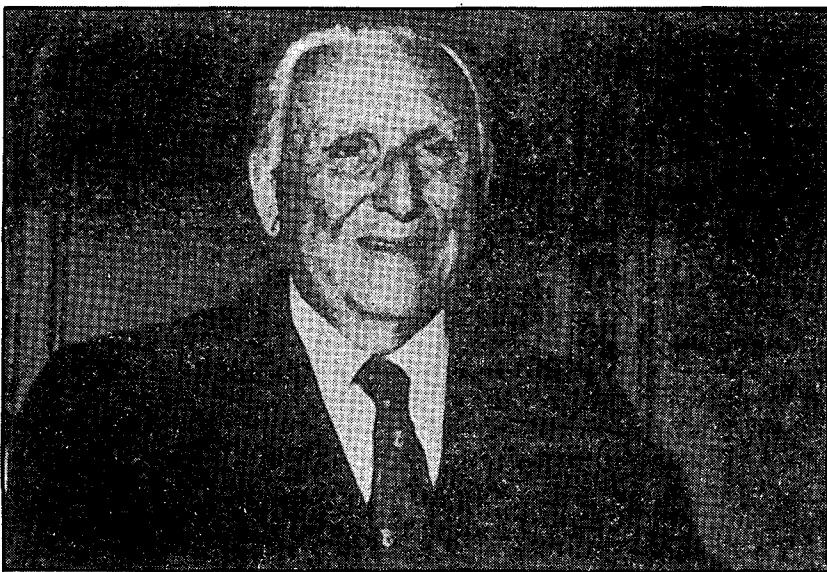
En aquest mateix ordre d'idees, es va creure necessari superar l'edificació d'habitatges aïllats, i es decidí construir un barri enter, dotat de les institucions socials necessàries, en l'adequat equilibri humà i social que necessiten, especialment, les grans ciutats com Barcelona, en un marc urbanístic ample, assolit, socialment equilibrat, on la vida fos acollidora, en una gran unitat.

Amb aquest afany, es buscà mantenir el necessari equilibri social, i es preocupà que els pisos fossin adjudicats segons la procedència dels seus caps de casa, en la mateixa proporció que ho eren en les parts més tradicionals de la resta de la ciutat i, a la vegada, segons la seva professió, accentuant així el seu equilibri humà i social.

Fou una obra col·lectiva, realitzada pensant en l'home i en la família, en l'íntim enllaç que aquesta dóna a la casa, en el sentit acollidor de la "casa" que com diu el gran jurista aragonès, senyor Moneva, no fou el municipi ni l'Estat el que feren les "cases" sinó que foren aquestes les que els conformaren.

I això ho sabé valorar a bastament el Doctor Modrego i la seva obra de les "Vivendes" és, no solament un record, presència d'un passat, sinó goig íntim d'un present en què l'home hi troba escalf i estabilitat, on el futur s'hi encarna, donant-li nova vida. I avui, en els dies de nit clara, quan la llum de la "celistia" i als grans valors de l'esperit es fan presents, de nou s'endevina encara, en cada finestra, aquella llum que un dia il·luminà Barcelona en els dies del Congrés. I, en el fons, es dibuixa, encara, ple de records i enyorances, el bàcul pastoral del Bisbe que les va beneir i alentar. I tot esdevé presència i estímulo, i missió a seguir.

JOSEP M^a DE PORCIOLES

nó ressò d'una vocació, d'un sentir en comú, inseparable en el viure dels pobles. Aquesta era la tradició catalana que el gran bisbe Torras i Bages exposà magníficament, que després de la guerra civil recordà l'il·lustre canonge Cardó, que durant tants anys fou verb del pensament catòlic. I en aquest afany de renovació de valors, bàsicament de pau, exaltació de l'home, la veu de l'Església hi tenia un alt paper a realitzar, una gran missió a accomplir. Sols superant passades situacions, podria dar-nos la pau.

I això no era obstacle, l'especial preocupació de Catalunya per la plena llibertat civil de l'home, essència del seu viure i del seu dret, ni la vinculació determinant que tenia per la seva llengua i, amb ella, per la seva cultura.

En aquells moments, li correspongué al Doctor Modrego, regir la diòcesi de Barcelona en els dies que seguien a la guerra civil, els de la postguerra, en què tot calia refer-ho, donant a

del treball en comú, de la il·lusió compartida, de refer l'esperit d'aquesta terra, en l'inseparable camí de les seves solidaritats. I tot Barcelona en sentí un especial goig i, massivament, es llançà a les nits pels carrers il·luminats, mentre en cada finestra sorgia una llum, solidària expressió de pau, d'esperança nova. I en aquest esperit de concòrdia i d'evolució, a un temps, havia basat ja el Doctor Modrego la seva actuació. I reedificà les esglésies cremades, en projectà d'altres de noves i posà en marxa totes les plurals funcions de l'Església més enllà que poguessin incidir amb les de l'Estat amb la inseparable dificultat que això implicava. I això estava en l'esperit de tothom, per damunt de circumstancials posicions.

Dels actes del Congrés li havia quedat una petita quantitat i d'ella, en volia fer un monument que perpetués la seva presència. Més, volia que fos un monument viu, de profund sentit humà, i a aquest fi pensa-

Congrés" esdevingué una realitat viva, amb una alta comprensió ciutadana, que va fer possible una de les obres més singulars del nostre temps. Mes la seva crida anava més enllà. Volia construir un barri enter, socialment equilibrat, dotat de totes les institucions necessàries, inici i promoció d'altres que anessin donant a la ciutat l'oportuna integració social, camí i exaltació de solidaritats. I aquest legat espiritual pesa, encara, sobre les "Vivendes del Congrés", que més que una missió realitzada, és, encara, crida a un camí en comú, a una obligació no acabada, expressió de la solidaritat que indefectiblement acompanya al nostre viure.

Si les meves dades no estan equivocades, el valor d'allò que s'ha realitzat per "Vivendes del Congrés", representa, avui, una impressionant inversió, gairebé inversemblant. Fou l'aportació generosa dels seus socis protectors que permeté fer no sols uns habitatges aï-

L'apostolat social i caritatiu

És molt difícil resumir els vint-i-cinc anys de pontificat del nostre recordat doctor Modrego en qualsevol aspecte de la seva acció pastoral. Però ho és molt més encara si ens hem de referir a la seva acció caritativa i social. Com fer-ho? Després de pensar-hi molt, recordant els temps de la meua joventut sacerdotal i les meves relacions amb el bisbe pel ministeri del qual vaig rebre el do del sacerdoci, he pensat que la millor manera de respondre al que m'han demanat és fer referència a les institucions més específiques de Barcelona que ell va promoure, crear o aprovar durant el seu pontificat, per acabar fent una reflexió crítica sobre les seves actituds caritatives i socials.

Que ningú no se senti menys tingut si no veu reflectida la seva obra en aquestes ratlles. No tinc la pretensió de fer història ni de ser exhaustiu, sinó de parlar d'allò que més recordo, potser perquè ho vaig viure de més a prop. Tampoc no parlaré de les entitats que van existir a Barcelona, però que provenien de l'àmbit espanyol.

La primera institució que el doctor Modrego crea per pròpia iniciativa és el "Secretariado general diocesano de beneficencia cristiana" (25 de gener de 1944). El Decret de creació exposa els motius: "Por nuestros mismos ojos hemos podido enterarnos del gran volumen de pobreza y de los lamentables casos de miseria que existen junto a nosotros y en medio de nosotros". Més endavant diu, com volent donar importància al Secretariat: "...que tendrá su domicilio en nuestro Palacio Episcopal y cuya presidencia nos reservamos en atención a la excelencia y trascendencia de la fundación que le asignamos". El secretari d'aquest organisme és el doctor Albert Bonet, fundador de la FJCC. Més endavant hi treballarà el nostre enyorat i estimat mossèn Pere Tarrés i, mort el doctor Tarrés, s'hi incorporarà mossèn Narcís Prat (5 de maig 1953). Llavors el nom ja s'ha simplificat i es diu "Secretariado general diocesano de caridad". Aquest Secretariat es transformarà en "Caritas Diocesa-

na" (aprovada el 1961 i erigida el 31 de juliol de 1967), que avui continua fent la seva tasca en el món de la pobresa i de la marginació.

El dia 22 de juliol de 1946 el doctor Modrego crea el "Organismo Benéfico Antituberculoso" (OBA). És l'obra del doctor Pere Tarrés i d'un grup de metges abnegats i amics seus. La seva realització més important va ser el "Sanatorio-Clinica de la Mercè" que durant molts anys es va distingir en l'atenció als malalts tuberculosos pobres. Allà va morir el doctor Tarrés l'any 1950. Canviades les circumstàncies sanitàries del país, OBA (sense canviar les sigles d'identificació) es transforma en "Organisme Benéfico Asistencial" (8 de març de 1969) sota la direcció del benemèrit mossèn Narcís Prat que va ser el continuador de l'obra del doctor Tarrés i com l'hereu del seu esperit. L'acció eficaç i positiva d'aquest Organisme transformat es realitza avui a través de les dues residències que té a Sant Andreu de la Barca: "Sol Ponent" per a vells i "La Immaculada" per a nens i nenes.

Si deixem l'acció caritativa i ens fixem breument en l'acció social, hem de referir-nos a l'aprovació de l'OCPD (Orientació Catòlica i Professional del Dependent). Un grup d'antics fejadistes, després de la guerra, va intentar treballar a la joventut d'A.C. dels anys quaranta, però la seva visió no va ser acceptada per certes instàncies eclesiàstiques d'aquell temps. Llavors intenten crear la seva associació. Els dona suport mossèn Amadeu Oller. Aquest sacerdot és qui firma la instància de petició de l'aprovació dels estatuts (5 de juliol de 1945). El doctor Modrego aprova l'OCPD el dia 13 d'octubre de 1945 i nomena consiliari el mateix dia mossèn Amadeu Oller. No podem ara parlar de l'acció d'aquesta associació al llarg dels anys. Però molts recordem que va ser l'aixopluc de moltes realitats de casa nostra en anys difícils. Qui no recorda les reunions de capellans als seus locals? Volien renovar la pastoral, com després va intentar mossèn Amadeu

com a rector de la parròquia senyera de Sant Medir.

En un altre àmbit de l'acció social, hem de recordar que el doctor Modrego aprova una "Asociación Católica de Patrones y Dirigentes de Empresa" (15 de març de 1945). La seva activitat, per diversos motius, no va incidir en la realitat social i va durar sense pena ni glòria fins que el 25 de gener de 1951 el doctor Modrego aprova la "Asociación Católica de Dirigentes". L'ACD neix com si fos una transformació de l'anterior ACPDE, però en el fons és una nova associació. Hi ha un grup nou de persones i el seu pal de paller és en Joan Vidal i Gironella. Tots tenen molta empena i el seu consiliari hi col·labora amb eficàcia. És el doctor Narcís Jubany. L'Associació Catòlica Cristiana de Dirigents —que el 29 de març de 1971 canvia el nom pel de "Associació Cristiana de Dirigents"— va ser durant anys una instància crítica en el món de l'empresa i de la política social des del punt de vista ètico-cristià. Però segurament passarà a la història per un altre motiu. Després del Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona, el doctor Modrego té personalment la iniciativa de crear habitatges socials. Així neix l'entitat "Viviendas del Congreso Eucarístico". El doctor Modrego confia pràcticament la seva realització als membres de l'ACD i nomena com a delegat episcopal el doctor Narcís Jubany. La construcció d'habitatges socials esdevé una realitat. Avui tothom reconeix els barris creats per aquesta entitat com una de les millors realitzacions urbanístiques de Barcelona.

No podem oblidar que el 1951 el doctor Modrego promou i aprova l'"Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona" (ICESB). Feia temps que es parlava de la creació d'una entitat semblant, perquè a Barcelona no hi podia faltar. El seu principal impulsor va ser el doctor Emili M. Boix i Selva. Finalment el doctor Modrego es va decidir a crear-lo i el doctor Boix en va ser el seu primer secretari general. No cal detallar la incidència de l'ICESB en la

vida social i política de Barcelona perquè tots la tenim present. Només cal dir que és freqüent trobar entre les persones que tenen responsabilitats importants en la vida de Catalunya, antics col·laboradors o membres de l'ICESB.

Finalment, per no allargar-nos més, hem de fer menció de l'"Escola Catòlica d'Ensenyament Social". Creada pel canonge doctor Llobera i la senyora Llatas viuda Agustí abans de la guerra civil, reneix després de la guerra. Podríem dir que el doctor Modrego l'amanyaga perquè, a part dels professors seglars que hi ensenyen (per exemple: doctor Jordi Pujol, doctor Calafell, doctor Parellada, doctor Nadal, etc.), els capellans que el doctor Modrego hi destina ho confirmen (doctor Tarrés, doctor Narcís Jubany, mossèn Joan Batlles, mossèn Joan Alemany, mossèn Josep Boix, mossèn Eduard Bosch, doctor Josep M. Guix, etc.). D'altra banda, recordo molt bé l'interès que va tenir a salvar l'Escola quan es va crear una situació de perplexitat per la successió de la direcció de l'Escola (1957). Sóc testimoni d'aquest interès perquè em va enviar com a delegat seu per tal de solucionar la situació de la millor manera possible. L'Escola continua, després de diverses vicissituds, com "Escola Universitària de Treball Social" incorporada a l'ICESB. Es dedica a la formació de Treballadors Socials. Una professió important i en ple desenvolupament.

Mereixeria un capítol especial —algú l'hauria d'escriure— la creació de moltes parròquies de suburbi que va confiar a capellans joves plens d'il·lusió i de sentit social. La tasca que hi van fer pot qualificar-se d'heroica, sense exagerar.

Penso que el que hem dit, ni que sigui limitat i incomplet, permet de fer una síntesi de l'actitud del doctor Modrego en l'àmbit de l'acció caritativa i social. Quina síntesi podem fer-ne? Podríem dir que el doctor Modrego era de cor i espontàniament caritatiu i amb tendència a les accions assistencials. Era així per temperament, formació i ambient de l'època, com la majoria dels

bisbes del temps. Però Barcelona li va fer descobrir els aspectes més socials de l'acció de l'Església. Per això podríem dir que va ser "social" per reflexió i responsabilitat pastoral. De fet va enviar capellans joves a estudiar "Ciències Socials" a la Universitat Gregoriana de Roma, al Lleó XIII de Madrid i a Lovaina. Però quan aquests capellans van començar a treballar a Barcelona, els conflictes amb el règim dictatorial d'aquell temps sorgiren de seguida. Van ploure les denúncies. M'atreiria a dir que aquesta va ser una de les creus que va portar el doctor Modrego al final del seu pontificat. Hauria volgut una fidelitat a la doctrina de l'Església que no portés conflictes amb el règim. Però això era del tot impossible. D'aquest drama en sóc testimoni immediat, com d'altres capellans, alguns dels quals ara són bisbes. Però he d'afirmar que el doctor Modrego ens va defensar sempre, tot i que fent-ho s'adonava que perdia la confiança que el règim li havia tingut en altre temps. Ens defensava perquè creia en la nostra bona fe, sinceritat i rectitud. Penso que en el fons ens admirava perquè veia que no ens preocupava fer carrera o situar-nos i que era ell que ens havia confiat una tasca difícil i arriscada que nosaltres volíem accomplir honestament.

És possible que algú cregui que el meu judici és massa benigne. És molt lliure de pensar-ho. Però a mi em passa amb el doctor Modrego el que sol passar amb la figura del pare quan ja fa molts anys que ens ha deixat. D'altra banda, tenia la gran qualitat de no voler tenir mai un capellà, especialment si era jove, molestat o enfadat amb ell. Pel meu temperament impulsiu havíem discutit moltes vegades i gairebé sempre per problemes socials. Després, però, sempre aprofitava o buscava l'ocasió de demostrar-me que no em guardava cap ressentiment sinó el contrari. És una actitud que, caminant per la meua ja llarga vida, he enyorat algunes vegades.

JOAN A. VENTOSA I AGUILAR
Delegat d'Acció Social

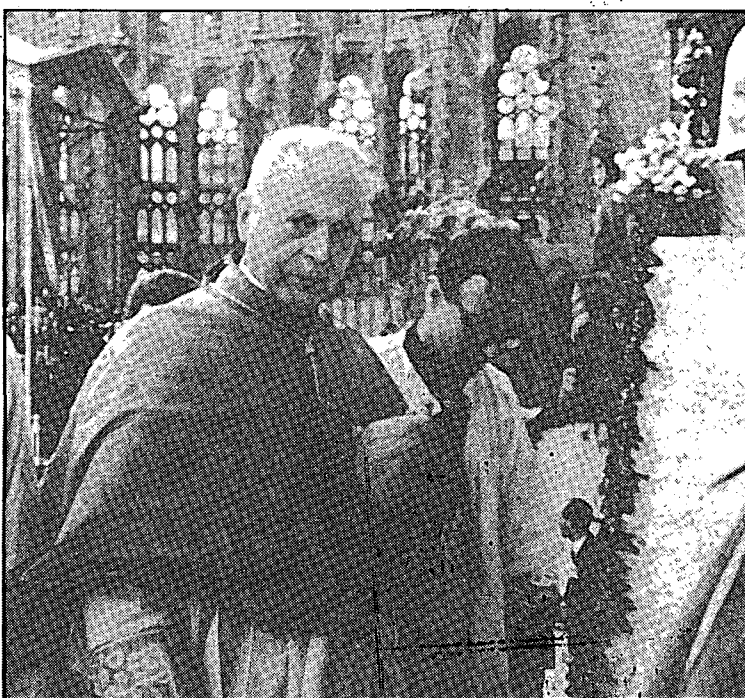
El Congrés Internacional

Evocar el record del Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona, l'any 1952 porta, de bell antuvi, rememorar la figura pastoral egrègia, el pontificat singular sobresortint, del bisbe monsenyor Modrego Casaus. És l'hora culminant de la seva acció pastoral i de govern, de la diòcesi barcelonina, nou anys després de la popular, clamorosa entrada per les tres portes significatives i prometedores de Montserrat, Sabadell i la llarga corrua de la Diagonal, el Passeig de Gràcia i la Seu de la ciutat dels Comtes. Els milers de feligresos, els centenars de banderes blanques dels grups parroquials d'Acció Catòlica, de l'Obra dels Exercicis i d'altres entitats laicals de tot l'àmbit territorial diocesà manifestaren aquella set de bisbe, com havia definit el pare Torrent, de l'Oratori de Sant Felip Neri, que la ciutat i la diòcesi sentien, en el record tan viu encara de la desfeta martiral de la persecució religiosa i de la guerra civil, que ens havia deixat en l'orfenesa del pastor de l'Església pròpia.

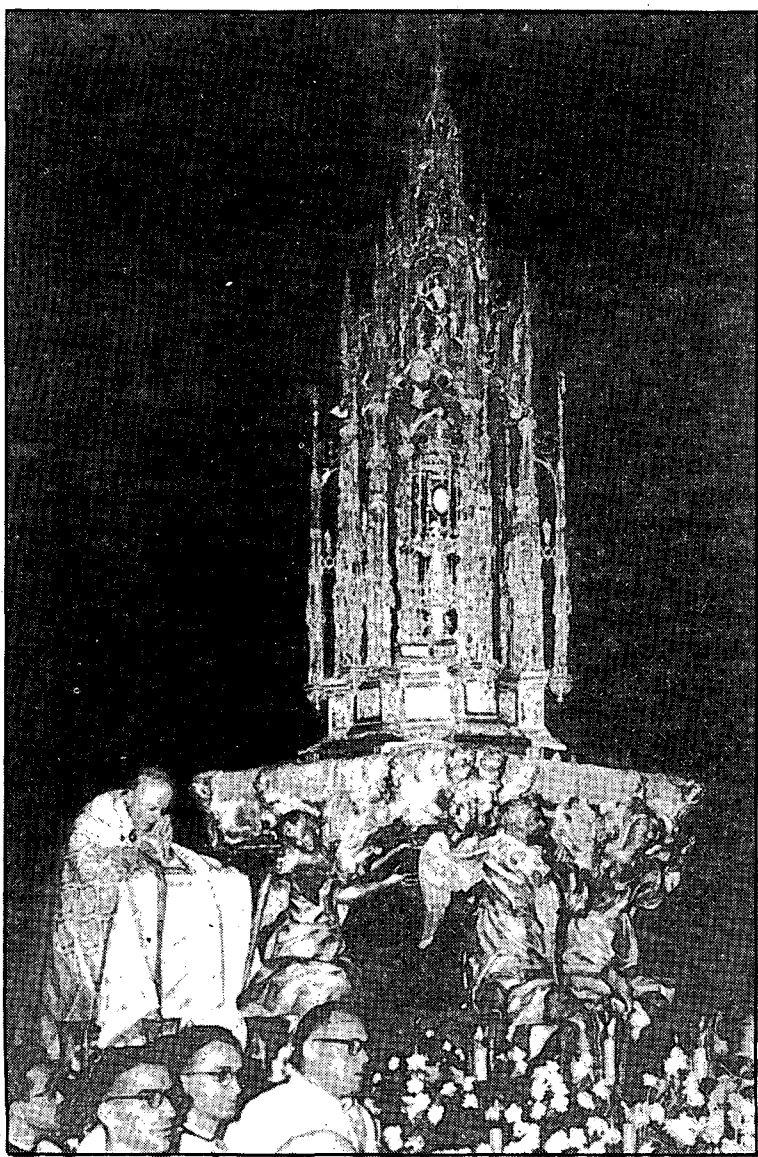
Nou anys de reconstrucció que abastaven tots els aspectes, físics i morals, de reconstrucció de temples cremats, d'erecció de noves parròquies, de reconstitució del Seminari, de creació de serveis pastorals, de comunicació personal del Prelat amb la clerecia i el laicat. Comunicació constant, permanent, amb un bisbe que tenia les portes obertes a tothom en el palau episcopal i en la visita repetida, malgrat la dimensió del poble que regia espiritualment, a parròquies, ciutats, viles i pobles, no pas únicament en les visites canòniques ans en tantes i tantes altres ocasions de solemnitats i festes religioses pròpies de cada lloc. Amb el doctor Modrego passava allò tan excepcional dels homes que deixen solc del seu pas entre els altres. Tots ens creïem que ell en coneixia i ens distingia amb la seva amistat, ell que es feia tot, per a tots i recordava fesomies i noms i la particularitat de cadascú, amb una certa aparença física de ru-

des i un tracte generós i humà de bisbe de tothom.

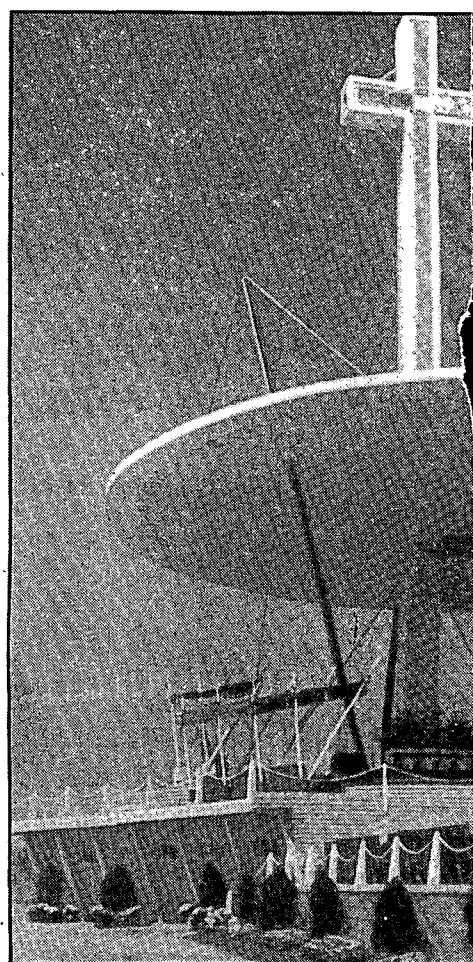
Tenia el doctor Modrego un concepte tan elevat del bon ofici episcopal que el portava a traduir-lo en sentit de paternitat i no pas de paternalisme. Si com hem dit eren obertes les seves portes hem d'afegir que ben aviat va tenir les portes obertes de la seva immensa feligresia, persones i institucions religioses i civils. Les seves crides, les apel·lacions en múltiples iniciatives pastorals i de solidaritat cristiana van tenir sempre generosa resposta. I no es pas que fossin escasses o reduïdes. Era molta la seva capacitat de mobilització. I tenia el sentit de l'oportunitat i els braços amples a l'acolliment, amb una fina sensibilitat per demanar, en cada circumstància, la col·laboració i el treball de la

El Cardenal Legat visita la Sagrada Família.

El cardenal Tedeschini en la processó de cloenda.

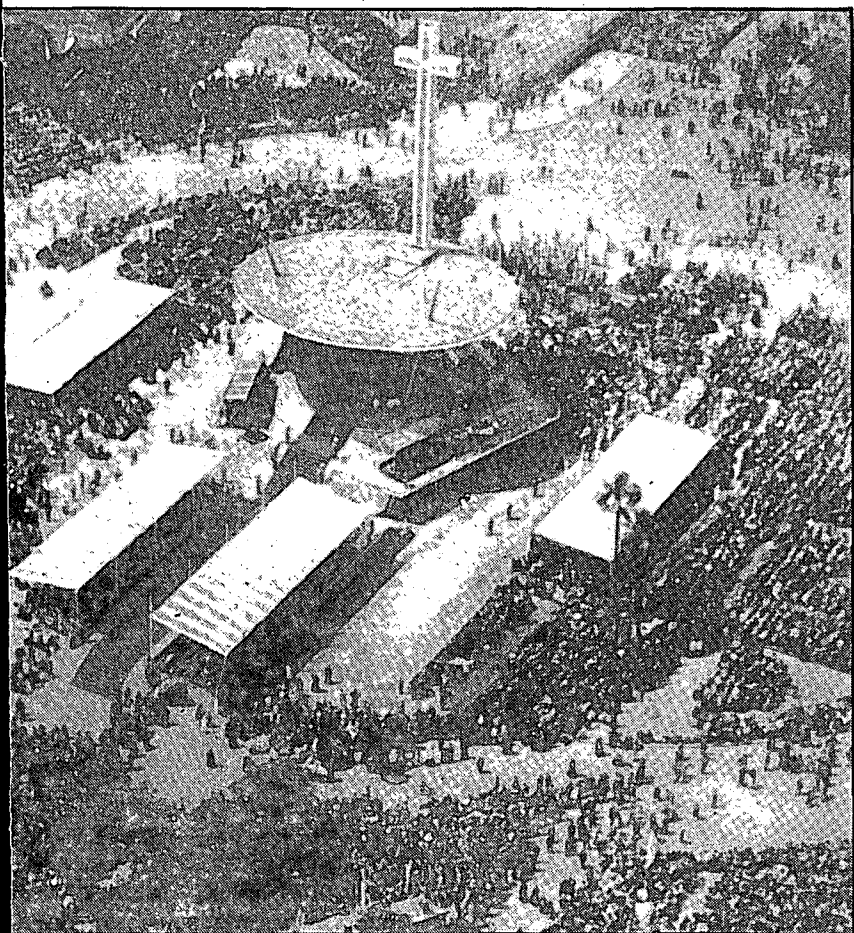
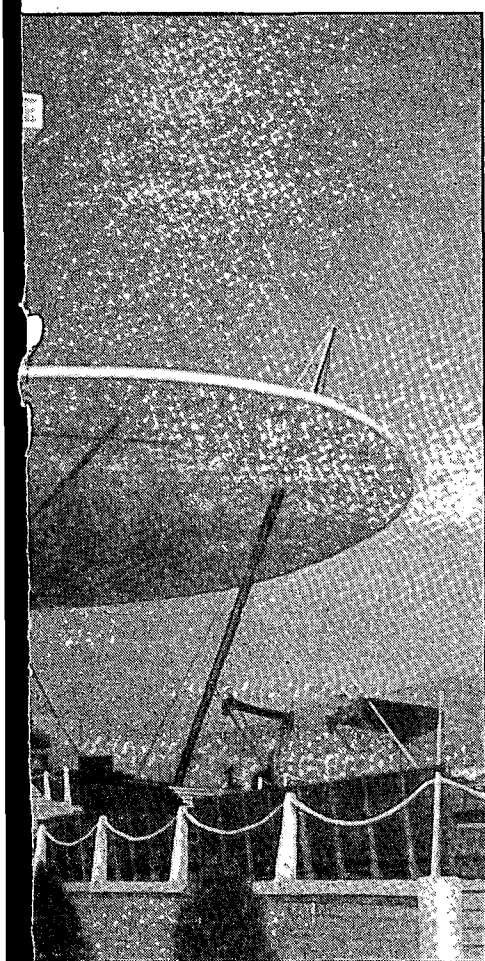
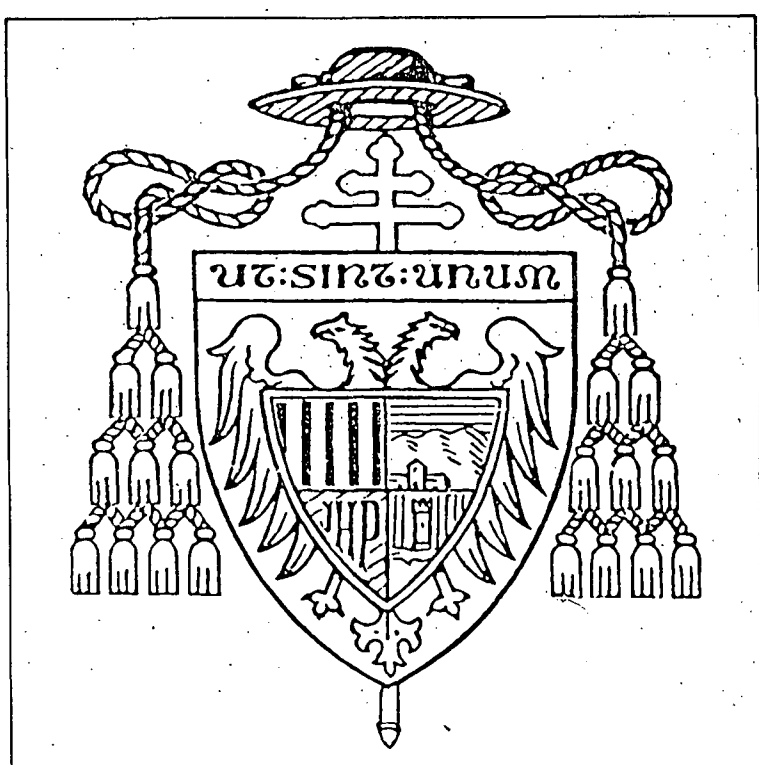

L'altar del Congrés a la Diagonal.

La multitud omplia l'esplanada de la Diagonal on s'havia erigit l'altar.

Eucaríctic acional

gent, lluny de cledes i exclusions.

No és, doncs, estrany que, arribada l'hora, el XXXV Congrés Eucaríctic Internacional de Barcelona fos el que va ser: una gran manifestació espiritual i religiosa, amb una resposta ciutadana catalana i espanyola, certament de fe i de pietat però també de festa ciutadana multitudinària. Barcelona va ser, durant aquells dies de maig-juny de l'any mil nou-cents cinquanta-dos, la ciutat lluminosa. En el centre i en la perifèria, més encara en les barriades dels voltants que en els carrers senyorejants, poques foren les cases on no s'hi veien els domasos familiars —trosos de qualsevol teixit, cobrellit o llençol tal vegada— i la llàntia encesa, homenatge a l'Eucaristia.

Era aquest el primer Congrés Eucaríctic Internacional que s'havia convocat després de la Guerra Mundial. L'Europa s'afanyava en els esforços de la reconstrucció. El bisbe Modrego va tenir la iniciativa personal de proposar a la Santa Seu l'oportunitat de renovar

la sèrie interrompuda de Congressos a Barcelona. El papa Pius XII ho va acollir amb il·lusió. I el tema del Congrés venia gairebé imposat per les circumstàncies: el tema de la Pau. Crist en totes les ànimes i en el món la pau, deia la lletra de l'himne que es va cantar durant els actes religiosos. El Govern va donar la seva conformitat i va ajudar, principalment en determinades obres d'urbanisme. Però l'organització del Congrés va ser l'obra conjunta del bisbe Modrego amb la Comissió Internacional de Congressos Eucaríctics, presidit per l'arquebisbe d'Ottawa (Canadà) monsenyor Vachon, el Nunci del Papa a Espanya, monsenyor Cicognani i la Secretaria d'Estat del Vaticà a través de monsenyor Montini, que després fou Pau VI.

El nostre Bisbe va donar prova, una vegada més de la seva capacitat d'iniciativa i d'organització. Es va rodejar d'un conjunt molt nombrós de clergues seculars i religiosos i de seglars per a constituir les comissions diverses. Durant un any en la planta de l'ala dreta del Seminari, al carrer de la Diputació, reunions diàries de comissions i ponències, sota la guia del Prelat, sempre present i amatent al conjunt i als detalls, prepararen tota l'organització. Però no fou menys la preparació espiritual de la gent, en la difusió del significat. El Congrés, en la catequesi i en la pregària. I encara, la preparació doctrinal sobre la pau en el món sota la comunió en el

Pa de vida de l'Eucaristia. Els congressistes foren unió. Les aportacions econòmiques de la feligresia i de les entitats cívi-ques importants. També ho fou la col·laboració de l'Ajuntament, que bastí l'altar del Congrés a la Diagonal, facilitant també elements dels serveis municipals d'actes públics i festes populars.

Aquest va tenir els dos vessants propis d'aquesta mena d'actes. L'intel·lectual i l'espiritual, un i altre al voltant de l'Eucaristia i del tema del Congrés: L'Eucaristia i la Pau. Teòlegs i mestres de la vida espiritual, en el primer vessant. La clerecia i els fidels en els actes de pietat. Una ordenació de preveres de diverses diòcesis espanyoles tingué lloc a l'Estadi de Montjuïc. Culte a l'Eucaristia de joves, d'adults, de famílies, de l'Adoració Nocturna, d'infants, d'obers. Un Certamen internacional de Poesia, del qual fou mantenidor el poeta i dramaturg francès Paul Claudel, sessió acadèmica, al Palau Nacional, Processó de cloenda del Congrés des de l'església de Mont-Sió a la Rambla fins a l'altar del Congrés, amb una concurrència que és, fins ara, la manifestació cívica, si bé de caràcter religiós, no superada en nombre a Barcelona, i Missatge del Sant Pare.

Legat del Papa en el Congrés fou el Cardenal Frederic Tedeschini. El Cap de l'Estat, general Franco, va incorporar-se al tram final de la processó, en viatge a Barcelona per aquest motiu.

Trencant la tradició dels Congressos anteriors, no hi hagué en el de Barcelona més banquet que el de l'Eucaristia. El bisbe Modrego, d'una austeritat de vida exemplar, en la modèstia del seu habitatge en el Palau Episcopal, maldà per evitar-ho i ho aconseguí, malgrat la presència a Barcelona de tan gran nombre de cardenals i bisbes de tot el món i de personalitats aplegades pel Congrés. Això, que avui es troba normal i procedent no ho era pas tant en aquella època, a qualsevol país i menys en el nostre.

El Congrés va superar, segons el testimoni dels pelegrins més conspicus —cardenals, bisbes, superiors generals d'ordes religiosos, periodistes estrangers desplaçats a Barcelona—, les experiències dels congressos, precedents, anteriors a la Guerra Mundial, tant per la seva organització com per les multituds que va mobilitzar en tots els cultes i per la quantitat i varietat dels actes, generals o sectorials. Tot un poble, en la seva múltiple composició, avui els uns, demà els altres, tots en els actes finals del pontifical i la processó, va participar-hi. Creients de pràctica religiosa freqüent, altres més freds habitualment, fins indiferents: el Congrés va ser com un sotrac interior, per a moltíssima gent. Els seus fruits interns, de conversió, d'adoració de l'Eucaristia, de resposta al Senyor, només Déu ho sap. Però n'hi ha molts, encara, que en evocar el Congrés Eucaríctic Internacional de Barcelona diuen: oh, quins dies aquells, quina vibració de fe! Quanta raó tenia Pius XII, el Papa que ens va donar el Congrés, quan deia de la nostra ciutat "l'esplèndida Barcelona".

Obra de tots, de la diòcesi dempeus, Barcelona no podrà mai oblidar la benedicció que el Congrés va ser i l'empenta intel·ligent, activa i generosa del Bisbe insigne que el va saber promoure, organitzar i dirigir amb tanta brillantor i amb tant de fruit espiritual i de prestigi de la ciutat davant del món.

SANTIAGO UDINA
MARTORELL

Les dades més destacades del Congrés Eucaríctic Internacional de Barcelona son les següents:

Països representats.....	77
Prelats presents	
—Cardenals	12
—Arquebisbes, bisbes i abats.....	302
Sacerdots, religiosos i seminaristes	15.000
Corresponsals de premsa	
—Nacionals	356
—Estrangers.....	124
Congressistes inscrits.....	300.000
Assistents a la clausura al llarg de la Diagonal.....	1.500.000

Col·laboració ciutadana a una activitat episcopal

Rememorar els esdeveniments passats no és fàcil.

El valor del seu significat varia amb el pas del temps, i amb aquest, recordem Ortega i Gasset; i varien també les característiques i les circumstàncies, de les quals sempre s'ha dit que són font de moralitat i per tant de criteri.

En fer referència a fets esdevinguts en la dècada dels cinquanta s'ha de ressaltar l'evolució de les circumstàncies que els acompanyaven en aquella època, tant a nivell social, econòmic i polític com a nivell eclesial. Circumstàncies que diferencien en l'òptica amb què es miraren llavors de com es miren avui dia.

En els primers anys de la dècada és present en la societat barcelonina l'apressant problema de l'habitatge. Una tràgica desproporció s'havia produït entre la demanda i l'oferta que afectava un considerable nombre de famílies mancades d'un lloc digne on viure, i un planter de joves als quals era difícil satisfer llur aspiració d'ajudar-se en un habitatge per a ells sols a fi de viure-hi la vida matrimonial.

L'estructura política i social d'aquells anys, tancada a canvis i evolucions —no s'havia marcat encara la línia dels futurs Plans de Desenvolupament Econòmics, reflectia negres ombres i no lluminosos raigs sobre tan negra perspectiva. La qüestió de la manca d'habitatges es presentava insoluble a curt termini i de lenta solució a mig termini, a no ser que s'aportessin nous mitjans que modifiquessin el seu plantejament.

L'administració pública amb la constitució del "Instituto Nacional de la Vivienda" pal·lià d'una forma insuficient la qüestió sense aminorar l'agudesa del problema. Calia, per ser realista, completar la labor oficial amb altres iniciatives, si es volia, com a mínim, alleugerir la desagradable situació de l'escassetat d'habitatges.

El sentiment d'una manca de solidaritat social era notat en els medis ciutadans i eclesíasts però d'una manera especial en l'ànim del bisbe, el Dr. Modrego. La seva sensibilitat pel que fa al problema es manifestava d'una manera pública i notòria amb motiu de la celebració en la nostra ciutat del Congrés Eucarístic Internacional.

En la seva pastoral "Un fruit del Congrés Eucarístic Internacional" escrita el gener de 1951, uns mesos abans de la celebració d'aquell, denuncia l'inhumà de la situació i fa una paternal crida als seus diocesans.

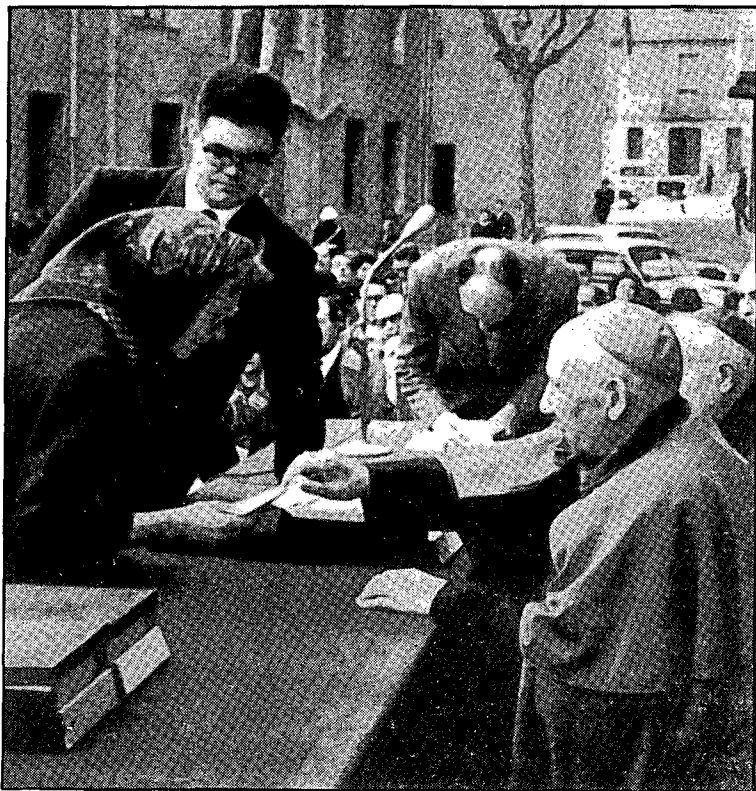
... "El futur Congrés Eucarístic Internacional, que serà una sublim glorificació de Jesucrist en la Santíssima Eucaristia, hem de fer que sigui també causa d'una profunda renovació espiritual i elevació moral i, en un altre ordre, encara que inferior, molt humà, origen de benestar material, tant individual com social..."

... "Ens referim a la construcció d'habitatges..."

... "Catòlics barcelonins! que de Déu rebéreu els béns que posseïu, penseu que per alguna cosa el Fill de Déu nasqué de la Verge Maria en un estabell, i durant la seva vida pública, no es lamentà mai de la manca d'aliments que almenys li donaven les espigues dels camps sinó de no tenir on reclinar el cap; el nostre homenatge de pietat a Jesucrist sacramental li serà, doncs, tant més agradable en el futur Congrés com més gran sigui l'esforç que realitzem per dotar el major nombre possible de famílies modestes d'habitatge digne de cristians, suficientment àmplia, lluminosa i higiènica..."

La pastoral que es comenta no s'acontentà únicament amb manifestar uns desitjos sobre la urgència de preocupar-se pel problema de l'habitatge sinó que, al mateix temps, amb una audàcia extraordinària fixa les directrius d'una obra que podria aportar un important esforç per solucionar-lo.

... "Mil famílies que aportessin cada una la quantitat de cent mil pessetes, ens donarien cent milions de pessetes. Quantes misèries es podrien remeiar! Quin sublim exemple donaria la nostra urbs al món que entrés per les seves portes,

amb motiu del Congrés! Les entitats i famílies particulars que contribuïssin a aquesta gran obra de caritat cristiana i de veritable fraternitat, els donarien un interès i una grandesa insospitats..."

... "L'acte més emotiu del Congrés seria el simbòlic oferiment de les obres, llavors ja avançades, a Jesucrist, Diví Redemptor de la Humanitat, present en la Sagrada Hòstia..."

En fer una recopilació de la labor realitzada pel Dr. Modrego al font de la diòcesi de Barcelona, s'ha d'incloure, amb la importància que es mereix, l'obra dels "Vivendes del Congrés", de la qual té l'honor d'haver-ne estat l'inspirador i el seu iniciador.

Es coordinen diversos factors. El fet de ser coneixedor de l'existència del problema que el feia viure i sentir les adversitats dels seus diocesans que tenia presents en el seu ànim. Així quan la roda mundial dels Congressos Eucarístics Internacionals designa Barcelona per celebrar-hi la seva XXXV reunió, sense cap mena de dubte ni demora uneix en un llac pastoral l'amor a Déu i l'amor als homes. La universalitat de l'Amor uneix la visió d'un amor compost de compartiments estancs i l'Eucaristia brilla amb una força mai no pensada.

La peculiaritat de la postura presa pel Dr. Modrego és la d'una audàcia que es podria

qualificar de "baturra" que no es queda solament en el camp de l'especulació ideològica sinó que dona un pas més i marca les línies d'una acció més enllà de la retòrica. Els seus diocesans no han de quedar-se en una estàtica actitud d'expectació sinó que han de mobilitzar-se, han de ser presents en les realitzacions. I el bisbe aposta i es compromet en una acció pràctica d'una forma temerària. I, si els seus diocesans no responen a la seva crida ¿com queda el Prelat?

Encara que no conegués per endavant la seva reacció, sabia que podria comptar amb molts d'ells, però, ¿com? Aquí va mostrar el Dr. Modrego uns dots de perspicàcia que s'han conegut poc però que foren decisius per al futur de la iniciativa.

Gestions d'encertada intuïció

Cal remuntar-nos al 8 de febrer de 1951, dia en el qual els socis fundadors de l'Associació Catòlica de Dirigents **proclamaren** solemnement els estatuts de l'Entitat que el bisbe de la diòcesi erigí per decret del 25 de gener, en persona canònica, moral i jurídica. Aquest fou el principi d'una sèrie d'encertades intuïcions que envolten l'actuació, aquells dies, del Prelat.

No únicament nomena consiliari de l'entitat el Dr. Jubany sinó que ell personalment es mostra interessat en el desenvolupament dels seus primers moments.

En un escrit que hi ha en el primer número del Butlletí de Dirigents, diu:

... "En aprovar els estatuts d'aquesta Associació, expressem la viva satisfacció que ens causava veure un nodrit grup patronal amb ganes de conèixer bé el pensament social de l'Església i d'ajustar-hi, en la realitat de la vida, la seva funció de dirigents. Seria molt gran el nostre goig si veiéssim combregar en aquest noble anhel tots els patrons de la nostra diòcesi i més si es proposessin realitzar-lo dins d'aquesta Associació de Dirigents".

... "Tot el que es faci per a què l'"Associació Catòlica de Dirigents" aconseguixi la seva finalitat, mereix la nostra aprovació, el nostre aplaudiment i, consegüentment, la nostra benedicció, que donem àmplia a aquest "Butlletí de Dirigents", fem vots per tal que sigui, no solament portaveu de l'Associació i llac entre els seus membres, sinó també divulgació de la doctrina social de l'Església i

(passa a la pàg. següent)

estímul per a la seva realització en l'àmbit patrimonial de la nostra Diòcesi...

A quaranta anys vista, un s'adona que s'estava forjant l'instrument de gran utilitat que havia de donar a l'obra "Vivendes del Congrés" tres factors de gran transcendència: la fórmula d'orquestrar una campanya a favor de l'Entitat per a la consecució del seu capital fundacional, l'oferta de diverses opcions per a la instrumentació i l'aportació del contingent humà que havia de fer-se responsable de la gestió.

El gener de 1952, a fi d'ambientar unes iniciatives, el Dr. Modrego escriu una segona pastoral "Una idea en marxa". S'hi al·ludeix els anhels i sentiments dels membres de l'Associació Catòlica de Dirigents i els anima a continuar-ne el treball i les gestions confiant que continuaran prestant col·laboració, ja sigui pel bon èxit econòmic de la iniciativa, ja sigui per l'estudi del reglament pel qual s'ha de regir la Institució "Vivendes del Congrés Eucarístic" per tal d'aconseguir una escrupolosa administració, un encertat dispendi del capital que es recapti i tingui l'obra un fort sentit social.

L'Associació Catòlica de

Dirigents en bloc es va fer càrrec de les seves responsabilitats, no solament es mobilitzaren els seus socis sinó que, en la seva qualitat de membres d'ens corporatiu, cuidaren d'interessar la iniciativa del Dr. Modrego a les Cambres Oficials de Comerç, Indústria i de la Propietat, al Foment del Treball Nacional, a l'Institut Català de Sant Isidre i a la Societat Econòmica Barcelonense d'Amics del País.

Aquestes entitats, van veure amb gust la idea i acceptaren formar part amb la Junta Directiva de l'Associació Catòlica de Dirigents i membres del seu sector d'habitatges, de la **Comissió Gestora de l'Obra "Vivendas del Congreso"** constituïda a aquest efecte pel Sr. Bisbe. Fruit d'aquesta col·laboració va ser, per la seva transcendència ciutadana, la **CRI-DA** que com a tal Comissió Gestora es dirigí a tots els barcelonins.

Les primeres passes eren donades. Els estatuts de l'entitat benèfic-constructora, aprovats prèviament pel Sr. Bisbe, ho foren oficialment per l'Institut Nacional de l'Habitatge. La idea anava endavant.

El primer lliurament de títols de soci fundador se celebrà el dia de l'onomàstica del Dr. Modrego, el 17 de novembre del mateix any.

Pel fet de ser de transcendència històrica és important transcriure les paraules pronunciades pel Prelat, en les quals es congratula, en primer lloc, de poder constatar com al llarg d'un any, s'ha respost tan meravellosament a la seva crida.

"El gran concepto que tenía de mis barceloneses ha crecido extraordinariamente por ello". "El entusiasmo y universalidad con que fue acogida mi idea, superó mis mejores esperanzas".

Va destacar que, tant o més que les aportacions, li va servir de consol i esperança l'ofertament generós de l'Associació Catòlica de Dirigents, per administrar i gestionar tot el referent a l'entitat. "Y ahí tenemos a este grupo de generosos ofrecimientos, buenos administradores, hombres de nombre limpio y de competencia acreditadísima, de prudencia extraordinaria y que gozan, además, de la confianza de Barcelona".

A continuació va destacar algunes característiques essencials de l'Obra. Aquesta obra no pot dissociar-se del Congrés Eucarístic celebrat. Nasqué motivada pel Congrés per ser testimoni perenne, viu i eficient de la caritat sobrenatural cristiana que el suscità. Aquests habitatges ens recordaran i demostraran a les generacions futures que el Congrés no va consistir en unes festes transitories, encara que nobles perquè anaven dirigides a la glorificació de Jesucrist en l'Eucaristia, sinó que varen tenir com a intenció i efecte, ficar en el cor de Barcelona i de la seva diòcesi, i endinsar ben bé, en aquesta i en cada un dels seus habitants, la caritat cristiana, perquè amb l'actuació generosa de la caritat es resolguin molts problemes que no es po-

den resoldre amb la freda justícia, no amb fredes fórmules, sinó amb desbordaments de cor".

Va expressar, a continuació, que és aquesta una Obra totalment impersonal. Els noms de les persones no fan al cas ni el nom del Bisbe tampoc: "**Jo sóc —digué— el Jerarca de l'Església a Barcelona, que tinc una missió en aquest moment històric, i l'acompleixo de la millor manera que Déu em dona a entendre**".

La promoció d'habitatges realitzada per l'Obra —de les quals no en queda cap de la seva propietat— es va estendre en el barri del seu nom amb una població similar a la de Tírol, la Bordeta, a Badalona, a Vilassar de Mar. Aquestes són, testimoni com anuncià el Dr. Modrego, de la caritat cristiana que testifica amb tota claretat, el sentiment, el valor i la solidaritat del Prelat amb els seus diocesans en una època plena de dificultats i incomprensions, que ell va saber sobrepassar, donant exemple d'esforçat Pastor, atent sempre a les necessitats dels ciutadans de la seva diòcesi. Naturalment, el seu recorrest viue entre nosaltres i el recordem amb admiració i simpatia en el centenari del seu naixement.

JOAN VIDAL i GIRONELLA

El Dr. Modrego i l'ensenyament de les ciències al Seminari

Una de les facetes del Dr. Gregori Modrego, que no oblidarem mai els qui el vam tractar, va ser, de debò, el seu interès per la bona marxa dels Seminaris; la seva atenció pastoral era intensa no tan sols envers el Seminari Major, sinó també envers el Menor, la Conreria, i en tots els aspectes de la formació dels aspirants al Sacerdoci. A mi em correspon parlar d'un aspecte particular: el que tingué per l'ensenyament competent i sacerdotal de les assignatures de ciències; interès mostrat amb fets i amb la previsió del futur.

Una primera anècdota senzilla, però significativa: Era el 1944; jo estava a quart curs de Llatí a la Conreria. Ens feien quatre classes setmanals de matemàtiques i alguns es queixaven de tantes. El professor, Mn. Vicenç Ample, ens digué: "És el senyor bisbe que ho vol així; cal que fem el que ell disposa", i jo vaig pensar: "El prelat vol que tinguem bona preparació científica".

Al Seminari Major hi havia a la secció de Filosofia tres assignatures de ciències una a cada curs amb classe diària: A primer, matemàtiques (professor Dr. Josep Oliveras), a segon, física i química (Dr. Genís Arimon) i a tercer, ciències naturals (Dr. Josep-Ramon Bataller). Els tres profes-

sors coneixien bé la matèria, però no eren ja gaire joves quan jo vaig ingressar al Major l'any 1945. El Dr. Modrego pensa com assegurar la successió de les tres càtedres, i ell personalment es responsabilitza de triar tres sacerdots que cursin la carrera civil corresponent d'aquelles assignatures per després poder-les ensenyar amb competència. El prelat sent la importància d'una bona educació científica dels candidats al sacerdot.

El primer que va escollir va ser el qui havia de succeir el Dr. Bataller. Sabent que Mn. Lluís Via, a més d'haver estat bon alumne de l'assignatura de ciències naturals i ajudant del laboratori fins al punt d'haver redactat un treball de paleontologia, havia després mostrat interès assistint, durant el seu exili a França al temps de la guerra civil, a classe de geologia donades per Mr. Péneau a la universitat d'Angers, el cridà el 1945 per dir-li que era la seva voluntat que es matriculés a la carrera de ciències naturals, per succeir més tard el Dr. Bataller a la càtedra i al museu paleontològic. En aquest moment Mn. Via té 35 anys i es troba exercint a plena dedicació el seu ministeri sacerdotal. Amb aquest canvi d'orientació de la seva vida no hi comptava. Però obeeix el bisbe i obté la llicenciatura en

ciències naturals. El Dr. Bataller encara professarà fins l'any 1962, però la seva successió ja és assegurada.

Més urgent era potser la successió del Dr. Arimon. Hi ha un altre sacerdot, Mn. Jaume Sust, que ha estat ordenat a finals del 1950 a Roma, on es llicencià en teologia al juny següent. Havia ingressat al Seminari, deixant la carrera de químic que cursava, després d'haver-ne aprovat dos cursos. El crida també el Dr. Modrego i li diu que acabi la carrera de químiques que havia començat, però que el vol per professor del Seminari.

Potser més significatiu encara és el que va fer el Dr. Modrego per assegurar la successió del professor de matemàtiques. En aquesta disciplina no hi ha carreres començades ni treballs de laboratori. Només hi ha un mòdul que el juny de 1954 ha acabat la llicenciatura en teologia a Roma i té molta il·lusió per tornar-hi i cursar Sagrada Escriptura. Els seus únics antecedents que fan referència a ciències exactes són les qualificacions obtingudes a final de curs durant els estudis de Seminari. Aquest sacerdot, que és el que ha redactat aquesta nota, és cridat pel Dr. Modrego que li diu taxativament que vol que es matriculi a la universitat de Barcelona per a la carrera de

matemàtiques. Hi hagué sorpresa, naturalment. Però la cosa es féu. Mn. Francesc Nicolau des del 1959 és llicenciat en matemàtiques i professor d'aquesta assignatura al Seminari Menor de la Conreria, però tres anys abans ja ha començat a exercir al Seminari Major perquè el Dr. Oliveras li ha volgut cedir el lloc.

Més tard la remodelació dels estudis eclesiàstics va canviar aquella estructura de les classes de ciències a la secció de Filosofia; però això no té a veure amb l'esperit previsor del Dr. Modrego. I, notem-ho, va voler que els tres professors de ciències fossin sacerdots. És que cal que aquestes assignatures es facin sacerdotalment? És clar, que sí. Així ho creia el Dr. Modrego i volia que es fes.

Notem que aquesta manera d'actuar té un precedent: el barceloní cardenal Salvador Casañas (1834-1908), bisbe de Barcelona des del 1901 fins a la mort, havia estat rector del Seminari del 1868 al 1879. Comptava aleshores amb els Drs. Jaume Arbós, químic i Pere Marcer, matemàtic i físic, tots dos sacerdots, però no tenia un doctor en naturals, i va voler que la terna de professors fos completa. Al Dr. Casañas devem que l'alumne Jaume

Almera fes el doctorat en ciències naturals i després fundés el museu del Seminari, que ara ha adquirit ja prestigi internacional en ordre a la investigació paleontològica. Als cinc anys de fundat el museu el Dr. Casañas adreçà una circular als "párrocos, vicarios y demás clero" demanant la col·laboració de tots per enriquir dit museu i instal·lar-lo dignament al nou edifici del Seminari del carrer de la Diputació de Barcelona.

Com si aquella terna de professors que en temps anterior cregué necessària el Dr. Casañas volgués que continués amb esperit semblant, el Dr. Modrego va decidir el que hem explicat.

Ell sempre va posar en relleu que les ciències formen part de la bona formació integral del sacerdot. A les sessions acadèmiques que s'organitzaven a la secció de Filosofia no hi podia faltar mai un tema de ciències, cosa que era sempre grata al prelat.

Acabarem dient que aquest criteri del Dr. Modrego el trobem encertadíssim; és també el nostre. Avui dia més que mai ha d'haver vist el futur sacerdot que fe i ciència no es contradiuen sinó que es complementen, i així ha de poder-ho ensenyar als altres.

FRANCESC NICOLAU *prure*.

El disset de novembre d'enguany se celebra el centenari del naixement del que fou el primer bisbe residencial de Barcelona després de la Guerra Civil, el Dr. Gregorio Modrego Casaus. El Dr. Modrego ocupà la seu barcelonina del 1943 al 1967, i en aquest temps aconseguí deixar una fonda petjada al cor dels seus diocesans pel **"seu optimisme, tenacitat increbantable i la seva senzilla humanitat"**, com amb anterioritat glossaria d'ell l'arquebisbe Marcelo. El Dr. Gregorio Modrego fou l'artífex de la celebració a Barcelona del Congrés Eucarístic Internacional del 1952 i l'endegador de la reconstrucció —tant material com espiritual— d'una diòcesi desfeta per les embranzides d'una guerra fratricida.

El Dr. Modrego es va trobar a les mans, quan va rebre el nomenament al 1942, una diòcesi que calia recompondre. I la seva tasca com a bisbe per acomplir aquesta missió pot quedar reflectida en la seva primera carta pastoral d'arribada, que va escriure sota el lema: **"ut omnes unum sint"** —"que tots siguin u"—. Unitat en la fe i en les moltes preocupacions del difícil moment històric en què va governar, ja que l'actiu arquebisbe aragonès no predicava només una reconstrucció moral o espiritual de la societat catalana. Tenia sempre present l'esquerdada realitat social i maldava per combatre'n les necessitats i mancances. Així, potser endut per la seva creença que sense obres no hi ha autèntica manifestació de fe, es va guanyar l'apel·latiu del bisbe restaurador, arribant a construir materialment durant el seu pontificat fins a 146 temples, doblant el nombre de parròquies —creant-ne 128 de noves— i engegant deu nous arxiprestats.

"Habitació, pa i treball"

Aprofundir la vida d'aquest il·lustre prelat és com endinsar-se en un pou acuradament amagat i ple de sorpreses: virtut, senzillesa, pobresa, pietat exemplar, amor a l'Església... Per acabar d'escodrinar pam a pam el fons d'aquest ric i abundós pou és del tot necessari parlar amb mossèn Francesc Muñoz. Mossèn Muñoz fou el Secretari Privat del Dr. Modrego durant 23 anys d'exercici del govern de la diòcesi i restà al seu costat en els darrers cinc anys de la seva vida, ja retirat el prelat aragonès de la seu. Mossèn Francesc Muñoz, actualment Vicari Episcopal per a la vida consagrada de l'Arquebisbat de Barcelona, recorda el Dr. Modrego com a **"un bisbe proper al poble i que se sentia part d'aquest poble. Així, quan ell deia que tots 'siguin u', volia dir que tots els fidels de la diòcesi formessin una veritable família, en la qual els que són a dalt no donessin tan sols dels seus béns materials, sinó també del seu cor i del seu benestar"**. Aquesta plena integració —autoinclusió gairebé— amb el poble català i, més

concretament, amb Barcelona, va quedar palesa al 1967, quan arribada l'hora de retirar-se del càrrec va quedar-se a Barcelona i no se'n va anar a la terra aragonesa que l'havia vist néixer. I així ho recordà el cardenal Narcís Jubany a la cerimònia d'inhumació de les despulles del Dr. Modrego a la catedral al 1973: **"No va somiar amb retirar-se a la seva terra, l'Aragó, després de deixar el càrrec a la diòcesi. No. La seva terra era ja Barcelona i va voler quedar-se aquí, a un pis cedit per les religioses de Jesús-Maria al passeig de Sant Gervasi."**

Abonant aquesta faceta del bisbe Modrego, mossèn Muñoz remarca que **"cal destacar l'estimació amb què va governar la diòcesi. Tot i venir de fora va ser un home ple d'afecte i estima per a Barcelona i Catalunya"**. Ens trobem, doncs, davant d'un pastor coneixedor del seu ramat i preocupat pel seu futur i problemàtica social. **"Cal esmentar, en els primers anys del seu pontificat —recorda mossèn Muñoz— les seves constants visites als pobres, als més desafavorits i dissortats de les bosses de pobresa que hi havia a Barcelona. Jo l'acompanyava diverses vegades i recordo com entrava i seia a les mateixes cases dels pobres."** El seu constant zel per

les necessitats puntuals i espirituals de les seves ovelles li va fer dir al 1953: **"Fer pujar de pressa les torres de la Sagrada Família al mateix temps que molts dels nostres germans no tenien ni una habitació per viure-hi i havien de fer forats a terra per a estar-hi com a coves, pensem que no hauria estat agradós a Déu"**. Tanmateix, arribada l'hora adequada, ell va voler fer pujar aquestes torres.

"Habitació, pa i treball" és el títol de la carta pastoral que l'arquebisbe va escriure el set de gener de 1950. Llegint-la es confirma la preocupació pels afers socials, que com abans hem esmentat, sentia el Dr. Modrego: **"No podré descansar fins que no hi hagi ni un sol barceloní al qual manqui una habitació adequada on reposar del treball del jorn"**, deia en aquest escrit el bisbe aragonès. Mossèn Francesc Muñoz encara recorda un altre tret que ve a arrodonir aquesta imatge d'home compromès. Qui fou el seu Secretari Privat assegura que era costum del Dr. Modrego organitzar, sempre que hi havia una manifestació religiosa solemne o un acte d'aquest tipus, una tasca o obra d'atenció social muntada paral·lelament a l'esdeveniment en qüestió i que, lògicament, resultava providencial per als necessitats d'a-

quest moment: refugiats, immigrants, gent sense habitatge, malalts. **"Així —explica mossèn Muñoz— quan es va celebrar el Congrés Eucarístic es van construir les 'Vivendes del Congrés'; quan eren les festes jubilaires de la Mercè es potencià l'atenció als marginats encomanats a la Germandat de la Mare de Déu de la Mercè. Durant la guerra mundial, Barcelona creà l'OCARE (Obra Catòlica d'Assistència als Refugiats Estrangers). Sempre que hi havia una manifestació religiosa d'aquesta mena —conclou segur mossèn Muñoz— hi havia per força alguna derivació d'ajut personal, caritatiu, social"**.

A la feina d'àmbit social que va dur a terme el bisbe aragonès cal afegir-hi la creació del Secretariat Diocesà de Caritat, que després es va transformar en la secció diocesana de Caritas, i també del Secretariat Social del qual derivarien l'Institut Catòlic d'Estudis Socials i l'Escola d'Assistents socials. Ara, observant amb certa perspectiva la vida d'aquest pastor, ens adonem que aquesta intensa activitat de cara a les problemàtiques socials era fruit d'una intensa vida de pietat i del coneixement profund i arrelat de l'evangeli que niava al seu cor. Un cor que tenia una gran intuïció per copsar la rea-

litat social arran del seu matís observador. Convé, doncs, conèixer més aquesta vida exemplar.

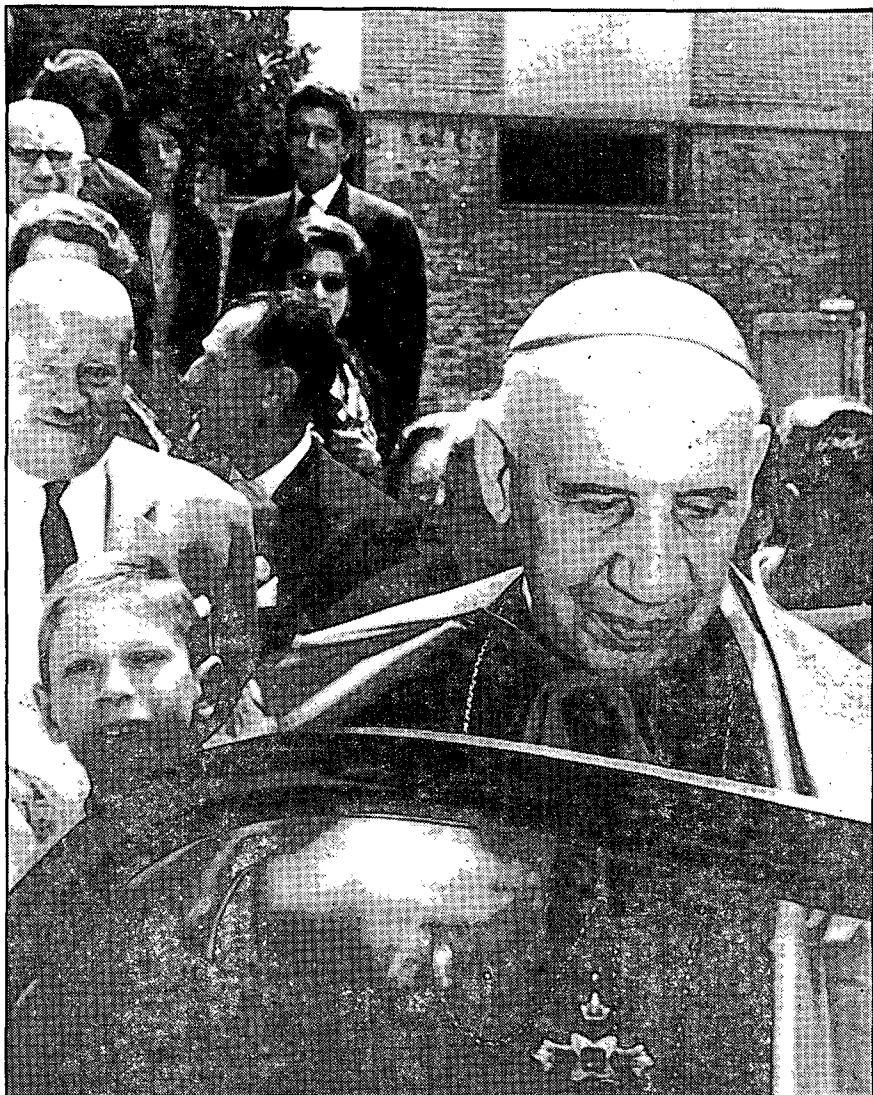
Història d'una vocació

Gregorio Modrego Casaus va néixer el disset de novembre de 1890 a El Busto, un poble de l'Aragó enganxat als límits de Navarra. La seva mare era una dona molt pietosa que **"quan el fill era petit ja pregava a la Mare de Déu perquè arribés a ser un 'infantic' —escolanet— del Pilar"**, explica mossèn Muñoz amb la seguretat que li dona haver escoltat la història un grapat de vegades. **"Això ho feia perquè ella era molt devota de la Mare de Déu del Pilar i li hauria fet molta il·lusió que el seu fill hagués pogut contribuir d'aquesta manera al culte a la Verge"**. Ja a Barcelona, mossèn Muñoz recorda com el bisbe Modrego feia broma amb un somriure als llavis dient que **"la Mare de Déu no m'ha fet només 'infantic' sinó que m'ha fet bisbe"**, la qual cosa suposava servir el culte de la Mare de Déu d'una manera molt més completa i eficaç que mai no hauria pogut somiar la seva mare.

El jove Gregorio va seguir el camí d'una vocació senzilla. Va ser un bon estudiant quan rebé la crida de Déu i ingressà al seminari de Tarassona, al 1903; allà va atraure l'atenció dels seus superiors, els quals van decidir que aquell brillant seminarista anés a completar la seva formació eclesiàstica a Roma, al Col·legi Pontifici Espanyol. Per fi va ser ordenat sacerdot el tres de maig de 1914 i va començar a exercir com a professor de Filosofia i més tard de Sagrada Escriptura al seminari de Tarassona. Anys després, el cardenal Gomà el nomenà secretari de la diòcesi de Toledo primer —1933— i bisbe auxiliar després —1936—, tot just quan esclataven els primers enfrontaments de la Guerra Civil. Quan morí el cardenal Gomà al 1940, Modrego va ocupar el càrrec d'Administrador Apostòlic de la diòcesi de Toledo, tasca que va desenvolupar fins el 30 de desembre de 1942, quan va ser preconitzat com a bisbe de Barcelona. Finalment, Gregorio Modrego Casaus prengué possessió de la seu catalana el 26 de març de 1943, seu a on va romandre fins l'any de la seva mort, el 1972, quan ja en feia cinc que havia deixat de conduir aquell ramat que tant va estimar, aquelles ovelles que el coneixien per la seva veu.

El Dr. Modrego va ser inhumat a Barcelona; i si bé és cert que, després de tot, rebé sepultura lluny de la terra que l'havia vist néixer, no ho és menys que les seves despulles van ser col·locades als peus de la capella de la Mare de Déu del Pilar de la catedral barcelonina, on encara resten i on, per fi, el bisbe va poder acomplir el desig matern de ser un infantic de la Verge aragonesa.

(passa a la pàg. següent)

Entrevista amb mossèn Francesc Muñoz i Alarcón

L'arquebisbe Modrego per dintre

Artífex del Congrés Eucarístic Internacional

És coneguda la gran devoció i estima que el Dr. Modrego sentia pel sagrament eucarístic. Només trepitjar terres catalanes començà a endegar el Congrés Eucarístic Internacional que es dugué a terme a Barcelona el 1952. Abans, però, va muntar un Congrés Eucarístic Diocesà del qual se serví —al 1944— per poder comprovar com era i funcionava —i quines potencialitats per desenvolupar tenia— aquella diòcesi sacsejada i despenjada per la guerra. “Ell va veure les possibilitats —explica mossèn Muñoz— que tenia Barcelona i va dir: ‘posem aquestes possibilitats al servei de la fe’ i per això va començar fent aquest Congrés Diocesà, per assabentar-se bé de les potències que Barcelona podia posar en joc”. Des d’aleshores, en silenci però en constant audàcia, ell va anar madurant durant vuit anys el seu projecte.

Espanya era un lloc molt adient per celebrar el primer Congrés Eucarístic Internacional de la postguerra mundial, ja que, com explica l'ex-Secretari Privat del bisbe aragonès, “Espanya havia quedat lliure de la conflagració mundial, era un país en pau, i per això el bisbe de Barcelona va ser escoltat pel Sant Pare Pius XII quan li va demanar la celebració del Congrés”. El Congrés del 52 fou un èxit per a l'Església però també per a Barcelona, per a la qual va representar “poder ensenyar al món, a totes les nacions, la seva cara i la cara de Catalunya, d'Espanya a la vegada que es difonia un missatge de pau a l'àmbit internacional amb el tema de l'Eucaristia i

De visita pastoral.

Un dia d'excursió.

la pau”, afirma mossèn Muñoz.

Cal recordar que, aleshores, la comunitat internacional no mirava Espanya amb gaire confiança, tant pel règim polític imposat i vigent per aquestes contrades com per les relacions més o menys cordials que havia mantingut l'estat espanyol amb cert bàndol bèl·lic durant la II Guerra Mundial. “De manera —conclou mossèn Muñoz— que aquell Congrés va servir la fe, l'Església

i el culte, però també va tenir una forta transcendència socio-política, ja que va servir per donar a conèixer al món quin era l'actual moment d'Espanya, la vitalitat de l'Església en aquell moment al nostre país, i les virtuts cíviques i acollidores dels nostres conciutadans”.

El mateix Dr. Modrego, amb les seves contínues referències verbals o escrites al Congrés durant els anys posteriors del seu pontificat, el va entendre

com una tasca necessària al seu moment. Una tasca que va servir perquè la diòcesi, des de llavors fos molt més oberta a la realitat de l'Església Universal.

Cristià exemplar

Quan des de certa llunyania contemplem personatges de la dimensió del Dr. Modrego no podem evitar de sentir un inquisidor pessigolleig que fa interessar-nos pels seus trets personals, humans, casolans;

per aquella manera de ser que ningú no va copsar en cap audiència oficial i per aquells detalls de l'arquebisbe que no acostumen a aparèixer en la premsa. Mossèn Francesc Muñoz, com a familiar que fou durant tants anys de vida del pastor aragonès, ens pot fer cinc cèntims d'aquesta actitud vital del Dr. Modrego. La imatge que més li ve a la memòria en parlar d'ell en l'àmbit privat és el del seu testimoniatge com a cristià exemplar: “Ell era edificat en la pietat: La seva meditació, la seva missa pausada, la seva estona de pregària. Recordo, a més, el rosari diari que fèiem en família i que més tard obriria a tot-hom, els dissabtes a la tarda, a la ràdio”.

I també la porta oberta a tots els qui el volien visitar. Fou debades posar dies i hores de visita. Sobretot els sacerdots eren rebuts matí i vespre. Els arribà a conèixer a tots, els atenia, els defensava sempre en cas d'acusacions vingudes de fora.

Quan començàvem aquest reportatge escoltàvem con l'arquebisbe Marcelo parlava del seu optimisme, la seva tenacitat i la seva senzillesa. Ara és un altre dels qui fou fidel col·laborador seu, el cardenal Jubany, qui ens assegura que les seves tres línies mestres van ser “un immens amor a l'Església, un lliurament total a la tasca de Déu i el fet de sentir-se un barceloní-més, totalment identificat amb el poble que guiava”.

enguany, aquella diòcesi que el Dr. Modrego tant va estimar i per la qual lliurà la seva vida, celebra el centenari del seu naixement. I ho fa recordant-lo com un bisbe afectuós, càlid, pietós, treballador i preocupat per l'esdevenidor. En un sol mot: com un pastor exemplar.

DAVID VIDAL I CASTELL

Després dels bisbes de la meua infantesa i adolescència, el meu primer bisbe, diguem, més proper, va ser el Dr. Modrego. El recordo en la seva entrada a Barcelona i les seves visites al Seminari. De mica en mica —jo m'anava fent gran i avançava en el que llavors se'n deia la carrera eclesiàstica— el Dr. Modrego se'm feia més pròxim. Recordo la seva intervenció personal en el tribunal d'exàmens de Biologia i Geologia, l'any que jo estava greument malalt. Els seus bons oficis perquè fos possible, que tal com aconsellava el metge, pogués fer dos cursos de teologia al seminari de Solsona. Tornat a Barcelona, amb la salut ja restablerta del tot, el Dr. Modrego fou el qui em conferí la tonsura, els anomenats ordes menors i

El meu primer bisbe

el subdiaconat. Finalment vaig rebre el presbiterat de les seves mans en la memorable cerimònia d'ordenació a l'estadi de Montjuïc, en el Congrés Eucarístic Internacional.

A partir d'aquest moment, i tot al llarg del meu ministeri, la relació personal amb el bisbe Modrego, no sols cada vegada era més propera, sinó que va arribar a ser gairebé quotidiana. Eren temps difícils. Temps de denúncies per catalanisme i activitats que es veien com no legals. Sovint el Dr. Modrego em feia cridar. És a través d'aquestes entrevistes que ens vam conèixer a fons i va sorgir davant meu un

bisbe entranyable que alhora que volia ser sever i autoritari, el traïa la seva bondat i fins el seu bon humor. Quan em veia solia dir-me: “Aragonès falso”, ell que ho era i se'n sentia de debò, i no sols de nom com jo. Quan, però, ens vam tractar més i més intensament va ser a partir del fet Galinsoga a la parròquia de Sant Ildefons. Jo aquells dies n'era el vicari i ja portava al damunt una llarga història separatista, con es deia. El Dr. Modrego rebia cartes i denúncies contra meu. Em consta que en la meua absència el bisbe em defensava contra les acusacions. Però quan ens trobàvem tots dos,

ell volia fer demostració de severitat, i més d'una vegada cridàvem tots dos, fins al punt que algun cop ell em tallava dient: “No me interrumpas; luego hablarás tu”. Aquelles entrevistes solien acabar, recomanant-me que no em fiqués en política i, mentre em donava a besar l'anell, em deia: “Ya me parecía que Aragonès y separatista no puede ser”. I fins a una altra entrevista. La cosa s'acabà fent-me anar al Penedès, a Torrelavit, on encara hi sóc.

Al final del seu pontificat, vaig haver de tractar el Dr. Modrego per motius més pastorals, en ocasió de la Missió Comar-

cal del Penedès, que tiràvem endavant amb Mn. Jarque i una colla de capellans. Va ser després de tot aquest enrenou, que un dia em va cridar per dir-me que no l'anava a veure gaire, que hi anés sovint a explicar-li què feia i com m'anava pel món rural. ¿M'enyorava, potser, el bisbe? Jo sí, certament, malgrat totes les raons que havíem tingut per motius diversos. Era el meu bisbe, el que m'havia fet prevere i m'havia estimat per damunt de discrepàncies i circumstàncies adverses. És veritat, l'enyorava i encara el vaig enyorar més quan després va passar el que va passar. Però això, com se sol dir, ja és una altra història.

JOSEP M. ARAGONÈS
Delegat Diocesà de Cateques

Devoció mercedària del Dr. Modrego

Res millor que les mateixes paraules del llavors Arquebisbe de Barcelona, el nostre inoblidable Dr. Modrego, poden expressar l'origen i motivació del seu amor mercedari. En un discurs pronunciat a la nostra Basílica el 31 de maig del 1958 deia:

"Va ser l'any 1918 quan tot just ordenat de capellà vaig venir a Barcelona per sumar-me a aquelles glorioses diades del VII Centenari del descens de la Mare de Déu de la Mercè a la Ciutat Comtal. Sempre recordaré la impressió íntima que em va causar la filial devoció dels barcelonins vers la seva celestial Patrona. En aquells dies ja llunyans, el fervor mercedari tenia una esplendor impossible de classificar: la ciutat honrava la seva Mare i Patrona, i aquesta Basílica, santuari de la Mare de Déu, no podia contenir les grans multituds que acudien a postrar-se a les plantes de la Santíssima Verge. Com passa ara i passarà sempre el dia de la seva festa anyal. Jo voldria que aquesta devoció augmentés i que tots els dies de l'any els barcelonins vinguessin aquí per rendir homenatge a la que és Princesa de tots ells.

Avui la ciutat ha crescut. El santuari de la Patrona queda desplaçat, allunyat de la moderna urbs. La Barcelona de passada la Diagonal sembla oblidar-se de la Barcelona de la vora del mar, de la Barcelona que conserva tants de records, tantes devocions i tants valors eterns. Es necessari que els barcelonins sàpiguen que aquesta Barcelona tradicional i

devota existeix i encara ren-
deix culte a la Mare de Déu de la Mercè..."

És fàcil d'imaginar quina seria la seva preocupació avui dia, ja que aquesta falta de constància en la visita a la seva Patrona ve referida sempre en els diversos escrits pastorals (cartes o exhortacions) que conservem en nombre no inferior a la desena.

D'aquests escrits, que destaquen entre el gairebé centenar dedicats a la devoció mariana en general, volem assenyalar unes idees principals que seran com el nucli de l'esperit mercedari. En la seva primera exhortació pastoral sobre "la devoció a la Mare de Déu de la Mercè i la perennitat de l'esperit mercedari" (1944) diu que aquest esperit "pel seu origen, naturalesa i història és font d'heroiques virtuts coronades per la que és reina de totes elles i les resumeix totes: la caritat portada fins a l'heroisme".

Perquè aquesta caritat tingui fonament cristià serà ineludible viure íntegrament la fe sustentada en l'oració i els sacraments de la Confessió i Eucaristia, i la dimensió social de la caritat.

Donada la necessària brevetat d'aquest escrit i tan sols com a referència del que estem dient, farem notar dos aspectes de la seva activitat durant l'Any Marià de 1954. Amb el zel pastoral per la seva diòcesi, mai no es va limitar a senyalar el camí sense anar al davant no solament amb la seva paraula sinó amb el seu exemple. Si parla de la necessitat d'oració, tant

individual com col·lectiva, oferirà el seu exemple en el rosari radiat que en un principi havia programat només per al mes d'octubre i que per les moltes peticions rebudes (recordo la quantitat de correspondència acumulada) va continuar cada dissabte a la tarda.

L'esperit mercedari exigeix una caritat practicada fins a un grau heroic. La seva preocupació constant per les persones que es troben en les situacions més desproveïdes de l'indispensable ve reflectit en quantitat d'escrits i d'iniciatives (setmana del suburbi, organització de Caritas diocesana etc.) però per damunt de tot en l'obra de les "Vivendes del Congrés"... Coneixedor expert de l'ànima humana sabia de l'impacte que en aquesta produeix, no el que d'altres puguin contar, sinó el comprovar personalment aquestes situacions, es va proposar i com sempre ell va practicar la visita als malalts necessitats. La tarda dels dissabtes de l'any marià, robant temps als seus molts compromisos (a l'acabament de l'any la seva salut es va ressentir greument de l'esforç realitzat) va visitar malalts en les zones més desposseïdes de la nostra ciutat (el 16 de gener va visitar els de la nostra parròquia). Les seves visites revestides d'un humor sa (el nen que, contentíssim, el confon amb un torero i ell riu sincerament la seva ocurrència) van deixar una marca dolorosa en la seva ànima de Pare fins a exclamar al retorn d'una d'aquestes al casc antic a un malalt que compartia l'habitació sense ventilar amb la seva muller i nombro-

sos fills: hem de seguir endavant en aquesta obra (de donar habitatges) encara que fracassem i hagi de vendre fins el pectoral.

Hem d'acabar. Tinc la sensació que són moltes més les coses que deixo que les que he escrit. És impossible resumir l'amor entranyable a Maria en la seva advocació de la Mercè d'aquell prelat que fins en els seus moments, conscients o inconscients, d'agonia l'invocava amb immens amor.

L'any 1959 fou col·locada la nova imatge sobre la cúpula del nostre temple. A Ella dirigia aquesta pregària: Enlairada sobre les nostres cases eleva els barcelonins a l'alçada de la santedat... sigueu el nostre parallamps que ens protegeixi contra les negres nuvolades de tempesta que avui s'escampen sobre el món".

JORDI GARCIA DIE
Rector de la Mercè

Gregorio Modrego, bisbe d'avantguarda a Toledo

Don Anastasio Granda García, que era secretari particular del cardenal Gomà i després fou bisbe auxiliar de Toledo i després titular de Palència, va comptar així l'episodi de l'elevació a l'Episcopat del doctor Modrego:

"Un dia, pel mes de maig de 1936 passejàvem el Sr. Cardenal i jo sols pels voltants del passeig del Tránsito i la seva Eminència em digué confidencialment: "Haig de demanar a la Santa Seu un bisbe auxiliar i aquest ha de ser D. Gregorio en el qual, sobre altres excel·lents qualitats, destaca el seu gran esperit sacerdotal". Per a més suport de la Santa Seu jo vaig

anar a la Biblioteca del Seminari a buscar la llista dels prelats toledans que havien tingut bisbe auxiliar. Què va entreveure D. Gregorio en aquests plans? No ho sé. Però un dia, travessant tots dos el pont de San Martín sobre el riu Tajo em digué bromejant: "Alguns amics m'insinuen que em faran bisbe i jo els he contestat que no m'agrada que em penguin una creu al pit i em posin una cadena al coll". Però el nomenament va arribar i aviat. El Cardenal en persona va voler donar la notícia a Rosa i Lucía, les dues germanes de D. Gregorio. Tots ho celebràvem molt disposant-nos a viatjar a Tarassona on anava a ser consagrat bisbe D. Gregorio el dia

de Sant Jaume. El Sr. Cardenal no estava bé de salut i es va deixar convèncer per D. Gregorio per anar uns dies abans a Tarassona mentre ell feia els Exercicis Espirituals. D'aquesta manera el cardenal Gomà va salvar la vida ja que va sortir de Madrid el 13 de juliol, per tant l'esclat de la guerra el va agafar a Tarassona i no a Toledo. Tanmateix, la Consagració Episcopal s'endarrerí fins l'11 d'octubre."

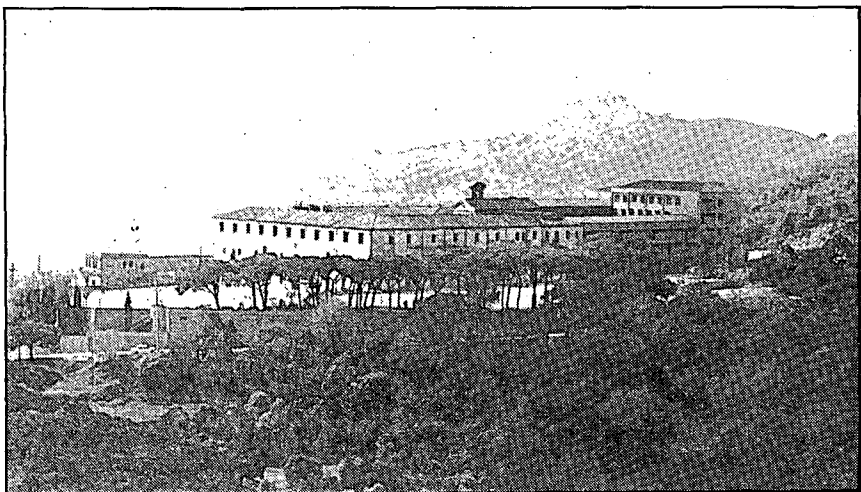
Gomà va nomenar el seu bisbe Auxiliar Pro-Vicari general Castrense pel maig del 1937 i en l'acompliment d'aquest càrrec Modrego intervingué en el nomenament de mil quatre-cents capellans en les unitats militars, va mante-

nir comunicació amb tots ells per la qual cosa va haver de desplaçar-se als fronts de Madrid, Catalunya i Llevant i fundà el "Boletín del Clero Castrense".

Modrego administrà els últims Sacraments al cardenal Gomà. El 23 d'agost de 1940, l'endemà del dia que va morir el Prímat, fou nomenat Administrador Apostòlic amb facultats de Bisbe residencial a Toledo i Administrador Apostòlic de Cuenca. Durant els dos anys que va desenvolupar aquest càrrec aconseguí que s'iniciés la reconstrucció del Seminari Diocesà de Toledo en el qual fundà una beca del seu cognom personal, restaurà el ritu mossàrab a la Catedral no-

menant capellans i beneficiats de la Capella on es perpetua aquest ritu; pel novembre de l'any 1941 féu lliurament del monestir de San Juan de los Reyes a l'Orde Franciscà; escriví prop d'un centenar de documents pastorals i el darrer diumenge que passà a Toledo, el 22 de març de 1942, tingué la satisfacció de presidir la reinauguració del monument al Sagrat Cor de Jesús que havia estat destruït el 1936; fou aleshores quan s'acomiadà de Toledo i els toledans del seu Bisbe. Va deixar a la ciutat i a la diòcesi una empremta senzi-llament perdurable.

LUIS MORENO NIETO
Periodista

El Dr. Modrego i el Seminari Menor

Pels que hem estat molts anys a la Conreria ens és impossible recordar el Seminari Menor de Montalegre i oblidar l'arquebisbe Modrego. Ell estimava el Seminari, i, sobretot, els seminaristes. Els visitava molt sovint; parlava amb ells, els repartia caramels. Si era dia festiu, sortia a passejar amb ells per aquells formosos boscos, i aprofitava les ocasions per dir-los unes paraules d'encoratjament per a la perseverança en el camí del sacerdot.

Si una personalitat el visitava a Barcelona, difícilment la deixava marxar sense dur-la a Montalegre.

L'alegria que les seves visites produïen en els seminaristes, em recordaven a mi les que, cada mes,

ens feia a nosaltres, quan ho érem, el Bisbe Irurita, de santa memòria.

M'escrui, sovintet, un ex-alumne, des de Dinamarca on viu, i moltes vegades em parla del Dr. Modrego. Ell, guarda com un preuat record d'infància, una foto d'un grup de seminaristes amb el Sr. Bisbe, i que ell estava al costat del Prelat. Encara assaboreix ara la il·lusió que li va fer llavors.

Crec que no es podrà fer la història del nostre Seminari Menor sense parlar del Dr. Modrego.

Que ell, des del Cel pregui pels nostres seminaristes actuals.

MN. JOSEP CAMPO I LLEÓ
pure. Rector del Pi

Ens recordava...

No és fàcil dir alguna cosa que no sigui una generalitat, d'aquell Sr. Arquebisbe que, si bé ens va ordenar, a penes el vam tractar com a capellans, llevat del dia que ell mateix va venir al Convictori per donar-nos el primer nomenament.

Quan ja s'havia retirat i jo era ecònom de Lliçà d'Amunt, un dia, els capellans de l'arxiprestat, el vam convidar a fer una visita i dinar a Puiggraciós, quan encara era una fonda. Ell va estar molt content i hi va venir de gust perquè per Puiggraciós hi tenia una veritable predilecció.

Va ser un dinar molt agradable, acompanyant el nostre Arquebisbe ja ancià i tendre com tots els bons ancians. La conversa va ser un seguit d'anècdotes de vida cle-

rical i, sobretot, del seminari, que, aleshores, donava molt de si en el terreny de les anècdotes. Ell escoltava i reia. Tot d'una em mira a mi, que era el més jove de la colla, i em diu amb cara de satisfacció: "¡Cómo se acuerdan del seminario!" Devia pensar que si aquell temps de formació havia deixat bons records era perquè havia anat modelant, en cadascú de nosaltres, aquell capellà que procuràvem ser i viure. I es va sentir satisfet.

Al cap de pocs dies em va escriure personalment interessant-se per una família del poble veí. Jo vaig sentir l'agraïment que s'hagués recordat de mi després d'aquell dinar d'amistat.

LLUÍS FERRET
Rector d'Oïesa de Montserrat

Visita Pastoral al Montseny

Campins

S'havia reunit un bon nucli de feligresos i estiejants, presidits per les autoritats locals —per elles era un gran acte de representació— es féu una rebuda solemne i digna que pel tarannà senzill i familiar del Dr. Modrego que es captà, tot seguit, la simpatia de tothom, no tingué res de protocolari ni encarat; ben al contrari, prengué un caire sincer, espontani i molt agradable.

Entrà al temple, resà l'oració al titular, donà la benedicció i féu l'exortació pastoral adient als oients que tenia. Com és de llei, acabada aquesta, ens digué que féssim l'anunci de les indulgències. Era el moment que jo esperava i tenia preparat. Com la cosa més natural del món, sense donar-hi importància, vaig fer la lectura del text en català. El Sr. Bisbe no va dissimular un moviment de sorpresa que fou ben notori, però no digué res. Continuaren les altres cerimònies que són del cas i no cal detallar. Finides, el Sr. Bisbe volgué que els assistents passessin a besar-li l'anell. Naturalment, això provocà una confusió i cert desordre pel poc espai de la nau i la gent que s'hi acollia, fent difícil moure's amb facilitat. Per dissimular el garbuix i les enraonies que hi havia, vaig dir al Sr. Bisbe: "¿Qué le parece si cantamos?". Hi accedí. Ens posàrem a cantar el "Crec en un Déu" i "Oh Verge i Mare de Déu" que fou seguit per tothom amb gran entusiasme, cosa que el sorprengué i li va plaure en gran manera. En sortir de l'església, s'improvisà una conversa molt animada entre el Dr. Modrego, les autoritats i els assistents que fou el punt final de la Visita Pastoral a Campins. Tot plegat un parell d'hores.

Fogars

No vaig ser a la Visita de **Fogars**. Les notícies que m'arribaren són dignes de ser recollides. El Sr. Bisbe, força observador, s'adonà

que era una parròquia isolada, sense nucli urbà, molt escampada, que no tenien campanes, molt convenients per cridar i congregar els fidels als actes del culte i a la pregària. En un acte de generositat, els digué que fessin una campana que ell regalava i seria record permanent de la Visita Pastoral. No cal dir com fou rebuda aquella inesperada i sorprenent donació.

Acabada la Visita, en sortir de l'església, tota la feligresia es cregué amb el deure de donar testimoni d'agraïment al Sr. Bisbe i en aquella esplanada, davant l'església, que és tan bell mirador, s'establí una conversa familiar, sense cap mena de protocol, facilitada per l'afabilitat del Dr. Modrego per una part; i per l'altra, l'entusiasme de la donació que féu comunicatius els feligresos.

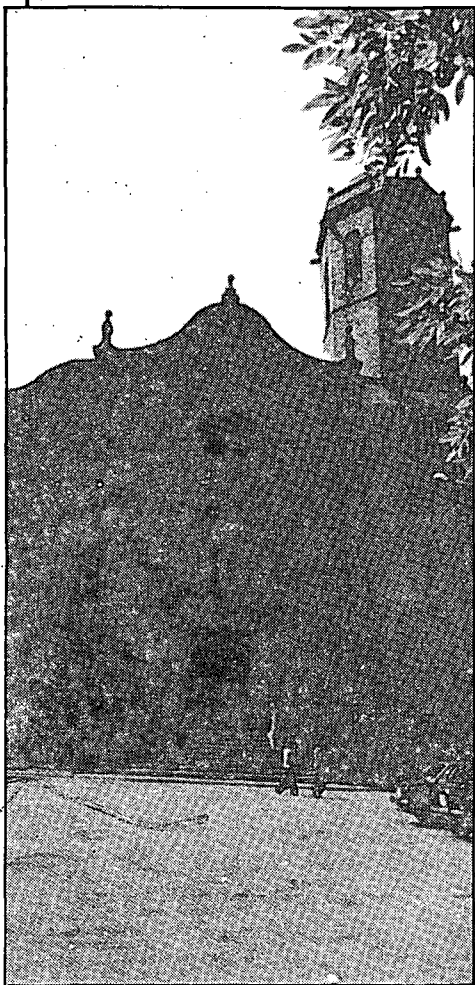
Mosqueroles

Sigui perquè era la tercera, sigui perquè la diada havia estat bon xic atapeïda i s'anava retard, sigui perquè ja era el caient de la tarda, sigui el què sigui, fou feta, sense deixar res d'allò que és substancial, una mica "corre, passa que ja t'he vist", cosa que no va pas desplaure als feligresos ja que s'apropava l'hora de munyir les vaques que és una feina que no té demora.

Sols cal remarcar un detall que s'hi donà importància. Arribat el moment de fer l'anunci de les indulgències, ho anava a fer Mn. Ramon. Se n'adonà el Sr. Bisbe i amb un gest s'imposà, dient-me: "No, hazlo tú que tienes una voz muy clara y se te entiende bien". Naturalment, ho vaig fer com a Campins. Aquest fet fou comentat en la reunió que tinguérem a l'arxiprestat per explicar les Visites fetes ja i programar les imminents de les altres parròquies. La conseqüència fou fer-ho en català en totes.

NARCÍS PAGÈS
ex-Rector de Mosqueroles

Amb molt de gust

Amb molt de gust i complint amb un deure d'agraïment, vull recordar el Bisbe que m'incardinà a aquesta diòcesi de Barcelona en rebre, de les seves mans, l'ordenació sacerdotal. Érem a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià el nombrós grup dels qui havíem de ser ordenats sacerdots i

diaques. Érem tants, més de trenta a cada curs, que es veié que l'espai de l'església era insuficient, per això en aquella església només ens ordenàrem els preveres, i l'ordenació dels diaques s'hagué d'improvisar en l'església pròxima dels Jesuïtes de Sarrià.

En recordar el Dr. Modrego, no puc oblidar la celebració del Congrés Eucarístic Internacional del 1952. Era el primer cop que arribava a Barcelona i la vaig trobar engalanada, plena de Llum i de Festa. La diòcesi de Barcelona tingué un protagonisme especial a través dels actes del Congrés i una ressonància no solament a la resta de l'Estat espanyol sinó en tota l'Església Universal. Un any després jo ingressava al Seminari on ja havien estat acollits tants joves universitaris i no universitaris disposats a preparar-se pel sacerdoci i servir l'Església Diocesana.

Voldria subratllar dues coses del seu llarg govern de la diòcesi: Primer, el seu gran amor als preveres, defensant-los sempre per tots els mitjans; en segon lloc, la seva preocupació social que, com a fruit del Congrés es concretà en l'obra social "Vivendes del Congrés".

Fruit d'aquesta preocupació social fou la creació de noves parròquies apropant així l'Església als més pobres dels suburbis, i donant resposta amb l'exemple el greu problema d'habitatge que patia la nostra societat i que, encara ara, està patint.

El seu record ens hauria de conduir a integrar els molts sacerdots diocesans i religiosos que estan disposats a treballar a la nostra archidiòcesi de Barcelona. I, per acabar, ¿no es podria donar una resposta al problema, greu problema de l'habitatge que també avui té plantejada la nostra societat?

JOSEP-LLUÍS ALONSO
Rector de Sant Boi de Llobregat

En memòria del primer arquebisbe de Barcelona Dr. Gregorio Modrego

Fou molt ben rebut a la Diòcesi. A la seva entrada, el P. Miquel Altisent, amb pocs minuts ens va ensenyar aquell "Hosanna... Benedictus...". Suposo que aquella melodia la vàrem estrenar; molt aviat ja que es cantava a moltes parròquies amb el nom del "cant del Sr. Bisbe".

El juny de 1943, va conferir l'orde del presbiterat a Mn. Lluís González i del diaconat a mí, en la parròquia de Santa Maria de Martorel·la. Si no era la primera ordenació que conferia en la nostra diòcesi, sí que era de les primeres.

Vull destacar un detall en el meu diaconat. El Sr. Rector de Vallirana, la meua parròquia, estava mig paralitzat a causa d'una ferida que per aquell temps va sofrir. Les persones de comunió diària, el nombre de les quals s'augmentava amb la vinguda dels estujejants, havien de traslladar-se a Cervelló per poder combregar. Vaig exposar-ho al Dr. Modrego i

em va donar àmplies facultats per distribuir la Sagrada Comunió a tots i a mi mateix, batejar, presidir enterraments, etc. El comentari fou molt favorable per part dels sacerdots amb qui vaig parlar-ne, sobretot dels seminaristes. Tots vàrem descobrir una obertura al diaconat com a tal, que vint anys més tard el Concili reconeixeria amb tota amplitud.

El dia de Sant Josep de 1944 i en el temple del Sant Esperit, de Terrassa, dotze diaques vàrem ser ordenats per ell al sacerdoci. D'aquests, gràcies a Déu, tots estem en servei ministerial a excepció de cinc pels quals confiem que estan en perfecta possessió de la glòria de Jesucrist Sacerdot Etern, acompanyats pel que fou el seu Bisbe d'ordenació.

JOAN BORRÀS, prvr.
Rector de la Parròquia de la Medalla Miraculosa

Una gran alegria per al nostre Sr. Bisbe, Dr. Gregorio Modrego

Els seminaristes ordenats de prevere el 12 de març de l'any 1949 (érem 18) poguérem donar una gran alegria al que era Pastor de la nostra diòcesi: ser el grup més nombrós que ell podia ordenar per formar part del seu presbiteri, des que era bisbe de Barcelona.

Tots nosaltres rebíem la formació sacerdotal que ell impulsava al Seminari. Era ell qui ens introduïa a l'estat clerical per mitjà de la tonsura. Ens concedia els "quatre ordes menors", el sots-diaconat, el

diaconat, fins arribar a l'ordenació sacerdotal.

I d'ell rebíem el nomenament en les diverses missions pastorals que se'ns encomanaven, fins al punt que són diversos els preveres d'aquest curs que continuen en el càrrec pastoral que ell els atorgà.

Sempre recordarem amb agraïment tot quan ens donà per servir l'Església en el ministeri sacerdotal.

PERE CAMPANYÀ Prvr.
Rector de Sant Ot

La promoció de l'Any Sant Marià i el Dr. Gregorio Modrego

No puc oblidar el record del Dr. Modrego. El seu pas com a Pastor de la nostra diòcesi ha estat fortament vinculat a la meua vida, com igualment a la de tants altres preveres. Encara resta molt viva en mí la impressió de les seves primeres visites al Seminari de la Conreria. Amb la impaciència d'infants esperavem amb molta gatzara la seva arribada i gran era la nostra alegria quan podíem saludar-lo amb forts aplaudiments. Més endavant, estant ja al Seminari Major del carrer Diputació, sovint venia també a visitar-nos: en començar el curs: per la vetlla de la Immaculada, que tots esperàvem perquè ens anunciava els dies de vacances de Nadal, per Sant Tomàs, que aleshores se celebrava el dia 7 de març... i en tantes altres ocasions. Vosaltres sou per a mí —ens deia als seminaristes— com la nineta dels meus ulls. És una expressió que sempre m'ha quedat molt gravada. De mans seves vaig rebre la Tonsura, els quatre Ordes Menors i el Sots-diaconat. Però sobretot recordo

amb emoció el dia en què el Dr. Modrego va conferir-me, junt amb molts altres companys seminaristes i religiosos, l'ordenació presbiteral. Era el matí del dia 5 de març de l'any 1954, Any Sant Marià, a la Catedral de Barcelona. La nostra promoció, doncs, va ser la de l'Any Sant Marià. Per aquest motiu la nostra ordenació de preveres va avançar-se més de mig any i va estar marcada per la presència de Maria. I així molts dels ordenats celebraven ja la seva primera Missa Solemne en la festa de la Immaculada. D'aquesta manera començàvem el nostre camí de preveres, plens del Do de l'Esperit Sant i sempre ben acompanyats de la Mare de Déu. Que ella continuï essent sempre nord i guia que ens animi en el seguiment del seu Fill i en la construcció del seu Regne enmig del nostre món.

El meu record, doncs, del Dr. Modrego, és ple d'agraïment i estretament vinculat a la Mare de Déu.

XAVIER CASAS i ROS
Rector de Sant Pacià de Barcelona

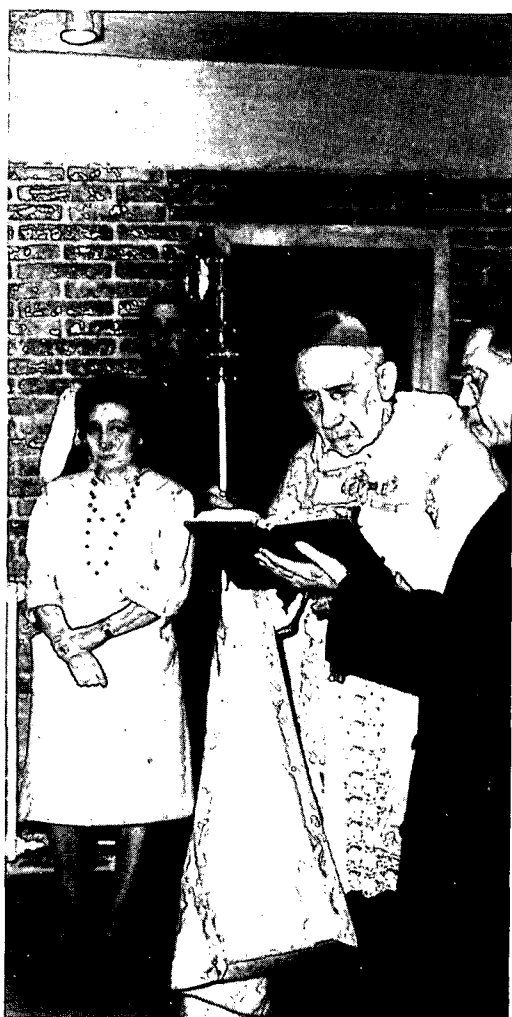

Benedicció del Camp Nou del
Futbol Club Barcelona.

Ordenació
sacerdotal a
l'Estadi de
Montjuic,
durant el
Congrés
Eucarístic.

Benedicció
de locals
d'Acció
Catòlica.

Notes crònològiques del Dr. Modrego

1890

17 de novembre: naixement i baptisme a El Buste (Saragossa).

1903-1910

Primers estudis eclesiàstics en el Seminari de Tarazona.

1910-1914

Estudis en el Col·legi Pontifici Espanyol de Roma.

1914

3 de maig: Ordenació Sacerdotal. Professor de Filosofia en el Seminari de Tarazona.

1920

Canonge lectoral a la Catedral de Tarazona i professor de Sagrada Escripura en el Seminari.

1930

El llavors bisbe de Tarazona, Dr. Gomà, el nomenà secretari de cambra i govern de la Diòcesi.

1933

Passa a ocupar la secretaria de la Diòcesi primada de Toledo acompanyant al ja Arquebisbe Gomà.

1936

L'onze d'octubre: és ordenat Bisbe, amb el títol de Ezani; destinat a Auxiliar de l'Arquebisbe Gomà a Toledo i Vicari General d'aquella Arxidiòcesi.

1937

Pro-Vicari General Castrense va fer efectiva l'assistència religiosa assignant a l'Exèrcit nombrosos capellans. Va implantar l'ensenyança de la religió en els diferents plans d'estudis de les Acadèmies Militars.

1940

23 d'agost: a la mort del Cardenal Gomà, és nomenat Administrador Apostòlic de Toledo amb facultats de Bisbe Residencial, Administrador Apostòlic de Cuenca i Vicari General Castrense. Durant el mes de desembre va restaurar el culte de ritu mossàrab a Toledo.

1941

8 de novembre: fa efectiva la cessió de l'Església de San Juan de los Reyes a Toledo a l'Orde Franciscà.

1942

Fa efectiu el propòsit del Cardenal Gomà de restaurar els monuments al Sagrat Cor de Jesús a Toledo.

30 de desembre: és preconitzat com a Bisbe de Barcelona.

1943

26 de març: presa de possessió de la Seu barcelonina i entrada a la Diòcesi. 3 de desembre: exhumació i trasllat de les despulles del Bisbe màrtir Dr. Irurita i la seva definitiva sepultura a la S.E. Catedral de Barcelona. Obertura del procés dels màrtirs de Barcelona.

1944

Congrés Eucarístic Diocesà de Barcelona.

1946

Assisteix al Congrés Catequístic de Boston (U.S.A.). Congrés Catequístic Diocesà de Barcelona.

1947

Institució de l'O.C.A.R.E. (Obra Caritativa Assistencial a Refugiats Estrangers). Coronació de la imatge de la Mare de Déu de la Salut, de Sabadell.

1948

Congrés Diocesà de Sagrada Litúrgia. Creació de l'Escola de Magisteri de l'Església.

1949

Congrés Diocesà d'Acció Catòlica.

1950

Creació de la Junta Diocesana d'Instrucció Religiosa.

1951

Santa Missió de Barcelona.

Erecció del I.C.E.S.B. (Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona).

1952

XXXV Congrés Eucarístic Internacional.

Fundació del Patronat de l'Obra "Vivendes del Congrés Eucarístic".

És nomenat Arquebisbe a títol personal.

1955

Creació del Secretariat de Premsa i Publicacions de la Diòcesi.

1956

22 de gener: consagració episcopal de Bisbe Auxiliar al Dr. Narcís Jubany i Arnau. Congrés Litúrgic Diocesà.

1960

Membre de la Comissió Conciliar per a l'Educació Cristiana.

1961

Santa Missió de Barcelona.

1962

President del Comitè Permanent dels Congressos Eucarístics internacionals.

1963

Creació del Secretariat de Cooperació Interdiocesana.

1964

Pau VI promulga l'elevació de la Diòcesi de Barcelona a l'Arxidiòcesi.

1966

És nomenat membre de la Comissió Postconciliar per a l'educació cristiana. Erecció canònica de la Casa de Santiago. El Dr. Marcelo González Martín és nomenat Arquebisbe Coadjutor de l'Arxidiòcesi de Barcelona.

1967

Pau VI accepta la dimissió del Dr. Modrego com a Arquebisbe de Barcelona.

1972

16 de gener: Mor en la Residència de Jesús-Maria, a Barcelona.

1973

En el primer aniversari de la seva mort les seves despulles són traslladades al sepulcre definitiu i inhumats en la capella de la Mare de Déu del Pilar de la S.E. Catedral de Barcelona.

Patronat Fundació Arquebisbe Dr. Modrego

Junta:

M.I. Dr. Jaume Traserra
D. Salvador Palà Munné
D. José M. Juncadella Burés
D. Rafael Rifà Puget
D. Josep Corbella Valls

Arquebisbat
Muntaner, 509, 6è. 4a.
Compositor Bach, 13
Via Augusta, 180
Alfons XII, 24, 3er.

08022 Barcelona
08021 Barcelona
08021 Barcelona
08006 Barcelona